روزنامه اقتصادی صبح ایران

جهان صنعت

ISSN 2252-0767

www.jahanesanat.ir

دوشنبه ۱۶ فروردین ۱۴۰۰ ■ ۲۲ شعبان ۱۴۴۲ ■ ۵ آوریل ۲۰۲۱

سال هفدهم ■ شماره ۴۶۹۶ ■ ۱۶ صفحه ■ قیمت ۲۰۰۰ تومان

جهانگیری عنوان کرد

رشد سینوسی اقتصاد به دلیل اتکا به درآمد نفت

۳

ظریف در گفت‌وگو با وزیر خارجه انگلیس اعلام کرد

شرط بازگشت ایران به تعهدات برجام

۲

«جهان صنعت» از مشکلات و موانع پیش روی تولیدکنندگان گزارش می‌دهد

۸

دیوان سالاران سد راه تولید

«جهان صنعت» درباره اشتباه استراتژیک اصلاح‌طلبان گزارش می‌دهد

روحانی را تازه شناختید؟!

ایسنا

۲

سرمقاله

احتمال فریز و انسداد مذاکره و گفت‌وگوها در شرایط جدید برجامی

دکتر صلاح‌الدین هرسنی*

برگزاری جلسه مجازی کمیسیون مشترک برجام به میزبانی اتحادیه اروپا در دوم آوریل، دستمایه گمانه‌زنی و تحلیل‌هایی از سوی تحلیلگران مسائل بین‌الملل حول محور برجام شده است. در این ارتباط برخی تحلیل‌ها این نشست را به مثابه تلاشی برای احیای برجام ارزیابی کرده و در مقابل برخی دیگری از تحلیل‌ها، این نشست را به منزله عبور ایران و آمریکا از مشکل برداشتن ...

ادامه در همین صفحه

نقد روز

نیاز بیشتر چین به ایران

«جهان صنعت»- رهبر حزب کمونیست چین نیک می‌داند در نبرد با آمریکا در جنگ تازه نیازمند کشورهایی است که توانایی‌های ذاتی و قابل اعتنا برای هم‌پیمانی داشته باشند. با این معیار یکی از مهم‌ترین کشورها برای چین نظام سیاسی ایران است. نظام سیاسی ایران به طور ذاتی آمریکاستیزی را در دل خود دارد و اندیشه حاکم بر رهبری ایران و نهادهای اصلی اداره‌کننده جامعه ایرانی این است که باید آمریکا را به اندازه‌ای تضعیف کرد که نتواند و نخواهد نظام سیاسی ایران را در کانون دشمنی فعال قرار دهد. به این ترتیب بود که چینی‌ها از اوایل دهه ۱۳۹۰ و همزمان با دور نخست تحریم غرب علیه اقتصاد ایران گام‌هایی برای اتحاد راهبردی در چارچوب منافع و آرزوهای خود با ایران برداشتند. در سال‌هایی که دونالد ترامپ نوعی ناسیونالیسم اقتصادی را بر آمریکا تحمیل می‌کرد چین اما با رفتاری عجیب خود را مدافع اقتصاد و تجارت آزاد اعلام و یارگیری را برای روزهای سخت نبرد با آمریکا آماده کرد. یکی از کارهای مهم ترامپ این بود که بار دیگر رژیم تحریم‌ها را بر ایران اعمال کرد و ایران در موقعیتی قرار گرفت که برای نجات اقتصادش از شر تحریم‌ها به چین پناه ببرد.

در دنیایی که با شتاب دوقطبی می‌شود و آمریکا نیز به این دوقطبی نیاز دارد و چین جای روسیه را گرفته است یارگیری دوباره در دستور کار است و در چنین شرایطی است که ساز اتحاد راهبردی با ایران دوباره نواخته شد و با سرعت پیش رفت.

ادامه در همین صفحه

ادامه سرمقاله

احتمال فریز و انسداد مذاکره و گفت‌وگوها در شرایط جدید برجامی

... گام اول تلقی و تعبیر کرده و قویا بر این نکته تاکید کرده‌اند که ایران و آمریکا توانسته‌اند بر مساله شروع بازی و تعارف (اول تو) فائق آیند.

حال اگرچه این نشست و همچنین نشست آتی روز سه‌شنبه ششم آوریل در وین می‌تواند به معنای راه‌حلی دیپلماتیک و اقداماتی سازنده برای احیای برجام باشد اما این نشست‌ها و ارسال‌ها سیگنال‌ها از سوی واشنگتن به معنای عدم وجود موانع و چالش‌ها در شرایط و مناسبات جدید برجامی نیست. این وضعیت به معنای آن است که ایران و آمریکا در شرایط جدید برجامی و تلاش برای احیای آن، مسیر دشوار و پیچیده‌ای را پیش‌رو دارند. این مسیرهای پیچیده و دشوار می‌توانند همچون عوامل بازدارنده هر گونه حصول نتایج پیش‌بینی‌شده در برجام را با تاخیر مواجه و سرانجام آنکه روندهای جدید مذاکره و گفت‌وگو را دستخوش سکون و انسداد کنند.

در این ارتباط مساله دشواری گرفتن امتیاز از واشنگتن، تهدیدات کنگره و هشدارهای برخی از سناتورهای جمهوریخواه و همچنین برخی از مواضع نامنعطف و متصلب مقامات تهران در زمره مسائلی هستند که می‌توانند همچون عواملی بازدارنده در شرایط و مناسبات جدید برجامی چالش ایجاد کرده و مساله مذاکره و گفتگو را معروض فریز و توقف کنند.در مساله دشواری گرفتن امتیاز از واشنگتن در شرایط جدید نکته این است که صرف آمادگی واشنگتن برای لغو تحریم‌های مغایر برجام نباید به معنای لغو همه تحریم‌ها در نظر و نگره مقامات تهران باشد. قطعا بایدن در شرایط حاضر و بیشتر در راستای صدق ادعای بازگشتش به برجام، برخی از تحریم‌های مغایر برجام را لغو خواهد کرد، اما انتظار دارد تهران نیز از کاهش تعهدات برجامی خود عقب‌نشینی کند و به تعهدات خود در برجام بازگردد. بنابراین در شرایط حاضر الگوی تعهد در برابر تعهد و همچنین الگوهای همزمانی و گام به گام بازگشت به برجام در دستور کار دولت بایدن قرار خواهد گرفت. افزون بر این به‌کارگیری الگو و سیاست چماق و هویج و حتی دیپلماسی اجبار بعد از نشست آتی وین از طرف بایدن در قبال تهران منتفی نیست و آن‌گونه که از برخی شواهد و نشانگان پیداست، الگویی برای لغو تحریم‌های قطره‌چکانی خواهد بود در مساله تهدیدات کنگره و هشدارهای برخی از سناتورهای جمهوریخواه به نظر می‌رسد این تهدیدات می‌توانند در شرایط جدید گفت‌وگوها و مذاکره تاثیر سوء بگذارند. در این باره اخیرا جیمز اینهاف سناتور جمهوریخواه ایالت اوکلاهاما آمریکا با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرد: چنانچه واشنگتن به توافق هسته‌ای با ایران بازگردد، ائتلاف فراحزبی در کنگره بار دیگر برجام را رد خواهد کرد. این بیانیه که در آستانه نشست آتی در وین منتشر شده است، قطعا می‌تواند بایدن و تیم سیاست خارجی او را به احتیاط و حتی تجدیدنظر در مساله بازگشت به برجام وادارد. لذا از آنجا که هشدار برخی سناتورها از جمله جیمز اینهاف بسیار جدی است، بایدن قطعا چنین هشداری را جدی می‌گیرد و خواهان آن نیست که تمام رشته‌هایش توسط کنگره و برخی از سناتورهای جمهوریخواه پنبه شود. اما مواضع نامنعطف و متصلب مقامات تهران در زمره مسائلی هستند که می‌توانند بیش از هر عامل دیگر به مثابه یک عامل چالش‌برانگیز در شرایط جدید گفت‌وگوها مانع ایجاد کنند. در این ارتباط، تهران در شرایطی آماده و حاضر به گفت‌وگو است که اولا واشنگتن بخواهد نه‌تنها تحریم‌های مغایر با برجام بلکه همه تحریم‌ها را لغو کند که به نظر نمی‌رسد آمریکا به چنین خواسته‌ای تن دهد. در این باره ند پرایس سخنگوی وزارت خارجه بایدن قویا اعلام کرده حتی در شرایط جدید مذاکره، همه تحریم‌ها علیه ایران همچنان پابرجاست. افزون بر این، آن‌گونه که از برخی اظهارنظرها و مواضع جدید اعضای کابینه بایدن پیداست، بایدن ورودش به برجام را با یک موضوع امنیت منطقه‌ای گره خواهد زد. این موضوع امنیتی همان رفتارهای منطقه‌ای و برنامه‌های موشکی بالستیکی است که تهران هیچ‌گاه این موارد را قابل مذاکره نمی‌داند. تحت این شرایط و از آنجا که مقامات واشنگتن و حتی تروئیکای اروپایی برجام از موضوعات فرابرجامی یا همان برجام‌پلاس نمی‌توانند در شرایط جدید مذاکره عدول کنند، بنابراین فریز گفت‌وگوها در شرایط جدید برجامی منتفی نیست.

* کارشناس مسائل بین‌الملل

S.Harsani.k@gmail.com

ادامه نقد روز

نیاز بیشتر چین به ایران

ایران و چین حالا مطابق با قرارداد یا تفاهمنامه یا هر اسم دیگری، اتحاد راهبردی و همکاری در همه زمینه‌ها دارند. در حالی که اکثر مقام‌های سیاسی حکومتی این اتحاد را برای ایران در چارچوب گسترش منافع ملی ارزیابی کرده و آن را برای رهاسازی اقتصاد از دست تحریم‌هایی که معلوم نیست تا چه زمانی ادامه دارند ضرورت تمام‌عیار می‌دانند اما منتقدان باور دارند ایران باید بسیار مراقب باشد که سپر چین در جنگ سرد تازه نشود. حزب کمونیست چین برای اینکه حواس آمریکا را از مناطق حیاتی خود پرت کند و بخشی از نیروی آمریکا را در جایی غیر از آنجا که آمریکا برای نبرد با چین انتخاب کرده است معطل کند نیاز دارد ایران را در شرایط نبرد همیشگی با آمریکا نگه دارد. از سوی دیگر چین نیک می‌داند کشورهای دارای نفت در منطقه خلیج‌فارس با آمریکا و غرب پیوندهای تاریخی نیرومندی دارند و شاید نتوان روی نفت و گاز آنها در بلندمدت حساب کرد و بهتر است انحصار خرید نفت و گاز ایران را در دست بگیرد. به این ترتیب این چین است که به ایران نیاز دارد و باید به ایران امتیاز بدهد و هر قراردادی بدون لحاظ کردن این مساله به زیان منافع ایران خواهد بود. ایران یک کشور مهم است و با وجود اینکه اقتصاد آن تضعیف شده اما به لحاظ راهبردی در جایی از جهان قرار دارد که دست کم تا رهایی کامل جهان از انرژی فسیلی بر انتقال آن موثر است. نظام سیاسی ایران نباید قدرت ایران را دست‌کم بگیرد و برای رهایی از تحریم، منافع را به زلف حزبی گره بزند که بلندپروازی‌های ناشناس دارد.

«جهان صنعت» موانع واردات واکسن کووید۱۹ توسط شرکت‌های خصوصی را بررسی کرد

معمای واکسن

مهدیه بهارمست- «واکسن کرونا به شرکت‌های خصوصی تعلق نمی‌گیرد!» این صحبت یکی از واردکنندگان دارو است که درخصوص چگونگی تهیه واکسن کووید۱۹ توسط شرکت‌های خصوصی به «جهان‌صنعت» بیان شده است، اما داستان از کجا شروع شد!؟

۱۴

عباس آخوندی خطاب به رییس سازمان صداوسیما:

از دروغ‌پردازی خجالت بکشید

احسان نیازمند- عباس آخوندی وزیر پیشین راه‌وشهرسازی به تازگی به آنچه «دروغ‌پردازی صداوسیما» خوانده، واکنش نشان داده است. صداوسیما که در سال‌های گذشته از هر فرصتی برای حمله به عملکرد عباس آخوندی استفاده کرده است این بار نیز با برشی ناقص از صحبت‌های آخوندی در یک مصاحبه او را مورد هجمه قرار داده است.

۱۰

«جهان‌صنعت» عوامل کاهش حجم معاملات بورس را در گفت‌وگو با تحلیلگر بازار سرمایه بررسی کرد

بورس در تله بلاتکلیفی‌ها

زینب مختاری- حجم معاملات خرد بازار سرمایه که روز شنبه در رتبه ششم کمترین ارزش معاملات بازار از ابتدای سال ۹۹ قرار داشت، روز گذشته رکورد جدیدی را ثبت کرد تا در رتبه نخست کمترین میزان معاملات طی ۱۵ ماه اخیر قرار گیرد. در این روز ارزش معاملات خرد باز هم کاهش یافت و ...

۵

یادداشت

دولت باید رفراندوم را از خودش شروع می‌کرد

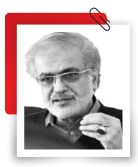

علی صوفی* - آقای رییس‌جمهور برای چندمین‌بار از رفراندوم سخن گفته و این موضوع را مورد توجه قرار دادند. طی روزهای گذشته انتقادهایی از سوی سیاسیون مطرح شد مبنی بر اینکه آقای روحانی موضوع رفراندوم را مشخص نکرده‌اند. به اعتقاد بنده اما پیش از این امر، یک نقد مهم‌تر و جدی‌تر به رویکرد آقای رییس‌جمهور وارد است.

برای درک بهتر موضوع باید این مقدمه را ذکر کنم که رفراندوم یک مفهوم حقوقی و یکسری مصادیقی دارد که در کشورهای مختلف دنیا از جمله ایران پیاده شده است. در کشور ما رفراندومی برای تعیین شکل نظام جمهوری اسلامی برگزار شد که اولین تجربه رفراندوم بعد از انقلاب بود. بعد از آن هم قانون اساسی و بازنگری آن، موضوع رفراندوم شد. طبق مفهوم حقوقی رفراندوم و آنچه در قانون اساسی آمده است اما برگزاری رفراندوم دربرگیرنده همه موضوعاتی است که به سرنوشت جامعه و کشور مربوط است. به عبارت دیگر تصمیم‌گیری درباره هر آنچه به عناوین مختلف به مردم مربوط است – مسائل کلان و نه آنچه در چارچوب اختیارات مجلس است – باید مورد همه‌پرسی قرار گیرد.

مثلا در یونان برای در پیش گرفتن یک سیاست ریاضتی یا در انگلستان برای جدا شدن از اتحادیه اروپا رفراندوم برگزار شد. این تصمیمات، تصمیمات کلانی است که در زندگی مردم اثر دارد و در ایران نیز موضوعات کلان می‌تواند به رفراندوم گذاشته شود.

سوال من از آقای رییس‌جمهور اما این است که آیا جا نداشت برای گران کردن قیمت بنزین رفراندوم برگزار کرد و از مردم سوال کنند؟! یا در مورد موضوعاتی مثل آزادسازی قیمت ارز که ما دیدیم تبعات بسیاری سنگینی داشت، نمی‌شد از این شیوه استفاده کرد؟!

نقد مورد نظر بنده این است که دولت می‌توانست و باید درباره موضوعاتی به این مهمی که به زندگی و سرنوشت مردم مربوط بوده و در حیطه اختیارات رییس‌جمهور بود، رفراندوم برگزار می‌کرد و پا پیش می‌گذاشت تا اینکه بتواند در مرحله بعدی برای برگزاری موضوعاتی که در اختیار دولت نیست، پیشقدم شود.

ادامه در صفحه ۱۶

جهان صنعت

قابل توجه فعالان اقتصادی

تیم کارشناسی متشکل از کارشناسان اقتصادی و حقوقی به منظور کمک به رفع موانع تولید آماده ارایه خدمات به تولیدکنندگان و صاحبان کالا وخدمات در حوزه های زیر است:

- موانع صادرات و واردات
- پرونده های حقوقی
- مشکلات تامین سرمایه
- تهیه بیزنس پلن
- معرفی شرکای تجاری داخلی و خارجی
- برندسازی و دیجیتال مارکتینگ
- موفقیت در مذاکرات تجاری
- بازاریابی و فروش

۸۸۰۳۹۸۹۴ | ۰۹۱۲۲۹۷۶۶۰۴

«جهان صنعت» را در سایت‌ها و اپلیکیشن‌های زیر نیز دنبال کنید

jsnews
jsnewsir
jsnewsir
jsnewsir_
jsnewsir_
YouTube
JS NEWS
www.jsnews.ir

سازمان آگهی روزنامه جهان صنعت

سازمان آگهی شهرستان ها
از سراسر کشور
نماینده فعال می پذیرد

۰۲۱-۸۸۰۵۰۶۸۴
۰۲۱-۸۸۰۵۰۲۸۶

www.jahanesanat.ir

گزارش

هیچ مذاکره‌ای بین ایران و آمریکا در وین صورت نمی‌گیرد

گروه سیاسی– در حالی که رسانه‌های غربی از تصمیم‌گیری درباره برجام و بازگشت آمریکا به این توافق و لغو برخی تحریم‌های آمریکایی نامناسب با برجام را در جلسه روز سه‌شنبه وین و خبر از مذاکره غیرمستقیم ایران و آمریکا در این جلسه داده بودند، روز گذشته ابوالفضل عمویی، سخنگوی کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس یازدهم اعلام کرد که در جلسه این کمیسیون که با حضور عباس عراقچی، معاون وزیر خارجه کشورمان برگزار شده است، عراقچی صراحتا گفته که «هیچ مذاکره مستقیم و یا غیرمستقیمی بین ایران و آمریکایی‌ها در وین صورت نمی‌گیرد.»

پیش از این مقامات آمریکایی اعلام کرده بودند هفته آینده در نشستی که بر سر برنامه هسته‌ای در وین برگزار می‌شود حضور خواهد داشت و حتی پیشنهاد گفت‌وگوی مستقیم با ایران را داده‌اند؛ اما در عین حال وزارت خارجه ایران تاکید کرد که نیازی به مذاکره با آمریکا ندارد و در وین با نمایندگان این کشور دیدار نخواهد کرد. البته محمدجواد ظریف، وزیر خارجه کشورمان پیش از این هدف مذاکرات را «نهایی کردن سریع برداشتن تحریم و اقدامات هسته‌ای برای رفع هماهنگ همه تحریم‌ها و سپس توقف اقدامات جبرانی از طرف ایران» دانست اما گفت ایران و آمریکا در وین مستقیم گفت‌وگو نخواهند کرد.

روز گذشته عمویی، سخنگوی کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس با بیان اینکه مجلس در مجموعه روند گفت‌وگوهای ایران در موضوع برجام نظارت خواهد داشت، به خبرنگاران گفت: «با توجه به مذاکرات صورت گرفته در روز جمعه در کمیسیون مشترک برجام به صورت وبینار، کمیسیون امنیت ملی جلسه فوق‌العاده‌ای با حضور آقای عراقچی برگزار کرد که توضیحات ایشان را شنیدیم. نمایندگان در این جلسه بر اجرای دقیق و کامل قانون اقدام راهبردی برای لغو تحریم‌ها تاکید کردند. آقای عراقچی نیز به ارائه توضیحاتی درباره روند گفت‌وگوهای فعلی پرداخت و تاکید شد در جلسه روز سه‌شنبه در وین هیچ مذاکره مستقیم یا غیرمستقیم بین جمهوری اسلامی و آمریکایی‌ها صورت نمی‌گیرد. در حال حاضر جمهوری اسلامی ایران، ایالات متحده را عضوی از برجام نمی‌شناسد چون از برجام خارج شده و به تعهداتش پایبند نبوده است.»عمویی ادامه داد: «در این چارچوب تا رفع کامل تحریم‌ها و راستی‌آزمایی آن از جانب جمهوری اسلامی، ایران به تعهدات خود باز نخواهد گشت و اجازه حضور آمریکا را در مذاکرات ۵+۱ نخواهد داد.»

همچنین محمدباقر قالیباف، رییس مجلس هم در نطق پیش از دستور روز گذشته خود خطاب به مقامات آمریکایی در این باره گفت: «ایران برای رفع تحریم‌ها راهبرد اصلی خود را بی‌اثر کردن تحریم‌ها قرار داده و با فعال کردن صنعت هسته‌ای، این آمریکایی‌ها هستند که باید تصمیم بگیرند و تحریم‌های ایران را به طور کامل و به شکل عملی رفع کنند و وعده کاغذی یا ناقص رفع تحریم‌ها، پاسخگوی مطالبه مردم ایران نیست.»

وی افزود: «مردم و مسوولان ایران در صدایی واحد منتظر اقدام عملی طرف مقابل در رفع تحریم‌ها به صورت موثر برای اقتصاد ایران هستند. بارها اعلام کرده‌ایم که ایران بعد از راستی‌آزمایی و اطمینان از کاغذی نبودن رفع تحریم‌ها تعهدات خود را مطابق برجام اجرا خواهد کرد.»

خبر

روحانی: برای تحقق شعار سال باید سخن فعالان اقتصادی بخش خصوصی را شنید

رییس‌جمهور شعار سال ۱۴۰۰ را تداوم شعار سال‌های اخیر دانست و با بیان اینکه دولت در سال جاری نیز با تمام توان در زمینه برداشته شدن موانع برای فعالان بخش تولید تلاش خواهد کرد، گفت: آنچه امروز بیش از همه اهمیت دارد، حمایت همه‌جانبه از تقویت تولید و بهبود فضای کسب و کار است که به همکاری و هم‌افزایی همه دستگاه‌های ذی‌ربط و قوا بستگی دارد.دویست و چهاردهمین جلسه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت صبح یکشنبه به ریاست حسن روحانی برگزار شد و در این جلسه پس از گزارش اجرای مصوبه ۱۷۷ ستاد اقتصادی دولت در راستای سیاست‌های ارزی و تجاری، پیشنهادهای وزارت صنعت، معدن و تجارت که با اخذ نظر صادرکنندگان و اتاق بازرگانی تهیه شده است، مطرح شد و با هدف تسهیل تجاری، تشویق صادرات و رفع موانع تولیدکنندگان در واردات مواد اولیه قطعات مورد نیاز به عنوان ادامه مصوبه قبلی به تصویب رسید.

مریم سامقانی و امین صفاری مشمول عفو رهبری شدند

مریم سامقانی و امین صفاری از محکومان امنیتی هستند که در لیست عفو نیمه‌شعبان و ۱۲ فروردین‌ماه قرار دارند.

به گزارش ایلنا، در آستانه سالروز ولادت حضرت ولی‌عصر(عج) و ۱۲ فروردین سالروز جمهوری اسلامی ایران، رهبر انقلاب با عفو یا تخفیف مجازات ۱۰۰ نفر از محکومین امنیتی موافقت کردند که مریم سامقانی فعال مدنی، فرزند اسماعیل و امین صفاری فرزند باقر از دراویش گنابادی از جمله افراد مطرح در این لیست هستند.پیش‌تر نیز در سال ۹۹ در مناسبت‌های مختلف به درخواست رییس قوه قضاییه از مقام معظم رهبری تعدادی از محکومان امنیتی در کنار سایر محکومان، مشمول عفو یا تخفیف مجازات شدند.عفو محکومان امنیتی در ادامه اقداماتی همچون تفکیک جرائم سیاسی و امنیتی و ابلاغ سند امنیت قضایی و اجرای برنامه تحول قضایی از جمله مصادیق مهم تحول‌خواهی در قوه قضاییه محسوب می‌شوند.

قوه قضاییه ادعاهای «نادران» علیه «بذرپاش» را رد کرد

دیوان محاسبات اعلام کرد: دو مرجع قضایی با رسیدگی جداگانه، اتهام الیاس نادران علیه مهرداد بذرپاش رییس کل دیوان محاسبات کشور را رد کردند.

به گزارش ایسنا، دیوان محاسبات کشور اعلام کرد: شعبه ۱۰ بازپرسی دادسرای عمومی و انقلاب تهران ویژه کارکنان دولت و شعبه ۴ بازپرسی دادسرای فرهنگ و رسانه، در پی شکایت‌های جداگانه نادران و ستاد امر به معروف و نهی از منکر یکی از استان‌ها علیه رییس کل دیوان محاسبات مبنی بر اتهام جعل و استفاده از سند مجعول، درباره هر دو اتهام مطرح‌شده علیه مهرداد بذرپاش قرار منع تعقیب صادر کردند.

ظریف در گفت‌وگو با وزیر خارجه انگلیس اعلام کرد

شرط بازگشت ایران به تعهدات برجام

محمدجواد ظریف وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران روز شنبه به درخواست دومینیک راب، همتای بریتانیایی، با وی به صورت تلفنی گفت‌وگو کرد.طرفین در این گفت‌وگو آخرین تحولات مربوط به برجام به‌ویژه برگزاری نشست پیش روی کمیسیون مشترک در وین را مورد بررسی قرار دادند.

وزیر امور خارجه کشورمان در این گفت‌وگو، بار دیگر بر ضرورت برداشتن کامل و نهایی تحریم‌های غیرقانونی و ناعادلانه آمریکا، به‌گونه‌ای که جمهوری اسلامی ایران آنها را راستی‌آزمایی کند تاکید کرد و افزود: در این صورت است که به تعهدات خود باز خواهیم گشت.وزیر خارجه انگلیس نیز در این گفت‌وگو اظهار داشت کشورش برای به ثمر نشستن مذاکرات تلاش خواهد کرد.

دو طرف در این گفت‌وگوی تلفنی همچنین در مورد برخی مسائل سیاسی و کنسولی دوجانبه تبادل نظر کردند.

«جهان‌صنعت» درباره اشتباه استراتژیک اصلاح‌طلبان گزارش می‌دهد

روحانی را تازه شناختید؟!

آرزو فرشید – دو ماه و چند روز تا انتخابات مانده و آقایان اصلاح‌طلب به نحوی از دولت روحانی، رویکرد و سیاست‌هایش خرده می‌گیرند که انگار سفینه روحانی همین دیشب و یکباره به زمین رسیده و همه را شوکه کرده است! انگار نه انگار که خودشان باعث و بانی روی کار آمدن این دولت شده‌اند و روحانی در صورت عدم برخورداری از حمایت این جریان طی انتخابات‌های ۹۲ و ۹۶ حتی خواب ریاست جمهوری را هم نمی‌توانست ببیند. شاهد هم آنکه وقتی محمود واعظی سینه سپر کرده و منکر حمایت‌های جریان اصلاحات می‌شود، صدای همه درآمده و یادآوری‌های لازم را انجام می‌دهند.

اکنون اما با توجه به اینکه فصل انتخابات است و جان مردم نیز به لطف عملکرد دولت و البته مشکلات تحریمی به لب‌شان رسیده، ترجیح می‌دهند که راه خود را از دولت جدا کنند. غافل از اینکه این رویه، چیزی غیر از ضدتبلیغ نیست و نه تنها سرمایه اجتماعی ریزش کرده آنان را احیا نمی‌کند، بلکه آن اندک امیدواران به جریان اصلاحات را نیز آزرده‌خاطر کرده و می‌رنجاند.

شاهد آنکه وقتی صادق خرازی در مصاحبه با ایلنا می‌گوید «روحانی فرقی نکرده است، ما اشتباه کردیم و فکر کردیم که اصلاح‌طلب است. ... رویکرد آقای روحانی یک رویکرد امنیتی محض بود ... آقای خاتمی از همان روز اول نگران این بود که آقای روحانی بعد از اینکه به خواسته خود برسد دیگر توجه و مشورت نمی‌کند.» این سوال مطرح می‌شود که پس چرا تا حالا هیچ یک از اصلاح‌طلبان این حرف‌ها را نمی‌زدند. مشخصا آن وقتی که آقای روحانی در آبان ۹۸ – قبل از آنکه کار به اغتشاش و ... برسد - چشم در لنز دوربین دوخته و گفت که دوربین داریم، شناسایی می‌کنیم و ... هیچ کدام از خانم‌ها و آقایان اصلاح‌طلبان از رویکرد امنیتی روحانی انتقاد نکردند؟! سوال دیگر این است که آقای خاتمی این نگرانی‌ها را کی و کجا مطرح کردند که ما نشنیدیم؟ اکنون و در آستانه انتخابات ریاست‌جمهوری که پای صندوق آوردن مردم دغدغه اصلی است، یادتان افتاده است این حرف‌ها را بزنید؟!یا وقتی که جناب خرازی می‌گوید «شما می‌بینید آقای جهانگیری در انتخابات سال ۹۶ به عرصه می‌آید و ادبیات سیاسی انتخابات را متحول می‌کند و بعد از انتخابات او را از درب جلو سوار می‌کنند و بدون اینکه متوجه شود از در عقب طوری پیاده‌اش می‌کنند که هنوز به دنبال اتوبوس می‌دود و هرچه هم ما می‌گفتیم که با او چنین کرده‌اند، قبول نمی‌کرد.» این سوال مطرح می‌شود که با این حساب مردم چطور به آقای جهانگیری که هنوز هم از ماندن خود در دولت دفاع می‌کند، یا همفکران او اعتماد کنند؟ اصلا مردم چطور به خود شما و حزب متبوعتان اعتماد کنند که از یک سو از اصلاح‌طلب نبودن روحانی، امنیتی بودن او و جفاهایی که به اصلاح‌طلبان کرده می‌گویید و اعتراف می‌کنید به اشتباهتان اما از سوی دیگر پیگیر رایزنی با محمدجواد ظریف و راضی کردن او به کاندیداتوری هستید که هم اصلاح‌طلب نیست و هم از جنس روحانی؟!

■ **توهین به شعور مردم**

برای همین هم شاهدیم که بیان چنین اظهاراتی با واکنش‌های متعدد مواجه و تلاشی بی‌فایده برای فاصله گرفتن از دولت تلقی می‌شود. مثلا محمد صادق کوشکی، فعال سیاسی اصولگرا در گفت‌وگویی با «جهان‌صنعت» اظهارکرد: «من فکر نمی‌کنم که حرف‌هایی از این دست روی افکار عمومی مردم اثری داشته باشد. چراکه مردم اکنون به شدت از عملکرد دولت آزرده بوده و اصلا توجهی به این موضوعات ندارند. مردم به خاطر عملکرد دولت درگیر دغدغه‌های مادی خود هستند و این حرف‌ها حداکثر می‌تواند برای فعالان سیاسی که دغدغه معیشتی ندارند، قابل توجه باشد.»وی تاکید کرد: «تلاش برای جدا کردن حساب دولت از جریان اصلاح‌طلب در این مقطع زمانی چیزی غیر از توهین به شعور مردم نیست.»کوشکی در پاسخ به‌این پرسش که چطور اصلاح‌طلبان می‌توانند همزمان که روحانی را نقد کرده و از خود جدا می‌کنند برای ورود گزینه‌ای مثل ظریف که یک غیراصلاح‌طلب و همفکر روحانی است، تلاش کنند؟ گفت: «به نظر من آقای ظریف به هیچ عنوان قصد ورود به انتخابات را ندارد و طرح نام او از سوی برخی اصلاح‌طلبان نیز صرفا برای داغ کردن عرصه انتخابات است.»

■ **انکار دیرکرد**

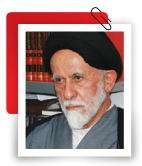

ناصر قوامی- فعال سیاسی اصلاح‌طلب- اما اصرار دارد که رویکرد فعلی اصلاح‌طلبان در فاصله گرفتن از دولت روحانی تازگی ندارد و پیش‌تر نیز این حرف‌ها را زده‌اند!

او به «جهان‌صنعت» گفت: «به هر صورت آدم باید در وقت و زمان خودش حقایق را بگوید و بیان کند. حمایت اصلاح‌طلبان از روحانی هم در حالی صورت گرفت که از اول مشخص بود او اصلاح‌طلب نیست. از همان وزیر کشوری که انتخاب کرد معلوم بود. گفته بود من وزارت کشور را دست اصلاح‌طلبان نمی‌دهم.»

وی افزود: «اینکه او اصلاح‌طلب نیست و گفتمان اصلاح‌طلبی را دنبال نمی‌کند کاملا مشخص بود اما در آن شرایط اصلاح‌طلبان نمی‌توانستند کار دیگری کنند. اگر در انتخابات شرکت نمی‌کردند و رای نمی‌دادند که درست نبود. یا اگر می‌رفتند و مثلا به جلیلی رای می‌دادند که معلوم نبود چه می‌شود. ما در یک‌قدمی جنگ بودیم و زیر فصل هفتم منشور حقوق بشر قرار داشتیم. در دولت اول آقای روحانی هم این مساله حل شد و تقریبا ثبات اقتصادی حاکم شد منتها ترامپ آمد و از برجام خارج شد و تحریم‌ها برگشت. اشتباه دولت این بود که وقتی ترامپ اصرار می‌کرد مذاکره کنیم و هنوز این همه تحریم اعمال نشده بود این کار را نکرد.»

وی تاکید کرد: «ما از روحانی و عملکرد او انتقاد شدید داریم و واقعیت را باید گفت.»

قوامی در پاسخ به اینکه آیا اصلاح‌طلبان در دولت دوم روحانی که مواضعش بیشتر به اصولگرایان نزدیک شد هیچ فرصتی برای بیان واقعیات نداشتند که تا ماه‌های منتهی به انتخابات صبر کردند، گفت: «ما آن موقع هم می‌گفتیم. خود من بارها گفتم روحانی آدم امنیتی است. او گفتمان اصلاح‌طلبی را دنبال نمی‌کند. اصلاح‌طلبان با علم به اینکه او امنیتی است از وی حمایت کردند. البته خودش گفت حقوقدان هستم اما من نمی‌دانم کجا حقوق خوانده است. وقتی من در دادگاه انقلاب بودم، روحانی در ارتش و نیروی امنیتی بود. بنابراین این امر تازگی ندارد.»

■ **تلاش بی‌فایده**

امیررضاواعظی‌آشتیانی، فعال سیاسی اصولگرا اما از جمله کسانی است که معتقد است این حرف‌ها به‌هیچ‌وجه به‌اصلاح‌طلبان کمک نمی‌کند. وی حتی این رویکرد را آسیب‌زا دانسته و معتقد است: «برای تامین هدف مشارکت حداکثری باید فضای توام با آرامشی را ایجاد کرد که رویه مذکور با آن منافات دارد.»

وی در گفت‌وگو با «جهان‌صنعت» بیان کرد: «سوال من از آقای خرازی این است که این حرف‌ها چه مشکلی را حل می‌کند؟» وی افزود: «به نظر من دوای درد امروز تعریف کردن این قصه‌ها نیست و لازم است فردی روی کار بیاید که بتواند به مطالبات مردم پاسخ دهد لذا این بگومگوها هیچ اثر مثبتی ندارد.»

فعال سیاسی اصولگرا با تاکید بر اینکه «بهتر است از این رویکرد فاصله بگیریم و گفتمان خود را تغییر دهیم» گفت: «باید تلاش کنیم برای یک بار هم شده کاندیداها در نهایت ادب و احترام و بدون اتهام و انگ زدن به هم برنامه‌های خود را تشریح کنند. صاحب‌نظران سیاسی نیز باید به این سو بروند که فضای عموی را تشویق به استفاده از ادبیات مناسب کنند نه اینکه خودشان به نحوی سخن بگویند که مردم بیشتر ناامید شوند.»

وی ادامه داد: «من این برخوردها و گفتمان‌های اینچنینی را منطقی و منصفانه نمی‌دانم و تصور می‌کنم غیر از ایجاد فضای نگران‌کننده و افزایش التهاب نتیجه‌ای ندارد.»

آشتیانی در پاسخ به اینکه آیا فاصله گرفتن از دولت روحانی در این مقطع زمانی کمکی به اصلاح‌طلبان خواهد کرد یا خیر گفت: «هیچ کمکی به اصلاح‌طلبان نمی‌کند زیرا امتحان خود را با دولت روحانی پس داده‌اند. همه تخم‌مرغ‌های خود را در سبد روحانی گذاشتند و در این وضعیت سهیم هستند. با هیچ بهانه‌ای هم نمی‌توانند این واقعیت را تغییر دهند.»

این فعال سیاسی اصولگرا در پاسخ به اینکه آیا انتقادات دیروز خرازی با رویکرد حزب او که به گفته خودش دنبال رایزنی برای کاندیداتوری ظریف یعنی گزینه‌ای از جنس روحانی است، تناقض ندارد گفت: «دقت داشته باشید که حزب ندای ایرانیان در واقع تشکلی نیست که بتواند نقش لوکوموتیو را در معرفی نامزد معرفی کند. این حزب بخشی از خانواده اصلاح‌طلبی است که باید با دیگران تعامل کند. آقای خرازی هم به دنبال این است که در دولت بعدی سهمی داشته باشد و همه این حرف‌ها برای همین است.»

■ **جمع‌بندی**

با یک نگاه منصفانه اما باید به این نکته نیز توجه کرد که اصلاح‌طلبان عملا راهی غیر از نقد وضع موجود ندارند و این اوضاع و احوال به هیچ وجه قابل دفاع نیست. اگر هم بنای دفاع باشد نهایتا مثل اسحاق جهانگیری می‌توانند به این ببالند که جلوی وقوع قحطی را گرفته‌اند. لذا تلاش برای جدا کردن مسیر خود از دولت منطقی به نظر می‌رسد. مشکل اما آنجاست که خیلی دیر به این فکر افتاده و خیلی هم تند می‌روند. زمان را که نمی‌توان به عقب برگرداند اما شاید بتوان به اصلاح‌طلبان توصیه کرد که به جای تاختن به روحانی آن هم به سیاق خرازی، میزان اشاره به اشتباه را بیشتر کرده و با نمایش صداقت خود – به فرض صادق بودن – منتظر نرم شدن دل بدنه رای خود بماند. نه اینکه با این حرف‌ها نمک به زخم‌شان پاشیده، به شعورشان توهین کند و آنان را برخلاف مقصود خود یعنی در جهت قهر با صندوق رای سوق دهد.

گزارش

«جهان‌صنعت» از طرح چندباره موضوع رفراندوم توسط روحانی و عدم پیگیری آن گزارش می‌دهد

همه‌پرسی «آری» یا «نه»؟

معصومه معظمی– حسن روحانی رییس‌جمهوری کشورمان در آستانه ۱۲ فروردین و روز رفراندوم جمهوری اسلامی، برای چندمین بار از برگزاری همه‌پرسی درباره موضوعات مهم کشور و مسائل پیچیده‌ای که به زعم او «هر کسی درباره آن نظری می‌دهد» صحبت کرد و گفت که «برای موضوعات پیچیده راه حلی جز رجوع به اصل ۵۹ قانون اساسی وجود ندارد.» اصلی که در قانون اساسی به برگزاری رفراندوم و همه‌پرسی درباره موضوعات مهم اشاره دارد.

این اولین‌بار نیست که روحانی موضوع برگزاری رفراندوم را مطرح می‌کند و درباره لازمه و ضرورت برگزاری آن سخن می‌گوید اما هر بار که این موضوع را مطرح کرد، با واکنش منفی تندروهای اصولگرا مواجه شده است. پیش از این دی ماه ۹۹ بود که درباره رفراندوم صحبت کرد و گفت که «با گذشت ۴۰ سال از رفراندوم جمهوری اسلامی می‌توان دوباره رفراندوم برگزار کرد» اما این سخنان با واکنش و اعتراضات شدید تندروها مواجه شد و در نهایت نتیجه و خروجی جز سکوت نداشت!

اصل ۵۹ قانون اساسی می‌گوید: «در مسائل بسیار مهم اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی ممکن است اعمال قوه مقننه از راه همه‌پرسی و مراجعه مستقیم به آرای مردم صورت گیرد. درخواست مراجعه به آرای عمومی باید به تصویب دوسوم مجموع نمایندگان مجلس برسد.» با توجه به اینکه مواضع سیاسی و نظر مجلس یازدهم با مواضع دولت روحانی همسو نیست و همه‌پرسی طبق قانون باید به تصویب آرای دوسوم مجموع نمایندگان برسد، شاید روحانی به این دلیل موضوع رفراندوم را تنها در حد یک پیشنهاد مطرح می‌کند. اما با توجه به بن‌بستی که در برخی موارد مهم کشور خصوصا درباره سیاست خارجی وجود دارد، برخی سیاسیون بر این عقیده‌اند که این موضوعات به رفراندوم و نظر مردم گذاشته شوند تا تکلیف روشن شود. اما از طرفی برخی گویا نظر و خواست مردم برایشان اهمیتی ندارد یا حضور مردم را تنها پای صندوق‌های رای انتخابات ریاست جمهوری و مجلس آن هم صرفا رای دادن به کسانی که از فیلتر نظارت استصوابی شورای نگهبان عبور کرده‌اند، مجاز می‌دانند!

■ **۱۲ فروردین روز افتخار به رفراندوم**

روحانی در اظهارات خود روز ۱۲ فروردین را روز عمل به اصل ۵۹ قانون اساسی دانست؛ روزی که ۹۸/۲ درصد به جمهوری اسلامی رای «آری» دادند و او دلیل این افتخار را بعد از سال‌ها، برگزاری رفراندوم می‌داند.

رییس‌جمهوری با استناد به اصل ۵۹ قانون اساسی توضیح داد: «اگر یک مساله پیچیده هست، دائم به هم می‌پیچیم، این به آن می‌گوید، او به این می‌گوید، این از آن انتقاد می‌کند، او از این انتقاد می‌کند، اما راه‌حلی جز اصل ۵۹ قانون اساسی وجود ندارد.»بنابراین با وجودی که برخی فعالان سیاسی از جمله علی مطهری، محمود صادقی، جواد امام و... خواستار به رفراندوم گذاشتن موضوعات مهمی از جمله پیوستن به کنوانسیون‌های بین‌المللی در چارچوب لوایح FATF و مذاکره با امریکا و برخی موارد از این دست هستند، تندروها با مخالفت در این باره موضوع را در نطفه خفه می‌کنند. اگرچه گروهی در داخل کشور از برگزاری رفراندوم و همه‌پرسی هراس دارند، اما در عوض برخی از جمله محمود صادقی معتقدند همه‌پرسی درباره موضوعات مهم کشور مشروعیت مردمی نظام را تقویت می‌کند.

این نماینده سابق مجلس و دبیر کل انجمن اسلامی مدرسین دانشگاه‌ها در گفت‌وگویی با انتقاد از این سخنان روحانی که تنها بحث رفراندوم را پیش می‌کشد اما از مصادیق آن حرفی نمی‌زند، گفته است: «رییس‌جمهوری مجددا بر برگزاری رفراندوم تاکید کردند اما موضوع رفراندوم را مشخص نکردند و عینا بر اجرای اصل ۵۹ قانون اساسی تاکید کردند. ابهامی که کماکان باقی می‌ماند مشکلی را حل نمی‌کند، قاعدتا اگر موضوعی برای رفراندوم مورد نظر است، باید مطرح شود و موضوعی باشد که از طرق عادی قابل حل نباشد و نیاز به مراجعه مستقیم مردم باشد.»

نماینده مردم تهران در دوره دهم مجلس افزود: «مراجعه مستقیم به آرای عمومی دارای اهمیت است اما به نظر می‌رسد که آقای رییس‌جمهور باید مشخص کنند که ما امروز در چه مسائلی به رفراندوم نیاز داریم. اساس جمهوری اسلامی با رفراندوم رسمیت یافته و قانون اساسی و اصلاحات آن با رفراندوم تصویب شده است و در قانون اساسی مساله رفراندوم به عنوان راهی برای قانونگذاری پیش‌بینی شده است. اگر از این ظرفیت استفاده شود، به نظر من مشروعیت مردمی نظام تقویت خواهد شد.»

■ **روحانی و درخواست رسمی رفراندوم**

جواد امام، دبیرکل حزب مجمع ایثارگران اصلاح‌طلب هم در این باره از رییس‌جمهوری خواسته است به طور رسمی درخواست رفراندوم کند. این فعال سیاسی اصلاح‌طلب گفت: «مساله رفراندوم چند بار از سوی رییس‌جمهور مطرح شده اما تاکنون به جایی نرسیده است. من فکر می‌کنم که آقای روحانی باید موضوعات مهم مدنظر برای رفراندوم را احصا کرده و برای آنها رسما درخواست رفراندوم کند. روند اتفاقات در کشور به‌گونه‌ای است که عملا در حال نزدیک شدن به یک بن‌بست هستیم و مردم احساس می‌کنند در تصمیم‌گیری‌های کلان نقش‌آفرین نیستند.»

■ **مخالفان رفراندوم و اتهام به رییس‌جمهوری**

جدا از نظر موافقان همه‌پرسی و رفراندومی که چند بار توسط رییس‌جمهوری مطرح شده است و بر خلاف نظر جواد امام که معتقد است «در حال نزدیک شدن به بن‌بستی هستیم که مردم تصور کنند در تصمیم‌های کلان نقش‌آفرین نیستند»، گروهی هم مخالفت با این موضوع را مایه افتخار می‌دانند و صراحتا بر آن تاکید دارند که مسوولان نظام موافق برگزاری رفراندوم و گرفتن نظر مردم درباره موضوعات مهم نیستند و از بیان این سخن ابا ندارند!

■ **نگاه روحانی به حمایت بیگانگان برای برگزاری رفراندوم!**

سیدمحمد غرضی در گفت‌وگو با «جهان‌صنعت» با زیر سوال بردن روحانی به دلیل طرح موضوع رفراندوم، او را وابسته به غرب و شرق و بیگانگان دانست که با تکیه بر حمایت آنها قصد دارد زمینه برگزاری رفراندوم در کشور را فراهم کند!

غرضی در این باره گفت: «آقای روحانی با تکیه بر رای اصلاح‌طلبان و حمایت آقایان هاشمی، خاتمی، ناطق‌نوری و حسن خمینی رای آورد و این پیروزی برایش بسیار شیرین بود تا بتواند با تکیه بر این حمایت‌ها و آرا هر کاری که دلش می‌خواهد، انجام دهد و به اینکه چگونه انقلاب اسلامی به پا شد و مردم چگونه به نظام رای مثبت بالای ۹۸ درصد دادند کاری نداشته باشد.»این فعال سیاسی ادامه داد: «آقای روحانی با طرح موضوع رفراندوم و تکیه بر حمایت‌های قبلی بر این عقیده است که گروه قابل ملاحظه‌ای با نظرات او جدا از عملکردش، موافق هستند. خصوصا که رسانه‌های خارجی مثل بی‌بی‌سی، وی‌اوای و من‌وتو و ارگانیسم کشورهای خارجی که نسبت به جمهوری اسلامی خوش‌بین نیستند و نمی‌توانند بر آن حکومت کنند، می‌توانند زمینه مناسبی برای برگزاری رفراندوم مدنظر او را مهیا کنند.»

■ **دنبال شکستن رای ۹۸ درصدی آری به جمهوری اسلامی‌اند!**

این فعال سیاسی منتقد روحانی مدعی شد: «او همه کسانی که با جمهوری اسلامی معارضند را می‌خواهد پشت سر خودش داشته باشد. درست همان کاری که قاجار و پهلوی با ایران کردند، حالا طرفداران غرب در ایران امیدوارند با مطرح کردن رفراندوم در زمان حاضر بتوانند رای ۹۸ درصدی ۱۲ فروردین سال ۵۸ را بشکنند و روی آن حساب کرده‌اند.»

این رقیب انتخاباتی روحانی در ادامه افزود: «برخی را می‌شناسم که در جوف نظام فعالند اما برای دشمنان تغذیه و خوراک مهیا می‌کنند تا این فکر «نه شرقی نه غربی جمهوری اسلامی» شکسته شود. اگر مناصب قبل از رییس‌جمهوری شدن آقای روحانی را نادیده بگیریم، کسی او را برای ریاست‌جمهوری نمی‌شناخت و اگر مرحوم هاشمی‌رفسنجانی از او حمایت نمی‌کرد، نهایتا سه درصد بیشتر رای نداشت. این رای متعلق به آقای هاشمی و دیگرانی است که از او حمایت کردند اما از او امروز ابا می‌کنند و معتقدند مدیریت او به واسطه تکیه به آمریکا و اروپا و روسیه نتیجه عکس داده است.»

غرضی تصریح کرد: «آنهایی که در ۱۲ فروردین ۵۸ رای دادند، تفکر «نه شرقی نه غربی جمهوری اسلامی» را قبول داشتند اما برخی افراد با نزدیک شدن به غرب یا شرق منافع ملی را نادیده می‌گیرند.»او در پاسخ به اینکه چرا رییس‌جمهوری بحث رفراندوم را تنها مطرح می‌کنند و پیگیر آن نمی‌شوند؟ گفت: «دلیل این است که او سر سفره جمهوری اسلامی نشسته است و می‌داند که اکثریت غریب به اتفاق کسانی که جمهوری اسلامی را برپاکردند، با رفراندوم آن هم با مسائل اصلی کشور مخالفند.

به همین دلیل توپ را پاس می‌دهد بعد پایش را نشان نمی‌دهد.»غرضی در توضیح اینکه چرا نباید حاکمیت موافق همه‌پرسی از مردم درباره موضوعات مهم کشور باشد، بیان کرد: «دلیلش آن است که این نظرات و خواست مردم نیست و آقای روحانی نظر گروه‌های سیاسی را دنبال می‌کند نه نظر مردم را. مردم و امام خمینی شعار «نه شرقی نه غربی جمهوری اسلامی» را قبول داشتند.»

این دولتمرد پیشین همچنین مدعی شد: «دلیل اینکه آقای روحانی جرات نمی‌کند بگوید درباره چه چیزی رفراندوم برگزار شود این است که رفراندوم به نفع شخصی او نیست پس موضوع را پیگیری نمی‌کند.

بنابراین باید بدانید که هم مشروطه، هم ملی شدن صنعت نفت و هم ۲۲ بهمن و جنگ هشت ساله را مردم اداره کردند، نه گروه‌ها و افراد و اشخاص.»غرضی در پاسخ اینکه چرا طبق اصل ۵۹ قانون اساسی درباره موضوعات مهم کشور همه‌پرسی نمی‌شود، گفت: «این امر خوب است که نظر مردم تامین شود، نه نظر گروه‌ها و جریانات سیاسی. اما اینکه رفراندوم برگزار کنیم تا یک گروهی روی کار بیایند که از گروه موجود بدتر باشند، کار خوبی نیست.»اگر چه طرح موضوع همه‌پرسی از سوی رییس‌جمهوری به خودی خود موضوع مهم و قابل توجهی است، اما این انتقاد از سوی صاحب نظران و فعالان سیاسی وجود دارد که چرا صرفا روحانی به طرح موضوع می‌پردازد و آن را پیش نمی‌برد؟ در حالی که به عنوان رییس‌جمهوری می‌تواند رسما درخواست برگزاری رفراندوم آن هم درباره موضوعات مهم و مشخص بدهد. بنابراین علاوه بر مراجعه به آرای عمومی می‌تواند پشتوانه نظام را تقویت کند، چرا که اگر تصمیمی پشتوانه مردمی را داشته باشد، قطعا مردم از آن حمایت می‌کنند و این امر باعث تقویت رابطه مردم و نظام می‌شود.

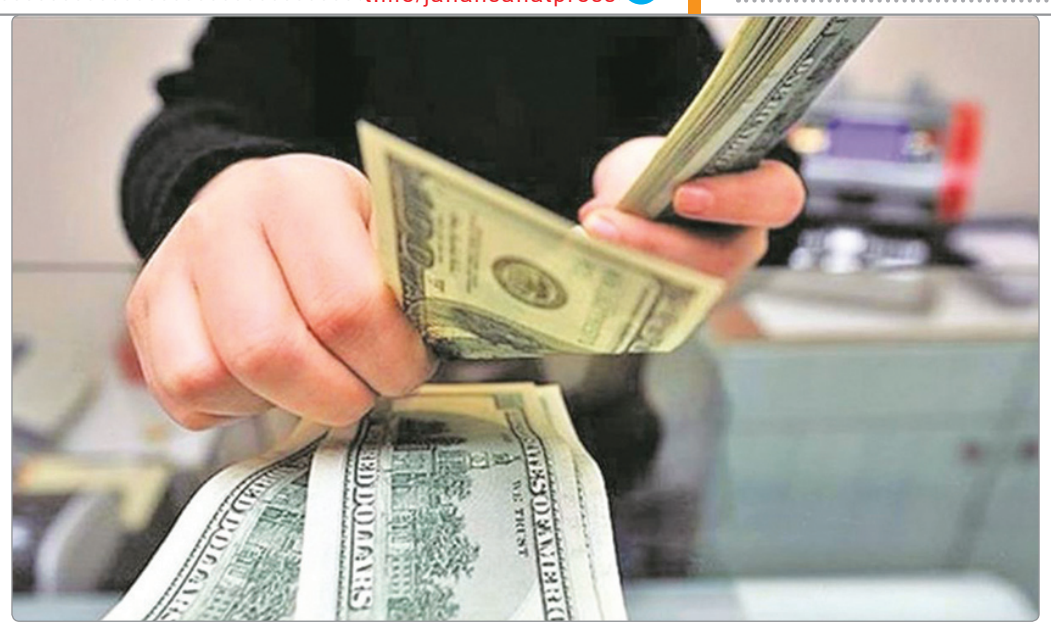

«جهان صنعت»نوسانات قیمتی در بازار ارز و سکه را بررسی کرد

برزخ دلار

گروه اقتصادی- بازار ارز چند روزی است که رسما فعالیت خود را در سال جدید آغاز کرده و از همان ابتدا نشان داده توانایی عبور از کف و سقف قیمت‌های ثبت‌شده قبلی را دارد. آن‌طور که از معاملات بازار مشخص است دلار تااینجای کار در دو وضعیت قیمتی قرار گرفته است؛ نخست حرکت پرشتاب با هدف عبور از میانه کانال ۲۵ هزار تومانی و دوم حرکت آرام و آهسته به سمت کانال ۲۰ هزار تومانی. اما با وجود رفت و برگشت‌های مکرر دلار، بازار ارز هنوز قادر به حفظ توالی رشد و یا کاهش نرخ خود نبوده و همین مساله دلار را در یک برزخ قیمتی گرفتار کرده است. به نظر می‌رسد دو عامل می‌تواند تعیین‌کننده وضعیت بازار ارز در هفته‌های پیش‌رو باشد؛ عامل اول تعیین تکلیف برجام و توافق دوجانبه میان ایران و آمریکاست که احتمال جهش رو به پایین قیمتی در بازار ارز را تقویت می‌کند. عامل دوم هم نزدیک شدن به انتخابات ریاست‌جمهوری است. هر چند به باور کارشناسان و تحلیلگران شدت اثرپذیری بازار ارز از عامل دوم بسیار بیشتر است اما نکته مهم آن است که هر دو عامل در جهت به زیر کشیدن قیمت دلار در آینده پیش‌رو عمل خواهند کرد.

در میانه تعطیلات عید نوروز و در حالی که هنوز خبری از عرضه و تقاضای واقعی در بازار ارز نبود دلار به یکباره تغییر مسیر داد و بنای افزایش قیمت گذاشت. بر همین اساس دلار که پیش از آن در کانال قیمتی ۲۴ هزار تومانی جا خوش کرده بود و تغییری در نرخ معاملاتی‌اش دیده نمی‌شد به یکباره جهش کرد و به کانال ۲۵ هزار تومانی قدم گذاشت. هرچند دلار در عبور از میانه کانال ۲۵ هزار تومانی ناکام ماند با این حال ثبت قیمت ۲۵ هزار و ۳۵۰ تومانی بالاترین نرخی است که پس از هفته‌ها برای دلار به ثبت رسیده است. بررسی‌ها حاکی از آن است که افزایش قیمت دلار در روزهای اخیر تحت تاثیر چند عامل اتفاق افتاده است؛ عامل نخست را می‌توان به اظهارات رییس کل بانک مرکزی نسبت داد. عبدالناصر همتی هفته اخیر و بعد از مدت‌ها انکار به چاپ پول برای تامین کسری هزینه‌های دولت اعتراف کرد.

وی در گفته‌های خود به این مساله اشاره کرد که دولت به منظور تامین مالی خود دلارهای محبوس مانده در سایر کشورها را پیشخور و بانک مرکزی را به تامین ریالی این دلارها مکلف کرده است. از آنجا که این مساله مصداق واقعی چاپ پول بوده و اثرات آن بر افزایش نقدینگی و تورم غیرقابل اجتناب است نمی‌توان از تاثیرگذاری آن بر بازار ارز و نرخ دلار به سادگی عبور کرد. بر همین اساس به نظر می‌رسد نخستین سیگنال افزایش قیمت دلار از همین ناحیه به بازار ارز وارد شده است. در عین حال برخی نیز بر این باورند که امضای قرارداد ایران و چین نیز توانسته مقداری بازار ارز را تکان دهد. با توجه به اینکه مفاد این قرارداد اعلام عمومی نشده با نگرانی‌هایی از سوی بازارهای داخلی همراه و به افزایش قیمت دلار منجر شد. اما با وجود رشد قیمت دلار بعد از هفته‌ها ثبات قیمتی، طی دو روز گذشته شاهد ریزش نرخ دلار در بازار هستیم. بررسی آخرین وضعیت بازار ارز نشان می‌دهد که نرخ خرید دلار تا کانال ۲۳ هزار تومان نیز پایین آمده است. به نظر می‌رسد این کاهش در سایه تحولات سیاسی و تقویت احتمالات در خصوص احیای برجام اتفاق افتاده است. طی روزهای گذشته اخباری مبنی بر توافق میان ایران و آمریکا در رابطه با برجام منتشر شد که موجب تغییرات قیمتی در بازار ارز شد. بر همین اساس دلار کاهش حدود هزار تومانی را تجربه کرد. هرچند کارشناسان پیش‌بینی می‌کنند دلار به روند کاهشی خود ادامه دهد اما به نظر می‌رسد تداوم این روند کاهشی نیازمند قطعیت‌های بیشتری در خصوص آینده سیاسی کشور است.

بازار طلا و سکه نیز طی چند روز اخیر به تبعیت از دو عامل ریزش قیمت‌ها در بازار ارز و همچنین کاهش قیمت اونس جهانی طلا روند کاهشی داشته است، به طوری که سکه بیش از نیم میلیون تومان از ارزش خود را از دست داده است. در حال حاضر سکه امامی با قیمت ۱۰ میلیون و ۷۰۰ هزار تومان معامله می‌شود، این در حالی است که در روزهای اخیر سکه در کانال ۱۱ میلیون تومانی نوسان می‌کرد. به نظر می‌رسد بازار طلا و سکه به دلیل تاثیرپذیری از قیمت ارز و قیمت جهانی طلا می‌تواند به روند کاهشی خود ادامه دهد. با این حال پیش‌بینی افت بیش از حد قیمت طلا و سکه دور از انتظار است. در هر صورت به نظر می‌رسد هم به دلیل تحولات سیاسی در داخل و هم در خارج روزهای پرنوسانی در انتظار دو بازار ارز و سکه باشد.

■ **دلار در میانه تحولات سیاسی**

بر همین اساس حمیدرضا کاهدی کارشناس اقتصادی به «جهان‌صنعت» گفت: تغییرات قیمتی در بازار ارز در دو هفته ابتدایی به دلیل پایین بودن سطح معاملات سال اعتبار چندانی ندارد و از همین رو مشخص بود که رشد قیمت دلار دوام چندانی نخواهد داشت.

به گفته کاهدی، بازار ارز طی پنج ماه گذشته مقاومت شدیدی روی کانال ۲۶ هزار تومانی داشته و دلار موفق نشده از این سطح قیمتی فراتر برود و بر همین اساس انتظار نمی‌رفت که دلار در دوره کنونی بتواند در فتح این کانال قیمتی موفق شود.

وی ادامه داد: با این حال به دلیل مشخص نبودن تکلیف برجام بازار ارز نمی‌تواند جهت‌گیری درستی انجام دهد و از همین رو بازار همچنان منتظر خبرهای جدیدی است که بتواند با تکیه بر آن مسیر خود را تغییر دهد. از سوی دیگر بحث بودجه و کسری بالایی که دارد نیز می‌تواند بر قیمت دلار در بازار تاثیرگذار باشد.

به گفته این کارشناس اقتصادی، کسری بودجه از یک سو عامل رشد دلار است و بحث برجام و احتمال احیای آن می‌تواند به عنوان عامل کاهش قیمت دلار عمل کند. به این ترتیب به نظر می‌رسد که دلار در یک برزخ قیمتی گرفتار شده، با این حال حد و حدود قیمتی آن مشخص است.

کاهدی افزود: با توجه به بحث برجام اگر اتفاق مثبتی بیفتد این احتمال وجود دارد که دلار حتی برای یک بار هم که شده به ۲۱ هزار تومان و حتی پایین‌تر از آن نیز برسد، اما کسری بودجه و تورم بالایی که برای سال جاری پیش‌بینی شده اجازه کاهش دلار به زیر ۲۲ هزار تومان را نخواهد داد. بر همین اساس کف قیمتی دلار را ۲۲ هزار تومان در نظر می‌گیرند، هرچند انتشار اخبار جدید می‌تواند جهت‌گیری بازار را تغییر دهد.

به باور این کارشناس اقتصادی، حتی اگر دلار ریزش قیمتی را تجربه کند و به کف قیمتی پیش‌بینی شده هم برسد اما این آخرین باری خواهد بود که دلار تا چنین سطحی کاهش خواهد یافت و به تدریج به حرکت خود به سمت بالا ادامه خواهد داد.

وی تصریح کرد: همان‌طور که گفته شد کسری بودجه به عنوان مانعی جدی بر سر راه ریزش دلار عمل می‌کند و حتی آزاد شدن دلارهای بلوکه شده ایران نیز نمی‌تواند تاثیر چندانی بر سطح قیمت‌ها داشته باشد. ضمن آنکه بانک مرکزی پیشتر معادل ریالی این دلارها پول چاپ کرده و در اختیار دولت قرار داده و دلارهایی که آزاد می‌شود نیز در اختیار دولت قرار نخواهد گرفت.

کاهدی خاطرنشان کرد: به طور کلی نمی‌توان دست به پیش‌بینی‌های قطعی زد. در حال حاضر برجام نقش مهمی در تغییر قیمت‌ها دارد و بر اساس آن می‌توان حدس زد که دلار سمت و سوی کاهش قیمت داشته باشد. اما این ریزش قیمتی تنها زمانی اتفاق می‌افتد که دلار بتواند نرخ ۲۴ هزار و ۵۰۰ تومانی را بشکند. به نظر می‌رسد دلار چند روزی در این منطقه قیمتی نوسان داشته باشد و بعد از آن به سطوحی پایین‌تر از آن دست می‌یابد.

وی افزود: پیش‌بینی می‌شود که دلار با انتشار خبرهای مثبت سیاسی مدتی به سمت کاهش قیمت حرکت می‌کند ولی خوش‌بینانه‌ترین حالت این است که دلار به ۲۰ هزار تومان می‌رسد. در همین حال انتخابات پیش‌رو نیز می‌تواند بر قیمت دلار تاثیرگذار باشد و پیش‌بینی می‌شود که پیش از انتخابات جریانی برای کشاندن دلار به سمت پایین اتفاق بیفتد. با این حال همه این پیش‌بینی‌ها تنها بر اساس حدس و گمان صورت می‌گیرد و نمی‌توان دست به اظهارنظر قطعی زد.

■ **آرامش قیمتی در بازار طلا و سکه**

آیت محمدولی رییس اتحادیه طلا و جواهر نیز به «جهان‌صنعت» گفت: طی دو روز گذشته که فعالیت بازار طلا و سکه شروع شده نمی‌توان به صورت قطعی در خصوص وضعیت بازار نظر داد اما کاهش قیمت دلار به کاهش قیمت طلا و سکه نیز منجر شده است. اونس جهانی طلا نیز که تا کانال ۱۶۰۰ دلار پایین آمد بار دیگر به ۱۷۳۰ دلار رسید و نوسانات قیمتی این بازار نیز بر قیمت‌های داخلی تاثیرگذار بوده است.

به گفته وی، در حال حاضر نگاه‌های اقتصادی به این سمت و سو است که بتوانند آرامش نسبی را به بازار طلا و سکه برسانند. اگر این اتفاق بیفتد پیش‌بینی می‌شود اقتصاد وضعیت بهتری نسبت به سال گذشته داشته باشد.محمدولی در خصوص میزان کاهش قیمت سکه گفت: انتظار اینکه سکه را در کانال هفت میلیون یا هشت میلیون تومان ببینیم خیلی بعید است. جمعیت جهان در حال افزایش است اما طلا به همین اندازه افزایش پیدا نمی‌کند و ظرفیت طلا نسبت به جمعیت کمتر است.

در عین حال بسیاری از کارخانجات صنعتی نیز از طلا و نقره استفاده می‌کنند و همین مساله نیز مصرف طلا را با توجه به ظرفیت محدود آن بالا می‌برد.

بنابراین نمی‌توان انتظار کاهش زیاد قیمت طلا را داشت.

وی خاطرنشان کرد: در هر صورت اگر آرامش فعلی بر بازار حاکم باشد انتظار می‌رود که طلا و سکه با ۸ تا ۱۲ درصد تغییر در همین رنج قیمتی وضعیت خود را حفظ کنند.

گزارش ۲

سایه روشن های قانون جدید چک

گروه اقتصادی- مطابق دستورالعمل‌های بانک مرکزی از ابتدای سال جاری قانون جدید چک ابلاغ و از سوی شبکه بانکی اجرایی شده است. ممنوعیت صدور چک در وجه حامل و تایید و ثبت چک در سامانه صیاد اصلاحاتی است که در قانون جدید چک اعمال شده است. هرچند همزمان با آغاز سال جدید دسته‌چک‌های جدید نیز در شبکه بانکی توزیع شده اما هنوز بسیاری از نحوه کارکرد این چک‌ها، نحوه ثبت آن، نقل‌وانتقال و همچنین نحوه برگشت زدن آن آگاهی ندارند.

یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های دسته‌چک‌های جدید را می‌توان نحوه صدور آن دانست. آن‌طور که بانک مرکزی اعلام کرده، هرگونه ثبت چک توسط صادرکنندگان، تایید دریافت از سوی دریافت‌کنندگان چک و همچنین انتقال چک‌های جدید باید از طریق سامانه صیاد انجام شود. بر این اساس آن دسته از چک‌هایی که فرآیند ثبت و تایید آن از طریق سامانه صیاد انجام شده اعتبار نخواهند داشت. علاوه بر این مبلغ، اطلاعات هویتی گیرنده و تاریخ سررسید نیز باید روی برگه چک درج شود. هرچند انتقال چک جز از طریق سامانه صیاد امکان‌پذیر نیست اما در عین حال محدودیتی هم برای تعداد انتقال چک وجود ندارد.

قانون جدید چک اما اجازه صدور چک به افرادی که چک برگشتی رفع سوءاثرنشده دارند را نمی‌دهد. این قانون همچنین محرومیت‌هایی شامل عدم افتتاح حساب بانکی جدید یا صدور کارت جدید، عدم گشایش اعتبارات اسنادی و عدم اعطای تسهیلات را متوجه صادرکنندگان چک‌های برگشتی می‌کند. در عین حال به میزان کسری مبلغ چک برگشتی، حساب‌های فرد صادرکننده چک مسدود می‌شود و تا زمان تعیین تکلیف حساب‌ها در انسداد باقی می‌ماند و پس از آن باید نسبت به رفع انسداد حساب‌ها اقدام شود.

در همین حال صدور چک باید در وجه ذی‌نفع مشخص صادر شود، چه آنکه صدور چک در وجه حامل ممنوع اعلام شده است. اگرچه قانون قبلی اجازه پشت‌نویسی چک را به افراد می‌داد اما مطابق قانون جدید پشت‌نویسی چک‌های طرح جدید ممنوع بوده و ثبت انتقال در سامانه صیاد جایگزین پشت‌نویسی شده است. دسته‌چک‌های جدید از نظر ظاهری نیز تفاوت‌هایی با چک‌های قدیمی دارند و رنگ آنها از صورتی و سبز به صورتی و بنفش تغییر یافته است.

این قانون تغییرات دیگری هم دارد. برای مثال دریافت‌کنندگان چک‌های جدید بنفش‌رنگ می‌توانند با ارسال شناسه استعلام ۱۶ رقمی مندرج در چک‌های صیادی از طریق برنامک‌های موبایلی، وب‌سایت بانک مرکزی و یا سامانه استعلام پیامکی ۷۰۱۷۰۱، از وضعیت اعتباری صادرکننده چک به لحاظ سابقه چک برگشتی مطلع شوند. با مراجعه به وب‌سایت بانک مرکزی، برنامک‌های موبایلی و سامانه استعلام پیامکی ۷۰۱۷۰۱ برای اطلاع از وضعیت اعتباری صادرکننده چک، دریافت‌کننده چک با پنج رنگ و وضعیت متفاوت مواجه می‌شود که در ادامه جزئیات هر پنج وضعیت اعتباری صادرکننده چک با رنگ مورد نظر آورده شده است.

وضعیت سفید به این معناست که صادرکننده چک فاقد هر گونه سابقه چک برگشتی بوده یا در صورت وجود سابقه، تمامی موارد رفع سوءاثر شده است. وضعیت زرد به معنای داشتن یک فقره چک برگشتی یا حداکثر مبلغ پنج میلیون تومان تعهد برگشتی است. وضعیت نارنجی نشان می‌دهد که صادرکننده چک دارای دو تا چهار فقره چک برگشتی یا حداکثر مبلغ ۲۰ میلیون تومان تعهد برگشتی است. وضعیت قهوه‌ای از این حکایت دارد که صادرکننده چک دارای پنج تا ۱۰ فقره چک برگشتی یا حداکثر مبلغ ۵۰ میلیون تومان تعهد برگشتی است. وضعیت قرمز نیز حاکی از این است که صادرکننده چک دارای بیش از ۱۰ فقره چک برگشتی یا بیش از مبلغ ۵۰ میلیون تومان تعهد برگشتی است. با این حساب، استعلام وضعیت صادرکننده چک می‌تواند باعث ممانعت ذی‌نفعان از دریافت چک افراد بدحساب شده و روند چک‌های برگشتی در نظام بانکی را تا حد زیادی بهبود بخشد.

در همین حال سخنگوی اجرای قانون جدید چک با اعلام توزیع دسته‌چک‌های جدید در بانک‌ها گفت: امکان ثبت چک با هر کارت بانکی فراهم شد و لازم نیست تطابقی بین بانک صادرکننده چک و کارت وجود داشته باشد.

سخنگوی اجرای قانون جدید چک با بیان اینکه از ۵ فروردین ۱۴۰۰ ماده ۲۱ مکرر قانون صدور چک اجرایی و از آن تاریخ هم دسته‌چک‌های جدید با رنگ بنفش و عبارت تاکیدی «کارسازی این چک منوط به ثبت صدور، دریافت و انتقال آن در سامانه صیاد است» در شبکه بانکی توزیع شده است.

آمنه نادعلیزاده تصریح کرد: در ابتدای مطرح شدن قانون جدید چک محدودیتی وجود داشت مبنی بر اینکه زمان ثبت چک، کارت بانکی باید متعلق به همان بانکی باشد که چک آن صادر می‌شود و باید تطابق لازم را دارا می‌بود. در حال حاضر برای رفاه حال مردم و تسهیل خدمت‌دهی، مشتریان می‌توانند با هر کارت بانکی، چک خود را ثبت کنند و لازم نیست تطابقی بین بانک صادرکننده چک و بانک صادرکننده کارت وجود داشته باشد.

وی افزود: توزیع چک‌های جدید همچنان ادامه دارد و به مرور نیز به حجم اطلاعاتی که در سامانه صیاد تجمیع می‌شود، اضافه خواهد شد. البته نرخ تغییرات کُند است چراکه با نوعی همزیستی روبه‌رو هستیم و چک‌های قبلی کماکان دارای اعتبار هستند.

سخنگوی اجرای قانون جدید چک با تاکید براینکه شبکه بانکی کشور آمادگی لازم در این خصوص را دارد، اظهار کرد: بانک‌ها درگاه‌هایی شامل اینترنت بانک یا همراه بانک خودشان را به سامانه صیاد مجهز کردند و به مشتریان اعم از حقیقی و حقوقی خدمت‌رسانی می‌کنند. علاوه بر درگاه‌های بانکی، اپلیکیشن‌های پرداخت نیز فعال شده‌اند که در حال حاضر چهار اپلیکیشن بزرگ شبکه بانکی فعال هستند. مشتریان می‌توانند برای اطلاع از این چهار اپلیکیشن به سایت شرکت شاپرک مراجعه کنند.

نادعلیزاده گفت: چک‌های قدیمی می‌توانند به روال سابق خود پذیرش و پردازش شود و هیچ خللی هم در فرآیند پردازش چک‌های قدیمی رخ نداده است، اما بانک مرکزی به زودی چک‌های قدیمی را در فرجه زمانی مناسب جمع‌آوری خواهند کرد که البته هنوز این زمان تعیین و اعلام نشده است؛ بنابراین مردم نباید نگران دسته‌چک‌های قدیمی خود باشند.

وی با بیان اینکه چک‌های جدید نباید در وجه حامل صادر شوند و در واقع سامانه صیاد اجازه صدور در وجه حامل را نخواهد داد، افزود: مردم دقت کنند که چک‌های بنفش حتما باید در سامانه صیاد ثبت شده باشند و اگر این‌گونه نبود از دریافت چک خودداری کنند چرا که در صورت عدم ثبت چک در سامانه صیاد، بانک وجه چک را پرداخت نمی‌کند و ممکن است گیرنده چک متضرر شود.

خبر

جهانگیری عنوان کرد

رشد سینوسی اقتصاد به دلیل اتکا به درآمد نفت

معاون اول رییس‌جمهور گفت: اقتصاد ایران به خاطر اتکا به درآمد نفت و دولتی بودن آن هیچ‌گاه اقتصادی با رشد مستمر و پایدار نبوده و همواره شاهد رشد سینوسی اقتصاد بوده‌ایم.

به گزارش «جهان‌صنعت» به نقل از پایگاه اطلاع رسانی دولت، اسحاق جهانگیری با اشاره به برخی اشکالات ساختاری در اداره کشور نظیر اشکالات ناشی از تصمیم‌های مدیریتی، چالش‌های مزمن ریشه‌دار و حتی اشکالات موجود در قانون اساسی که پس از سال‌ها مشخص شده است، گفت: اقتصاد ایران به خاطر اتکا به درآمد نفت و دولتی بودن آن هیچ گاه اقتصادی با رشد مستمر و پایدار نبوده و همواره شاهد رشد سینوسی اقتصاد بوده‌ایم که نتیجه آن در درآمد و زندگی مردم هم مشاهده می‌شود.

جهانگیری با اشاره به اقدامات دشمنان در تیرماه ۹۷ و آماده کردن فضا برای فروپاشی اقتصاد کشور، اظهار کرد: در آن مقطع شاهد کمبود برخی کالاها نظیر پوشک بودیم. برخی دولت را مسخره کردند اما همان فضاسازی باید تبدیل به این می‌شد که در طی یک فرآیند چهارماهه کالاهای اساسی در کشور یافت نشود و مردم احساس کنند که کشور دچار قحطی شده است.

معاون اول رییس‌جمهور با اشاره به درآمد ۱۱۸ میلیارد دلاری از نفت در سال ۹۰ و کاهش آن به کمتر از ۱۰ میلیارد دلار در سال ۹۹ تاکید کرد: از این رقم ۱۰ میلیارد دلاری کمتر از پنج میلیارد دلار برای دولت بود که به راحتی به این مبلغ نیز دسترسی نداشتیم و باید با مقایسه شاخص‌های سال ۹۹ نسبت به سال ۹۰ در نظر داشت که این شاخص‌ها به چه میزان بدتر شده است.

معاون اول رییس‌جمهور با تاکید بر اهمیت انتخابات با توجه به موقعیت کنونی کشور، ادامه داد: جز انتخابات هیچ شاخص و امکانی برای اینکه ایران در فضای بین‌المللی قدرت‌نمایی کند، وجود ندارد و فرصتی بالاتر از انتخابات نداریم. نباید در انتخابات خرداد ماه سال جاری فرصت‌سوزی کنیم تا فضا به گونه‌ای نشود که از خود بپرسیم چرا اجازه ندادیم مشارکت، انسجام و وحدت شکل بگیرد و تاسف بخوریم.

برآورد مرکز آمار از وضعیت اشتغال در سال ۹۹

۱/۷ میلیون مرد بیکارند

برآوردهای جدید مرکز آمار نشان می‌دهد که از جمعیت حدود دو میلیون و ۴۰۰ هزار نفری بیکاران بیش از ۱/۷ میلیون نفر مرد هستند. در گزارش جدید این مرکز، جمعیت فعال به حدود ۲۵/۶ میلیون نفر می‌رسد که از این تعداد ۲۳/۱ میلیون نفر شاغل و ۲/۴ میلیون نفر بیکارند. با این حال نرخ بیکاری نسبت به زمستان سال گذشته حدود ۰/۹ درصد کاهش یافته و به ۹/۷ رسیده است.

بررسی جزئیات بیشتر از این حکایت دارد که از جمعیت بیکار، ۱/۷ میلیون نفر را مردان تشکیل می‌دهند که نرخ بیکاری بین آنها ۸/۴ درصد است، در زمستان ۱۳۹۸ جمعیت مردان بیکار ۱/۹ میلیون نفر با نرخ بیکاری ۹/۲ ثبت شده بود. بر این اساس از تعداد مردان بیکار حدود ۱۸۳ هزار نفر کم شده است.

در بین زنان جمعیت بیکار ۶۸۵ هزار نفر با نرخ ۱۶/۵ است ولی در سال گذشته زنان بیکار ۸۱۲/۹ میلیون نفر با نرخ بیکاری ۱۷/۲ بوده‌اند، بنابراین از جمعیت زنان بیکار ۱۲۶/۹ هزار نفر کم شده است. این در حالی است که از مجموع حدود ۲۳ میلیونی شاغلان بیش از ۱۹/۵ میلیون نفر مرد و حدود ۳/۴ میلیون نفر را زنان تشکیل می‌دهند.

مرکز آمار همچنین وضعیت بیکاری در استان‌های کشور را نیز به تصویر کشیده است. این گزارش نشان می‌دهد استان‌های مرکزی، تهران و آذربایجان‌شرقی به ترتیب کمترین نرخ بیکاری و استان‌های آذربایجان‌غربی و چهارمحال‌وبختیاری و یزد بیشترین نرخ بیکاری را دارند. بر این اساس نرخ بیکاری به ترتیب برای استان‌های مرکزی ۶/۸ درصد، تهران هفت درصد و آذربایجان‌شرقی هفت درصد است. همچنین نرخ بیکاری استان‌های آذربایجان غربی ۱۴/۷ درصد و چهارمحال‌وبختیاری ۱۳/۴ درصد و یزد حدود ۱۳/۵ درصد است.

دولت از میزان مداخلات اقتصادی خود بکاهد

یک کارشناس امور اقتصادی گفت: برای تحقق اهدافی مانند کنترل تورم، تقویت ارزش ریال، مدیریت بازار، کنترل نوسانات و هدایت منابع به تولید و شفافیت، دولت باید از میزان مداخلات اقتصادی خود بکاهد.

به گزارش ایبنا، محمدقلی یوسفی کارشناس امور اقتصادی درباره راه‌های دستیابی موضوعاتی مانند کنترل تورم، تقویت ارزش ریال، مدیریت بازار، کنترل نوسانات و هدایت منابع به تولید و ایجاد شفافیت گفت: این مباحث وظایف مسوولان مربوطه در جامعه‌ای است که نهاد مورد مدیریت از استقلال کامل بهره‌مند باشد تا سیاست‌هایی را برای اهداف مورد اشاره دنبال کند، ولی نیت‌ها همیشه با ابزار و خط‌مشی‌های به کار گرفته شده، همخوانی ندارد.

وی در ادامه اضافه کرد: کشورهایی مانند ایران دارای مجموعه‌ای از قدرت‌های مختلف است که تصمیم‌گیری را با دشواری روبه‌رو می‌کند، بنابراین گرچه در نیاز به تحقق موارد مورد اشاره شکی وجود ندارد، ولی بررسی واقعیت‌های اقتصاد کشور نشان از این دارد که تحقق آنها با اما و اگرهای فراوانی روبه‌رو خواهد بود. بر همین اساس باید این نکته را مورد توجه قرار داد که تا زمانی که بانک مرکزی، بانک دولت به حساب می‌آید، باید سیاست‌های تعیین‌شده را عملی کند و تا وقتی که دولت علاوه بر بزرگ بودن، ید طولایی در مداخلات اقتصادی داشته باشد، دستیابی به این اهداف ساده نخواهد بود.

این کارشناس امور اقتصادی در این رابطه یادآور شد: متاسفانه مشکلاتی طی چند دهه بر هم انباشته شده و تجربه دولت‌های مختلف در مدیریت بانک مرکزی نشان از این دارد که کسب این راه‌ها با تغییر افراد تحقق پیدا نمی‌کند.

آنچه در این میان باید مورد توجه قرار گیرد، ایجاد تغییر در قانون اساسی است تا دولت به وظایف خود که برقراری امنیت است، محدود شود. به این معنا قانون باید به شکلی نوشته شود تا دولت فاقد اختیار برای دخالت در اقتصاد باشد که در نتیجه آن قدرت‌های موازی در این حیطه حذف شود.

مادامی که مساله مورد اشاره در کشور محقق نشود، امکان عملی شدن موارد مورد اشاره هم وجود نخواهد داشت.

یوسفی درباره مسیر بانک مرکزی در شرایط موجود ابراز کرد: بانک مرکزی، بانک دولت محسوب می‌شود و باید تصمیمات آن را اجرایی کند، اهداف دولت هم خلق‌الساعه ایجاد نمی‌شود، اقداماتی است که عملیاتی شدنش الزام دارد. به این معنا دولت نمی‌تواند نسبت به حقوق کارمندان، بوروکراسی، هزینه‌های اداری، نظامی، فرهنگی و دیگر وظایفی که برعهده‌اش گذارده‌اند، بی‌اعتنا باشد زیرا چنانچه درصدد عدم اجرا برآید، در حقیقت خود را نفی کرده است. عملیاتی کردن قانون اساسی از وظایف دولت به حساب می‌آید که نباید کوتاهی کرد.

وی در ادامه اظهار داشت: دولت در چنین وضعیتی چنانچه درصدد کاهش هزینه‌ها برآید، باید از میزان مداخلات اقتصادی خود بکاهد که قانون اساسی چنین اجازه‌ای را نمی‌دهد، بنابراین کاندیداتورها باید بدانند که در چه ساختاری قرار است، ریاست‌جمهوری را تحویل بگیرند زیرا مشکلاتی وجود دارد که از کنترل افراد خارج است و بانک مرکزی هم نمی‌تواند در برابر سیل عظیم چنین مداخلاتی به تنهایی مقابله کند، شاید برخی اقدامات را انجام ندهد و زیر بار بعضی فشارها قرار نگیرد، ولی وقتی قانون آن را موظف می‌کند، به ناچار باید به آن تن دهد.

خبر

اوکراین از برگزاری رزمایش مشترک با ناتو خبر داد

زمزمه جنگ با روسیه

یورونیوز- ستاد نیروهای مسلح اوکراین اعلام کرد که رزمایش مشترک ارتش این کشور با نیروهای ناتو ظرف چند ماه دیگر آغاز می‌شود، اقدامی که به احتمال زیاد به تشدید تنش با روسیه منجر خواهد شد زیرا مسکو پیش از این مخالفت خود را با چنین اقدامی اعلام کرده است.

پس از آن که روسیه گفت تشدید درگیری‌ها به شکل جدی در منطقه دونباس ممکن است به نابودی اوکراین بینجامد، ناتو نیز پنجشنبه گذشته از پررنگ‌تر شدن حضور نیروهای روسی در شرق اوکراین ابراز نگرانی کرد. کرملین اعلام کرد که هرگونه اقدام ناتو در اعزام نیرو به اوکراین، منجر به تنش بیشتر در نزدیکی مرزهای روسیه می‌شود و مسکو را مجبور به انجام اقدامات تکمیلی برای اطمینان از امنیت خود می‌کند. سربازان اوکراینی از سال ۲۰۱۴ تاکنون در حال نبرد با نیروهای جدایی‌طلب مورد حمایت روسیه در منطقه دونباس هستند، نبردی که بر پایه برآورد دولت کی‌یف، تاکنون ۱۴ هزار کشته بر جای گذاشته است. در بیانیه ستاد نیروهای مسلح اوکراین که روز شنبه در فیس‌بوک همرسان شد، گفته شده است که رزمایش مشترک مورد نظر قرار است چند ماه دیگر برگزار شود و بیش از یک‌هزار نیروی نظامی از حداقل پنج کشور عضو پیمان ناتو در آن شرکت خواهند داشت. در این بیانیه آمده است: در این تمرینات نظامی به طور ویژه اقدامات دفاعی و به دنبال آن حمله‌ای برای بازپس‌گیری مرزهای کشور و تامین تمامیت ارضی کشور که مورد تعرض یکی از کشورهای متخاصم همسایه قرار گرفته است، انجام خواهد شد.

برنامه ژاپن و آمریکا برای همکاری در مقابله با تغییرات آب‌وهوایی

اسپوتنیک- نخست‌وزیر ژاپن اعلام کرد که در تلاش‌های مشترک برای مقابله با تغییرات آب و هوایی، به جو بایدن ملحق خواهد شد. یوشیهیده سوگا چنان که از خبرگزاری کیودو نقل شده، در یک برنامه تلویزیونی گفت: می‌خواهم هدایت این تلاش‌ها را به طور مشترک با آمریکا بر عهده بگیرم.

سوگا و بایدن قرار است ۱۶ آوریل (۲۷ فروردین) در واشنگتن ملاقات کنند. کاخ سفید نیز اشاره کرده که رییس جمهور آمریکا ۴۰ رهبر جهان را به نشست مجازی آب و هوا که در ۲۲ و ۲۳ آوریل (۲ و ۳ اردیبهشت) برگزار می‌شود، دعوت کرده است. سوگا هدف خود مبنی بر تبدیل ژاپن به کشوری با انتشار صفر کربن تا سال ۲۰۵۰ را پیش‌تر اعلام کرده است. دو کشور علاوه بر صحبت درباره راه‌حل‌های پایان دادن به تغییرات آب‌وهوایی، در رسیدگی به آدم‌ربایی‌های گذشته شهروندان ژاپن توسط کره‌شمالی نیز همکاری خواهند کرد. طبق خبرگزاری کیودو، سوگا موضوع آدم‌ربایی را مهم‌ترین مساله دولتش تلقی می‌کند. او اضافه کرد: می‌خواهم رییس جمهور متوجه آن شود تا ژاپن و آمریکا بتوانند قاطعانه همکاری کنند. این نشست پس از آن برگزار می‌شود که دولت بایدن رفتار چین در قبال هنگ‌کنگ و با اقلیت مسلمان اویغور در منطقه سین‌کیانگ را مورد انتقاد قرار داده است. سوگا افزود، باید به مسائلی که در حوزه نقض حقوق بشر هستند، در مقیاس جهانی پرداخته و رسیدگی شود. نخست‌وزیر ژاپن همچنین به اهمیت تضمین صلح و ثبات در تنگه تایوان اشاره و تاکید کرد که برای تحقق این امر، هر دو کشور ژاپن و آمریکا باید محیطی را فراهم کنند که تایوان و چین بتوانند به طور مسالمت‌آمیز به حل مساله بپردازند.

اعلام وضعیت اضطراری در فلوریدا

BBC - در پی نشت مقادیر زیادی از فاضلاب سمی آلوده به مواد رادیواکتیو در خلیج «تمپا»، مقام‌های ایالت فلوریدا اعلام وضعیت اضطراری کردند.

بیش از ۳۰۰ خانه در یکی از شهرستان‌های ایالت فلوریدا حکم تخلیه دریافت کردند و بزرگراهی در نزدیکی مخزن «پایینی پوینت» مسدود شده است. طبق این گزارش، مقام‌های ایالت فلوریدا با ارسال پیام‌هایی از شهروندان محل وقوع این حادثه درخواست کردند تا به سرعت خانه‌های خود را ترک کنند. مقام‌های ایالت فلوریدا می‌گویند که مخزن ۳۱ هکتاری، میلیون‌ها گالن آب حاوی فسفر و نیتروژن از یک کارخانه فسفات را در خود جای داده است. طبق این گزارش، حوضچه‌ای که نشت در آن رخ داده است، آلوده به یک ماده زائد رادیواکتیو است که حاصل از تولید کود شیمیایی است و آب این حوضچه حاوی مقادیر کمی رادیوم و اورانیوم است. مقام‌های ایالت فلوریدا در حالی اعلام وضعیت فوق‌العاده کرده‌اند که تلاش‌ها در روز جمعه هفته گذشته برای جلوگیری از نشت و ترمیم این حوضچه بی‌نتیجه مانده بود و ران دسنتیس، فرماندار فلوریدا شنبه گذشته به وقت محلی اعلام وضعیت فوق‌العاده در منطقه محل حادثه کرد. طبق این گزارش، نگرانی‌ها از نفوذ این مواد سمی به زمین‌های کشاورزی منطقه افزایش یافته است و یکی از مقام‌های محلی گفته است که صحبت از وقوع سیلابی به بزرگی دو میلیون و ۳۰۰ هزار لیتر در عرض چند دقیقه است. با اعلام وضعیت اضطراری، مقام‌های ایالت فلوریدا در تلاش هستند با ارسال پمپ و تجهیزت به منطقه، بتوانند وضعیت پیش آمده را تحت کنترل درآورند.

مسدود شدن گذرگاه مرزی سودان - اتیوپی

ایسنا- مقامات سودان تصمیمی مبنی بر بستن گذرگاه مرزی بین سودان و اتیوپی اتخاذ کرده‌اند. مقامات سودان پس از حمله شبه‌نظامیان اتیوپی به گروهی از نظامیان سودانی که در نتیجه آن چندین تن زخمی شدند، تصمیمی مبنی بر بستن گذرگاه مرزی بین سودان و اتیوپی اتخاذ کرده‌اند. در همین راستا، سایت «سودان تریبون» به نقل از منابع آگاه اعلام کرد، تصمیم بستن گذرگاه مرزی پس از آغاز درگیری‌های خشونت‌بار میان دو طرف در سایه تنش‌های مرزی و حالت آماده‌باش در اعتراض به تجاوز به گروهی از نظامیان سودانی اتخاذ شد. منابع مذکور همچنین اعلام کردند، نشست فوق‌العاده روز شنبه میان کمیسیون‌های امنیتی سودان و اتیوپی برای بررسی اوضاع برگزار شد. مسوولان اتیوپی اعتراض خود را به تصمیم طرف سودانی در خصوص بستن گذرگاه مرزی اعلام و بر لزوم حل اختلافات و مسائل امنیتی از طریق مذاکرات تاکید کردند. مسوولان اتیوپی تاکید کردند که بستن مرزها در سایه مبادلات تجاری و منافع مشترک بین دو کشور، راه حل بحران نیست. این در حالی است که طرف سودانی بر بازداشت جنایتکاران و متجاوزان و ارجاع آنها به دستگاه قضایی برای محاکمه فوری متعهد است. مرزهای سودان و اتیوپی اخیرا شاهد تحولات چشمگیر متعددی بود که موجب شد ارتش سودان اواخر سال ۲۰۲۰ با هدف کنترل بر خاک خود وارد عمل شود و ارتش اتیوپی را به حمایت از شبه‌نظامیان در حمله به اراضی سودان متهم کرد.

امید کره‌جنوبی به ایفای نقش چین در صلح کره‌شمالی

رویترز- وزیر خارجه کره‌جنوبی اعلام کرد که انتظار دارد چین در ایجاد صلح بین دو کره به ایفای نقش بپردازد. این درخواست از سوی چونگ ایوبی یونگ، وزیر خارجه کره‌جنوبی در حالی مطرح شده که همزمان با توافق آمریکا و متحدانش برای ادامه فشار بر پیونگ یانگ به منظور خلع سلاح اتمی، وی از شی جینپینگ، رییس جمهوری چین دعوت کرد تا به کره‌جنوبی سفر کند. وزیر خارجه کره‌جنوبی گفت: پکن و سئول هدف مشترکی را در قبال خلع سلاح اتمی شبه جزیره کره و دستیابی به سیاست‌های دائمی صلح دارند. او همچنین از رییس جمهوری چین دعوت کرده تا هر وقت که اوضاع پاندمی کرونا تثبیت شد، به کره‌جنوبی سفر کند. وزیر خارجه کره‌جنوبی شنبه گذشته با وانگ یی، وزیر خارجه چین در شهر شیامن دیدار کرد که این نخستین سفر یک وزیر خارجه کره‌جنوبی به چین از ۲۰۱۷ محسوب می‌شود. وانگ یی گفت که چین و کره‌جنوبی بر پیشبرد روند حل سیاسی مسائل حول محور شبه جزیره کره به توافق رسیده‌اند. مقام‌های امنیت ملی آمریکا، ژاپن و چین بر همکاری با یکدیگر برای افزایش فشار بر کره‌شمالی به منظور دست کشیدن از برنامه‌های موشکی بالستیک و اتمی و ضرورت تحقق کامل قطعنامه‌های شورای امنیت سازمان ملل علیه کره‌شمالی توافق کردند. سفر وزیر خارجه کره‌جنوبی به چین در حالی است که سئول به دنبال بهبود روابطش با این کشور است. در پی مناقشه ایجاد شده به دلیل استقرار سامانه‌های موشکی آمریکایی در کره‌جنوبی، صنایع گردشگری این کشور آسیب دید.

ردپای ولیعهد سعودی در تحولات اردن و بازداشت اعضای خاندان سلطنتی

کودتای نافرجام

گروه جهان- ولیعهد سابق اردن به همراه شماری دیگر از اعضای خانواده سلطنتی و مقام‌های سابق این کشور به اتهام تلاش برای کودتا علیه ملک عبدالله، پادشاه این کشور بازداشت شدند. در این میان ویدئویی از حمزه بن‌حسین، ولیعهد سابق اردن منتشر شده که گویا نشان از بازداشت خانگی او دارد. او این پیام ویدئویی را در حصر خانگی ضبط کرده و از طریق وکیل خود به دست شبکه بی‌بی‌سی رسانده است. ولیعهد پیشین اردن که برادر ناتنی ملک‌عبدالله دوم، پادشاه این کشور است، می‌گوید صبح روز شنبه رییس ستاد مشترک ارتش به دیدار وی رفته و اطلاع داده که او اجازه ندارد از اقامتگاه خود خارج شود و با دیگران ارتباط داشته باشد.

ولیعهد پیشین اردن در پیام خود اتهامات سنگینی علیه برادر ناتنی‌اش، ملک عبدالله دوم مطرح کرد و گفت بازداشت او بخشی از برنامه حکومت اردن برای سرکوب منتقدان است. او اضافه کرد که مسوول از کارافتادگی، فساد و بی‌کفایتی حکومت نیست و شرایط در این کشور اکنون به گونه‌ای است که هیچ‌کس نمی‌تواند بدون ترس از بازداشت و تهدید و آزار و اذیت دیدگاه‌های خود را بیان کند. بازداشت مقامات ارشد و اعضای خانواده سلطنتی در اردن امری نادر است و این کشور یکی از باثبات‌ترین کشورهای جهان عرب به شمار می‌رفت.

دولت اردن از میان ۲۰ نفری که به ظن تلاش برای کودتا در این کشور دستگیر شده‌اند تنها اسامی دو نفر را اعلام کرده که ارتباط ویژه آنان با محمد بن‌سلمان ولیعهد عربستان، احتمال دخالت ریاض در این موضوع را تقویت کرده است .

روزنامه واشنگتن‌پست هم به نقل از مسوولانی در کاخ پادشاهی اردن نوشت: این توطئه پیچیده و شامل یکی از افراد دستگاه حاکم است. این مسوولان که خواستند نام‌شان محفوظ بماند، به واشنگتن‌پست گفتند این توطئه همچنین رهبران قبایل و مسوولان دستگاه‌های امنیتی را نیز شامل می‌شود.

بر اساس بیانیه‌های دولتی اردن از میان دستگیرشدگان علاوه بر شاهزاده حمزه، تنها اسامی باسم عوض‌الله و شریف حسن بن‌زید اعلام شده است. در اولین واکنش رسانه‌ای، روزنامه‌های اردنی نوشتند که عوض‌الله به خرید زمین برای اسراییلی‌ها متهم شده است.

باسم عوض‌الله وزیر برنامه‌ریزی سابق در اردن است و با محمد بن‌سلمان، ولیعهد عربستان سعودی، رابطه نزدیکی دارد. حتی شایعه شده بود که او یکی از برنامه‌ریزان اصلی پروژه بلندپروازانه نیوم در عربستان است که هزینه ساخت آن بیش از ۵۰۰ میلیارد دلار برآورد شده است .

باسم عوض‌الله در سال ۲۰۰۷ به مدت یک سال رییس دیوان ملکی سلطنتی و قبل از آن هم رییس دفتر ملک عبدالله بود و گفته می‌شد که او یکی از افراد برجسته و تاثیرگذار در تصمیم‌گیری‌های اردن محسوب می‌شود. از عوض‌الله همچنین به عنوان فردی نام برده می‌شود که علاوه بر ارتباط زیاد با بازرگانان سرشناس عربستان، در بانک العربی الوطنی عربستان هم فعالیت دارد .

عوض‌الله همچنین با امارات هم ارتباطاتی داشته است از جمله او عضو شورای اداره دانشکده دوبی در سال ۲۰۰۸ بوده است. او همچنین یکی از افراد فعالی بود که در نشست داووس صحرا شرکت داشت و شبکه‌های تلویزیونی بارها او را در کنار محمد بن سلمان نشان دادند. عربستان این نشست اقتصادی را با هدف پاک کردن چهره عربستان از لکه ننگ ربودن و قتل جمال خاشقجی روزنامه‌نگار مخالف برگزار کرد.

شخص دیگری که نام او اعلام شده است شریف حسن بن‌زید است. از او به عنوان یک مقام امنیتی نام برده می‌شود. شریف حسن بن‌زید که همراه با باسم عوض‌الله دستگیر شده است یکی از اعضای خاندان هاشمی و برادر سروان شریف علی بن‌زید است که در سال ۲۰۱۰ در اثنای شرکت در ماموریت نیروهای مسلح اردن در افغانستان کشته شد.

عبدالله یکی دیگر از برادران است که به عنوان مشاور امور راهبردی در دفتر پادشاهی اردن فعالیت داشته است. از هر دو نفر به عنوان افرادی نام برده می‌شود که به عربستان نزدیک هستند و گفته می‌شود که این دو علاوه بر گذرنامه سعودی، تابعیت عربستان دارند و در این کشور صاحب ملک و مستغلات فراوانی هستند. بعد از اعلام بازداشت این دو نفر از سوی رسانه‌های اردنی، فعالان شبکه‌های اجتماعی و فضای مجازی در اردن با توجه به ارتباطات این دو نفر با عربستان و شخص محمد بن‌سلمان، ریاض را به دخالت در تلاش برای انجام کودتا متهم کردند .

■ دخالت سعودی‌ها

فعالان شبکه‌های اجتماعی در این خصوص نوشتند: تلاش برای کودتا در اردن کمتر از یک ماه بعد از آن اتفاق می‌افتد که عبدالله دوم در سفری از پیش اعلام نشده همراه با ولیعهد خود حسین بن عبدالله راهی عربستان شد. صدور بیانیه فوری عربستان و اعلام حمایت از دولت ملک عبدالله دوم این ظن و گمان را تقویت کرد که دولت سعودی در ورای این تلاش ناموفق برای کودتا قرار دارد.

آرون دیویو میلر که ۲۵ سال در بخش خاورمیانه وزارت خارجه آمریکا فعالیت کرده است در توئیتی در واکنش به این اتفاق نوشت: تنش‌ها و رقابت‌های عربستان و اردن فقط یک عنوان نیست بلکه یک روند است؛ روندی که از دهه‌های پیش ادامه داشته است. او اضافه کرد: هر گونه مشارکت عربستان سعودی در تحولات اردن به مثابه انفجاری خواهد بود که باورش سخت است. اشاره این دیپلمات آمریکایی به اختلافی است که بعد از موافقتنامه سایکس - پیکو میان عربستان و خاندان هاشمی پیش آمده است .

موافقتنامه سایکس پیکو یا موافقتنامه آسیای صغیر توافقی سری میان انگلیس و فرانسه بود که در سال ۱۹۱۶ در خلال جنگ جهانی اول و با رضایت روسیه برای تقسیم امپراتوری عثمانی منعقد شد. این توافقنامه به تقسیم سوریه، عراق، لبنان و فلسطین میان فرانسه و بریتانیا منجر شد. این مناطق قبل از آن تحت کنترل ترک‌های عثمانی بود. این توافقنامه نامش را از سر مارک سایکس انگلیسی و فرانسوا ژرژ پیکوی فرانسوی گرفته است.

از آن زمان خانواده هاشمی مدعی مالکیت شهرهای مقدس مکه و مدینه بوده و هستند و از سهم خود یعنی کشور اردن ناراضی هستند و بارها در آشکار و خفا مالکیت بر این دو شهر دینی را تکرار کرده‌اند. با پادرمیانی بوش پسر رییس جمهوری وقت آمریکا، دولت سعودی موظف شده بود سالانه ۱۰۰ هزار بشکه نفت در اختیار خانواده هاشمی در اردن قرار دهد و همین امر باعث شد این خانواده به یکی از خانواده‌های ثروتمند منطقه و جهان تبدیل شود.

طبق قانون اساسی اردن این کشور به چهار ایالت تقسیم شده است اما تاکنون نام ایالت چهارم این کشور اعلام نشده است، هر چند گفته می‌شود که طبق توافق به عمل آمده کرانه باختری، استان چهارم این کشور خواهد شد. اکنون ۶۰ درصد ساکنین اردن را فلسطینی‌ها تشکیل می‌دهند و اگرچه به آنان گذرنامه اردنی داده شده است اما محدودیت‌هایی هم برای آنان در نظر گرفته شده است .

این انتظار خاندان هاشمی و بلندپروازی‌های ولیعهد سعودی طی سال‌های اخیر اختلافات دو کشور را بیش از پیش کرده است. این اختلافات آذر ماه سال گذشته و با بیانیه‌ای که وزارت خارجه اردن منتشر کرد، نمود بیشتری یافت و گوشه جدیدی از یک رقابت منطقه‌ای و تنش تاریخی را از پرده بیرون آورد.

بیانیه درباره مسوولیت نگهداری و کنترل مسجدالاقصی در بیت‌المقدس بود که از حدود ۱۰۰ سال پیش بر عهده پادشاه اردن هاشمی بوده است. این بیانیه تاکید دارد که بر اساس قوانین بین‌المللی و سابقه تاریخی اختیارات مربوط به مسجدالاقصی و ورود و خروج به این محل در اختیار اردن است و این کشور هیچ گونه تغییر را در این زمینه نمی‌پذیرد.

این بیانیه درست در زمانی صادر شد که برخی خبرها از تلاش محمد بن سلمان برای عادی‌سازی روابط با اسراییل و تلاش او برای گرفتن تولیت بیت‌المقدس از خاندان هاشمی حکایت داشت. آن زمان برخی افراد مطلع گفتند نظر محمد بن سلمان به حمزه به حسین ولیعهد سابق اردن است که در عملیات دستگیری مظنونین به کودتا او هم بازداشت خانگی شد.

حمزه بن حسین برادر عبدالله دوم و پسر شاه حسین از زن چهارم و آخر او (ملکه نور) است که گفته می‌شود برخلاف سایر مقامات این کشور به عربستان تمایل بیشتری دارد و با رژیم صهیونیستی هم اختلاف دارد. شاهزاده حمزه سال ۲۰۰۴ از ولیعهدی برکنار شد. او در آن زمان ۲۴ سال داشت. حمزه نوه مورد علاقه ملک حسین پادشاه سابق اردن بود.

با توجه به تنش تاریخی و رقابتی که بین عربستان و خاندان هاشمی در خصوص مسایل منطقه وجود دارد و هر از گاهی خود را در شکل جدیدی نشان می‌دهد، ناظرین امور منطقه در ماجرای کودتایی که دولت اردن از آن سخن گفته است انگشت اتهام را به سمت سعودی نشانه می‌روند، اتهامی که با دستگیری افراد نزدیک به ریاض در این ماجرا، حداقل از سوی دولت امان به عنوان یک واقعیت تلقی می‌شود.

■ واکنش‌های عربی و غربی به رخدادهای اردن

به دنبال انتشار اخباری مبنی بر کودتا در اردن، کشورهای عربی و غربی همبستگی و حمایت خود را از اقدامات پادشاه اردن برای حفظ امنیت اعلام کردند.

دفتر پادشاهی عربستان در بیانیه‌ای بر حمایت کامل خود از اردن و اقدامات اتخاذشده از سوی عبدالله دوم و شاهزاده حسین بن عبدالله، ولیعهد این کشور برای حفظ امنیت و ثبات اعلام کرد.

دولت قطر نیز همبستگی و حمایت کامل خود را از اردن و تصمیمات پادشاه این کشور برای حفظ امنیت و ثبات و تقویت روند پیشرفت و شکوفایی اعلام و تاکید کرد که امنیت و ثبات اردن بخش جدایی‌ناپذیر از امنیت و ثبات قطر است و روابط استراتژیک میان دو کشور دژ محکمی در برابر تلاش‌ها برای برهم زدن امنیت و ثبات دو کشور و منطقه است.

ریاست‌جمهوری مصر نیز در بیانیه‌ای حمایت خود را از تلاش پادشاه اردن برای حفظ امنیت این کشور اعلام و تاکید کرد که امنیت و ثبات اردن بخش جدایی‌ناپذیر از امنیت ملی مصر و جهان عربی است. وزارت خارجه کویت نیز اعلام کرد که اقدامات پادشاه و ولیعهد اردن برای حفظ امنیت و ثبات این کشور را تایید می‌کند.

حمد بن‌عیسی آل‌خلیفه، پادشاه بحرین در بیانیه‌ای حمایت کامل خود را از اقدامات پادشاه اردن برای حفظ امنیت و ثبات اعلام کرد. محمود عباس رییس تشکیلات خودگردان فلسطین در بیانیه‌ای اعلام کرد: ما از پادشاه، دولت و مردم اردن و اقدامات اتخاذشده از سوی پادشاه برای حفظ امنیت و ثبات حمایت می‌کنیم. امنیت و ثبات اردن به نفع فلسطین است.

سعد حریری نخست‌وزیر مکلف لبنان در توئیتی نوشت: امنیت و ثبات اردن یک پایه و اساس برای امنیت جهان عربی است. ما از اردن برای دفاع از دستاوردهای مردم و حمایت از ثبات و عدم مداخله در امور این کشور حمایت می‌کنیم. میشل عون رییس‌جمهور لبنان نیز اعلام کرد که لبنان در برابر آنچه ممکن است بر ثبات و امنیت اردن تاثیر بگذارد، در کنار اردن خواهد ایستاد. او در بیانیه‌ای در صفحه رسمی خود در توئیتر نوشت که اردن در شرایط سخت همیشه در کنار لبنان بوده است.

وزارت خارجه یمن نیز بر حمایت این کشور از اقدامات پادشاه اردن برای حفظ امنیت و پایان دادن به هرگونه تلاشی برای برهم زدن ثبات در اردن تاکید کرد. وزارت خارجه عراق در بیانیه‌ای اعلام کرد: ما از اقدامات پادشاه اردن برای حفظ امنیت و ثبات کشور و تقویت منافع مردم حمایت می‌کنیم. امارات نیز اقدامات پادشاه اردن برای حفظ امنیت و ثبات این کشور را تایید کرد. نایف الجحرف دبیرکل شورای همکاری خلیج فارس در بیانیه‌ای اعلام کرد: این شورا از تلاش اردن برای حفظ امنیت و ثبات حمایت می‌کند. امنیت اردن بخشی از امنیت این شورا است.

یوسف بن احمد العثیمین، دبیرکل سازمان همکاری اسلامی در بیانیه‌ای حمایت خود را از اقدامات پادشاه اردن برای حفظ امنیت و ثبات اعلام کرد. احمد ابوالغیط دبیرکل اتحادیه عرب نیز در بیانیه‌ای ضمن اعلام حمایت خود از اقدامات پادشاه اردن برای حفظ امنیت و ثبات تاکید کرد: پادشاه اردن به دلیل نقش خالصانه و بزرگ خود درباره خدمت به مسائل عربی جایگاه والایی در میان مردم اردن و جهان عربی دارد. او گفت: باید در مقابل تمام تلاش‌ها برای برهم زدن ثبات و امنیت و تخریب کشورها ایستاد. وزارت خارجه آمریکا نیز حمایت خود را از پادشاه اردن اعلام و تاکید کرد که اردن شریک اصلی واشنگتن است.

بازتاب

شورش پسابرگزیتی در ایرلند شمالی

خودروهای آتش گرفته و پرتاب کوکتل مولوتف به طرف خودروی پلیس به دست افراد نقابدار؛ اینها صحنه‌هایی از دومین شب ناآرامی و درگیری در محله‌هایی از بلفاست، مرکز ایرلند شمالی است که طرفدار دولت مرکزی بریتانیا هستند.

بسیاری از اتحادگرایان طرفدار بریتانیا که به شدت مخالف ایجاد مقررات جدید تجاری پسابرگزیتی بین ایرلند شمالی و سایر مناطق بریتانیا هستند، هشدار داده‌اند که نارضایتی‌های به وجود آمده ممکن است به درگیری و خشونت بیشتر منجر شود. رهبران سیاسی از جمله وزیر امور ایرلند شمالی در دولت بریتانیا اوایل روز شنبه خواستار خویستنداری و آرامش در منطقه شدند، اما بعدازظهر همان روز پلیس از ناآرامی‌هایی در نیوتاون‌ابی، در حومه شمالی بلفاست گزارش داد. در ویدئویی که فدراسیون پلیس ایرلند شمالی در توئیتر همرسان کرده، چهار فرد نقابدار دیده می‌شوند که به سمت یک ون زرهی پلیس کوکتل مولوتف پرتاب کرده و سپس با آنها کتک‌کاری می‌کنند. درگیری‌ها روز جمعه با یک اعتراض کوچک محلی آغاز شد که بلافاصله به شورش بدل شد. در شامگاه جمعه گذشته ۱۵ مامور پلیس در جریان ناآرامی‌ها در محله «سندی‌رو» در جنوب بلفاست زخمی شدند. پلیس می‌گوید معترضان با پرتاب سنگ، میله‌های فلزی، مواد آتش‌زا و دریچه‌های فلزی فاضلاب به آنها حمله کردند.

در جریان این درگیری‌ها هفت نفر از جمله دو نوجوان ۱۳ و ۱۴ بازداشت شدند. در پنجمین شب درگیری‌ها در شامگاه شنبه گذشته در شهر «دِری» نیز ۱۲ مامور پلیس زخمی شدند. روز شنبه احزاب سیاسی ایرلند شمالی نخست وزیر آرلن فاستر از حزب اتحادگرای دموکراتیک را متهم کردند که با مخالفت سرسختانه‌اش با مقررات جدید تجاری پسابرگزیتی، به تنش‌های موجود دامن می‌زند.

گری کلی از گروه شین فین، حزب طرفدار ایرلند که عضو ائتلاف حاکم در ایرلند شمالی است در بیانیه‌ای با انتقاد از سیاستمداران رقیب گفت: آنها با سخنان و اقدامات خود به جوانان در محله‌های طرفدار نظام بریتانیا پیام بسیار خطرناکی را ارسال کردند.

یکی از سیاستمداران عضو حزب حاکم به نام کریستوفر استالفورد با یادآوری این که ۲۴ نفر از اعضای برجسته شین فین باوجود مقررات کرونایی در یک مراسم تشییع جنازه شرکت کرده‌اند، گفت دادگستری این افراد را به دلیل تخلف‌شان متهم نکرد و جوانان از این موضوع سرخورده شده‌اند.

اکنون ۲۳ سال از امضای آشتی‌نامه و پایان سه دهه خشونت میان دو گروه پرتستان و کاتولیک در ایرلند می‌گذرد، اما این منطقه خودمختار از پادشاهی بریتانیا همچنان از نظر فرقه‌ای به شدت دچار دوپارگی است. بسیاری از ملی‌گرایان کاتولیک آرزوی اتحاد با ایرلند را دارند، اما اتحادیه‌گرایان پروتستان می‌خواهند در بریتانیا بمانند. بریتانیا متشکل از انگلیس، ولز، اسکاتلند و ایرلند شمالی است.

مطبوعات جهان

بازداشت اعضای خاندان سلطنتی اردن

روزنامه ایتالیایی رپوبلیکا در صفحه نخست خود به کودتای نافرجام در اردن و موج بازداشت‌های گسترده در خاندان سلطنتی این کشور پرداخته است. گفته می‌شود ولیعهد سابق اردن به همراه شماری چند از دیگر اعضای خانواده سلطنتی و مقام‌های سابق این کشور به اتهام تلاش برای کودتا علیه ملک عبدالله، پادشاه اردن بازداشت شد. این در حالی است که بازداشت اعضای خانواده سلطنتی در اردن امری نادر است و این کشور یکی از باثبات‌ترین کشورهای جهان عرب محسوب می‌شود.

تقابل معترضان لندنی با پلیس

روزنامه انگلیسی ایندیپندنت در صفحه نخست خود به تظاهرات ضد نژادپرستی در لندن و ضد لایحه افزایش قدرت سرکوبگرانه پلیس انگلیس پرداخته است. معترضان در ۲۵ شهر انگلیس، از جمله در لندن، بریستول، لیدز و منچستر تظاهرات کردند. آنها لایحه افزایش قدرت پلیس را در تضاد با حق اعتراض و قدمی به سوی استبداد می‌دانند. تصاویر منتشرشده نشان می‌دهد که معترضان با پلیس گلاویز شده و ماموران با استفاده از باتوم تظاهرات‌کنندگان را متفرق می‌کنند.

یورش به ساختمان کنگره

روزنامه آمریکایی واشنگتن‌پست در صفحه نخست خود به یورش دوباره به کنگره پرداخته است. ساختمان کنگره آمریکا روز جمعه پس از یورش راننده یک خودرو به سوی ماموران پلیس در محوطه این ساختمان موقتا بسته شد. یک مامور پلیس پس از انتقال به بیمارستان به دلیل شدت جراحات وارده جان باخت. یک مامور دیگر نیز مجروح شده و به بیمارستان انتقال یافته است. گفتنی است راننده خودرویی که به سوی محوطه کنگره رانده بود به ضرب گلوله ماموران کشته شده است.

«جهان‌صنعت» عوامل کاهش حجم معاملات بورس را در گفت‌وگو با تحلیلگر بازار سرمایه بررسی کرد

بورس در تله بلاتکلیفی‌ها

زینب مختاری- حجم معاملات خرد بازار سرمایه که روز شنبه در رتبه ششم کمترین ارزش معاملات بازار از ابتدای سال ۹۹ قرار داشت، روز گذشته رکورد جدیدی را ثبت کرد تا در رتبه نخست کمترین میزان معاملات طی ۱۵ ماه اخیر قرار گیرد. در این روز ارزش معاملات خرد باز هم کاهش یافت و به سطح هزار و ۹۸۸ میلیارد تومان رسید. تحلیلگران بازار سرمایه یکی از مهم‌ترین دلایل این روند فرسایشی را اجرای دامنه نوسان نامتقارن عنوان می‌کنند که اکنون بازار را به رکودی عمیق فرو برده است. اکنون دو راهکار حذف دامنه نوسان یا متقارن کردن و افزایش همزمان آن برای خروج از این رکود پیشنهاد می‌شود. در همین ارتباط مدیرعامل فرابورس ایران نیز روز گذشته اعلام کرد به کلی طرفدار حذف دامنه نوسان است؛ این اظهارات پس از آن بیان می‌شود که رییس سازمان بورس، وزیر اقتصاد و برخی اعضای شورای عالی بورس هم طی دو ماه گذشته از حذف یا افزایش دامنه نوسان در بازار سرمایه سخن گفته‌اند. با این حال نمی‌توان از دیگر عوامل موثر بر معاملات بازار سرمایه از جمله کاهش نرخ دلار، دورنمای همچنان مبهم احیای برجام و چگونگی رفع تحریم‌ها از جمله تحریم‌های پولی و بانکی، نرخ بالای بهره بانکی و بین‌بانکی، تداوم فروش سنگین اوراق دولتی در بازار و همچنین انتخابات ریاست‌جمهوری چشم پوشید. همایون دارابی- تحلیلگر بازار سرمایه- در گفت‌وگو با «جهان‌صنعت» دو دلیل اصلی روند کنونی معاملات در بازار را سایه سنگین برجام و نرخ همچنان بالای بهره بانکی عنوان می‌کند. او همچنین بر این باور است که به دلیل اندک بودن نقدینگی فعال در بازار سرمایه ایران، فعلا نمی‌توان از حذف دامنه نوسان سخن گفت.

روز شنبه ارزش معاملات خرد بازار سرمایه به سطح دو هزار و ۸۲۷ میلیارد تومان کاهش یافته بود که در مقام ششم کمترین میزان معاملات خرد بازار از ابتدای سال گذشته قرار داشت. بازار سرمایه این روند را روز گذشته نیز ادامه داد به نحوی که ارزش معاملات با کاهش چشمگیر بیش از ۸۰۰ میلیارد تومانی مواجه شد. گفتنی است سد بعدی مربوط به بیست و یکم دی‌ماه سال ۹۸ است که ارزش معاملات خرد بازار سرمایه به سطح هزار و ۳۴۲ میلیارد تومان کاهش یافته بود. در صورتی که حمایت جدی از بازار صورت نگیرد و ریزساختارهای آن اصلاح نشود، خطر ثبت رکوردهای منفی جدید در بازار سرمایه وجود خواهد داشت. گفته می‌شود یکی از مهم‌ترین ریزساختارهایی که روند معاملات بازار را به این مسیر کشانده، دامنه نوسان نامتقارن است. نامتقارن کردن دامنه نوسان ابتدا با هدف کاهش شتاب ریزش بازار صورت گرفت اما عملکرد دو روز گذشته بازار نشان می‌دهد روند ریزشی مجددا سرعت گرفته و بازار را با رکود معاملاتی جدی مواجه کرده است. در همین ارتباط، مدیرعامل فرابورس در گفت‌وگو با ایرنا اظهار کرده است: «بحث ریزساختارها مانند تغییر دامنه نوسان می‌تواند به لحاظ روانشناسی تا حدی کنترل و کمک‌کننده به بازار باشد زیرا مردم از این طریق تصور می‌کنند که سهام آنها در جهت روند صعودی با رشد زیادی همراه می‌شود و در جهت منفی کمتر افت خواهد کرد. به لحاظ کارشناسی مدافع برداشته شدن دامنه نوسان هستم اما این اقدام باید در شرایط خاص رخ دهد تا فرصت بیشتری را به مردم برای تحلیل بدهد. در مورد باز شدن یا حذف دامنه نوسان باید دو نکته مدنظر قرار گیرد؛ ممکن است زمانی اعلام شود که برای بهبود وضعیت بازار دامنه نوسان حذف شود یا دامنه نوسان وجود داشته باشد اما میزان نوسان آن به ۱۰ درصد افزایش پیدا کند. در این زمان و بین دو گزینه موجود، برداشته شدن دامنه نوسان را انتخاب می‌کنم.» امیر هامونی افزوده است: «تا مدت‌زمانی در تابلو ج بازار پایه دامنه نوسان وجود نداشت، اما تابلو ب با دامنه نوسان ۱۰ درصدی همراه بود؛ تحت این شرایط تابلو ب که دارای محدودیت نوسان بود نوسان بیشتری را نسبت به تابلو ج تجربه کرد که هیچ دامنه نوسانی را نداشت.» حذف دامنه نوسان یا افزایش آن، بحثی قدیمی در بازار سرمایه ایران است اما به نظر می‌رسد طی هفته‌های گذشته روند جدی‌تری گرفته است به ویژه آنکه شورای عالی بورس در پایان سال گذشته اختیار تعیین دامنه نوسان را به سازمان بورس که به حذف یا افزایش دامنه نوسان تمایل دارد، واگذار کرده است.

■ سایه نرخ بهره بر سر بازار

همایون دارابی- تحلیلگر بازار سرمایه- در گفت‌وگو با «جهان‌صنعت» با بیان اینکه دامنه نوسان و تغییرات مربوط به ریزساختارها، تغییرات شدید بنیادین در اقتصاد و بازار سرمایه ایجاد نمی‌کنند، اظهار می‌کند: «آنچه در حال حاضر می‌تواند تغییری بنیادین ایجاد کند، تعیین تکلیف برجام و نرخ دلار و همچنین مساله نرخ سود بانکی است. این دو موضوع در حال حاضر بازار سرمایه را به شدت آزار می‌دهد و در صورتی که این دو موضوع حل شوند، مسائل دیگر فرعی محسوب می‌شوند.» او در ادامه تصریح می‌کند: «همان طور که می‌دانید دلیل اجرای دامنه نوسان نامتقارن، مهار هیجان در بازار بود. اگر این دامنه کاهش نمی‌یافت شاید در حال حاضر، شاخص کل به کمتر از یک میلیون واحد رسیده بود و می‌توانست به بازار فشار وارد کند. به نظر من تا زمانی که اقتصاد ما در آن دو مساله اصلی یعنی نرخ بهره و نرخ دلار (در نتیجه سرنوشت برجام) به جمع‌بندی نرسیده است و از سوی دیگر چشم‌انتظار برگزاری انتخابات ریاست‌جمهوری تا کمتر از ۸۰ روز دیگر و روشن شدن سیاست‌های اقتصادی دولت بعدی است، این دامنه نامتقارن باید حفظ شود. در غیر این صورت هیجان می‌تواند آسیب جدی را به بازار وارد کند.» دارابی با اشاره به کاهش چشمگیر حجم معاملات تاکید می‌کند: «دلیل اصلی این روند نیز عدم تعادلی است که نرخ بهره ایجاد کرده است. نرخ بهره عملا پول‌ها را به سمت بانک می‌کشد و در آن بخش هم هزینه نیازهای دولت در پوشش کسری بودجه می‌شود. دولت نرخ بهره را تا حد بی سابقه‌ای بالا برده، وام گرفته و بدهی بانک‌ها را هم با سهام تسویه کرده است. در حال حاضر دولت همچنین فروش اوراق را به سرعت جلو می‌برد. مساله اساسی همین مورد کسری بودجه دولت و عدم تعادل در نرخ بهره است که باعث شده نقدینگی در بازارها کاهش یابد. در همین حال مشکل عمده دیگر سیاست انقباضی شدیدی است که دولت در پیش گرفته تا به ویژه در ماه‌های پایانی حضور در پاستور، تورم را به شکل ملموسی کاهش دهد و شانس کاندیدای نزدیک به خود را افزایش دهد.»

■ افزایش نقدینگی بورس؛ پیش‌زمینه حذف دامنه نوسان

این تحلیلگر بازار سرمایه در ارتباط با حذف دامنه نوسان بیان می‌کند: «بورس‌هایی که دامنه نوسان را حذف کرده‌اند، بورس‌هایی هستند که از نظر میزان نقد فوری که در اختیار بازار است بسیار قوی هستند. بورس‌هایی هستند که به بازار سرمایه جهانی متصل هستند. اما در بورس ما متاسفانه از آنجا که بخش خصوصی همواره کوچک بوده است، ارزش شرکت‌ها نسبت به ارزش شرکت‌های سرمایه‌گذاری، صندوق‌های سرمایه‌گذاری و نقد آزادی که در اختیار بازار سرمایه است بسیار پایین است. به همین دلیل هیچ وقت نمی‌توانیم درصدی از بازار سرمایه کشور را نقد کنیم مگر آنکه کاهش شدید قیمت‌ها را به دنبال داشته باشد.» دارابی تاکید می‌کند: «قبل از حذف دامنه نوسان باید برای میزان سطح نقد فعال بازار فکری شود؛ در غیر این صورت اگر نقد فعال بازار چه از طریق توسعه صندوق‌ها یا سرمایه‌گذاری‌ها و افراد حقیقی بالا نرود، ممکن است قیمت‌ها دچار نوسانات بسیار شدیدی شوند. به عنوان مثال ممکن است در یک روز مشاهده کنید که قیمت سهمی ۵۰ درصد افزایش می‌یابد و فردای همان روز ۷۰ درصد افت می‌کند. زیرا پول کافی برای آنکه بتوان قیمت‌ها را در یک محدوده ارزش منطقی پایدار نگه داشت وجود ندارد. باید آنقدر در بازار پول آزاد وجود داشته باشد که هر زمان فروشنده‌ای ورود کند بتوان سهام او را در قیمت متعادل خریداری کرد. در غیر این صورت نرخ سهام به شدت کاهش می‌یابد. در همین زمان اگر مثلا سهام عدالت آزاد شود، ممکن است افراد سهام فولادی این سبد را به قیمت بسیار پایین بفروشند اما چه کسی قرار است ۵ یا ۱۰ هزار میلیارد سهم فولاد را خریداری کند وقتی که هیچ فردی چنین نقدینگی ندارد؟ به همین دلیل است که تاکید می‌کنم پیش زمینه حذف دامنه نوسان این است که پول بسیار زیادی در بازار وجود داشته باشد.»

■ کاهش ریسک با افزایش تدریجی دامنه نوسان

او در ادامه عنوان می‌کند: «ما می‌توانیم حجم مبنا را در حال حاضر حذف کنیم. حجم مبنا یک مساله زائد و بی‌فایده در بازار سرمایه است. در مورد دامنه نوسان هم می‌توانیم هر شش ماه دو درصد به دامنه اضافه کنیم تا در طولانی مدت پیش روی کنیم. در همین حال می‌توانیم مدلی که بازار ترکیه اجرا کرده است را در پیش بگیریم. در بازار ترکیه دو زمان معاملاتی صبح و عصر وجود دارد و هر روز هم این دو بخش یک دامنه نوسان معاملاتی دارند. به عنوان مثال ممکن است در نوبت صبح دامنه نوسان ۵ درصد باشد و در نوبت بعد از ظهر هم یک ۵ درصد دیگر دامنه نوسان اجرا شود. می‌توان در بازار سرمایه ایران هم چنین اقداماتی را اجرایی کرد و اگر بازار به تعادل نسبی رسید می‌توان در مورد آن بحث کرد.» دارابی اضافه می‌کند: «بازار سرمایه تا انتخابات ریاست‌جمهوری در فاز نوسانی باقی خواهد ماند.»

سهام عدالت

فروش سهام ۳ میلیون نفر از دارندگان سهام عدالت در سال ۹۹

براساس گزارش‌ها در پایان سال ۹۹ بالغ بر ۴۳۰۰ میلیارد تومان سود سهام عدالت میان خانوارها توزیع شده است. همچنین آمارهای نشان می‌دهند بیش از سه میلیون نفر از دارندگان سهام عدالت، سهام خود را فروخته‌اند. بازار سرمایه در سال ۱۳۹۹ شاهد تحقق یکی از آمال اقتصادی کشور یعنی انتقال مدیریت سهام عدالت به صاحبان این سهام بود که این فرآیند از لحاظ حجم انتقال، بازساماندهی شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی، ایجاد امکان فروش بخشی از دارایی، مدیریت عرضه بخش آزاد شده در بازار سرمایه و نهایتا در پایان سال واریز سود سهام سال ۱۳۹۸ این سهامداران به صورت متمرکز را می‌توان بزرگترین پروژه مدیریت دارایی در کشور دانست. طی فرآیند آزادسازی سهام عدالت، دارایی سهام عدالت مربوط به ۴۶/۵ میلیون نفر از افرادی که در قید حیات بودند در قالب دو گروه سهامداران مستقیم ۱۸/۹ میلیون نفر و سهامداران غیرمستقیم ۲۷/۶ میلیون نفر سامان‌دهی شد. همچنین با آزادسازی فروش بخشی از سهام عدالت در سال جاری، بیش از سه میلیون و ۲۵۰ هزار نفر از سهامداران عدالت، بیش از هشت میلیارد برگه سهام متعلق به خود در شرکت‌های زیرمجموعه سهام عدالت را به ارزش تقریبی ۱۳/۶ هزار میلیارد تومان به فروش رساندند که این رقم با توجه به فشار معیشتی ناشی از شیوع کرونا در سال جاری برای تامین هزینه‌های زندگی خانوارهای ذی‌ربط بسیار ارزشمند بود هرچند به دلیل این آزادسازی فشار قابل توجهی به بازار سرمایه وارد شد. به گزارش فارس، در انتهای سال ۱۳۹۹ نیز رقمی بالغ بر ۴۳۰۰ میلیارد تومان در قالب بخشی از سود سهام عدالت در سال ۹۸ به حساب بیش از ۴۳ میلیون نفر از سهامداران مذکور اعم از مستقیم و غیرمستقیم پرداخت شد.

■ شفاف‌سازی صورت‌های مالی شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی

پیرو مصوبه مورخ ۹۹/۱۲/۱۲ شورای عالی بورس و اطلاعیه شفاف‌سازی مورخ ۹۹/۱۲/۲۶ سازمان بورس مطابق با مصوبه شورا مقرر گردیده است که به مشمولین سهام عدالت که روش غیرمستقیم را انتخاب کرده‌اند، سود شرکت‌های سرمایه‌پذیر در صورتی پرداخت می‌شود که سهام خود را تا تاریخ ۹۹/۱۲/۲۵ همچنان به فروش نرسانده و مالکیت آن را در اختیار داشته باشند.

در اطلاعیه شفاف‌سازی صورت‌های مالی شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی سهام عدالت تاکید شده است، بدیهی است که سود سهام سهامداران شرکت مزبور به نسبت میزان سهام آنها در شرکت تعلق گرفته و در صورت فروش سهام از سوی مشمولین سود سهام نیز به خریداری تعلق خواهد گرفت که در تاریخ ۹۹/۱۲/۲۵ سهامدار باشد و در این راستا بخشی از سود سهام در سال گذشته به حساب سهامداران واریز شده است. به گزارش اقتصادآنلاین، همچنین باتوجه به شناسایی سود تقسیمی در مجامع شرکت‌های سرمایه‌پذیر در صورت‌های مالی و اطلاعات شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی قبل از مصوبه مذکور، مجددا خاطرنشان می‌کند: از آنجا که پرداخت سود سهام از محل سود تقسیمی در مجامع عمومی عادی سالیانه شرکت‌های سرمایه‌پذیر سهام عدالت که در سال ۹۹ برگزار شده، توسط شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه دریافت و تجمیع شده و به حساب مشمولین سهام عدالت واریز شده است، شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی نمی‌توانند از محل سود سهام شرکت‌های سرمایه‌پذیر درآمد شناسایی و ثبت نمایند و باید صورت‌های مالی خود را اصلاح و نسبت به حذف درآمد سود سهام شناسایی‌شده از این بابت اقدام کنند. همچنین، ضروری است در صورت دریافت وجه از شرکت‌های سرمایه‌پذیر، شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی نسبت به عودت و پرداخت آن به شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه اقدام کنند. در این اطلاعیه تاکید شده است باتوجه به موارد فوق، مقتضی است سهامداران محترم موضوعات فوق را در تصمیمات سرمایه‌گذاری خود در خصوص سهام شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی مدنظر قرار دهند.

■ بازگشایی نمادهای معاملاتی شرکت‌های سرمایه‌گذاری

در همین ارتباط، نمادهای معاملاتی شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی نیز با توجه به انتشار اطلاعیه شفاف‌سازی در خصوص مصوبه شورای عالی بورس و همچنین شفاف‌سازی در خصوص سود سهام مجامع در سایت کدال با محدودیت نوسان قیمت از روز گذشته به بورس بازگشتند.

به گزارش تسنیم، مدیریت عملیات بازار شرکت بورس اوراق بهادار تهران اعلام کرد: نماد معاملاتی شرکت‌های سرمایه‌گذاری استان آذربایجان شرقی (وساشرقی)، سرمایه‌گذاری استان اردبیل (وساربیل)، سرمایه‌گذاری استان اصفهان (وسصفا)، سرمایه‌گذاری استان ایلام (وسیلام)، سرمایه‌گذاری استان بوشهر (وسبوشهر)، سرمایه‌گذاری استان خراسان جنوبی (وسخراج)، سرمایه‌گذاری استان خراسان رضوی (وسرضوی)، سرمایه‌گذاری استان خراسان شمالی (وسخراش)، سرمایه‌گذاری استان خوزستان (وسخوز)، سرمایه‌گذاری استان زنجان (وسزنجان)، سرمایه‌گذاری استان سیستان و بلوچستان (وسیستا)، سرمایه‌گذاری استان فارس (وسفارس)، سرمایه‌گذاری استان قم (وسقم)، سرمایه‌گذاری استان کردستان (وسکرد)، سرمایه‌گذاری استان کرمان (وسکرمان)، سرمایه‌گذاری استان کرمانشاه (وسکرشا)، سرمایه‌گذاری استان کهگیلویه و بویراحمد (وسکهبو)، سرمایه‌گذاری استان گیلان (وسگیلا)، سرمایه‌گذاری استان مازندران (وسمازن)، سرمایه‌گذاری استان همدان (وسهمدا) و سرمایه‌گذاری استان یزد (وسیزد) با توجه به انتشار اطلاعیه شفاف‌سازی در خصوص مصوبه مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۱۲ شورای عالی بورس و همچنین شفاف‌سازی در خصوص سود سهام مجامع در سایت کدال با محدودیت نوسان قیمت آماده انجام معامله می‌باشند.

■ تداوم کاهش ارزش سهام عدالت

گفتنی است روز گذشته نیز ارزش سهام عدالت ۱/۵ درصد کاهش یافت. در پایان معاملات روز گذشته بازار سهام، ارزش سهام عدالت در مقایسه با روز شنبه ۱/۵ درصد معادل ۱۸۰هزار تومان کاهش یافت. بدین ترتیب ارزش سبد ۵۳۲ هزار تومانی سهام عدالت به ۱۱ میلیون و ۹۲۰هزار تومان رسید. در همین حال ارزش سبد یک میلیون تومانی سهام عدالت هم ۲۲ میلیون و ۴۵۴ هزار تومان شد. با احتساب این موضوع، ارزش ۶۰ درصد قابل فروش سبد ۵۳۲ هزار تومانی سهام عدالت به هفت میلیون و ۱۵۲ هزار تومان رسیده است.

خبر

کارشناس بازار سرمایه تبیین کرد

تفاوت بازیگران بازارهای سهام و بدهی

سنا- یک کارشناس بازار سرمایه تاکید کرد: بازار سهام و بازار بدهی دو بخش کاملا مجزا و مستقل هستند که بازیگران جداگانه دارند و فقط نرخ بهره است که آنها را به هم متصل می‌کند. علیرضا توکلی کاشی گفت: زمانی که اوضاع در بازار سرمایه خوب نباشد، طبیعی است که عده‌ای اقدام به فروش سهام خود می‌کنند و قسمتی از پول خود را به بانک یا جای دیگری می‌برند تا سپرده کنند؛ ولی این گزاره که با افزایش حجم معاملات بازار بدهی، پول از بازار سرمایه خارج می‌شود، گزاره نادرستی است. این کارشناس بازار سرمایه تصریح کرد: تا قبل از تشکیل بازار بدهی، این پول از بازار سرمایه خارج می‌شد و در سپرده بانکی قرار می‌گرفت اما هم‌اکنون در خود بازار از سهام تبدیل به اوراق بدهی می‌شود. منتها باید به این نکته هم توجه کرد که در ازای هر خریدی، فروشی هم وجود دارد. وی توضیح داد: وقتی قسمتی از مردم سهام خود را می‌فروشند و اوراق می‌خرند، حتما افراد دیگری دارند سهام را می‌خرند و دیگرانی هم دارند اوراق خود را می‌فروشند؛ بنابراین بازار به تعادل می‌رسد. توکلی کاشی ادامه داد: آنچه در حجم معاملات مشاهده می‌شود، چند فرآیند است: اول اینکه در سیستم بانکی، بانک‌هایی که با بانک مرکزی عملیات رپو (توافقنامه بازخرید) را انجام می‌دهند، در ازای انجام این عملیات، باید اوراقی را با بانک مرکزی معامله کنند. آن معامله در این بازار انجام می‌شود و معمولا هم کوتاه‌مدت است و بعد از چند هفته با یک معامله معکوس برمی‌گردد. وی خاطرنشان کرد: به این ترتیب، هم معامله اولیه و هم ثانویه به فاصله ۱۵ روز خود را در آمار معاملات نشان می‌دهد. در صورتی که این عمل، یک جابه‌جایی اوراق و برگشت آن به نقطه قبلی است و در واقع معامله‌ای از جنس تامین مالی نیست. توکلی کاشی توضیح داد: به طور سنتی شرکت‌های تامین سرمایه و بانک‌ها، در مواقعی پول مازاد دارند؛ یا برعکس، کسری منابع دارند. این کسری یا مازاد در قالب معامله در بازار اوراق شکل می‌گیرد؛ یعنی بانکی که کسری منابع دارد و بانکی که مازاد منابع دارد، با خرید و فروش اوراق کسری منابع خود را جابه‌جا می‌کنند. آن وقت، آینه آن در بازار بدهی، معامله‌ای را شکل می‌دهد که ما در حجم معاملات می‌بینیم. توکلی کاشی، عامل بعدی را فروش اوراق دولتی دانست و گفت: فروش اوراق دولتی چه در بانک مرکزی انجام شود و چه در بازار سرمایه، نهایتا نتیجه آن در بازار فرابورس منعکس می‌شود. حجم معاملاتی هم که خود دولت به طور خاص دارد، در گزارش‌های هفتگی که مرکز مدیریت بدهی وزارت اقتصاد و بانک مرکزی منتشر می‌کنند، مشخص است. قسمت کوچکی از آن هم مربوط به جابه‌جایی پول سهامداران بین سهام و اوراق است که عملکرد آن در آمار معاملات دیده می‌شود. این کارشناس بازار سرمایه ادامه داد: تنها درصد کمی از این اوراق است که فروش اولیه و نقد شدن آن از بازار و تامین مالی دولت صورت می‌گیرد؛ ضمن اینکه خریداران آن در بازار بدهی هم عمدتا صندوق‌های درآمد ثابت هستند و مجبورند اوراق بدهی را خریداری کنند. یا خود بانک‌ها هستند که با توجه به مقررات بانک مرکزی، موظفند قسمتی از دارایی‌های خود را در قالب اوراق نگهداری کنند. توکلی کاشی در پایان اظهار کرد: در غیاب بازار بدهی، بانک مرکزی این کار را انجام می‌داد اما هم‌اکنون محل معامله تغییر کرده و به بازار فرابورس منتقل شده است که برای ما نیز قابل مشاهده است.

دیدگاه

کارشناس بازار سرمایه مطرح کرد

سرمایه‌گذاری جمعی؛ روش نوین تامین مالی

یک کارشناس بازار سرمایه با اشاره به اینکه یکی از جدیدترین و نوآورانه‌ترین روش‌های تامین‌مالی طرح‌ها، سرمایه‌گذاری جمعی است، گفت: در چند سال اخیر میلیاردها دلار از طریق سکوهای تامین‌مالی جمعی برای اجرای طرح‌های شرکت‌ها، تامین‌سرمایه انجام شده است. نجم‌الدین با بیان اینکه افراد چه سرمایه‌گذار باشند و چه کارآفرین، با استفاده از سکوی تامین‌مالی جمعی هم‌آفرین می‌توانند فرصتی را برای رشد و پیشرفت اهداف اقتصادی خود فراهم کنند، گفت: وقتی نوبت به اجرای طرح‌های جدید در شرکت‌ها می‌رسد، یکی از بزرگ‌ترین چالش‌هایی که با آن روبه‌رو خواهند شد، تامین‌مالی آن است.

این کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با تسنیم افزود: در واقع، بیشتر کارآفرینان می‌گویند جمع‌آوری پول، سخت‌ترین کاری است که باید انجام دهند اما خوشبختانه این روزها برای جمع‌آوری سرمایه انتخاب‌های بیشتری نسبت به گذشته وجود دارد. وی با بیان اینکه یکی از جدیدترین و نوآورانه‌ترین روش‌های تامین‌مالی طرح‌ها، سرمایه‌گذاری جمعی است، اضافه کرد: سرمایه‌گذاری جمعی به گروه‌های بزرگی از سرمایه‌گذاران این امکان را می‌دهد تا سرمایه خود را با هم در کسب‌وکارهایی که به نظر آنها ارزشمند و سودآور است، سرمایه‌گذاری کنند. مدیر تامین‌مالی جمعی شرکت مشاور سرمایه‌گذاری جمعی ادامه داد: در چند سال اخیر میلیاردها دلار از طریق سکوهای تامین‌مالی جمعی برای اجرای طرح‌های شرکت‌ها، تامین‌سرمایه انجام شده است.

■ تامین مالی بر مبنای مشارکت

وی با تاکید بر اینکه مطابق با دستورالعمل مصوب سازمان بورس و اوراق بهادار، تامین مالی جمعی بر مبنای مدل مشارکت بوده و تامین مالی‌کننده در سود و زیان طرح شریک است، گفت: شرکت‌های تامین‌مالی جمعی این فرصت را در اختیار کارآفرینان کشور قرار داده تا به آنها در تامین‌مالی طرح‌های خود کمک کنند. علاوه بر این، اگر سرمایه‌گذار هستید، این شرکت‌ها مکان خوبی برای یافتن فرصت‌های کم‌نظیر سرمایه‌گذاری است. این کارشناس بازار سرمایه اذعان داشت: وقتی بیشتر افراد به سرمایه‌گذاری فکر می‌کنند، اولین چیزی که به ذهن آنها خطور می‌کند، این واقعیت است که آنان به سود مناسبی نیاز دارند که می‌خواهند سال‌ها از منافع آن استفاده کنند. وی گفت: تحقق این آرزو با این واقعیت که سرمایه‌گذاران ممکن است در سرمایه‌گذاری تجربه نداشته باشند و سرمایه خود را از دست دهند، مردم را دلسرد می‌کند، اما با استفاده از ظرفیت شرکت‌های تامین‌مالی جمعی همه می‌توانند به شبکه بزرگ سرمایه‌گذاران آنلاین بپیوندند و فرصت فوق‌العاده‌ای برای کسب درآمد برای خود مهیا کنند. مدنیان اظهار داشت: این کار با ارائه سکوهای آنلاین، شفاف، انعطاف‌پذیر و کارآمد در شرکت‌های تامین‌مالی جمعی انجام می‌شود که شرکت‌های آینده‌دار را به شبکه و جامعه سرمایه‌گذاران متصل کند.

شرکت ملی نفت ایران
شرکت نفت فلات قاره ایران

آگهی ارزیابی کیفی مناقصه عمومی و یک مرحله‌ای شماره ک م خ /۰۰۵/ ۹۹
راهبری ماشین‌آلات و ارائه خدمات تخلیه و بارگیری، صفافی و انبارداری در منطقه خارگ
نوبت اول

شرکت نفت فلات قاره ایران در نظر دارد انجام خدمات فوق‌الذکر را طبق شرح کار تدوین‌شده از طریق مناقصه عمومی یک مرحله‌ای و به مدت «دو سال» به پیمانکار واجد شرایط به شرح ذیل واگذار نماید:
الف: راهبری ماشین‌آلات و ارائه خدمات تخلیه و بارگیری، صفافی و انبارداری در منطقه خارگ
ب: محل اجرای خدمات:
منطقه عملیاتی خارگ واقع در خلیج فارس
ج: مدت خدمات مورد نیاز:
دو سال
د: شرایط متقاضی:
۱-توانایی ارائه ضمانتنامه «شرکت در فرآیند اجرای کار» به مبلغ ۵/۹۲۵/۰۰۰/۰۰۰ ریال (پنج میلیارد و نهصد و بیست و پنج میلیون ریال) و انجام تعهدات طبق ضوابط کارفرما در صورت برنده شدن.
۲- توانایی ارائه ضمانتنامه «حسن انجام تعهدات» به میزان ۱۰ % مبلغ کل قرارداد و نیز کسر ۱۰% از هر یک از پرداخت‌های قراردادی جهت تضمین حسن انجام کار.
۳- داشتن گواهینامه تأیید صلاحیت معتبر از اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان بوشهر و گواهی صلاحیت ایمنی پیمانکاری
و: سایر شرایط
۱- به تقاضاهای مشروط و مبهم و ناقص و یا مغایر با شرایط مندرج در این آگهی وتقاضاهایی که بعد از مهلت مقرر دریافت گردد ترتیب اثر داده نخواهد شد.
۲- شرکت نفت فلات قاره ایران در رد یا قبول هر یک یا تمام پیشنهادات در چارچوب قانون برگزاری مناقصات مختار خواهد بود.
۳- واریز مبلغ ۱/۲۰۰/۰۰۰ (یک میلیون و دویست هزار ریال) به نام شرکت نفت فلات قاره ایران به شماره حساب ۰۱۱۰۹۷۳۳۰۹۰۰۵ یا شماره شبا IR ۷۶۰۱۷۰۰۰۰۰۰۰۱۱۰۹۷۳۳۰۹۰۰۵ نزد بانک ملی جمهوری اسلامی ایران بابت خرید اسناد و ارائه رسید آن الزامی است.
۴- پیشنهادات مالی می‌بایستی حداقل سه ماه پس از وصول پیشنهادات به کمیسیون مناقصات شرکت نفت فلات قاره ایران دارای اعتبار باشند.
متقاضیان واجد صلاحیتی که دارای شرایط به شرح فوق بوده و آمادگی جهت انجام خدمات را دارا می‌باشند می‌توانند ظرف مدت پنج روز پس از انتشار تاریخ آگهی نوبت دوم جهت دریافت اسناد ارزیابی کیفی و اسناد مناقصه به همراه مدارک مشروحه ذیل به نشانی: استان بوشهر- جزیره خارگ- منطقه عملیاتی شرکت نفت فلات قاره خارگ- امور قراردادها و یا تهران - خیابان ولیعصر- بالاتر از مسجد بلال - نرسیده به تقاطع شهید مدرس - خیابان خاکزاد - شماره ۱۲ -شرکت نفت فلات قاره ایران - طبقه همکف - واحد پست مراجعه نمایند.
۱- اساسنامه شرکت (تصویر صفحه اول اساسنامه که موضوع شرکت در آن قید شده باشد)
۲- ارائه گواهینامه تایید صلاحیت معتبر از اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی
۳- معرفی‌نامه معتبر شرکت متقاضی جهت دریافت اسناد
ضمنا می‌بایستی ظرف مدت ۱۴ روز پس از آخرین مهلت دریافت مدارک ارزیابی کیفی و اسناد مناقصه، اطلاعات مورد درخواست و اسناد تکمیل شده به آدرس ذیل در مقابل رسید تحویل گردد. محل و زمان گشایش پیشنهادهایی که حداقل امتیاز لازم در اسناد ارزیابی کیفی را اخذ بنمایند در اسناد مناقصه قید می‌گردد.
نشانی: استان بوشهر- جزیره خارگ- منطقه عملیاتی شرکت نفت فلات قاره خارگ- امور قراردادها شماره تلفن ۰۲۱۲۳۹۴۶۵۵۴و۰۲۱۲۳۹۴۶۵۸۰
شناسه آگهی: ۱۱۱۴۳۳۴
روابط عمومی شرکت نفت فلات قاره ایران

شرکت گاز استان لرستان
روابط عمومی

آگهی تجدید فراخوان پیمانکار
نوبت اول
موضوع: مناقصه شماره ۰۵/۴۰۰
شماره مجوز: ۱۴۰۰.۱۰۹

شرکت گاز استان لرستان (مناقصه‌گزار) در نظر دارد تامین: اجرای ۹۰۰۰متر شبکه پراکنده و ۱۵۰علمک پلی‌اتیلن شهرستان ازنا را از طریق مناقصه عمومی (یک‌مرحله‌ای) به پیمانکار واجد صلاحیت واگذار نماید. لذا از کلیه پیمانکاران واجد صلاحیتی که تمایل به شرکت در این مناقصه را دارند، دعوت می‌گردد از تاریخ ۱۴۰۰/۰۱/۱۸ لغایت ۱۴۰۰/۰۱/۲۸ جهت شرکت در مناقصه فوق از طریق سامانه ستاد اقدام نمایند. لازم به ذکر است کلیه مدارک خواسته شده که در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد)www.setadiran.ir ، پایگاه ملی اطلاع‌رسانی مناقصات کشور به آدرس http://iets.mporg.ir درج گردیده را تکمیل و حداکثر تا تاریخ ۱۴۰۰/۰۲/۰۸ از طریق سامانه ستاد ارسال نمایند. (ضمنا لازم است نسخه فیزیکی اسناد ارزیابی و پاکت الف (ضمانتنامه) نیز به آدرس شرکت گاز استان لرستان ارسال گردد.)
زمان بازگشایی پیشنهادات ساعت ۹:۰۰ صبح مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۱۲ می‌باشد.
عنوان و مشخصات کلی پروژه: اجرای ۹۰۰۰متر شبکه پراکنده و ۱۵۰علمک پلی‌اتیلن شهرستان ازنا.
مدت پیمان: ۱۵۰روز
۱- به این پیمان در صورت وجود اعتبار و تخصیص لازم پیش‌پرداخت تعلق می‌گیرد.
۲- مبلغ تضمین ۴۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال می‌باشد.
۳- مبلغ برآورد حدود ۷/۸۷۱/۴۳۶/۰۳۵ ریال می‌باشد.
۴- نوع تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار به صورت یکی از تضمین‌های زیر:
الف- ضمانتنامه بانکی ب- واریزی وجه نقد به حساب ۴۰۰۱۱۳۱۴۰۶۳۷۹۳۰۹ به‌نام تمرکز وجوه سپرده شرکت گاز استان لرستان
۵- محل تحویل و گشایش پیشنهادات: خرم‌آباد- میدان ۲۲ بهمن- بلوار مدیریت- شرکت گاز استان لرستان- امور قراردادها.
تلفکس: ۳۳۲۰۰۶۸۳-۰۶۶
۶- پایه و رشته مورد نیاز: حداقل پایه۵ تاسیسات و تجهیزات یا نفت و گاز
۷- محل تامین اعتبار: منابع داخلی
۸- مدت اعتبار پیشنهادها: سه ماه می‌باشد و این مدت حداکثر برای یک بار قابل تمدید می‌باشد.
۹- شرایط شرکت‌کننده در فراخوان: داشتن شخصیت حقوقی، تجربه کافی مرتبط، توانایی تهیه و تسلیم ضمانتنامه، توانایی رعایت استانداردهای شرکت ملی گاز، داشتن امکانات و نیروی متخصص به اندازه کافی، رتبه‌بندی مرتبط با رعایت ظرفیت مجاز کاری، داشتن کد شناسه ملی اشخاص حقوقی و صورت‌های مالی حسابرسی شده، بازگشایی پاکات منوط به کسب حداقل امتیاز از کمیته فنی / بازرگانی طبق اسناد ارزیابی می‌باشد.
۱۰- داشتن کد شناسه ملی اشخاص حقوقی و ایران کد.
روابط عمومی شرکت گاز استان لرستان

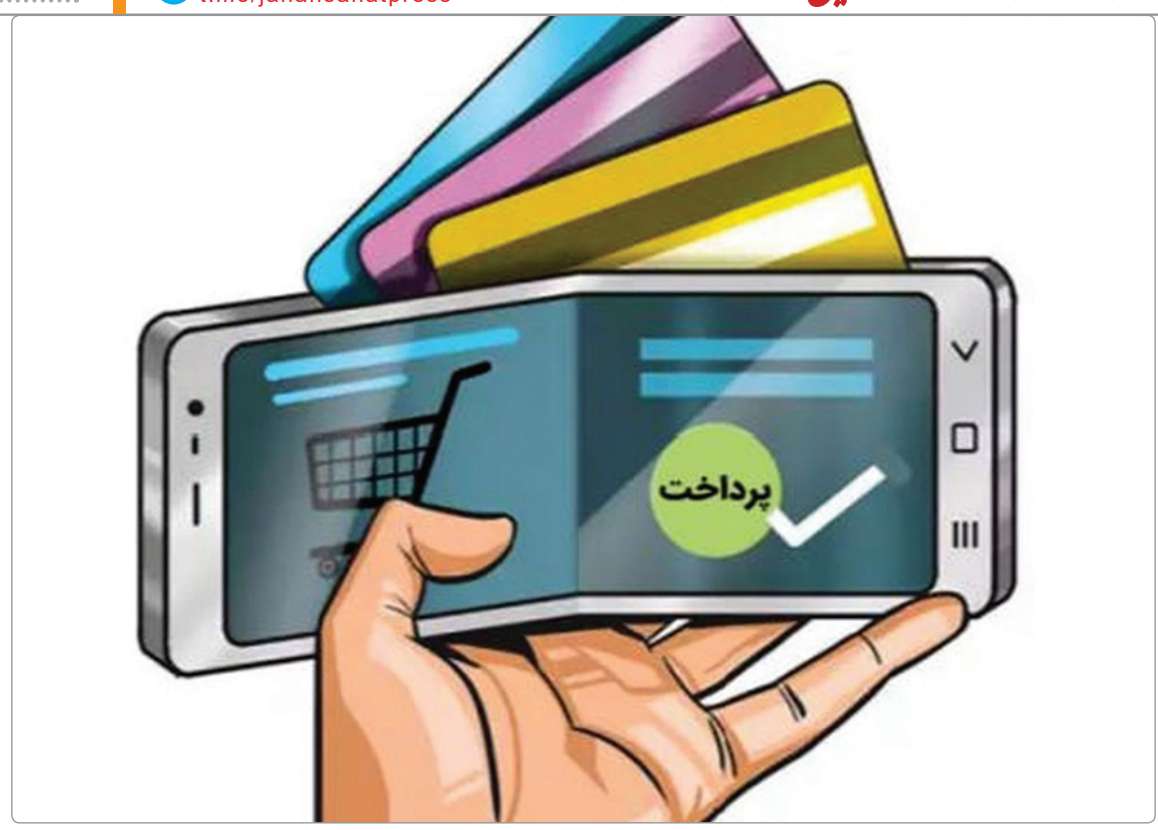

پژوهشکده پولی و بانکی بررسی کرد

ناکام ماندن کیف‌پول الکترونیکی در ایران

حدود یک دهه از آغاز فعالیت کیف‌پول‌های الکترونیکی در ایران با هدف رفع دغدغه تهیه پول خرد و سهولت پرداخت‌های کوچک برای مردم و بانک مرکزی و همچنین افزایش رفاه اجتماعی می‌گذرد. مشکلات موجود در سایر ابزارهای پرداخت از جمله برخط بودن پرداخت‌های بانکی، زمانبر بودن و عدم سهولت، معضل امنیت، بالا بودن هزینه‌ها، و فقدان زیرساخت‌های لازم جهت مدیریت حجم بالای تراکنش‌ها موجب رویش این روش جدید برای تسهیل پرداخت‌های خرد شده است. بانک مرکزی در جهت توسعه این ابزار، فرآیند مقررات‌گذاری آن را در مراحل مختلف مورد توجه قرار داده است. در مراحل مختلف مقررات‌گذاری، در موارد متعددی بر ضرورت انعقاد قرارداد بین دارندگان کیف‌پول و ارائه‌دهندگان کیف‌پول تاکید شده است، اما اینکه این قرارداد چه نوع قراردادی باشد، مغفول مانده است.

بر اساس گزارش پژوهشکده پولی و بانکی، در واقع، کیف‌پول‌های فعال ایرانی فاقد چارچوب قراردادی و حقوقی مشخصی است و بنابراین نمی‌توان به طور دقیق تکالیف و حقوق طرفین قرارداد و همچنین ارکان مسوول جبران و تدارک زیان‌های احتمالی را تعیین کرد. ضمن اینکه عدم تعیین نوع قرارداد، اشکالات شرعی متعددی از جمله عدم قصد صحیح، اکل مال به باطل، غرر، و ربا را نیز مطرح می‌کند. درمجموع، عدم برخورداری توافق صورت گرفته بین دارندگان کیف‌پول و ارائه‌کنندگان آن از چارچوب قراردادی مشخص و به تبع طرح شبهات شرعی متعدد، ضرورت بررسی ابعاد فقهی استفاده از کیف‌پول الکترونیکی را در کشور ایران دوچندان می‌کند.

■ اهمیت پرداخت‌های خرد و ضرورت استفاده از کیف‌پول الکترونیک

نظام‌های پرداخت از جمله مهم‌ترین زیرساخت‌های حیاتی یک کشور در بخش مالی به شمار می‌رود. پرداخت‌های روزمره ما از منظر مبلغ پرداخت به دو دسته کم‌ارزش و باارزش بالا تقسیم می‌شود. این تقسیم‌بندی از این جهت صورت می‌گیرد که این دو نوع پرداخت تفاوت‌هایی محسوس با یکدیگر دارند. در واقع تراکنش‌های خرد تراکنش‌هایی است که اگرچه از منظر جذب منابع برای نظام بانکی ارزش چندانی ندارد و مبالغ قابل انتقال از طریق نظام‌های پرداخت خرد، چندان قابل توجه نیست، این پرداخت‌ها به لحاظ حجم و گستردگی، تاثیری بسزا در نظام مالی و اقتصادی کشور دارد. در این میان، فرآیندهای اجتماعی مانند حمل‌ونقل، خرید شارژ تلفن همراه، خرید طرح ترافیک، پرداخت عوارض حمل‌ونقل، پرداخت هزینه پارکینگ و امثال اینها جزو آن دسته از عملیاتی است که در عین پرتکرار بودن، نیاز به پرداخت‌هایی با مبالغ پایین دارد و در زمره پرداخت‌های خرد گنجانده می‌شود. طی گزارش‌های منتشرشده از سوی شاپرک، سهم عمده‌ای از تراکنش‌های شبکه شاپرک به پرداخت‌های خرد اختصاص داده شده است. برمبنای آمار به دست آمده در سال ۱۳۹۸، حدود ۸۸ درصد از تراکنش‌های پرداخت کارتی (شاپرک) از طریق پایانه‌های فروشگاهی انجام می‌شود و اغلب این نوع تراکنش‌ها ارزش ریالی کمی دارند و زیر ۵۰ هزار تومان برآورد می‌شوند که نشان می‌دهد بیشتر مردم برای خریدهای خرد از این کانال و ابزار پرداخت الکترونیک استفاده می‌کنند و نیاز است که با استفاده از فناوری‌های جدید این روش پرداخت نسبت به گذشته سهل‌تر شود.

جدول ۱ وضعیت پرداخت‌های خرد مبتنی بر کارت را بر اساس تعداد و حجم مبالغ مبادله‌شده در کانال‌های پرداخت نشان می‌دهد. همان‌گونه که ملاحظه می‌شود، حجم بالایی از تراکنش‌های انجام شده از طریق پایانه‌های فروش بوده است که عمدتا پرداخت‌های خرد را تشکیل می‌دهد. مبلغ تراکنش‌ها از طریق این کانال پرداخت از ۲۰۳۷ هزار میلیارد ریال در سال ۱۳۹۷ با رشد ۱۲ درصدی به ۲۲۸۲ هزار میلیارد ریال رسیده است. این در حالی است که بر اساس آخرین آمار بانک مرکزی، تعداد تراکنش‌های انجام شده نیز از طریق پایانه‌های فروش با رشد قابل توجه ۲۴ درصدی به ۱۹۶۵ میلیون تراکنش در سال ۱۳۹۸ افزایش یافته است. در سال مورد بررسی، تعداد کل تراکنش‌های انجام شده به ازای هر پایانه فروش، ۳۰۲ تراکنش بوده که نسبت به آبان ماه سال ۱۳۹۷ (۲۶۴ تراکنش) افزایش داشته است. بنابراین با توجه به روند صعودی حجم و تعداد تراکنش‌های انجام شده از طریق پایانه‌های فروش در مقابل کاهش سهم تعدادی خودپردازها و پایانه شعب، توجه به پرداخت‌های خرد و استفاده از روش‌ها و ابزارهای نوین پرداخت از جمله کیف‌پول الکترونیک به منظور تسهیل و تسریع عملیات پرداخت در معاملات روزانه افراد از اهمیت بالایی برخوردار است.

جدول ۱. وضعیت پرداخت الکترونیک در کشور از لحاظ مبلغ و تعداد تراکنش‌ها (پرداخت‌های خرد مبتنی بر کارت)

کانال های پرداخت	تعداد (میلیون)			مبلغ (هزار میلیارد ریال)		
	آبان ۹۷	آبان ۹۸	درصد تغییرات	آبان ۹۷	آبان ۹۸	درصد تغییرات
پایانه فروش	۱۵۸۸	۱۹۶۵	۲۴	۲۰۳۷	۲۲۸۲	۱۲
تلفن همراه	۱۱۱	۱۳۰	۱۷	۷/۴	۸/۷	۱۷/۶
اینترنت	۹۵	۱۳۳	۳۳	۱۶۹	۲۳۲	۳۷/۳
خودپرداز	۴۴۹	۴۳۶	-۲/۹	۱۳۲۳	۱۳۶۶	۳/۲
پایانه شعب	۳۰	۲۹	-۳۳	۱۰۶۴	۱۰۵۱	-۴/۵

به طور کلی، تهیه پول خرد به ویژه در سال‌های اخیر که بسیاری از اسکناس‌ها و مسکوکات خرد از چرخه تبادلات مالی اشخاص کنار گذاشته شده است، یکی از دردسرهای بانک مرکزی و مردم بوده که هر سال هزینه‌های زیادی را برای تهیه به شبکه پولی کشور تحمیل می‌کند. در این میان، به کارگیری ابزارهای نوین بانکی از جمله کارت‌های بانکی که مدت‌هاست در دنیا و در کشور ما برای نبود نیاز به حمل پول نقد مورد استفاده قرار می‌گیرد، در حوزه پرداخت‌های خرد با چالش‌هایی همچون برخط بودن، زمانبر بودن، پایین بودن مبلغ خرید، افزایش بار ترافیکی، و یا مشکلات مربوط به افشای رمز کارت‌های بانکی مواجه است که وجود چنین دغدغه‌هایی رویش روشی جدید برای پرداخت خرد و لزوم گسترش کیف‌پول الکترونیک را به صورت برون‌خط به عنوان روشی که سال‌هاست در دنیا مورداستفاده قرار می‌گیرد مطرح می‌کند.

■ ویژگی‌های پرداخت‌های خرد

پرداخت خرد به پرداخت‌های روزمره کم‌ارزشی گفته می‌شود که طبق استاندارد کشورمان مبالغی زیر ۲۰۰ هزار تومان دارد. این مبلغ در کشور انگلستان حدود ۲۰ پوند است، یعنی تا ارزش ۲۰ پوند، صاحبان کیف‌پول الکترونیک می‌توانند بدون نیاز به وارد کردن رمز از خدمات پرداخت استفاده کنند. از مهم‌ترین شاخصه‌های پرداخت‌های خرد می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد:

مبلغ پایین و اندک تراکنش‌ها، تعداد بالای تراکنش‌ها نسبت به سایر پرداخت‌ها، ارتباط برون‌خط، سرعت بالا، ریسک پایین تراکنش و بدون نیاز به رمز پرداخت، کم‌هزینه بودن تراکنش‌ها، پراکندگی و سیار بودن بسیاری از پذیرندگان و ارتباط غیرتماسی ابزار پرداخت با کارتخوان.

■ مزایای نظام پرداخت خرد

استفاده از خدمات نظام‌های پرداخت خرد، فواید زیر را برای شرکت‌های ارائه‌کننده خدمات پرداخت خواهد داشت:

افزایش سرعت در توسعه محصولات و خدمات پرداخت جدید، ایجاد دید یکپارچه در ارائه محصولات و خدمات پرداخت خرد، و استفاده حداکثری از ظرفیت‌ها و امکانات اطلاعاتی موجود. ازلحاظ اجتماعی نیز استفاده از ابزارهای الکترونیکی در پرداخت‌های خرد دارای مزایایی به شرح ذیل است:

حذف پول نقد از چرخه مالی جامعه، کاهش قطع درختان برای چاپ اسکناس و افزایش سطح بهداشت عمومی با کاهش دست به دست شدن اسکناس.

■ چالش‌های ابزارهای پرداخت الکترونیک در معاملات خرد

راهکارهای پرداخت الکترونیکی از جمله کارت بانکی، اینترنت بانک، موبایل‌بانک، تلفن بانک، و... از جمله ابزارهای رقابتی در شبکه بانکی ایران و سایر کشورها به شمار می‌رود که بانک‌های کشور سعی می‌کنند تا با استفاده از این ابزارها علاوه بر کسب سهم بیشتر از تراکنش‌ها، سهم بیشتری از نقدینگی را به سمت خود جذب کنند. با این حال ابزارهای پرداخت الکترونیکی بانکی ذاتا دارای مشکلاتی است که نمی‌تواند در معاملات خرد مورد استفاده قرار گیرد. برخی از این مشکلات عبارتند از:

پرداخت‌های بانکی اصولا برخط (آنلاین) است و به همین دلیل در این روش‌ها، پذیرندگان باید به شبکه پرداخت بانکی متصل باشند. این در حالی است که پذیرندگان پرداخت خرد در بسیاری موارد اساسا کاملا توزیع شده و حتی متحرک هستند (مانند اتوبوس‌ها، تاکسی‌ها، و...) و به همین دلیل نمی‌توانند همواره برخط باشند. پرداخت‌های بانکی فرآیندهایی نسبتا زمانبر است (به دلیل ماهیت برخط، پیچیدگی فرآیندی مدل پرداخت، درگیری سامانه‌های مختلف در یک فرآیند پرداخت، و...) و این زمان اتلافی در معاملات خرد پذیرفتنی نیست. لازم به ذکر است، در بسیاری از کاربردهای این پرداخت‌ها، تعداد کاربران بسیار زیاد است و اساسا شیوه استفاده کاربران اجازه چنین تاخیری را نمی‌دهد (مانند اتوبوس، مترو و قطار شهری، ورودی ورزشگاه‌ها و...). انجام دادن تراکنش بانکی نیازمند وارد کردن رمز عبور است که همین مساله نیز فرآیند پرداخت را در مقایسه با مبلغ تراکنش پیچیده می‌کند. به علاوه، هنگام وارد کردن رمز عبور همواره ریسک تقلب و لو رفتن رمز بانکی وجود دارد که نمی‌توان از کاربران انتظار چنین ریسکی را برای انجام دادن تراکنش‌های خرد داشت.

به دلیل سربارهای فرآیندی و اجرایی (و حتی مالی) پرداخت‌های بانکی، شرکت‌های ارائه‌دهنده این خدمات اصولا تمایلی به مدیریت پرداخت‌های خرد با تعداد زیاد ندارند. این حجم بالای تراکنش‌ها باعث ایجاد ترافیک بیش از حد در شبکه پرداخت بانکی می‌شود که از دید هیچ‌یک از اجزای این سامانه‌ها مطلوب نیست تا جایی که متوسط مبلغ هر تراکنش بانکی یکی از معیارهای مقایسه کیفیت شرکت‌های ارائه‌دهنده خدمات بانکی به شمار می‌رود. به همین دلیل، این شرکت‌ها اصولا تمایلی به توسعه شبکه پذیرندگی خود با هدف جمع‌آوری پرداخت‌های خرد ندارند. به دلیل تعداد بالای تراکنش‌های خرد، زیرساخت فعلی موجود برای مدیریت تراکنش‌های بانکی هرگز پاسخگوی این حجم جدید تراکنش نخواهد بود. به همین دلیل، مدیریت این پرداخت‌ها عملا از نظر فنی نیازمند سامانه‌ای جدید است که تراکنش‌های خرد با تعداد زیاد را برای مدتی معلوم انباشته کند و با تبدیل آنها به تراکنش‌های بزرگ، آنها را به صورت یکجا تسویه کند. با توجه به موارد مذکور، کیف‌پول الکترونیک به عنوان ابزاری جدید برای پرداخت‌های خرد قابل استفاده است و مناسب‌ترین نوع کارتی که برای این طرح در نظر گرفته شده است، کارت‌های غیرتماسی است. مهم‌ترین مزیت کارت‌های غیرتماسی سرعت و سهولت استفاده از آنهاست و با توجه به اهمیت فاکتورهای سرعت و سهولت در پرداخت خرد، فناوری ارتباط غیرتماسی مناسب‌ترین گزینه محسوب می‌شود. کارت‌های غیرتماسی برخلاف کارت‌های تماسی نیاز به اتصال مستقیم به کارتخوان ندارند و از داخل فضایی بسته مانند کیف‌پول هم با آن ارتباط برقرار می‌کند. این کارت‌ها امکان خواندن محتویات کارت و نوشتن روی آن را بدون برقراری تماس فیزیکی میان کارت و کارتخوان فراهم می‌سازد. ضمنا این ارتباط نیازمند وارد کردن رمز عبور نیست و امنیت آن با رمزنگاری ارتباطات تامین می‌شود.

■ کاربردهای کیف‌پول الکترونیک

کیف‌پول‌ها برای جذب کاربران قابلیت‌ها و کاربردهای متنوعی را ارائه می‌دهد که هریک از افراد با توجه به نیاز خود می‌تواند به انتخاب کیف‌پول الکترونیک اقدام کند. مهم‌ترین کاربردهای کیف‌پول الکترونیک در حوزه‌های ذیل قابل تعریف است:

حوزه حمل‌ونقل عمومی (مترو، اتوبوس، تاکسی، دوچرخه و...)

حوزه‌های خدمات بین‌شهری (قطار، اتوبوس‌های بین‌شهری، عوارض بین‌شهری، و...)

حوزه‌های خدمات پارک و پارکینگ (حاشیه خیابان‌ها (پارکومترها)، پارکینگ‌های عمومی، پارکینگ‌های اختصاصی پایانه‌ها، سینما، مراکز خرید، کتابخانه‌ها و...)

مراکز خرید خرد (دکه‌های روزنامه‌فروشی، سوپرمارکت‌ها، نانوایی‌ها و...)،

حوزه‌های تفریحی و ورزشی (استخرها، سالن‌های ورزشی، پیست‌های تفریحی، و...) و

حوزه‌های فرهنگی (تئاتر، سینما، نمایشگاه‌ها، کتابخانه‌ها و...)

■ انواع کیف‌پول الکترونیک

انواع مختلف تراکنش از قبیل خرید کالا، خدمات، سرویس‌ها یا تراکنش مالی توسط دستگاه‌های خودپرداز توسط کیف‌پول‌های الکترونیک انجام می‌گیرد. در این میان، میزان استفاده از آنها و نوع خدمات قابل ارائه بستگی به نوع کیف‌پول دارد.

■ کیف‌پول‌های بسته

کیف‌پول بسته توسط برخی از شرکت‌ها به مشتریان خود به منظور خرید کالا و خدمات (فقط از همان شرکت) ارائه می‌شود. پولی که در این کیف‌پول‌ها قرار دارد، فقط می‌تواند در معاملاتی مورداستفاده قرار بگیرد که شرکت‌های مشابه دیگری هم آن کیف‌پول‌ها را صادر کرده باشند. مبلغ ذخیره‌شده در کیف‌پول به صورت بلوکه به حساب شرکت منتقل می‌شود و در صورت لغو خرید کالا یا خدمات، پول به صورت اعتبار به حساب بازگردانده می‌شود. در این مدل از کیف‌پول، امکان برداشت پول وجود ندارد و بعضی شرکت‌ها حتی از مانده این مبالغ سود کسب می‌کنند و یا تا زمانی که توسط مشتری عمل پرداخت انجام نشده باشد به عنوان بدهی در ترازنامه شرکت ثبت می‌شود.

■ کیف‌پول‌های نیمه‌بسته

کیف‌پول‌های نیمه‌بسته بسیار عمومی‌تر و در سیستم بسیاری از کشورها رایج است. برای راه‌اندازی و اجرای کیف‌پول نیمه‌بسته، باید تاییدیه و مجوز از سمت بانک مرکزی هر کشور اخذ شود. از این کیف‌پول‌ها می‌توان در خریدهای آنلاین و آفلاین مثل خرید کالا و خدمات، خدمات مالی، پرداخت قبض‌ها، حق بیمه و... استفاده کرد. البته می‌توان با بعضی فروشنده‌ها که قراردادهای مشخصی با صادرکننده کیف‌پول هم دارند، معامله کرد. این کیف‌پول‌ها توسط موسسات و شرکت‌هایی به جز بانک‌ها مدیریت می‌شود، اما این موسسات موظف هستند این پول‌ها را با همکاری یک بانک، به صورت سپرده نگهداری کنند. سودی که به این سپرده‌ها تعلق می‌گیرد، وابسته به توافقی است که بین شرکت پرداختی و بانک صورت گرفته است.

■ کیف‌پول‌های باز

صدور کیف‌پول‌های باز تنها از طریق بانک‌ها یا توسط شرکت‌هایی که با بانک‌ها همکاری می‌کنند، انجام می‌شود. پول موجود در این کیف‌پول‌ها به حساب بانک منتقل می‌شود و بانک‌ها مدیریت این کیف‌پول‌ها را برعهده دارند. از این کیف‌پول‌ها می‌توان برای خرید کالا و خدمات و انجام دادن کلیه تراکنش‌های مالی استفاده کرد و همچنین می‌توان از دستگاه‌های خودپرداز و یا بانک‌ها پول دریافت کرد و یا عملیات انتقال پول را انجام داد.

■ وضعیت استفاده از کیف‌پول الکترونیک در جهان

امروزه استفاده از کیف‌پول الکترونیک در بسیاری از کشورها از روند رو به رشدی برخوردار است. تعداد استفاده‌کنندگان از e-wallet برای پرداخت یا انتقال پول در سراسر جهان با افزایشی نزدیک به ۳۰ درصد از ۱/۶ میلیارد نفر در سال ۲۰۱۷ به ۲/۰۷ میلیارد نفر در سال ۲۰۱۹ رسیده است. بر اساس بررسی‌های انجام شده در سال ۲۰۱۸، سهم کیف‌پول الکترونیک در میان روش‌های پرداخت الکترونیکی حدود ۳۶ درصد برآورد شده و پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد که این سهم تا سال ۲۰۲۲ به ۴۷ درصد برسد. از این رو، می‌توان گفت تا سال ۲۰۲۲، نیمی از پرداخت‌های الکترونیکی با کیف‌پول انجام خواهد شد. در این میان، سهم پرداخت با سایر روش‌ها تا سال ۲۰۲۲ کاهش خواهد یافت و پیش‌پرداخت به صفر خواهد رسید. بیشترین کاهش نیز مربوط به کارت اعتباری است که از سهم ۲۳ درصدی در سال ۲۰۱۸ به ۱۷ درصد در سال ۲۰۲۲ خواهد رسید.

بررسی‌های انجام‌شده در روش‌های پرداخت روی پایانه‌های فروش نیز نشان می‌دهد اهمیت استفاده از کیف‌پول الکترونیک به اندازه‌ای است که استفاده از این ابزار با رشد قابل توجه از ۱۶ به ۲۸ درصد در سال ۲۰۲۲ به رتبه دوم صعود خواهد کرد. پرداخت نقدی در پایانه‌های فروش در سال ۲۰۱۸ سهم ۳۱ درصدی داشته و پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد سهم این روش پرداخت در سال ۲۰۲۲ به ۱۷ درصد کاهش پیدا خواهد کرد. در میان روش‌های مختلف پرداخت الکترونیکی، کارت برداشت رتبه سوم را در جهان و رتبه دوم را در پرداخت‌های پایانه فروش دارد و در سال ۲۰۲۲ کارت برداشت با سهم ۳۰ درصدی در صدر جدول خواهد بود.

بررسی استفاده از کیف‌پول‌های الکترونیک در جهان نشان می‌دهد که در میان کشورهای مختلف، چین به عنوان بزرگ‌ترین پذیرنده پرداخت‌های مبتنی بر کیف‌پول الکترونیک (موبایلی) شناخته شده است و هند رتبه دوم را به خود اختصاص می‌دهد. در این میان در آفریقا نیز به دلیل نبود موانع ورود به بازار، شاهد رشد شدید کیف‌پول‌های الکترونیک هستیم. بررسی‌ها نشان می‌دهد سهم کیف‌پول الکترونیک در میان سایر روش‌های پرداخت الکترونیکی در چین حدود ۵۴ درصد بوده و بیشترین مقدار را به خود اختصاص داده است.

در حال حاضر کشور چین با توسعه کیف‌پول‌هایی همچون پی‌پال، وی‌چت و علی پی به همراه توسعه فناوری (ان‌اف‌سی) و کد کیو آر توانسته است بیش از ۱/۶ میلیارد حساب کاربری فعال داشته باشد. علاوه بر چین، هند توانسته است در جایگاه دوم از لحاظ استفاده از کیف‌پول الکترونیک در پرداخت‌ها قرار گیرد. در این میان پ ی تی ام به عنوان کیف‌پول نیمه‌بسته، از پرکاربردترین کیف‌پول‌های الکترونیک در این کشور به شمار می‌رود. در میان روش‌های مختلف پرداخت الکترونیکی در هند، سهم کیف‌پول الکترونیک حدود ۲۵ درصد بوده و بعد از کارت، بیشترین مقدار را به خود اختصاص داده است.

■ تجربه کشورهای اسلامی در استفاده از کیف‌پول الکترونیک

توسعه پرداخت‌های الکترونیکی به تسریع بسیاری از معاملات سنتی منجر شده و کیف‌پول الکترونیک به عنوان فناوری جدید توانسته است هر نوع پرداختی را آسان‌تر کند. در این راستا، اسلام هیچ‌گونه ممنوعیتی در استفاده از فناوری‌های جدید ایجاد نکرده بلکه استفاده از عقل را به سود منافع بشر نیز تصدیق می‌کند. از این رو، با توسعه کیف‌پول‌های الکترونیک در جهان، کشورهای اسلامی نیز به منظور تسهیل پرداخت‌های خرد با ترویج و ایجاد این ابزار پرداخت منطبق با شریعت به دنبال استفاده از فرصت‌های موجود هستند. بررسی‌ها نشان می‌دهد که ورود فناوری و توسعه کیف‌پول الکترونیک در کشورهای اسلامی نسبت به سایر کشورها همواره با سرعت پایین‌تری در حال پیشروی است. شاید یکی از دلایل آن نگرانی کاربران اسلامی از میزان انطباق‌پذیری فناوری کیف‌پول الکترونیک با اصول شریعت است. در واقع، صدور کیف‌پول‌های الکترونیک بانکی در بانک‌های اسلامی با توجه به اینکه عملیات آنها بر مبنای اصول و عقود شرعی همچون مضاربه، مشارکت، مرابحه، اجاره و... انجام می‌گیرد، باید از لحاظ قراردادی، صحیح و بر مبنای شریعت باشد.

از سوی دیگر، صادرکنندگان کیف‌پول‌های الکترونیک از طرق متعدد به کسب درآمد می‌پردازند. آنها از فروشندگان و کسب‌وکارها به واسطه تراکنش کیف‌پول‌های الکترونیک کمیسیون‌هایی دریافت می‌کنند. به علاوه، از آنجایی که کاربران کیف‌پول الکترونیک مقداری مشخص پول را در کیف‌پول الکترونیک خود نگه می‌دارند، بنابراین صادرکنندگان نیز از این وجه سپرده‌گذاری‌شده توسط کاربران سود دریافت می‌کنند. بنابراین بررسی اینگونه از موارد که منجر به خلق پول و کسب سود می‌شود، در کشورهای اسلامی و برای ایجاد کیف‌پول‌های الکترونیک منطبق با شریعت باید با حساسیت و نظارت بیشتری صورت گیرد. مطابق اصول شرع، فناوری‌های مدرن و معاملات امروزی، مادامی که با هیچ‌گونه عناصری همچون ربا، غرر، قمار و فعالیت‌های غیرقانونی و ناعادلانه همراه نباشد، حلال است. از این رو، برخی از کشورهای اسلامی نیز با اصل ممنوعیت ربا در این ابزار پرداخت به توسعه کیف‌پول الکترونیک برای تسهیل پرداخت‌های خرد اقدام کرده‌اند. بررسی‌ها نشان می‌دهد که پذیرش کیف‌پول الکترونیک در کشورهای اسلامی هنوز در مراحل ابتدایی خود قرار دارد و دستورالعمل یا آیین‌نامه‌هایی مبنی بر «کیف‌پول الکترونیک اسلامی» و نظارت بر تراکنش‌های مربوط به آن از لحاظ شرعی به طور عمومی تدوین نشده است، اما با توجه به نگرانی‌های موجود از لحاظ میزان انطباق‌پذیری سازوکار کیف‌پول الکترونیک با اصول شریعت، مقامات ذی‌ربط هر یک از کشورهای اسلامی همواره این مساله را دغدغه‌ای در نظر دارند تا با ایجاد کیف‌پول‌های الکترونیک بدون ربا بتوانند به کاربران مسلمان دلگرمی لازم جهت پذیرش این فناوری پرداخت را با اعتماد کامل بدهند. وضعیت آماری کل کشورهای اسلامی ازلحاظ میزان استفاده از کیف‌پول الکترونیک به طور جامع در دسترس نیست، اما بررسی منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا که متشکل از کشورهای اسلامی است، نشان می‌دهد که در سال ۲۰۱۸، کیف‌پول الکترونیک با سهم ۲۱ درصدی بیشترین سهم را در پرداخت‌های الکترونیک به خود اختصاص داده است، با این حال، کارت اعتباری و کارت برداشت نیز سهمی بسیار نزدیک به کیف‌پول الکترونیک در این سال داشته‌اند. پیش‌بینی انجام شده نشان می‌دهد تا سال ۲۰۲۲ به دلیل استقبال کم شرکت‌ها از کیف‌پول الکترونیک، تنها ۲۴ درصد از تراکنش‌های الکترونیکی و هشت درصد از تراکنش‌های پایانه فروشگاهی از کیف‌پول انجام گیرد. سهم انتقال بین‌بانکی و فاکتور الکترونیک نیز افزایش خواهد یافت. در پرداخت‌های با پایانه فروش، سهم کارت برداشت به ۴۴ درصد افزایش خواهد یافت، اما هنوز هم پرداخت نقدی بخش قابل توجه ۳۰ درصدی را به خود اختصاص خواهد داد. درمجموع آمارها حاکی از آن است که الگوی مهاجرت سیستم‌های پرداخت در خاورمیانه و شمال آفریقا بسیار متفاوت از سایر بخش‌های جهان خواهد بود و ورود فناوری علی‌الخصوص به کشورهای اسلامی با سرعتی بسیار کند پیش خواهد رفت. بررسی کشورهای اسلامی نشان می‌دهد، مطالعات و تحقیقات انجام شده در حوزه کیف‌پول‌های الکترونیک اسلامی بسیار محدود و اندک است و تنها محدود به معرفی نام کیف‌پول ایجاد شده بدون اشاره به نوع قرارداد و بحث فقهی آنهاست. البته لازم به ذکر است، مشخصه و معیار اصلی که همان ممنوعیت رباست در تمام این کیف‌پول‌ها به طور خاص در نظر گرفته شده است و همواره بررسی ملاحظات شرعی آن به عنوان یکی از دغدغه‌های مهم مسوولان و قانونگذاران در هر کشور مطرح شده است.

■ مالزی

با وجود کندی توسعه کیف‌پول الکترونیک در کشورهای اسلامی، مالزی به عنوان پیشگام در بانکداری اسلامی توانسته است اقدامات قابل توجهی در توسعه این ابزار پرداخت انجام دهد. دولت مالزی از نظر بسترسازی شرایط، زیرساخت‌ها و حمایت از تجارت الکترونیک گام‌های مهمی برداشته است. هدف راهبردی دولت مالزی از تجارت الکترونیک به کارگیری فعالیت‌های راهبردی و تقویت مزیت‌های رقابتی در صنعت ارتباطات و چندرسانه‌ای است که برای رسیدن به این منظور نیز تصویب و اجرای قانون تجارت الکترونیک سال ۲۰۰۶ و انتشار قانون خدمات مالی و خدمات مالی اسلامی سال ۲۰۱۳ را به انجام رسانیده است. در زمینه توسعه کیف‌پول الکترونیک نیز می‌توان به دو دستورالعمل زیر اشاره کرد:

انتشار دستورالعمل مربوط به پول الکترونیکی توسط بانک مرکزی مالزی به منظور اطمینان از امنیت و حفظ ثبات در سیستم مالی کشور در سال ۲۰۱۹ و انتشار دستورالعمل بانک مرکزی مالزی برای صادرکنندگان کیف‌پول الکترونیک جهت انطباق با شریعت در سال ۲۰۱۹. در این دستورالعمل، بانک مرکزی مالزی به منظور انطباق سازوکار کیف‌پول‌های الکترونیک با شریعت، رعایت موارد زیر را برای صادرکنندگان کیف‌پول الکترونیک الزامی کرده است:

برابری ارزش پول الکترونیکی منتشرشده (ذخیره شده در کیف) به میزان مبلغ (ارزش) دریافتی، عدم تخصیص وام به کاربران از مانده کیف‌پول الکترونیک، عدم پرداخت سود (منفعت) و هرگونه مبلغ اضافی در قالب ربا به کاربران جهت افزایش ارزش پول الکترونیکی ذخیره شده در کیف‌پول و ممنوعیت انتشار پول الکترونیکی برای انجام دادن فعالیت‌های غیرقانونی (خلاف شریعت). اهداف مهم این دستورالعمل برای بانک مرکزی ضمن جلوگیری از ربا شامل حفظ ثبات مالی در کشور و همچنین ترویج سیستم سالم و مورد اعتماد مردم است. بررسی‌های آماری نیز نشان می‌دهد که در میان روش‌های مختلف پرداخت الکترونیکی در مالزی، سهم کیف‌پول الکترونیک تنها حدود هفت درصد بوده و استفاده از کارت و انتقال بین‌بانکی همواره بیشترین مقدار را به خود اختصاص داده است.

توسعه کیف‌پول الکترونیک در مالزی از سال ۲۰۱۶ آغاز شده است و در سال ۲۰۱۸ توانسته است رشد ۳۳ درصدی را تجربه کند. در حال حاضر، استفاده از قراردادهای اسلامی در برخی از کیف‌پول‌ها برای کاربران اسلامی و علاقه‌مند به شرعی بودن معاملات مورد توجه قرار گرفته است.

■ عمان

علاوه بر مالزی، شاهد ایجاد چندین کیف‌پول الکترونیک اسلامی توسط بانک‌های اسلامی کشور عمان در سال ۲۰۱۹ هستیم. بانک مرکزی عمان به عنوان اولین کشور در منطقه حوزه خلیج‌فارس اقدام به راه‌اندازی پرداخت‌های موبایلی در کشور کرده است. ازلحاظ قانونگذاری، دولت عمان قانون و مقررات مبادلات الکترونیک را در سال ۲۰۰۸ به عنوان بستری برای توسعه بخش الکترونیک خود تصویب کرده است. در راستای توسعه و ترویج ابزارهای پرداخت الکترونیک و کیف‌پول‌ها نیز، بانک مرکزی عمان دستورالعمل شمول مالی و پرداخت دیجیتال دولت الکترونیکی را در سال ۲۰۱۸ به تصویب و اجرا درآورده است. این صنعت در کشور عمان بسیار نوپاست و هنوز دستورالعملی برای صادرکنندگان کیف‌پول الکترونیک جهت انطباق با شریعت توسط بانک مرکزی عمان منتشر نشده است، اما همچنان ممنوعیت ربا در کیف‌پول الکترونیک را معیار اصلی اقدامات خود قرار داده‌اند.

■ وضعیت کیف‌پول الکترونیک در ایران

پرداخت خرد یکی از انواع پرداخت‌هایی به شمار می‌رود که در دنیای امروزه کاربردهای فراوانی دارد، راه‌اندازی زیرساخت‌های فنی و قانونی استفاده از کیف‌پول الکترونیک می‌تواند بسترهای لازم را برای راه‌اندازی کسب‌وکارهای جدید مهیا و از هزینه‌های بسیاری جلوگیری به عمل آورد. از این رو، تصویب قانون تجارت الکترونیک مشتمل بر ۸۱ مادل و ۷ تبصره مصوب ۱۳۸۲ و اقدامات بانک مرکزی در ساماندهی پرداخت‌های خرد و کیف‌پول الکترونیک از جمله فعالیت‌های قانونی و مقررات‌گذاری در این حوزه به شمار می‌رود.

طراحی و تعریف کیپا (کیف‌پول الکترونیک) از سال‌های ۱۳۸۲ و ۱۳۸۳ توسط بانک مرکزی آغاز شد و انتظار می‌رفت با اجرایی شدن آن، این روش جایگزین وجه نقد در تعاملات شده و از استهلاک اسکناس و مسکوک به میزان بسیار بالایی کاسته شود. در سال ۱۳۸۷، بانک مرکزی الگوی کارکردی صدور و راهبری کیف‌پول الکترونیک (کیپا) را به صورت کلی در سند ابلاغی با همین نام تبیین و پیشبرد هرگونه طرح کیف‌پول الکترونیک در بانک‌ها را در چارچوب آن مجاز اعلام کرد.

با توجه به توسعه فضای کسب‌وکار و شناسایی نیازهای جدید در حوزه پرداخت، بانک مرکزی در شهریورماه سال ۱۳۹۹ ضوابط صدور کیف الکترونیک پول را تحت عنوان «ضوابط فعالیت موسسات اعتباری و راهبران کیف الکترونیک پول در نظام پرداخت کشور» را به شبکه بانکی کشور ابلاغ کرد. در این دستورالعمل، نهادهای جدید که در الزامات فعالیت موسسات اعتباری و راهبران کیف الکترونیک پول در نظام پرداخت کشور تحت عنوان راهبران کیف الکترونیک پول نامیده می‌شوند، به منظور تسهیل پرداخت‌های بسیار خرد (پرداخت ریز) و برون خط ظهور کرده‌اند. در واقع، راهبران کیف الکترونیک پول اشخاص حقوقی هستند که طبق قراردادی با موسسه اعتباری و با موافقت بانک مرکزی با موسسه اعتباری در حوزه ارائه خدمات صدور و پذیرندگی کیف الکترونیک پول فعالیت خواهند کرد و به اختصار راهبر نامیده می‌شوند.

در حال حاضر آسان پرداخت (آپ)، جیبی مو، با من، همراه کارت، کیپاد، جیرینگ، سیمرغ تجارت، تز پارک و تومن از جمله کیف‌پول‌های الکترونیک در ایران هستند.

به منظور توسعه کیف‌پول الکترونیک در ایران، راهکارهای عملیاتی زیر پیشنهاد می‌شود:

* افزایش چرخه پویای آگاهی‌بخشی، آموزش و فرهنگ‌سازی،
* فرآیند تکاملی و تدریجی تغییر عادات و ترجیحات مشتریان (مصرف‌کنندگان) در مقیاس وسیع،
* افزایش سطح اعتماد، اطمینان و اتکاپذیری محصولات و خدمات قابل ارائه توسط برندها و فعالان این حوزه،
* حذف تدریجی جایگزین‌های ناکارآمد پرداخت خرد،
* به کارگیری فناوری‌های توانمند (کارت‌های غیرتماسی، ان اف سی/کیوآر)،
* فراتر شدن کیف‌پول از پلتفرم پرداخت و همه‌جانبه بودن آن،
* فضای تعاملی و مشارکتی بیشتر میان بازیگران اکوسیستم،
* سیاستگذاری و قانونگذاری شفاف، دقیق، جامع و به موقع،
* استفاده از معماری باز و سطح بالای هم‌کنش‌پذیری (تعامل‌پذیری)،
* استفاده از مدل‌های کسب‌وکار ارزش‌آفرین و پایدار

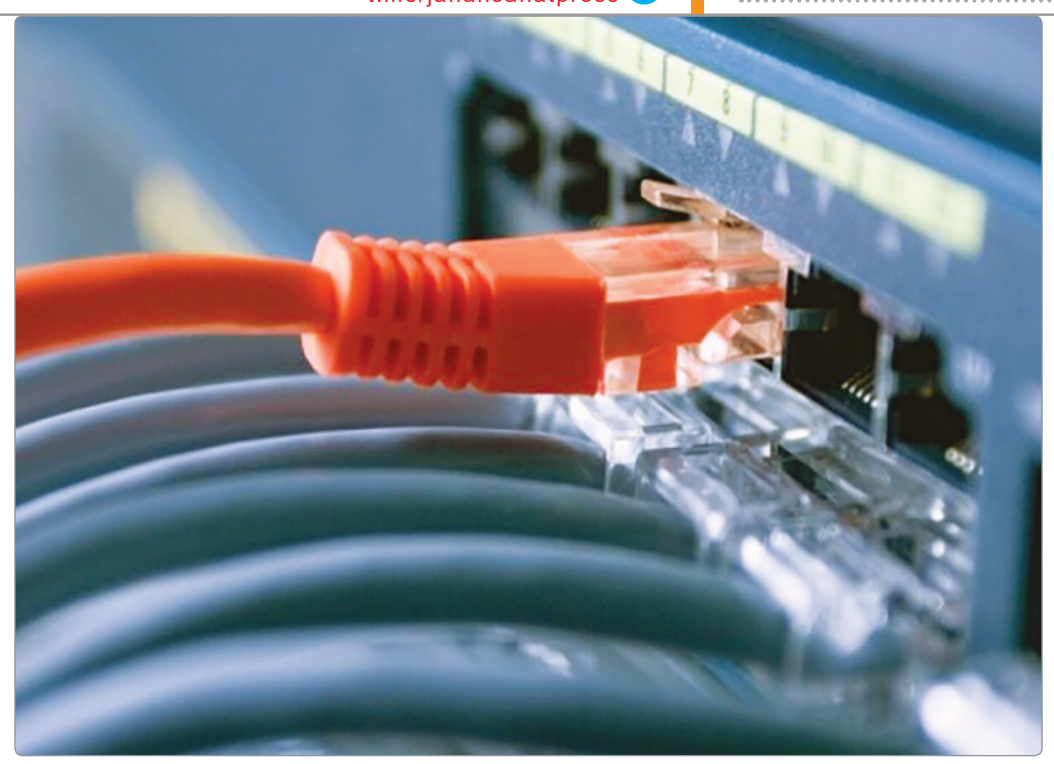

نقشه‌های جدید برای اینترنت

معماری و طرح کلان شبکه ملی اطلاعات پس از ۱۵ سال افت و خیز در سال ۹۹ توسط شورای عالی فضای مجازی ترسیم شد و باید دید در مدت باقی مانده دولت در سال ۱۴۰۰ چه میزان از این شبکه تکمیل می‌شود. روند اجرای پروژه شبکه ملی اطلاعات در سال ۹۹ و پس از مصوبه شورای عالی فضای مجازی مبنی بر تعیین طرح کلان و معماری شبکه ملی اطلاعات، وارد فاز جدیدی شد.

این شبکه که زیرساخت ارتباطی فضای مجازی کشور محسوب می‌شود، در ۱۵ سال اخیر با افت و خیز بسیاری همراه بوده و دولت‌های مختلف طی این سال‌ها، موفق به پیاده‌سازی کامل اهداف این پروژه ملی نشدند. به همین دلیل همواره عملکرد وزارت ارتباطات به عنوان مجری شبکه ملی اطلاعات با انتقادات بسیاری همراه بوده و به نظر می‌رسد این وزارتخانه طی سال‌های گذشته عزم جدی در پیاده‌سازی و عملیاتی کردن این شبکه و اجرای کامل تکالیف مربوط به آن به کار نگرفته است.

این در حالی است که شورای عالی فضای مجازی از سال ۹۳ تاکنون سه سند را مبنی بر ضرورت، تبیین الزامات و طرح کلان و تعیین معماری این شبکه به تصویب رسانده تا اهداف مدنظر برای پیاده‌سازی این پروژه مشخص شود. مطابق آنچه مرکز پژوهش‌های مجلس برآورد کرده است دولت‌های مختلف تا سال ۹۸ حدود ۱۹ هزار میلیارد تومان برای شبکه ملی اطلاعات هزینه کرده‌اند اما با این وجود ابعاد اجرایی شدن این پروژه ملی هنوز کامل نشده است.

■ ضرب‌الاجل شورای عالی فضای مجازی برای وزارت ارتباطات

به دنبال کوتاهی‌های صورت گرفته در پیشبرد اهداف شبکه ملی اطلاعات، مقام معظم رهبری در آذرماه سال ۹۸ فرمانی برای تکمیل شبکه ملی اطلاعات در بخش زیرساخت ارتباطی، اطلاعاتی و خدمات پایه صادر کردند و پس از آن روند اجرای این پروژه تغییر یافت.

به همین دلیل شورای عالی فضای مجازی به وزارت ارتباطات سه هفته مهلت داد تا طرح تکمیلی شبکه ملی اطلاعات را بر مبنای آنچه که مدنظر اعضای این شوراست، ارائه کند. پس از این ضرب‌الاجل بود که وزارت ارتباطات بالاخره طرح کلان شبکه ملی اطلاعات را دی ماه ۹۸ روی میز شورای عالی فضای مجازی گذاشت. البته این طرح به تایید اعضا نرسید و مقرر شد برای بررسی دقیق‌تر، کارگروهی در مرکز ملی فضای مجازی آن را تکمیل و به شورای عالی ارائه کند.

به این ترتیب اعضای شورای عالی فضای مجازی طی دو جلسه آخر این شورا در سال ۹۸ و قبل از شیوع ویروس کرونا، «طرح کلان و معماری شبکه ملی اطلاعات» و اهداف مربوط به آن را به بررسی گذاشته و مواردی را تصویب کردند.

در جلسه ۱۲ بهمن ۹۸ اهداف عملیاتی شبکه ملی اطلاعات تا افق ۱۴۰۴ به تصویب رسید که پوشش ۱۰۰ درصدی جمعیت کشور برای دسترسی به پهن‌باند سیار با سرعت متوسط ۱۰ مگابیت بر ثانیه و پوشش ۸۰ درصدی دسترسی پهن‌باند ثابت خانوارها با متوسط سرعت ۲۵ مگابیت بر ثانیه از جمله این اهداف به شمار می‌رود.

پس از آن نیز در ۲۶ بهمن ۹۸ یعنی آخرین جلسه آن سال، بخش‌هایی از «سند کلان و معماری شبکه ملی اطلاعات» به عنوان خط‌مشی حاکم بر اهداف راهبردی و عملیاتی این پروژه ملی، در شورای عالی فضای مجازی بررسی و مقرر شد در جلسات آتی شورای عالی فضای مجازی به تصویب برسد اما به دلیل وقفه چندین ماهه در برگزاری جلسات این شورا در سال ۹۹، تصویب طرح کلان و معماری شبکه ملی اطلاعات تا نیمه دوم سال ۹۹ به طول انجامید.

سال ۹۹ و پیشرفتی که مورد رضایت نبود

روند پیشرفت اهداف شبکه ملی اطلاعات در سال ۹۹ را می‌توان در دو بخش شش ماهه ابتدای سال و شش ماه دوم این سال مورد بررسی قرار داد. در شش ماهه نخست سال به دلیل عدم برگزاری جلسات شورای عالی فضای مجازی و مشخص نبودن تکالیف مربوط به این شبکه، انتقادات از عدم تسریع در روند این پروژه همچنان ادامه یافت اما در نیمه دوم سال ۹۹ پس از برگزاری جلسات شورای عالی فضای مجازی، تکلیف طرح کلان شبکه ملی اطلاعات مشخص شد و روند پیگیری این پروژه تغییر کرد.

بر اساس آماری که وزیر ارتباطات در خردادماه ۹۹ اعلام کرد، ظرفیت هسته شبکه ملی اطلاعات حدود ۳۰ برابر نسبت به سال ۹۲ رشد کرده است. به گفته آذری‌جهرمی پیک مصرف ترافیک داخلی نسبت به ترافیک بین‌الملل از ۱۰ درصد در سال ۹۲ به ۵۵ درصد در سال ۹۸ رسیده است.

با این وجود اما روند پیشرفت شبکه ملی اطلاعات مورد تایید اعضای حقیقی شورای عالی فضای مجازی و کارشناسان و نمایندگان مجلس قرار نگرفت و تیرماه ۹۹ اعضای حقیقی این شورا خواستار اعلام برنامه و زمان‌بندی روشن و مکتوب و قابل ارزیابی در خصوص پیشرفت پیاده‌سازی معماری کلان پروژه شبکه ملی اطلاعات شدند. به گفته اعضای شورای عالی فضای مجازی اعلام‌های عام از سوی وزارت ارتباطات برای پیشرفت شبکه ملی اطلاعات قابل ارزیابی و اظهارنظر نیست.

■ آمار و ارقام آذری‌جهرمی در استقرار شبکه ملی اطلاعات

شهریورماه ۹۹ وزیر ارتباطات بار دیگر آماری در خصوص پیاده‌سازی و پیشرفت شبکه ملی اطلاعات اعلام کرد. وی با بیان اینکه ۵۷ درصد اجزای زیرساختی شبکه ملی اطلاعات کامل شده و ۲۴ درصد از این اجزا هنوز مستقر نشده است، گفت: طبق سند مصوب شورای عالی فضای مجازی، شبکه ملی اطلاعات دارای ۲۳ جزء زیرساختی است که برآورد ما این است که حدود ۱۱ جزء آن کامل شده، برخی از این اجزا نیازمند توسعه هستند و حدود چهار جزء از این اجزا، هنوز استقرار نیافته‌اند.

به بیان دیگر به لحاظ تعدادی، ۵۷ درصد اجزای زیرساختی این شبکه کامل شده، ۱۹ درصد اجزا نیازمند تکمیل هستند و ۲۴ درصد اجزا باید استقرار پیدا کنند. در همین حال مرکز داده مادر شبکه ملی اطلاعات با هدف حمایت از خدمات پایه و ایجاد زیرساخت‌ها با ظرفیت هزار رَک برای ارائه‌دهندگان این خدمات در کشور با نام سردار سلیمانی راه‌اندازی و اعلام شد فاز دوم این طرح نیز تا پایان سال با ظرفیت ۲۰۰ رک افتتاح می‌شود.

■ نیمه دوم سال و سرانجام طرح کلان و معماری شبکه

۲۶ شهریورماه شورای عالی فضای مجازی پس از ماه‌ها تاخیر بررسی طرح کلان و معماری شبکه ملی اطلاعات را به سرانجام رساند و ۵۰ اقدام کلان برای نهادهای متولی این پروژه ملی، تکلیف کرد. یک ماه بعد از آن نیز این طرح از سوی دبیر شورای عالی و رییس مرکز ملی فضای مجازی به منظور اجرا توسط نهادهای متولی، ابلاغ شد.

عمده اقدامات عملی در این طرح به وزارت ارتباطات واگذار و برخی تکالیف نیز به نهادهای دیگری مانند وزارتخانه‌های مرتبط، سازمان صداوسیما، معاونت علمی ریاست‌جمهوری، سازمان مدیریت و مجموعه‌های دفاعی سپرده شد.

محمدجواد آذری‌جهرمی با اشاره به اینکه ۸۰ درصد زیرساخت ارتباطی مستقر شده ادامه داد: ما در خصوص توسعه زیرساخت اطلاعاتی که مربوط به بحث پیام‌رسان بومی و موتور جست‌وجو می‌شود معتقد بودیم که باید بخش خصوصی با حمایت دولت آن را اجرایی کند اما پس از فرمایش رهبری و نیز تصویب طرح کلان و سند معماری شبکه ملی اطلاعات، این تکالیف را پذیرفتیم و هم‌اکنون نیز آن را با جدیت پیگیری می‌کنیم.

وی درباره اختلاف آماری در مورد میزان پیشرفت شبکه ملی اطلاعات، خاطرنشان کرد: ما در ابتدای دولت و طبق سند تبیین الزامات شبکه ملی اطلاعات، گزارشی از پیشرفت ۸۰ درصدی شبکه ارائه کرده‌ایم. هم‌اکنون نیز جمع‌بندی ما طبق سامانه کنترل پروژه نشان می‌دهد که ۹۰ درصد زیرساخت ارتباطی شبکه ملی اطلاعات استقرار یافته است. بخش زیرساخت اطلاعاتی نیز تا پایان دولت (نیمه اول سال ۱۴۰۰) استقرار می‌یابد. ارزیابی مرکز ملی از پیشرفت زیرساخت اطلاعاتی شبکه ملی اطلاعات، ۲۵ درصد است اما گزارش جدید ارزیابی ما نشان می‌دهد که این پیشرفت به نیمه رسیده است.

■ ادعای آخر وزارت ارتباطات...

اسفندماه ۹۹ نیز معاون وزیر ارتباطات از ارائه گزارش جدیدی در خصوص پیشرفت شبکه ملی اطلاعات به مرکز ملی فضای مجازی خبر داد و گفت: تا پایان دولت، وزارت ارتباطات زیرساخت شبکه ملی اطلاعات را تکمیل می‌کند.

امیر ناظمی با توجه به تفاوت‌هایی که در گزارش میزان پیشرفت این شبکه مطرح است، گفت: ما گزارشی از میزان پیشرفت شبکه ملی برای دوستان ارسال کردیم و منتظر هستیم که نتیجه ارزیابی مرکز ملی فضای مجازی بیاید. ادعای ما این بوده که ۸۰ درصد در این پروژه پیشرفت وجود داشته است اما نظرات دیگری هم در این راستا از سوی برخی دوستان مطرح شد.

در نهایت به این جمع‌بندی رسیدیم که باقی‌مانده تکلیف‌مان را نیز ارزیابی کنیم. هم‌اکنون از دید ما ۲۰ درصد از تکالیف باقی مانده است.

به گزارش مهر، پس از این اظهارات تاکنون تایید رسمی از سوی مرکز ملی فضای مجازی برای ارائه این گزارش اعلام نشده و با وجود اینکه وزارت ارتباطات در این گزارش‌ها بر پیشرفت شبکه ملی اطلاعات و تکمیل شدن آن تاکید دارد اما پیشرفت‌ها با توجه به اهداف عملیاتی این طرح، آن‌طور که باید محسوس نیست.

هنوز در زمینه خدمات دولت که باید روی شبکه ملی اطلاعات ارائه شود و نیز خدمات پایه‌ای که روی شبکه ملی اطلاعات تکلیف شده با وجود هزینه‌های چندمیلیاردی، رشد قابل قبولی دیده نمی‌شود و در مورد بحث مربوط به پیام‌رسان‌ها و شبکه‌های اجتماعی که این روزها یکی از پرچالش‌ترین موضوعات فضای مجازی کشور است نیز راه‌حلی ارائه نشده است.

مطابق با اهداف طرح کلان شبکه ملی اطلاعات، تا پایان سال ۱۴۰۰ باید خدمات پایه کاربردی داخلی به طور کامل تامین شوند.

توسعه پیام‌رسان‌های اجتماعی بومی تا رسیدن به ظرفیت ۵۰ میلیون کاربر فعال و نیز ایجاد و توسعه مرورگر بومی، جویشگر داخلی، سیستم‌عامل داخلی موبایل و رایانامه داخلی به وزارت ارتباطات محول شده است.

حتی بر فرض صحت ۱۰۰ درصدی ادعای پیشرفت شبکه ملی اطلاعات طی ماه‌های اخیر، آنچه که مهم است این است که باید شبکه‌ای داشته باشیم که استقلال ما را در زیرساخت اصلی فضای مجازی فراهم کند و سوال این است که در مدت باقی‌مانده تا پایان دولت در سال ۱۴۰۰، آیا موتور این شبکه روشن می‌شود و آیا بر تکمیل این اهداف، تمرکز جدی صورت می‌گیرد یا خیر.

خبر

بالگرد «نبوغ» روی سطح مریخ

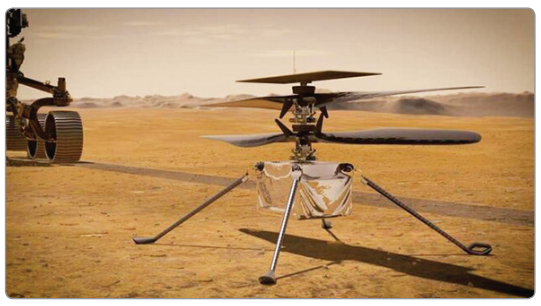

ایسنا- آژانس فضایی «ناسا» در روز یکشنبه ۴ آوریل (۱۵ فروردین) اعلام کرد که بالگرد «نبوغ» روی سطح سیاره سرخ قرار گرفته است و از فضاپیمای مادر یعنی مریخ‌نورد «استقامت» جدا شده است. این بالگرد تنها یک هفته با پرواز فاصله دارد.مقامات آزمایشگاه پیشرانه جت «ناسا» در پاسادینا، کالیفرنیا در توئیتی اعلام کردند: بالگرد مریخی «نبوغ» با موفقیت روی سطح قرار گرفت و سفر ۴۷۱ میلیون کیلومتری آن سوار بر مریخ‌نورد «استقامت» با جدا شدن از شکم سطح‌نورد و فرود از ارتفاع ۱۰ سانتی‌متری روی سطح سیاره سرخ امروز پایان یافت.«نبوغ» که تنها ۱/۸ کیلوگرم وزن دارد بالگردی کوچک است که با انرژی خورشیدی کار می‌کند و یک باتری قابل شارژ مجدد برای گرم نگه‌داشتن تجهیزاتش در طول شب‌های سخت مریخ دارد. تا امروز «نبوغ» به شکم مریخ‌نورد «استقامت» متصل بود و برای گرم نگه داشتن تجهیزاتش از انرژی هسته‌ای «استقامت» استفاده می‌کرد. اکنون این بالگرد از یک باتری داخلی برای تامین انرژی یک گرمگن مهم استفاده می‌کند.

مقامات «ناسا» اعلام کردند که انتظار می‌رود «نبوغ» اولین پرواز خود را در روز ۱۱ آوریل (۲۲ فروردین) به انجام برساند و داده‌های آن در تاریخ ۱۲ آوریل به زمین می‌رسد. این بالگرد ۸۵ میلیون دلاری اولین هواپیمای ارسال شده به سیاره‌ای دیگر است و برای بررسی فناوری‌های مورد نیاز برای پرواز در سیارات دیگر طراحی شده است.

افشای اطلاعات بیش از ۵۰۰ میلیون کاربر فیس‌بوک

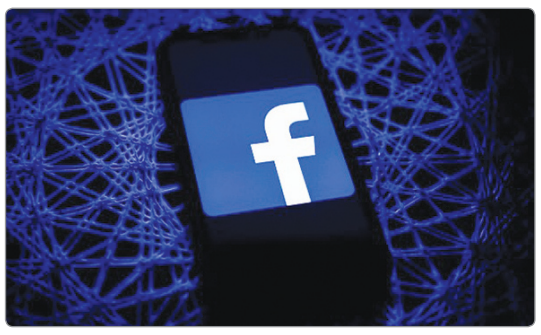

مهر- اطلاعات بیش از ۵۰۰ میلیون کاربر فیس‌بوک در وب سایتی مخصوص هکرها قرار گرفته است. هرچند به نظر می‌رسد این اطلاعات قدیمی باشند با این وجود نمونه‌ای از انبوه اطلاعاتی است که فیس‌بوک و شبکه‌های اجتماعی دیگر جمع‌آوری می‌کنند.نشریه «بیزینس اینسایدر» نخست از اطلاعات افشا شده خبر داد. طبق گزارش آن اطلاعات مربوط به کاربران ۱۰۶ کشور و شامل شماره تماس، نام کاربری فیس‌بوک، نام کامل، موقعیت مکانی، تاریخ تولد و آدرس ایمیل است. البته این پدیده جدیدی نیست و سال‌ها است که فیس‌بوک با چالش امنیت اطلاعات دست و پنجه نرم می‌کند. شبکه اجتماعی مذکور در سال ۲۰۱۸ میلادی ویژگی را غیرفعال کرد که به کاربران اجازه می‌داد با استفاده از شماره تماس کاربر دیگری را جست‌وجو کنند. این امر پس از آن اتفاق افتاد که شرکت «کمبریج آنالایتیکا» به اطلاعات ۸۷ میلیون کاربر فیس‌بوک بدون رضایت آنان دسترسی یافت.در دسامبر ۲۰۱۹ میلادی نیز محققان امنیت سایبری اوکراینی مخزن اطلاعاتی حاوی نام، شماره تماس و نام کاربری بیش از ۲۶۷ میلیون کاربر فیس‌بوک (که بیشتر در آمریکا ساکن بودند) را در فضای مجازی کشف کردند.البته هنوز مشخص نیست اطلاعاتی که به تازگی فاش شده با این مخزن مرتبط باشد. از سوی دیگر خبرگزاری رویترز به بیانیه فیس‌بوک در این باره اشاره می‌کند. طبق این بیانیه اطلاعات مذکور بسیار قدیمی و مربوط به اختلالی هستند که در آگوست ۲۰۱۹ میلادی برطرف شده است.

یادداشت روز

تامین مالی استارت‌آپ

شباهنگ پازوکی*

برای راه‌اندازی هر کسب‌وکاری نیاز به سرمایه‌گذاری وجود دارد، تا هزینه‌های مختلف شروع یک کار جدید از جمله خرید تجهیزات و اجناس، جذب منابع انسانی، اجاره یا خرید محل کار و... پوشش داده شود. در این مطلب هدف اصلی تعاریف و مشخصات تامین مالی و روش‌های آن نیست چراکه بحثی مفصل و خارج از ابعاد این نوشته است بلکه تمرکز اصلی سرمایه‌گذاری و تامین مالی برای کسب‌وکارهای نوپا و به خصوص استارت‌آپ‌ها است، لذا فقط سعی می‌کنم تا حد نیاز مفاهیم آن را به شکل ساده بیان کنم.

در تامین مالی کسب‌وکار به طور کلی عوامل مختلفی موثر است که دو عامل اهمیت و تاثیرگذاری بسیار زیادی دارند. اولین عامل و شاید تاثیرگذارترین، مقدار سرمایه مورد نیاز است. قاعدتا مقدار سرمایه مورد نیاز هرچه کمتر باشد راحت‌تر می‌توان آن را تامین کرد. مورد بعدی زمان و نرخ بازگشت سرمایه است. مقدار پولی که سرمایه‌گذاری می‌کنید در چه مدت زمانی و به چه اندازه‌ای به شما برمی‌گردد؟ این زمان هرچه کوتاه‌تر باشد و نرخ بازگشت آن بیشتر باشد برای شما یا کسی که قصد سرمایه‌گذاری دارد جذاب‌تر است. (برای صنایع یا کسب‌وکارهای متعارف زمان و نرخ بازگشت سرمایه با در نظر گرفتن چند متغیر، قابل اندازه‌گیری است، ولی برای یک استارت‌آپ و به طور کلی در یک محیط ناپایدار این اعداد غالبا تخمینی محاسبه می‌شود)

در برخی کسب‌وکارها با یک سرمایه اولیه اندک ممکن است هزینه اولیه راه‌اندازی کار تامین شود و سایر هزینه‌ها از درآمدی که حاصل می‌شود پوشش داده شود. در چنین شرایطی کسی که به دنبال راه‌اندازی کسب‌وکار است احتمالا سعی می‌کند این سرمایه را شخصا یا به کمک دوستان و آشنایان تامین کند تا درگیر فرآیندهای تامین مالی از شرکت‌ها و اشخاص حقوقی نشود. در این حالت هر دو عامل ذکرشده برای تامین مالی در وضعیت مطلوبی است. یعنی هم مقدار سرمایه اولیه کم است و همزمان درآمدزایی و بازگشت سرمایه کوتاه است که می‌تواند سایر هزینه‌ها را پوشش دهد. ولی اگر مقدار سرمایه مورد نیاز زیاد باشد امکان تامین آن به صورت شخصی وجود ندارد یا ریسک سرمایه‌گذاری برای فرد بسیار بالا می‌رود. از طرف دیگر اگر مدت زمانی که باید سپری شود تا کسب‌وکار درآمد ایجاد کند و این درآمد به اندازه‌ای برسد که هزینه‌های جاری را پوشش دهد و علاوه بر آن به سوددهی برسد تا سرمایه تزریق شده را برگرداند طولانی باشد، برای یک فرد یا شخص حقیقی مساعد نیست، چون هم هدفش احتمالا کسب درآمد از راه‌اندازی کسب‌وکار بوده که در کوتاه‌مدت به آن نخواهد رسید و هم اینکه ممکن است در زمانی کوتاه به آن سرمایه نیاز پیدا کند.

اگر بخواهید برای شروع کار از یک فرد بیرونی تامین مالی کنید دو حالت کلی وجود دارد «مشارکت» و «قرض». هر کدام از این موارد هم می‌تواند حالت‌های مختلفی داشته باشد. مثلا در حالت مشارکت فردی با پرداخت مبلغی در مالکیت (سهام) یک کسب‌وکار مشارکت کند و به تبع آن از منافع آن کسب‌وکار تا زمانی که مالکیتش را دارد بهره‌مند شود، یا اینکه تا مدت یا میزان مشخصی در درآمد آن کسب‌وکار سهیم شود بدون آن که مالک بخشی از کسب‌وکار باشد. ویژگی مهم این مدل این است که سرمایه‌گذار معمولا هم در سود و هم در زیان کسب‌وکار به نوعی شریک است و تضمینی برای برگشت اصل و سود سرمایه وجود ندارد ولی در صورت موفقیت کسب‌وکار معمولا منفعت بیشتری برای سرمایه‌گذار به همراه خواهد داشت. در مدل استقراض، قرض‌دهنده معمولا زمانی را برای بازگشت مبلغ قرض داده‌شده تعیین می‌کند و به جز حالت قرض‌الحسنه، این مبلغ شامل درصدی سود نیز می‌شود. در این مدل قرض‌دهنده ممکن است برای اصل و یا حتی اصل و سود مبلغ پرداختی درخواست وثیقه کند تا از زیان احتمالی جلوگیری شود. در واقع در این حالت قرض‌دهنده ریسک عدم بازگشت سرمایه خود را حداقل می‌کند ولی اگر کسب‌وکار به موفقیت زیادی برسد منفعت بیشتری نسبت به مبلغ توافق‌شده به دست نخواهد آورد. به جز این دو حالت مدل‌های دیگری نیز برای تامین مالی وجود دارد که کاربرد کمتری دارند و به اندازه مدل‌های ذکرشده مرسوم نیستند. مثل تامین مالی از طریق پیش‌فروش محصول که در آن هزینه تولید محصول قبل از شروع به ساخت آن از مشتریان تامین می‌شود.

در سال‌های گذشته با پررنگ شدن روحیات و انگیزه‌های کارآفرینی بین مردم و به خصوص جوانان یکی از دغدغه‌های اصلی همواره تامین مالی و جذب سرمایه برای مراحل اولیه کسب‌وکار و به خصوص استارت‌آپ‌ها بوده است. به طور کلی برای استارت‌آپ تعاریف و ویژگی‌های مختلفی بیان شده که از جهات مختلف آن را تفسیر می‌کند. دو ویژگی اصلی که در تعاریف زیادی آورده شده- و به شخصه معتقدم که استارت‌آپ را از مفاهیم مشابه مثل کسب‌وکار جدید، کارآفرینی و امثالهم متمایز می‌کند- یک مقیاس‌پذیری یا پتانسیل رشد زیاد و سریع و دوم ساختارشکن بودن است. مقیاس‌پذیری معمولا رشد جهشی و با سرعت در تعداد کاربر، درآمد یا ارزش سهام کسب‌وکار معنی می‌شود و منظور از ساختارشکن بودن ارائه راهکاری جدید و خارج از چارچوب‌های سنتی برای حل مسائل است.

تامین مالی برای کسب‌وکارهای نوآور و با پتانسیل رشد زیاد عموما با چالش همراه است چرا که معمولا به چند مرحله سرمایه‌گذاری و با مقادیر نسبتا زیاد نیاز دارند و همچنین درآمدزایی و بازگشت سرمایه آنها با ابهاماتی همراه است. در مراحل اولیه کار و برای استارت اولیه تبدیل ایده به طرح و محصول سرمایه شخصی بنیانگذاران کسب‌وکار یا آشنایان و نزدیکان می‌تواند کافی باشد ولی در مراحل توسعه و افزایش مقیاس پاسخگو نیست و به سایر منابع تامین مالی نیاز خواهد بود.

از طرفی اخذ وام بانکی (در واقع همان مشخصات قرض که توضیح داده شد) برای یک استارت‌آپ مخصوصا در مراحل اولیه به دلیل نداشتن سابقه فعالیت، چالش فراهم کردن وثایق مورد نیاز و از همه مهمتر عدم قطعیت در مسیر کسب‌وکار که آیا اساسا وضعیت درآمدزایی می‌تواند بازپرداخت اقساط را پوشش دهد یا نه، معمولا امکان‌پذیر نیست.

در نهایت گزینه‌ای که بیش از روش‌های دیگر در دسترس این نوع کسب‌وکارها قرار دارند و متناسب با ویژگی‌های یک استارت‌آپ شکل گرفته‌اند «سرمایه‌گذاران خطرپذیر» هستند. در سرمایه‌گذاری خطرپذیر یا به عبارت دیگر سرمایه‌گذاری جسورانه همان‌طور که از نام آن مشخص است، سرمایه‌گذاران ریسک سرمایه‌گذاری در یک استارت‌آپ را با تمام ابهامات و ناپایداری‌های ذاتی آن می‌پذیرند، کمااینکه برای ارزیابی و انتخاب یک استارت‌آپ برای سرمایه‌گذاری چارچوب‌ها، قواعد و روش‌های خاص خود را دارند.

■ سرمایه‌گذاری خطرپذیر

از نظر پیشینه تاریخی برخی از صاحب‌نظران اولین موارد سرمایه‌گذاری خطرپذیر را سفرهای دریایی طولانی می‌دانند که در آن ناخدای کشتی نقش همان کارآفرین ماجراجوی امروزی را دارد و صاحب کشتی در واقع همان سرمایه‌گذار خطرپذیر است که با عدم قطعیت‌های زیادی مثل شرایط آب و هوا، خطر دزدان دریایی و توانایی خود ناخدا روبه‌رو است.

سرمایه‌گذاری خطرپذیر به عنوان یک ماهیت مستقل بعد از جنگ جهانی دوم و با شکل‌گیری مفاهیم اولیه کارآفرینی رفته‌رفته پدیدار شد و شرکت تحقیق و توسعه آمریکا (American Research and Development Corporation) به عنوان اولین شرکت سرمایه‌گذاری جسورانه شناخته می‌شود که توسط پروفسور جورجس دوریوت از اساتید برجسته مدرسه کسب‌وکار هاروارد در سال ۱۹۴۶ بنیانگذاری شد. ADRS با اولین داستان موفق سرمایه‌گذاری خود در شرکت تجهیزات دیجیتال (DEC) به صورت ۷۰ هزار دلار به عنوان سرمایه‌گذاری (۷۰ درصد سهام شرکت) و حدود دو میلیون دلار به عنوان وام، در سال ۱۹۵۷ اعتبار پیدا کرد. این شرکت پس از عرضه اولیه موفق در سال ۱۹۶۶ چندین برابر مبلغ سرمایه‌گذاری شده ارزشگذاری شد.

به خاطر اینکه معمولا مبالغ مورد نیاز استارت‌آپ‌ها برای رشد و مقیاس‌پذیری اعداد نسبتا بزرگی است اغلبِ سرمایه‌گذاران خطرپذیر سرمایه خود را از نهادهایی مثل بانک‌ها و بیمه‌ها، صندوق‌های بازنشستگی، دانشگاه‌ها و شرکت‌های بزرگ تامین می‌کنند. یک سرمایه‌گذار خطرپذیر در ازای پرداخت سرمایه به کسب‌وکار معمولا مقداری از سهام آن شرکت را به مالکیت می‌گیرد و مدل درآمدی اصلی آن فروش سهام تحت تملک به شیوه‌های مختلف خواهد بود. با توجه به اینکه سرمایه‌گذار خطرپذیر ریسک بسیار بیشتری نسبت به سرمایه‌گذاران در بورس سهام، صندوق درآمد ثابت، املاک و... متحمل می‌شود انتظار سود بسیار بیشتری نیز دارد. در واقع سرمایه‌گذار خطرپذیر در معرض ریسک‌های متفاوت و بنیادین مثل تیم، محصول اولیه، تناسب محصول با بازار، درآمدزایی، رقابت، قوانین و مقررات، امکان فروش و نقد کردن سهام و امثالهم قرار دارند برخلاف یک سرمایه‌گذار فعال در بورس سهام که فقط با ریسک‌های سیستماتیک مثل تورم مواجه است. طبق آمارهای جهانی و پیشینه سرمایه‌گذاران خطرپذیر موفق و سرشناس بازده اغلب سرمایه‌گذاری‌ها بسیار کم یا نزدیک به صفر است و تعداد بسیار کمی بازده چند برابری (۳ تا ۱۰ برابر) دارند و تعداد بسیار انگشت‌شماری که به ندرت اتفاق می‌افتد بازدهی فوق‌العاده‌ای رقم می‌زنند که هم زیان مربوط به سرمایه‌گذاری‌های ناموفق را پوشش می‌دهند و هم بخش مهمی از کل بازده سبد سرمایه‌گذاری را ایجاد می‌کنند. در بین سرمایه‌گذاران و اهالی این حوزه چنین اصلی متعارف است که در هر ۱۰۰ استارت‌آپ سبد یک سرمایه‌گذار خطرپذیر، ۹۰ استارت‌آپ کاملا شکست می‌خورند، ۹ استارت‌آپ به شرکت‌های کوچک و متوسط تبدیل می‌شوند که چند برابر اصل سرمایه بازدهی دارند یا به هر شکل برای سرمایه‌گذار ایجاد سود می‌کنند و تنها یک استارت‌آپ بازدهی افسانه‌ای مورد انتظار سرمایه‌گذار را رقم می‌زند. برای مثال یک نمونه از این بازده افسانه‌ای سرمایه‌گذاری خطرپذیر پیتر نیل در فیس‌بوک در سال ۲۰۰۵ به مبلغ ۵۰۰ هزار دلار است که در سال ۲۰۱۲ به بازدهی ۸۰ هزار درصدی دست یافت.

■ نکته پایانی

کسب‌وکارها بر اساس ماهیت و عملیات خود از روش‌های مختلفی می‌توانند منابع مالی مورد نیاز خود را به دست آورند. برای تامین مالی استارت‌آپ‌ها متناسب‌ترین و در دسترس‌ترین روش، سرمایه‌گذاری خطرپذیر است که در آن یک استارت‌آپ با واگذاری بخشی از سهام شرکت خود به سرمایه‌گذار (بر اساس مبلغ مورد نیاز و ارزشگذاری کسب‌وکار)، سرمایه مورد نیاز برای رشد و مقیاس‌پذیری را به دست می‌آورد. سرمایه‌گذار خطرپذیر با توجه به ماهیت ناپایدار، ابهامات و ریسک‌های زیاد موجود در این نوع سرمایه‌گذاری و همچنین طولانی بودن دوره بازدهی که طبق موفق‌ترین نمونه‌های جهان معمولا کمتر از پنج سال نیست و به طور متوسط ۱۰ سال در نظر گرفته می‌شود، انتظار بازده بیشتری نسبت به سرمایه‌گذاری در سایر دارایی‌ها مثل بورس سهام و املاک دارد. در حال حاضر در اکوسیستم کارآفرینی و استارت‌آپی ایران با توجه به جوان بودن استارت‌آپ‌ها و حتی طول عمر کوتاه‌تر شرکت‌های سرمایه‌گذاری خطرپذیر، تاکنون نمونه موفق قابل توجهی از بازدهی سرمایه‌گذاری‌های صورت گرفته در استارت‌آپ‌های ایرانی رخ نداده و یکی از چالش‌های ورود سرمایه‌گذاران جدید به این حوزه و تمایل و توانایی سرمایه‌گذاران خطرپذیر قبلی به انجام سرمایه‌گذاری جدید، نداشتن داستان موفقیت قابل اتکای داخلی و عدم بازگشت سرمایه سرمایه‌گذاران به چرخه فعالیت آنها است. از طرفی دیدگاه سرمایه‌گذاران به سرمایه‌گذاری در این حوزه در بسیاری از موارد، مطابق روند مرسوم جهانی، بلند مدت نیست. ادامه‌دار شدن این روند با توجه به وابستگی استارت‌آپ‌ها به سرمایه‌گذاران می‌تواند اکوسیستم کارآفرینی را با مشکلاتی روبه‌رو کند. امید است در آینده نزدیک با هموار شدن مسیر ورود استارت‌آپ‌ها به بورس، به عنوان یکی از مهم‌ترین ارکان خروج سرمایه‌گذاران و فروش سهام استارت‌آپ‌ها در دنیا و به تبع آن دستیابی سرمایه‌گذاران به بازدهی مناسب، انگیزه سرمایه‌گذاران خطرپذیر به سرمایه‌گذاری مجدد و از طرف دیگر با ورود منابع مالی جدید با مبالغ بالاتر (از مسیر بورس) به این حوزه، انگیزه کارآفرینان به رشد و توسعه و دستیابی به اهداف بالاتر، تقویت شود.

*تحلیلگر کسب‌وکار

خبر

معاون امور صنایع وزارت صمت خبر داد

بازگشت ۱۵۰۰ واحد راکد به چرخه تولید

معاون امور صنایع وزارت صنعت، معدن و تجارت با تشریح سیاست‌های اجرایی وزارتخانه در سال «تولید؛ پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها» اعلام کرد: پارسال شش هزار و ۵۰۰ واحد صنعتی وارد مدار تولید شده و بیش از یک‌هزار و ۵۰۰ واحد صنعتی راکد مجدد راه‌اندازی شدند. «مهدی صادقی‌نیارکی» با مرور شاخص‌های صنعتی کشور، به رشد ۴۰ درصدی جوازهای تاسیس در سال گذشته اشاره و خاطرنشان کرد: تعداد جوازهای تاسیس در سال ۹۹ به بیش از ۳۶ هزار فقره افزایش یافت که نشان از ترغیب مردم به سرمایه‌گذاری در بخش مولد کشور دارد. صادقی‌نیارکی با اشاره به رشد ۲۳ درصدی اشتغال صنعتی در کشور اظهار کرد: پارسال حدود شش هزار و ۵۰۰ واحد صنعتی به بهره‌برداری رسید که این میزان برای بیش از ۱۲۱ هزار نفر اشتغال ایجاد کرده است. وی همچنین از رشد ۸۵ درصدی واگذاری اراضی صنعتی به متقاضیان خبر داد و گفت: پارسال بیش از چهار هزار و ۵۰۰ هکتار اراضی صنعتی برای سرمایه‌گذاری در بخش تولیدی به متقاضیان واگذار شد. این مقام مسوول بیان کرد: در سالی که از رهبر معظم انقلاب به بخش تولید اختصاص یافته است، جهت‌گیری همه ارکان حاکمیت و دستگاه‌های اجرایی باید به سمت حمایت از فعالان صنعتی و معدنی کشور با دو رویکرد پشتیبانی و مانع‌زدایی باشد. صادقی نیارکی، حمایت از توسعه ساخت داخل در صنایع راهبردی را از جمله سیاست‌های حمایتی و پشتیبانی از بخش تولید برشمرد و گفت: برای صنایعی که به‌تازگی در کشور داخلی‌سازی شده‌اند، باید تمهیداتی در نظر گرفته شود و حداقل یک دوره سه ساله مورد حمایت کامل قرار گیرند و با اعمال محدودیت‌های وارداتی، بستر را برای تقویت و توانمندسازی این صنایع طی سه سال فراهم کرد.

قائم‌مقام اجرایی مدیر عامل بهمن موتور:

دیگنیتی به تولید انبوه رسید

قائم‌مقام اجرایی مدیر عامل بهمن موتور از آمادگی این مجموعه برای عرضه عمومی دیگنیتی در ابتدای سال ۱۴۰۰ خبر داد. غلامرضا محمدی، قائم‌مقام اجرایی مدیر عامل بهمن موتور با اشاره به آغاز تولید انبوه محصول جدید گروه بهمن درباره روند تولید دیگنیتی اظهار کرد: تولید آزمایشی خودروی دیگنیتی از زمستان سال ۹۹ آغاز شده و در حال حاضر به مرحله تولید انبوه رسیده است. این خودرو در شبکه فروش بهمن موتور عرضه شده که جهت رویت مشتریان در نمایندگی‌ها در دسترس است. پیش‌بینی می‌شود تولید این محصول در فروردین‌ماه ۱۴۰۰ به ظرفیت مد نظر برسد و برای ابتدای سال جدید عرضه عمومی آن آغاز شود.

وی افزود: این خودروی کوپه و اسپرت به لحاظ ظاهر جزو خودروهای جذاب و متفاوت است که در ۶ رنگ متنوع تولید می‌شود و همچنین تریم داخلی لوکس و مدرن آن با دو رنگ مارون و مشکی همراه با آپشن‌های رفاهی متنوع و ایمنی بالا روانه بازار خواهد شد. محمدی با بیان اینکه محصول جدید شرکت بهمن موتور دارای موتور ۵/۱ لیتری توربو شارژ، قدرت ۱۵۰ اسب‌بخار، گشتاور ۲۲۰ نیوتن متر، مصرف سوخت ترکیبی نزدیک به ۷ و مصرف سوخت بهینه ۴/۵ دارد، گفت: در دیگنیتی از گیربکس CVT، صفحه نمایشگر لمسی، فرمان اسپرت دی‌کات، دوربین ثبت‌کننده رانندگی، کیسه هوای راننده سرنشین جلو و جانبی و دوربین ۳۶۰ درجه استفاده شده است. ضمن اینکه سیستم پایداری کنترل الکتریکی، کروز کنترل، سیستم کنترل حرکت خودرو در سربالایی و سراشیبی از دیگر امکانات این خودرو به شمار می‌آید. قائم‌مقام اجرایی مدیرعامل بهمن موتور با اشاره به بهره‌مندی این خودرو از استانداردهای بالای کیفی تصریح کرد: به لحاظ کیفی، خودروی دیگنیتی استاندارد اروپا را داراست و منطبق با استانداردهای ۸۵ گانه کشور است. همچنین دارای تاییدیه استاندارد آلایندگی یورو ۵ از سازمان محیط‌زیست است. محمدی با تاکید بر مزیت گروه بهمن در تولید خودروهای کیفی بیان کرد: دیگنیتی در سگمنت خود می‌تواند نظر مشتریان را به خود جلب کند و سهم خوبی از بازار را در اختیار گیرد. یکی از مزیت‌های گروه بهمن تولید خودروهای کیفی بوده و در انتخاب و تولید محصولاتش همواره کیفیت جایگاه خاصی داشته است لذا در انتخاب دیگنیتی هم سعی کرده خودرویی را برگزیند که جایگزین مناسبی برای محصولات قبلی باشد و به این مزیت گروه بهمن بیفزاید. وی در زمینه تامین قطعات یدکی و ارائه خدمات پس از فروش دیگنیتی اظهار امیدواری کرد و گفت: یکی از سیاست‌های کلی گروه بهمن جلب رضایت مشتری در بالاترین سطح آن در هر حوزه‌ای است. تا کنون هر محصولی که به بازار عرضه کرده به موازات آن پیش‌بینی‌های لازم برای ارائه خدمات و تامین قطعات با کیفیت را هم لحاظ کرده است. تمامی شبکه‌های خدمات پس از فروش بهمن موتور آموزش‌های لازم در خصوص ارائه خدمات پس از فروش و پشتیبانی مشتری را دیده اند و به مشتری این اطمینان را می‌دهند که طی دوره گارانتی و پشتیبانی ۱۰ ساله، برای قطعات یدکی این خودرو، پیش‌بینی‌های لازم شده است. محمدی با اشاره به این نکته که بهمن موتور یکی از اولین خودرو سازی‌هایی است که توانسته خودروی ۵ ستاره کیفی را به بازار عرضه کند گفت: هدف گروه بهمن این است که همه محصولات به ویژه دیگنیتی را با بالاترین سطح کیفی به بازار عرضه کند، از این رو همه کارکنان در حوزه فنی، مهندسی، کیفیت، تولید و خدمات پس از فروش، وظیفه خود می‌داند برای دستیابی به این هدف کوشش مضاعف داشته باشند. امیدواریم تا با تلاش مضاعف کارکنان مجموعه و پشتیبانی سهامداران در خصوص کسب نتایج کیفی معتبر و رضایت مشتری، بتوانیم این محصول را با بالاترین سطح کیفی عرضه کنیم.

آگهی مناقصه عمومی دو مرحله‌ای
انتخاب دستگاه نظارت

شرکت پشم‌شیشه ایران در نظر دارد **مناقصه عمومی دو مرحله‌ای با شرایط ذیل را جهت شناسایی و رتبه‌بندی و انتخاب مشاورین واجد شرایط برگزار نماید:**

موضوع مناقصه: انجام امور نظارت عالیه و مقیم بر ساخت و نصب تجهیزات صنعتی (ساختمان، سازه، تاسیسات، برق و ابزار دقیق) بچینگ پلانت پروژه نوسازی و انتقال کارخانه پشم‌شیشه ایران به منطقه ویژه اقتصادی شیراز

شرایط اختصاصی:

۱: دارای گواهی تشخیص صلاحیت خدمات مشاوره از سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی حداقل پایه ۳ در زمینه‌های ساختمان‌های اداری، صنعتی، مسکونی و راه‌سازی، سازه و تاسیسات

۲: دارای توانایی مالی و تخصصی و فنی لازم جهت انجام امور مشاوره و نظارت

ساخت و نصب کارخانجات در زمینه فونداسیون‌ها و سازه‌های صنعتی و سیستم‌های برق‌رسانی و کنترل و ابزار دقیق تجهیزات

برآورد مدت پیمان: ۱۰ ماه

متقاضیان واجد شرایط از تاریخ درج آگهی به مدت **۱۰ روز کاری** فرصت دارند پس از دریافت اسناد مناقصه از آدرس اینترنتی www.iranglasswool.com بخش اخبار و یا محل کارخانه پشم شیشه و تکمیل آنها نسبت به ارسال مدارک در پاکات درب بسته به آدرس **شیراز - بلوار امیر کبیر بلوار یاوران - میدان احمدآباد کارخانه پشم‌شیشه ایران کدپستی: ۷۱۷۶۹۴۶۴۳۳** اقدام نمایند.

«جهان‌صنعت» از مشکلات و موانع پیش روی تولیدکنندگان گزارش می‌دهد

دیوان‌سالاران سد راه تولید

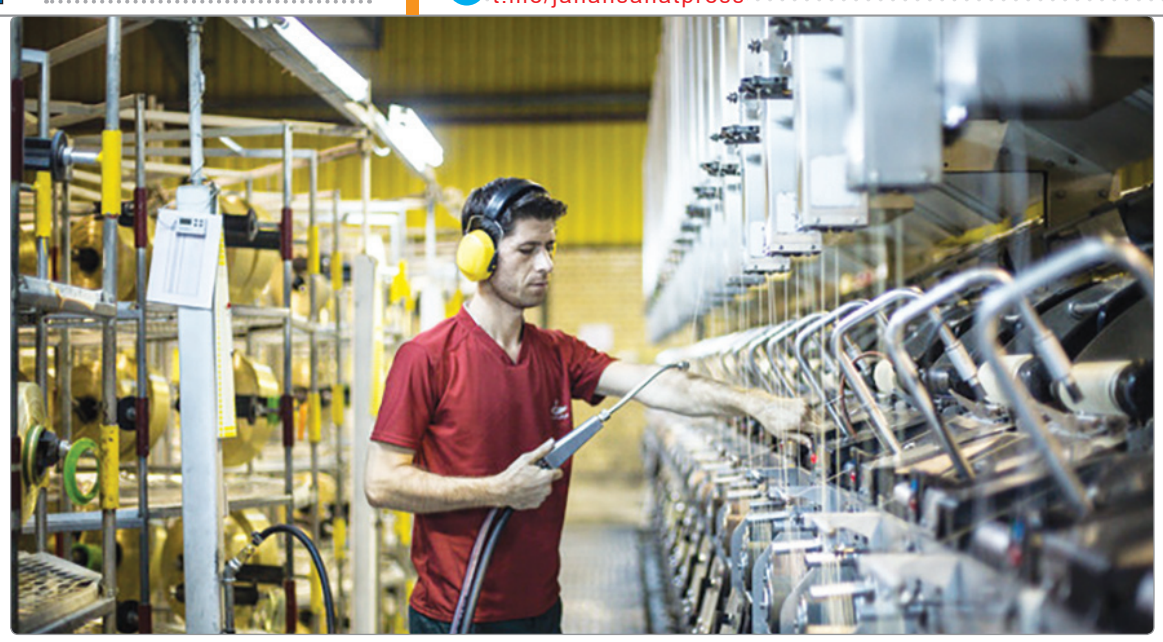

گروه صنعت- همزمان با نامگذاری امسال به سال تولید، پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها از سوی رهبر انقلاب، نخستین جلسات دستگاه‌های دولتی در سال جدید به موضوع تولید و رفع موانع پیش روی آن اختصاص داشت. در این رابطه دیروز حسن روحانی در جلسه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت در بخشی از سخنان خود، رفع موانع و پشتیبانی از تولید را نیازمند اقدامات عینی و عملی دانسته و گفت این موارد نباید صرفا در حد حرف و سخن باقی بماند. به همین دلیل برنامه‌ریزی‌ها و اقدامات برای رفع موانع تولید باید با سرعت و خارج از روال پیچیده و زمانبر بوروکراتیک و دیوان‌سالارانه انجام شود و هماهنگی دستگاه‌های اجرایی و نظارتی باید بر جرات و جسارت مدیران برای رفع موانع بیفزاید. روحانی همچنین بار دیگر به اهمیت بخش خصوصی در اقتصاد کشور اشاره کرد و گفت برای تحقق شعار امسال باید سخن فعالان بخش خصوصی را شنید و موانع سیاسی و حقوقی را از سر راه آنها برداشت.

همزمان با این سخنان در جلسه علنی روز گذشته مجلس نیز محمدباقر قالیباف در بخش‌هایی از سخنان خود با اشاره به اینکه به مردم عزیز ایران تعهد می‌دهیم در عمل به وظیفه تقویت تولید به جای شعار، گزارش عملکرد دهیم و به جای ادعا، عمل کنیم، گفت: سال گذشته مجلس گامی عملیاتی برای برداشتن موانع تولید برداشت که بازتاب چندانی در رسانه‌ها نداشت. موادی از قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ با موافقت نمایندگان در سال گذشته اصلاح شد تا زمینه‌های قانونی رفع مجوزهای دست و پاگیرِ راه‌اندازی کسب و کارها برداشته شود. در سال پیش رو نیز طرح تسهیل مجوزهای کسب‌وکار در دستور کار مجلس قرار خواهد گرفت که می‌تواند تحولی در موضوع مجوزها ایجاد کند و در صورت تصویب نهایی این طرح، برای ایجاد یک کسب و کار جدید جز در موضوعات امنیتی و بهداشتی، نیازی به اخذ هیچ مجوزی نخواهد بود و مردم بدون پوشیدن کفش آهنی یا داشتن پارتی، می‌توانند کسب و کار خود را صرفا با اطلاع‌رسانی در سامانه مربوطه آغاز کنند.

■ **غول بوروکراسی**

همان‌طور که اغلب فعالان اقتصادی و حتی مسوولان کشور اذعان می‌کنند، یکی از اصلی‌ترین موانع پیش روی تولید و کسب و کارها در ایران نظام بوروکراسی متصلب و سخت‌گیرانه‌ای است که به عنوان سدی محکم سال‌هاست پیش روی فعالیت‌های اقتصادی قرار دارد. اگرچه در طول دهه‌های گذشته بارها و بارها به این مانع مهم اشاره و بر لزوم رفع آن تاکید شده است؛ اما بررسی روند سال‌های گذشته نشان می‌دهد که نظام بوروکراسی در مقابل راه‌اندازی کسب و کارها و نیز فعالیت‌های تولیدی سخت‌تر می‌شود.

در واقع از خاصیت‌های بارز بوروکراسی این است که به موازات قوی‌تر شدنش در مقابل اشتباهات نیز خود را مصون احساس کرده و به مسیر خود ادامه می‌دهد. به همین دلیل است که جلوگیری از این سیل قدرتمند، هر چه زمان می‌گذرد سخت‌تر شده و سد کردن مسیر آن باعث می‌شود تا در بخش‌های دیگر مجددا بازتولید و تقویت شود.

در همین رابطه اگرچه مسوولان کشور بر اهمیت اصلاح قوانین و ساختار بوروکراتیک در مسیر تولید و تجارت تاکید می‌کنند، اما متاسفانه اصلاح این فرآیند در ابتدای کار دست همان دولتی است که روزبه‌روز بر اندازه‌اش افزوده می‌شود. اکنون اقتصاد دولتی در ایران آنچنان از استحکام و قدرتی برخوردار است که به گفته برخی از کارشناسان اقتصادی، تنها یک درصد از اقتصاد کشور به بخش خصوصی به صورت واقعی اختصاص دارد. در چنین ساختاری است که راه‌اندازی یک کسب و کار نزدیک به حداقل ۲۵ و حداکثر ۷۰ امضا نیاز دارد که جمع‌آوری این ۷۰ امضا در خوش‌بینانه‌ترین حالت هشت ماه و نیم زمان می‌برد. عمده این اتلاف زمان نیز بر بحث نظارت و عدم کوتاه آمدن بخش‌های دولتی از اختیار نظارتی آنها سرچشمه می‌گیرد. در واقع در برخی از بخش‌ها شواهد نشان می‌دهد با وجود ایجاد دولت الکترونیک، بار مضاعف مراحل اداری و نظارتی گذشته بر فرآیندهای جدید اضافه شده و کلافی تودرتو را برای فعالان اقتصادی ایجاد کرده است.

به گفته برخی از ناظران در شرایط رقابت تنگاتنگی که میان کشورها برای رفع موانع تولید و راه‌اندازی کسب و کارها وجود دارد و در برخی از کشورها تلاش برای کاستن زمان به زیر یک ساعت در جریان است، در ایران ده‌ها مجوز دولتی در مسیر فعالیت‌های اقتصادی و تولیدی وجود دارد که هر کدام می‌توانند به عنوان گلوگاه موانع و حتی فساد به آنها نگاه کرد. نخستین نمود این مساله رتبه بسیار پایین ایران در سهولت کسب‌وکارهاست که باعث می‌شود بالای ۱۰۰ کشور در اولویت سرمایه‌گذاری نسبت به ایران قرار گیرند.

■ **هفت خوان راه‌اندازی فعالیت تولیدی**

در این راستا نگاهی اجمالی به فرآیند راه‌اندازی یک واحد تولیدی در ایران نشان می‌دهد که در مرحله اخذ جواز تاسیس، ۹ آیتم وجود دارد که بازه زمانی اخذ مجوز از سازمان صمت به شرط کامل بودن این ۹ آیتم، در حدود ۲۰ روز زمان می‌برد. پس از این مرحله نوبت به اقدامات اجرایی مانند خرید زمین، اخذ پروانه ساختمان و تامین آب و برق می‌رسد. در مرحله بعد یعنی اخذ پروانه بهره‌برداری، شش مرحله وجود دارد که حداقل نیازمند ارائه ۲۰ مدرک است. بر اساس اطلاعاتی که وزارت صمت در این خصوص منتشر کرده است، متناسب با نوع فعالیت تولیدی، اخذ پروانه بهره‌برداری از ۱۰ روز تا یک سال زمان می‌برد؛ امری که با وجود تاکید مسوولان بر رفع موانع اداری در مسیر فعالیت‌های تولیدی، همچنان به عنوان چالشی مهم در مسیر فعالان اقتصادی قرار داشته و رفع آن نیازمند یک تحول جدی و بنیادین در نظام بوروکراتیک و اداری است.

■ **سدی به نام مجوزهای بی‌مورد**

در همین رابطه است که محمود تولایی عضو هیات نمایندگان اتاق ایران در گفت‌وگویی که با پایگاه خبری اتاق ایران داشته تصریح می‌کند: با وجود اینکه بخش‌خصوصی همواره به دنبال رفع موانع موجود و به عبارت دقیق‌تر، مانع‌زدایی بوده است، اما مهم‌ترین مانع بر سر فعالیت‌های این بخش بوروکراسی پیچیده و ناکارآمد دولتی است که باعث شده تا در بخش‌های مختلف اعم از تولید، صادرات و واردات روندهای اداری به شدت کند شوند. وی معتقد است مجوزهای بی‌مورد سد راه تولید کشور است.

همچنین محمدحسن دیده‌ور عضو هیات نمایندگان اتاق تهران نیز معتقد است: تعدد نهادهای تصمیم‌گیر در حوزه اقتصاد و کسب‌وکار و تداخل مصوبات و بخشنامه‌های متناقض یکی از موانع عمده پیش‌روی تولید در کشور است. در واقع نبود هماهنگی و اتفاق‌نظر میان دستگاه‌های تصمیم‌گیر در دولت و حاکمیت، بخش تولید و صنعت کشور را در ورطه سردرگمی و دلسردی مزمن قرار داده به طوری که اگر قرار باشد چالش‌ها و موانع برطرف شود، باید در گام نخست، این ناهماهنگی‌ها برچیده شود.

عضو هیات نمایندگان اتاق تهران، در عین حال برخی سازوکارهای فعلی بورس کالا در عرضه محصولات مورد نیاز بخش صنعت را به زیان تولیدکنندگان می‌داند. او معتقد است که این بازار به محلی برای حراج کالاها تبدیل شده و چکش قیمت‌ها در بورس به ضرر تولیدکنندگان کوبیده می‌شود و افرادی که دارای سرمایه هنگفت هستند، با خرید محصولات عمدتا مواد اولیه از بورس و فروش آن در بازار آزاد، تولیدکنندگان را دچار مشکل کرده‌اند. به گفته این فعال صنعتی، عمده کالاها و محصولات عرضه شده در بورس تهران، فرآورده‌هایی است که بازار تشنه آن است و حال آنکه به دست آوردن کف قیمت، زمانی باید صورت گیرد که کالا در بازار به وفور در دسترس باشد. به همین دلیل است که دیده‌ور اصلاح ساز و کار بورس تهران در ارتباط با عرضه محصولات مورد نیاز بخش تولید را ضروری می‌داند.

زاویه

شورای رقابت برای افزایش دوباره قیمت‌ها خیز برداشت

هزینه ناکارآمدی خودروسازان از جیب مردم

مدت زیادی از برقراری ثبات نسبی قیمت‌ها در بازار خودرو نمی‌گذرد که حالا رییس شورای رقابت از خیز دوباره این شورا برای افزایش قیمت کارخانه‌ای خودروها خبر می‌دهد.

رضا شیوا رییس شورای رقابت در جدیدترین اظهار نظر خود راجع به قیمت‌گذاری کارخانه‌ای خودروهای داخلی با بیان اینکه خودرو در سه ماه اول سال جاری گران می‌شود، گفت: تا ابتدای سال ۱۴۰۰ می‌توان گفت که شش ماه است هیچ افزایش قیمتی برای خودرو نداشتیم و سه ماه آخر سال به دلیل اینکه نرخ تورم پایین بود، شورا با افزایش قیمت موافقت نکرد.

وی با تاکید بر اینکه در قیمت‌گذاری همچنان تورم‌بخشی را مدنظر قرار می‌دهیم، افزود: برای تصمیم‌گیری قیمت خودرو در سه ماه اول سال جاری منتظر نرخ تورم‌بخشی هستیم تا بانک مرکزی آن را مشخص کند و در نهایت بر اساس این تورم‌بخشی، قیمت خودرو نیز تغییر خواهد کرد.

رییس شورای رقابت تصریح کرد: اینکه برای سه ماه پایانی سال ۹۹ مجوز افزایش قیمت به خودروسازان ندادیم، به این دلیل نبود که تورم نداشتیم بلکه حدود ۱۴ درصد تورم داشتیم اما به دلیل اینکه سه ماه قبل، افزایش ۳۰ درصدی قیمت‌ها را داشتیم، تورم ۱۴ درصدی سه ماه پایانی سال را اعمال نکردیم.

به گزارش فارس، این موضوع در حالی از سوی شیوا مطرح شده که وی بهمن سال قبل گفته بود: بانک مرکزی تورم‌بخشی پاییز را حدود ۱۴ درصد اعلام کرد، اما شورای رقابت با در نظر گرفتن بهره‌وری و کیفیت، تصمیم گرفت قیمت کارخانه‌ها برای زمستان افزایشی نداشته باشد.

بر اساس این اظهارنظر رییس شورای رقابت، به نظر می‌رسد دلیل عدم اعمال تورم‌بخشی برای سه ماه پایانی سال قبل، عدم تحقق معیارهای بهره‌وری و کیفیت در تولید خودروسازان بوده که باید دید آیا این معیارها در سال جاری محقق شده که رییس شورای رقابت از تصمیم این شورا برای اعمال نرخ تورم زمستان ۹۹ در قیمت‌گذاری خودروها سخن می‌گوید؟

■ **پیشینه شورای رقابت در افزایش قیمت‌ها**

در حال حاضر با وجود اینکه از اواخر سال گذشته تا کنون بازار خودرو در شرایط رکود و کسادی به سر می‌برد باید منتظر اثرگذاری اظهارنظر جدید شورای رقابت در مورد افزایش قیمت کارخانه‌ای خودروها بر بازار باشیم.

مصوبات شورای رقابت پیش‌تر نیز باعث بر هم خوردن ثبات قیمتی در بازار خودرو شده بود به طوری که در اوایل دی ۹۹ مصوبه این شورا برای قیمت‌گذاری جدید خودروها، علاوه بر افزایش قیمت کارخانه‌ای خودروها باعث گران شدن خودرو در بازار نیز شد، به این ترتیب شاهد رشد قیمت اکثر خودروها در بازار بودیم. در این وضعیت باز هم فروشندگان برای عرضه خودروهای خود دست نگه داشتند و منتظر بالارفتن دوباره قیمت‌ها شدند.

سعید مؤتمنی رییس اتحادیه نمایشگاه‌داران خودرو در آن زمان با بیان اینکه دستورالعمل جدید شورای رقابت برای قیمت‌گذاری خودروها اثر روانی بر بازار خودرو داشته است، اظهار داشت: مصوبه این شورا باعث نوسان قیمت‌ها و بالا رفتن قیمت خودرو در بازار شده است، هر چند با توجه به ثبات نرخ ارز پیش‌بینی می‌کنیم این نوسان موقتی باشد.

وی اوایل آبان ماه با اشاره به کاهش ۳۰ تا ۳۲ درصدی قیمت خودرو در بازار تصریح کرد: قیمت‌ها در بازار خودرو تقریبا به ثبات رسیده بود و فروشنده و خریدار خود را به این قیمت‌ها عادت داده بودند اما با فرمول جدید شورای رقابت شاهد نوسان در قیمت‌ها هستیم.

طبق فرمول جدید شورای رقابت، آزادسازی قیمت ۴۵ درصد خودروهای داخلی پیش‌بینی شده بود و در عین حال، برخلاف اصول اقتصادی که رشد تیراژ تولید باعث کاهش قیمت تمام‌شده تولید و بهای کالا می‌شود، مقرر شده بود تا خودروسازان با افزایش تیراژ تولید خود، قیمت محصولاتشان را نیز گران‌تر کنند. اگرچه در طرف مقابل خودروسازان هم می‌گفتند به دلیل ضرر ده بودن تولید خودرو ناشی از افزایش قیمت مواد اولیه، افزایش تیراژ به افزایش زیان انباشته خودروسازان منجر می‌شود و به همین دلیل تمایلی به افزایش تیراژ نشان نمی‌دادند.

از سوی دیگر با حذف نرخ تورم از فرمول قبلی قیمت‌گذاری، قیمت بازار در فرمول جدید جایگزین نرخ تورم شده بود و این در حالی بود که مردم انتظار داشتند با نزولی شدن نرخ تورم و برنامه‌ریزی برای رشد تولید شاهد کاهش قیمت خودروها باشیم.

البته با مخالفت سازمان بازرسی، این فرمول اجرایی نشد و در نتیجه، عدم ابلاغ قیمت‌های جدید باعث شد رشد دوباره قیمت‌ها در بازار متوقف شود و نرخ‌های بازار به حالت قبل از مصوبه بازگردد.

پس از آن نیز رییس شورای رقابت در مورد فرمول جدید قیمت‌گذاری خودروها گفت: این فرمول شرط افزایش ۵۰ درصدی داشت، لذا تا زمانی که افزایش ۵۰ درصدی اعمال نشود، این فرمول اجرایی نخواهد شد.

■ **شرکت‌هایی که هم بارشد تولید زیانده هستند و هم با افت تولید**

هرچند دلیل اصلی افزایش قیمت کارخانه‌ای خودروها تلاش برای خروج خودروسازان از باتلاق زیانده بودن است اما مسوولان مربوطه باید یک‌بار برای همیشه نسخه قطعی برای اصلاح این صنعت بپیچند و از مسکن‌های مقطعی مانند افزایش قیمت خودرو پرهیز کنند.

در واقع باید با بررسی همه‌جانبه و موشکافانه دلیل اصلی زیانده بودن شرکت‌های خودروساز و سهم فعالیت‌های بانکی یا غیرمولد، تصمیمات کوتاه‌مدت با تغییر مدیران و اعضای هیات‌مدیره، سهم دولت‌ها از تولیدات این صنعت و نقش نیروی مازاد در اداره این شرکت‌ها مشخص شود و بعد از آن برای افزایش بهره‌وری و اصلاح ساختار صنعت تصمیم‌گیری شود. به این ترتیب هزینه ناکارآمدی شرکت‌های خودروساز از جیب مردم پرداخت نمی‌شود.

بررسی جزئیات سود و زیان ۹ ماهه سال گذشته خودروسازان نشان می‌دهد خودروسازان چه افزایش تولید داشته باشند و چه کاهش تولید، با رشد زیان انباشته روبه‌رو خواهند بود. به عبارتی گزارشات مالی ۹ ماهه سال ۹۹ خودروسازان نشان می‌دهد ایران‌خودرو در فروش محصولات خود رشد ۹۹ درصدی را نسبت به مدت مشابه سال قبل تجربه کرده و میزان فروش این گروه خودروسازی طی این مدت تقریبا دو برابر شده است. در عین حال، طی همین بازه زمانی فروش محصولات گروه سایپا کاهش ۱۱ درصدی را تجربه کرده است.

اما نکته مهم در هر شرکت، سودآوری و حفظ منافع مالی سهامداران توسط مدیرعامل و هیات مدیره است که بررسی دقیق گزارش‌های مالی ۹ ماهه اول ۹۹ نتایج قابل توجهی را به همراه دارد. طی ۹ ماهه اول سال قبل، زیان انباشته ایران‌خودرو نسبت به مدت مشابه سال قبل ۷۹ درصد و زیان انباشته سایپا ۴۲ درصد افزایش داشته است.

به عبارت دیگر ایران‌خودرو طی ۹ ماهه ۹۹ از نظر تعداد خودروهای فروخته شده با رشد ۱۵ درصدی روبه‌رو بوده و از نظر مبلغ حاصل از فروش ۹۹ درصد افزایش داشته است. در مقابل، سایپا از نظر تعداد خودروهای فروخته شده با کاهش ۳۲ درصدی روبه‌رو شده و مبلغ فروش محصولاتش نیز ۱۱ درصد افت داشته است. در این شرایط، زیان انباشته ایران‌خودرو ۷۹ درصد و زیان انباشته سایپا ۴۲ درصد بیشتر شده است.

به این ترتیب وضعیت صورت‌های مالی خودروسازان نشان می‌دهد افزایش تولید باعث رشد زیان خودروسازان شده است. البته طی سال‌های قبل نیز خودروسازان با زیان روبه‌رو می‌شدند که معمولا با تجدید ارزیابی دارایی‌ها، خود را به سوددهی می‌رساندند اما سال گذشته این اتفاق نیفتاد.

در هر حال، مردم انتظار دارند در کنار قیمت‌گذاری که توسط نهادهای مربوطه برای خودرو صورت می‌گیرد، شفاف‌سازی لازم نسبت به میزان بهره‌وری، وضعیت تولید و فروش خودروسازان نیز صورت گیرد تا بدانند پولی که در بازار انحصاری، بابت خرید خودرو می‌پردازند کجا هزینه می‌شود.

آگهی مناقصه ۱-۴۰۰

صنایع بنی‌هاشم دورود در نظر دارد مقدار ۵ تن کائوچو RSS1 را طبق مشخصات مندرج در اسناد مناقصه از تولیدکنندگان و تامین‌کنندگان واجد شرایط از طریق مناقصه عمومی خریداری نماید.

لذا از کلیه تولیدکنندگان و تامین‌کنندگان دعوت به عمل می‌آید جهت دریافت اسناد مناقصه با ارائه معرفی‌نامه و اصل فیش واریز وجه به مبلغ ۳۰۰/۰۰۰ ریال واریزی به حساب جاری ۲۸۹۴۱/۴۲ بانک سپه شعبه مرکزی دورود کد ۴۱۰ در وجه صنایع بنی‌هاشم دورود ظرف مدت ۱۰ روز مراجعه و پیشنهادات خود را حداکثر ظرف مدت ۱۰ روز از تاریخ انتشار آگهی به آدرس ذیل مراجعه نمایند.

تلفن: ۰۶۶۴۳۲۲۹۲۰۳ دورنگار: ۰۶۶۴۳۲۲۴۰۶۴ دریافت اسناد مناقصه به صورت حضوری می‌باشد.

آدرس: دورود- میدان کربلا-خیابان بنی‌هاشم- صنایع بنی‌هاشم دورود

(معاونت بازرگانی) داشتن گواهی‌نامه معتبر سمتا الزامی است.

ضمنا این صنایع در رد و یا قبول یک یا کلیه پیشنهادها مختار بوده و هزینه انتشار آگهی روزنامه به عهده برنده مناقصه می‌باشد.

مدیرعامل شرکت مس با اشاره به نقش استراتژیک مس در تولید خودروهای برقی عنوان کرد

تلاش برای ارتقای ذخایر در سال ۱۴۰۰

«جهان‌صنعت»- ضعف در اکتشافات عمقی در حوزه معدن اگرچه سال‌هاست که مورد انتقاد کارشناسان قرار دارد اما عملکرد برخی شرکت‌های معدنی گویای این است که حرکت قابل توجهی در این حوزه انجام شده است. در این راستا شاهد این هستیم که در پی عملکرد مثبت شرکت ملی مس ایران و کشف یک میلیارد تن ذخیره جدید، ذخایر مس کشور در سال گذشته از هشت میلیارد تن عبور کرد و بیش از ۳۵ هزار میلیارد تومان به ارزش برجای ذخیره اکتشاف شده اضافه شد. این در حالی است که به‌باور اردشیر سعدمحمدی مدیرعامل این شرکت، در حال حاضر ما از لحاظ ذخایر مس در دنیا رتبه هفتم را داریم که طبق برنامه‌ریزی‌ها باید در سال جاری به رتبه ششم برسیم.

به تدریج سهم نفت از تولید رو به کاهش است به نحوی که پیش‌بینی می‌شود تا سال ۲۰۵۰ سهم این ماده معدنی در تامین انرژی حدود ۱۳ درصد و سهم الکتریسیته به ۴۹ درصد برسد. این مهم اهمیت و نقش مس را با توجه به قیمت تمام‌شده پایین در ایران و قابلیت بالای این ماده معدنی در انتقال جریان الکتریسیته، نشان می‌دهد. در این میان با توجه به اینکه در آینده‌ای نزدیک ۳۵ درصد خودروها در سطح جهان برقی خواهند شد، به این ترتیب مصرف چهار تا هفت کیلوگرمی مس در خودروهای امروزی به بیش از ۸۹ کیلوگرم در خودروهای برقی افزایش خواهد یافت. بنابراین بر اساس آنچه کارشناسان می‌گویند، به زودی بازار خوبی برای فلز مس ایجاد خواهد شد که ایران می‌تواند در آن نقش کلیدی داشته باشد.

با توجه به اینکه مس به عنوان یک عنصر استراتژیک سرمایه‌گذاری در دنیا مطرح است، شرکت ملی صنایع مس ایران همسو با این نگرش پیش می‌رود. در همین رابطه اردشیر سعدمحمدی مدیرعامل شرکت ملی صنایع مس ایران در نشست خبری با اصحاب رسانه ضمن اینکه عملکرد این شرکت در سال ۹۹ را مثبت ارزیابی کرد به دلایل این مهم پرداخت و گفت: شرکت ملی صنایع مس در سال ۹۹ توانست ۱۰۱ هزار متر حفاری عمقی را برای شناخت پتانسیل‌های جدید در کشور انجام دهد. نتیجه این اکتشافات حدود یک میلیارد تن ذخیره جدید با عیار نیم درصد بوده است. درنتیجه ذخیره شرکت ملی صنایع مس سال گذشته از هشت میلیارد تن عبور کرده است.

سعدمحمدی با بیان اینکه در سال ۹۸ موفق شدیم ۵۲۳ میلیون تن ذخیره جدید در حوزه مس داشته باشیم، گفت: با در نظر گرفتن ارزش برجای ذخیره اکتشاف شده باید گفت که بیش از ۳۵ هزار میلیارد تومان به دارایی‌های شرکت مس اضافه شد. در مدت دو سال اخیر حدود ۷/۵ میلیون تن به ذخیره مس کشور اضافه شده است و امروز ذخایر بیش از ۴۰ میلیون تن مس خالص است. او ابراز امیدواری کرد که با برنامه‌ریزی سال ۱۴۰۰ رتبه هفتم ایران از نظر ذخایر مس در دنیا به یک پله بالاتر ارتقا یابد.

■ ثبت رکورد در تولید

مدیرعامل شرکت ملی صنایع مس ایران به حوزه تولید این شرکت اشاره کرد و گفت: در سال گذشته شرکت ملی مس رکورد تولید ۲۸۰ هزار و ۳۰۰ تن کاتد مس را زد که برای اولین بار در تاریخ شرکت مس شاهد این مهم بوده‌ایم. به این ترتیب ۱۲ درصد رشد نسبت به رکورد سال ۹۸ اتفاق افتاده است. تولید آند مس نیز با رشد ۱۶/۸ درصدی در مقایسه با سال ۹۸، رکورد ۳۵۵ هزار و ۶۱۱ تنی را ایجاد کرد. او ادامه داد: در سال گذشته در مجموع بیش از ۱۸۴ میلیون تن عملیات معدنی در این شرکت اعمال شده که رقم بی‌نظیری است. در تولید کنسانتره مس نیز رکورد یک میلیون و ۲۰۰ هزار تنی در سال ۹۹ حاصل شد که این وضعیت در سال گذشته حدود یک میلیون و ۱۸۰ هزار تن بوده است. علاوه بر آن ۷۹۷ تن لجن آندی حاوی عناصر گرانبها تولید شده است.

سعدمحمدی خاطرنشان کرد: رقم فروش ۷۲۷۰ میلیارد تومانی مس در اسفند به ثبت رسید که بیانگر فروش ۴۱ هزار و ۹۴۰ میلیارد تومانی این شرکت در سال ۹۹ است. این رقم در مقایسه با سال ۹۸ رشد بیش از ۹۰ درصدی داشته است. بخشی از این رشد مربوط به نرخ تسعیر ارز، اما عمده آن ناشی از بهبود عملکرد شرکت در تولید و ثبت رکوردهای جدید است.

او با اشاره به آمار عرضه ۲۰۲ هزار تنی مس در بورس و در مقابل فروش ۱۵۰ هزار تنی در تابلوی بورس، تاکید کرد: این عرضه سبب شد تا رقابتی در خرید مس برای مشتریان ایجاد نشود و قیمت‌ها افزایش نیابد، اگر هم افزایش قیمتی بود ناشی از افزایش نرخ‌های بین‌المللی بوده است.

■ برنامه‌های شرکت مس در سال جاری

مدیرعامل شرکت ملی صنایع مس ایران در ادامه با بیان اینکه امسال محور کار تمرکز بر توسعه است به برنامه‌ریزی برای افتتاح سه طرح در سال ۱۴۰۰ اشاره کرد که شامل معدن و کارخانه کنسانتره «دره آلو»، معدن و کارخانه کنسانتره «دره زال» و کارخانه فلوتاسیون حال از سرباره‌های سرچشمه است و افزود: با بهره‌برداری از این واحدها بیش از ۴۰۰ هزار تن به تولید کنسانتره و دست‌کم ۸۰۰ میلیون دلار به درآمدها اضافه خواهد شد.

سعدمحمدی خاطرنشان کرد: برنامه‌های توسعه‌ای شرکت در قالب ۲۹ پروژه با سرمایه‌گذاری ۲/۴ میلیارد یورو و ۳۰ هزار میلیارد تومان تعریف شده است. بیش از ۴۰۰ هزار تن به تولید کنسانتره با افتتاح این ۳ طرح اضافه می‌شود که به معنای آن است که حداقل ۸۰۰ میلیون دلار به درآمد شرکت مس اضافه خواهد شد. وی گفت: ظرفیت کنونی کارخانه‌های کنسانتره شرکت ملی مس یک میلیون و ۱۵۰ هزار تن است که در سال ۹۹ بیش از ۱/۲ میلیون تن تولید داشتند و با اجرای برنامه‌های توسعه‌ای طی چهار سال آینده ظرفیت تولید کنسانتره به ۲/۳ میلیون تن خواهد رسید. سعدمحمدی تاکید کرد: اجرای برنامه‌های توسعه‌ای شرکت موجب خواهد شد که شرکت ملی مس از جمله ۱۰ شرکت برتر جهان در تولید مس شود.

او ابراز امیدواری کرد که با خرید تجهیزات و فناوری‌های جدید و استفاده از نرم‌افزارهای روز اکتشافات معدنی و همچنین استفاده از سیستم ابرالکترونیکی (برای ارزیابی ذخایر و پتانسیل‌های جدید) استان‌های جدید از جمله آذربایجان غربی، یزد، سیستان و بلوچستان، خراسان رضوی و اردبیل در حوزه معدن فعال شوند.

■ فضایی برای رقابت بیشتر

مدیرعامل شرکت ملی صنایع مس ایران در ادامه گفت: در فضای بین‌الملل نزدیک به ۳۹ درصد انرژی تولید جهان از نفت و ۱۹ درصد از جریان الکتریسیته تامین می‌شود. مطابق پیش‌بینی‌ها در سه دهه آینده برنامه‌ریزی‌ها به سمتی خواهد بود که تا سال ۲۰۵۰ حدود ۱۳ درصد تامین انرژی از نفت و ۴۹ درصد از الکتریسیته خواهد بود که مهم‌ترین عنصر در این تغییر رویکرد با توجه به بی‌نظیری در قیمت‌ها و قابلیت بالا در انتقال جریان الکتریسیته، مس است.

سعدمحمدی ادامه‌داد: در ۱۰ سال آینده دست‌کم ۳۵ درصد خودروها در سطح جهان برقی خواهند شد که به این ترتیب، مصرف چهار تا هفت کیلوگرمی مس در خودروهای امروزی به بیش از ۸۹ کیلوگرم در خودروهای برقی افزایش خواهد یافت. به این ترتیب بازار بسیار مناسبی برای فلز مس ایجاد خواهد شد.

مدیرعامل شرکت ملی صنایع مس ایران اضافه کرد: سرانه فعلی مصرف مس در جهان ۳/۲ کیلوگرم است که پیش‌بینی می‌شود طی دو دهه آینده با افزایش ۱/۳ میلیارد نفری جمعیت جهان، تقاضای اضافی پنج میلیون تنی برای آن ایجاد شود. به این ترتیب عنصر مس به عنوان یک عنصر استراتژیک سرمایه‌گذاری در دنیا مطرح است. شرکت مس همسو با این نگرش، تعریف خود را به صورت هدفمند مشخص کرده است. او ابراز امیدواری کرد که با توجه به کیفیت خوب مس ایران بتوانیم شرایط ایجاد یک بنگاه بزرگ را از نظر اقتصادی برای کشور فراهم کنیم.

چالش

معاون سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی مطرح کرد

موانع اصلی توسعه معادن، ضعف اکتشاف و ماشین‌آلات

معاون امور معادن و صنایع معدنی سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی گفت: کمبود شرکت‌های قوی اکتشافی، ضعف اکتشافات زیرسطحی و وجود ماشین‌آلات فرسوده و مستهلک از موانع اصلی در توسعه فعالیت معدن و افزایش ثروت‌آفرینی هستند.

محمد توکلی در گفت‌وگو با ایرنا یکی از نیازهای اصلی حوزه معادن خراسان رضوی را اکتشافات زیرسطحی دانست و افزود: اغلب شرکت‌های اکتشافی در کشور دولتی هستند که تاکنون کار چندان قابل توجهی در حوزه اکتشافات معدنی در استان انجام نداده‌اند اما اگر این شرکت‌ها خصوصی باشند، سرعت و دقت کار آنها افزایش می‌یابد زیرا بوروکراسی اداری ندارند و می‌توانند با برخورداری از تجهیزات خوب و پیشرفته یا از طریق تعامل با شرکت‌های خارجی، کار اکتشاف را بهتر انجام دهند و به نتایج دقیق‌تر در این زمینه دست یابند.

وی ادامه داد: سال گذشته مطالعه هشت پهنه معدنی در استان در زمینه سنگ‌آهن، طلا، مس و کرومیت به شرکت‌های اکتشافی واگذار شد که شش پهنه تعیین تکلیف و ۷۴ محدوده امیدبخش معدنی در آنها مشخص شدند که اگر کار اکتشافی نیمی از این محدوده‌ها تکمیل شود، اقدام بزرگی در این حوزه انجام گرفته است.

معاون سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی گفت: از آنجا که هنوز اکتشافات زیرسطحی در حوزه معادن خراسان رضوی تکمیل نشده و هر روز اکتشافات معدنی با پیشرفت‌هایی همراه است، از وزارت صنعت، معدن و تجارت درخواست صدور مجوز واگذاری مطالعات پهنه‌های جدید معدنی استان به شرکت‌های بخش خصوصی مانند قرارگاه خاتم‌الانبیا(ص)، ستاد فرامین امام(ره) و شرکت گل‌گهر شده است.

وی افزود: شرکت ملی مس ایران به عنوان یک برند جهانی و شرکت بخش خصوصی اقدامات بسیار اثرگذار در مطالعه پهنه‌های جدید معدنی در منطقه جغتای و سبزوار انجام داده است.

توکلی یکی دیگر از موانع اصلی در حوزه معادن را وجود ماشین‌آلات فرسوده ذکر کرد و ادامه داد: یکی از درخواست‌های ما ورود ماشین‌آلات دست دوم خارجی بدون تعرفه گمرکی است تا کمکی به ارتقای کیفیت ماشین‌آلات در بخش معدن شود.

■ افزایش ریسک سرمایه‌گذاری در حوزه معدن

معاون سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی گفت: استهلاک ماشین‌آلات در حوزه معادن کشور و افزایش هزینه‌ها ریسک سرمایه‌گذاری در حوزه معدن را افزایش داده است.

وی افزود: در صورتی که مجوز واردات ماشین‌آلات دست دوم خارجی به کشور بدون تعرفه گمرکی صادر شود، دسترسی به ماشین‌آلات ارزان‌قیمت آسان‌تر می‌شود و ارزش افزوده فعالیت معدنی افزایش می‌یابد.

توکلی ادامه داد: سال گذشته با تدبیر استاندار و امضای توافقنامه با اداره کل منابع طبیعی استان، قفل برگزاری مزایده برای ۴۰۰ معدن استان باز و زمینه حضور این معادن در مزایده فراهم شد.

او گفت: حجم معادنی که دارای معارضاتی در عرصه‌های منابع طبیعی بودند، بسیار است لذا بررسی آنها توسط اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری خراسان رضوی و پاسخ به استعلامات در این زمینه قدری زمانبر شده است. با توافقنامه و همکاری این اداره کل، ۹۰ درصد مشکلات بخش‌های معدن استان در حوزه عرصه‌های منابع طبیعی حل شد.

توکلی افزود: هم اینک ۹۳۲ معدن با میزان استخراج سالیانه ۳۹ میلیون تن و ذخیره ۲/۸ میلیارد تن و سرمایه‌گذاری ۱۵ هزار و ۸۷۰ میلیارد ریال با اشتغالزایی برای ۱۱ هزار و ۲۹۷ نفر دارای پروانه بهره‌برداری معتبر در استان هستند که نیمی از آنها فعالیت دارند.

معاون سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی ادامه داد: نیمی دیگر از معادن که اغلب معادن شن و ماسه هستند به دلیل تحریم‌ها و کاهش بودجه عمرانی کشور به صورت نیمه فعال درآمده‌اند.

گزارش ۲

رییس کمیسیون بازار پول و سرمایه اتاق بازرگانی تهران مطرح کرد

ملاحظات ایران در همکاری با چین

بحث بر سر توافق ایران و چین همچنان ادامه دارد و کارشناسان نظرات متفاوتی را در مورد آن اعلام می‌کنند. بر اساس آنچه برخی کارشناسان می‌گویند، برنامه همکاری ۲۵ ساله ایران و چین یک تفاهمنامه است که امکان دارد اجرا شود یا نشود. این توافقنامه را می‌توان اصلا اجرا نکرد یعنی دولت بعدی می‌تواند بگوید من این سند را قبول ندارم و اجرا نمی‌کنم چراکه اصلا به تصویب مجلس نرسیده و قانون نیست.

دولت هنوز حاضر نشده محتوای سند همکاری ایران و چین را که هفتم فروردین با حضور مقامات چینی در ایران به امضا رسید، افشا کند. واکنش‌ها به این کنش دولت همچنان ادامه دارد و اتخاذ مواضع رادیکال موافق و مخالف در رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی در جریان است. آنچه مورد توجه است اینکه کشور چین پیشتر این نوع اسناد همکاری را با حدود ۷۰ کشور به امضا رسانده‌است بنابراین امضای این نوع سند همکاری لزوما بد نیست. اما مهم آن است که کشورها بتوانند این سند را به سمت یک قرارداد برد- برد سوق دهند.

البته از ماه‌های گذشته که بحث انعقاد این سند به میان آمد، اتاق تهران کمیته‌ای کارشناسی تشکیل داد تا به دور از هیاهوی موافقان و مخالفان، ابعاد این سند را مورد واکاوی قرار دهد. ریاست این کمیته را فریال مستوفی، رییس کمیسیون بازار پول و سرمایه اتاق تهران برعهده داشت و حالا او به نکاتی در مورد این سند همکاری اشاره می‌کند. این عضو هیات نمایندگان اتاق تهران اظهار کرد: قراردادهای اقتصادی در چارچوب سند همکاری ایران و چین باید به گونه‌ای تنظیم شود که چین نسبت به سرمایه‌گذاری مشترک یا مستقیم در صنایع پایین‌دستی ایران اقدام کند.

مستوفی با اشاره به اینکه در سال ۲۰۱۶ و همزمان با اجرایی شدن برجام، رییس‌جمهور چین به ایران سفر کرده و پیشنهادی را در قالب سند همکاری دو کشور به مقامات ایران ارائه کرد، توضیح داد: این پیشنهاد تا حدودی مسکوت مانده بود و اخیرا بحث و گفت‌وگوهایی در مورد آن صورت گرفت. حدود یک سال پیش نیز به موجب اخباری که از این سند به اتاق تهران رسید، کمیته‌ای برای بررسی صحت و سقم آن در اتاق شکل گرفت. بر این اساس، طی سه الی چهار ماه با همکاری تیم خبره‌ای از کارشناسان به بررسی این موضوع پرداختیم و پیشنهادات خود را به مقامات ذیربط ارائه کردیم. این پیشنهادات با این رویکرد ارائه شد که اگر روزی سند همکاری به امضا رسید، دارای چه ادبیات و ویژگی‌هایی باشد.

مستوفی با بیان اینکه آنچه اکنون به امضا رسیده، یک سند همکاری بوده و قرارداد یا تفاهمنامه نیست، ادامه داد: از آنجا که محتوای سند امضا شده منتشر نشده، نمی‌دانیم تا چه حد از پیشنهادات اتاق بازرگانی تهران در تنظیم این سند استفاده شده‌است.

این عضو هیات نمایندگان اتاق تهران با اشاره به اینکه اکنون عده‌ای در صف مخالفان و گروهی در صف موافقان این سند ایستاده‌اند، گفت: به نظر می‌رسد هر دو گروه در اشتباه به سر می‌برند؛ چرا که نه آنان که موافق هستند، سندی را مشاهده کرده‌اند و نه کسانی که مخالفت می‌کنند، از جزئیات این سند اطلاعی دارند. پرسش قابل تامل این است که چرا دست‌کم، بخش اقتصادی این سند برای بخش خصوصی و مردم ایران که ذینفعان آن هستند، منتشر نمی‌شود؟ چرا که آنچه در این سند قید شده، معطوف به آرزوهای دو طرف است و چه ایرادی دارد که مردم نیز از آرزوهای دولت‌های دو کشور در زمینه همکاری‌ها مطلع شوند. به نظر می‌رسد، کج‌سلیقگی دولت در عدم انتشار محتوای بخش‌های اقتصادی این سند، موجب شکل‌گیری این هیاهو از سوی موافقان و مخالفان شده‌است.

او در ادامه استدلال وزارت امور خارجه مبنی بر مخالفت چین با انتشار محتوای سند را فاقد توجیه دانست و گفت: هر موافقتنامه‌ای در سطح بین‌الملل دارای یک بند محرمانگی است، اما محرمانگی برای صاحب کار مفهومی ندارد و مردم ایران صاحب این کار هستند. این مانند آن است که شرکتی قرارداد تجاری منعقد کند و محتوای این قرارداد را از هیات‌مدیره شرکت که صاحبان آن هستند، پنهان نگه دارد.

■ قراردادهای متعددی منعقد می‌شود

رییس کمیسیون بازار پول و سرمایه اتاق تهران با طرح این احتمال که قراردادهای متعددی ذیل این سند همکاری منعقد شود، گفت: نکته حائز اهمیت آن است که این قراردادها باید طوری تنظیم شوند که منافع طرفین را به صورت برد- برد تامین کند. به ویژه آنکه مذاکره‌کنندگان باید مراقب باشند که مسایل سیاسی را در مسایل اقتصادی دخالت ندهند. مساله‌ای که همواره در ایران نادیده انگاشته شده‌است.

■ امضای این نوع سند همکاری لزوما بد نیست

مستوفی سپس به برخی ملاحظات که در همکاری با چین باید مورد توجه قرار گیرد اشاره کرد و گفت: کشور چین، این نوع اسناد همکاری را با حدود ۷۰ کشور به امضا رسانده‌است. بنابراین امضای این نوع سند همکاری لزوما بد نیست. اما مهم آن است که کشورها بتوانند این سند را به سمت یک قرارداد برد- برد سوق دهند. اهمیت این موضوع زمانی دو چندان می‌شود که بدانیم در برخی از کشورها که وضعیت مالی مساعد و مدیریت صحیحی حاکم نبوده، این قراردادها به ضرر کشور میزبان تمام شده است.

او اضافه کرد: چین در این کشورها اقدام به سرمایه‌گذاری نکرده و اغلب به تامین مالی پروژه‌ها پرداخته است؛ اما به دلیل سوءمدیریت در این کشورها، عمدتا پروژه‌ها به موقع به اتمام نرسیده و زمان بازپرداخت پول چینی فرارسیده، بدون آنکه پروژه به درآمد رسیده باشد. در چنین شرایطی، آن کشور نتوانسته پولی که قرض گرفته را بازپرداخت کند و چین صاحب آن پروژه شده‌است. در ایران نیز به دلیل مسایلی چون سوءمدیریت، عدم دخالت بخش خصوصی و فساد گسترده، معمولا پروژه‌ها با وجود تامین مالی، به موقع به بهره‌برداری نرسیده و اقساط به موقع پرداخت نشده‌است؛ بنابراین این موضوع باید در مذاکرات مورد توجه قرار گیرد.

■ چین دست به سرمایه‌گذاری مشترک یا مستقیم بزند

ملاحظه دیگری که مستوفی بر آن دست گذاشت این بود که قراردادهای اقتصادی در چارچوب سند همکاری ایران و چین باید به‌گونه‌ای تنظیم شود که چین اقدام به سرمایه‌گذاری مشترک یا مستقیم در صنایع پایین‌دستی ایران کند.

او افزود: از آنجا که چین به دنبال آن است که انرژی مورد نیاز خود را تامین کند، احتمالا علاقمند خواهد بود که در صنعت نفت و گاز ایران سرمایه‌گذاری کند، اما در جایی که تولید را افزایش دهد و از نتیجه آن بهره‌برداری کند. در اینجا سیاستگذار باید منافع کشور را در نظر بگیرد و از این کشور بخواهد که در صنایع پایین‌دستی نفت و گاز اقدام به سرمایه‌گذاری مشترک کند تا مواد خام در این صنعت به محصولاتی با ارزش افزوده بالا تبدیل شود.

مستوفی گفت: در حال حاضر چین در شمار ۱۰ کشور صادرکننده مواد پتروشیمی و پالایشگاهی قرار داشته و برای کسب مقام نخست خیز برداشته‌است. در این صورت آیا این کشور حاضر خواهد بود که در این حوزه در ایران سرمایه‌گذاری کرده و برای خود رقیب ایجاد کند؟ چین در حال حاضر، مواد خام معدنی ایران را خریداری می‌کند اما آیا تاکنون در هیچ یک از معادن ایران سرمایه‌گذاری مستقیمی کرده‌است؟ البته این تقصیر متوجه ایران است که نتوانسته منافع خود را در همکاری با چین تامین کند.

این عضو اتاق بازرگانی ایران با بیان اینکه چین اکنون با تبعیت از تحریم‌های آمریکا از سرمایه‌گذاری و فاینانس در ایران اجتناب کرده و همچنین از بازگرداندن منابع مالی ایران امتناع می‌ورزد، این پرسش را مطرح کرد که آیا چین پس از انعقاد قراردادها و تفاهمنامه‌ها حاضر است، با ایران همکاری اقتصادی داشته باشد؟ او همچنین گفت به دلیل اعمال تحریم‌ها، ایران در موضع ضعف قرار دارد و در چنین شرایطی، طرف مقابل می‌تواند مواردی را به کشور ما تحمیل کند؛ بنابراین لازم است مذاکره‌کنندگان در چارچوب پیشبرد مفاد این سند همکاری به این نگرانی‌ها توجه نشان دهند.

■ تفاهمنامه ۲۵ ساله ایران و چین ضمانت اجرایی ندارد

جمشید عدالتیان، عضو دیگر اتاق بازرگانی ایران نیز در این خصوص اظهار کرد: برنامه همکاری ۲۵ ساله ایران و چین یک تفاهمنامه است که امکان دارد اجرا شود یا نشود. این توافقنامه را می‌توان اصلا اجرا نکرد یعنی دولت بعدی می‌تواند بگوید من این سند را قبول ندارم و اجرا نمی‌کنم چراکه اصلا به تصویب مجلس نرسیده و قانون نیست‌او در مورد برنامه ۲۵ ساله ایران و چین اظهار کرد: قراردادی با چین منعقد نشده، تنها یک سند همکاری راهبردی است که در مورد جزییات و قرارداد باید بعدا بررسی شود. اگر کل ۴۰۰ میلیارد دلاری که از آن یاد شده را سرمایه‌گذاری چین در ایران فرض کنیم، سالانه ۱۸ تا ۲۰ میلیارد دلار می‌شود که در اقتصاد ما رقم بزرگی نیست. درآمد ملی کشور حدود ۴۵۰ میلیارد دلار است که ۲۰ میلیارد دلار در آن رقم زیادی نیست.

این کارشناس اقتصاد سیاسی در مورد همکاری‌های نظامی پیش‌بینی شده در این سند همکاری گفت: مساله مهم در این سند، همکاری نظامی است که تنها موضوعی است که باعث ایجاد وحشت رقبا می‌شود. در این روند هیچ کشوری به جز روسیه و چین به ما اسلحه نمی‌فروشد. صحبت از همکاری‌های نظامی، رزمایش‌های مشترک و غیره در این سند، باعث وحشت کشورهای رقیب شده است. وی درباره لزوم برگزاری رفراندوم اضافه کرد: از نظر اقتصادی حتی اگر بخواهند سالانه ۲۰ میلیارد دلار در کشور سرمایه‌گذاری کنند، هر قرارداد به نوبه خود باید مورد بررسی قرار بگیرد که می‌تواند به تصویب مجلس هم برسد؛ لذا برگزاری رفراندوم برای آن معنا ندارد. عدالتیان در ادامه خاطرنشان کرد: این مساله بیشتر دست ایران را برای مذاکرات بعدی با دیگر کشورها باز کرده؛ از نظر من ایران نه تنها باید با چین کار کند بلکه با دنیا باید کار کند. از آنجاکه آنها نمی‌خواهند با ما کار کنند، بنابراین ما با چین کار می‌کنیم، در نهایت باعث می‌شود که آنها هم به رقابت بیفتند. او ضمن یادآوری تکرار چنین قراردادی با کشور ترکیه گفت: با اینکه با ترکیه چنین قراردادی برای همکاری ۲۰ ساله بستیم اما اجرایی نشد. امیدوارم این همکاری را با کشورهای همسایه، اتحادیه اروپا و در بلندمدت با آمریکا داشته باشیم.

وی افزود: در آمریکا هم دیدیم که اوباما توافقنامه را امضا کرد، ترامپ نپذیرفت و بایدن شرط و شروط گذاشت. توافقنامه ایران و چین هم می‌تواند اجرایی شود یا نشود بنابراین مساله مهمی نیست که این‌طور شلوغش کرده‌اند.

خبر

استقبال چادرملو از عرضه محصولات سنگ آهنی در بورس کالا

دنیای معدن- مدیر عامل شرکت صنعتی و معدنی چادرملو ضمن استقبال از عرضه سنگ آهن، کنسانتره و گندله در بورس کالا گفت: عرضه محصولات از جمله کنسانتره و گندله در بورس کالا بسیار خوب است و ما موافق آن هستیم چرا که با این تصمیم، قیمت‌ها شفاف می‌شود.

ناصر تقی‌زاده با اشاره به اینکه فرمول قیمت‌گذاری بر اساس کسری از فوب خلیج‌فارس هیچ مشکلی ندارد، گفت: این روش قیمت‌گذاری خوب است و قیمت‌ها معقول و منطقی می‌شود. البته اینکه نسبت به فروش‌های قبل چه تفاوتی دارد، نیاز به کار کارشناسی است که هنوز بررسی نکرده‌ایم اما قطعا هم به نفع تولیدکننده و هم مصرف‌کننده خواهد بود.

تقی‌زاده در پاسخ به اینکه زمان و میزان اولین محموله برای عرضه در بورس کالا مشخص شده، گفت: هنوز تصمیم دقیق برای زمان عرضه و میزان آن گرفته نشده است. با بررسی همه جوانب زمان و تناژ عرضه کنسانتره در بورس کالا به زودی مشخص می‌شود.

گفتنی است، به تازگی، قدیر قیافه عضو هیات‌مدیره انجمن سنگ‌آهن در گفت‌وگویی از ورود محصولات سنگ‌آهنی به بورس کالا خبر داده و گفته بود که سرانجام پس از پنج سال تلاش شاهد عرضه سنگ‌آهن و سایر محصولات معدنی در بورس کالا هستیم زیرا عرضه هر کالای تولیدی در بورس کالا، موجب شفافیت، روان شدن معاملات، ضمانت اجرای قرارداد و کشف قیمت واقعی می‌شود و سنگ‌آهن هم از این قاعده مستثنی نیست.

صدور ۶۰ پروانه بهره‌برداری معادن در آذربایجان غربی

دنیای معدن- معاون امور معادن و صنایع معدنی سازمان معادن آذربایجان غربی، تعداد پروانه‌های بهره‌برداری و اکتشاف معادن استان در سال گذشته را به ترتیب ۶۰ و ۳۱ فقره اعلام کرد و گفت: سالانه حدود ۱۶ میلیون و ۵۳۴ هزار تن ماده معدنی در استان استخراج می‌شود.

پریسا عابدپور در خصوص وضعیت معادن در سال ۹۹ گفت: طی سال گذشته ۶۰ فقره پروانه بهره‌برداری صادر شده که برای به بهره‌برداری رسیدن این معادن بیش از ۵۵۳ میلیارد ریال سرمایه‌گذاری انجام شده است.

معاون امور معادن و صنایع معدنی سازمان صمت استان آذربایجان غربی افزود: در سال گذشته ۳۱ فقره پروانه اکتشاف و ۴۲ فقره گواهی کشف صادر شد که برای رسیدن به مرحله گواهی کشف محدوده‌های اکتشافی بیش از ۵۷۵ میلیارد ریال سرمایه‌گذاری انجام شد.

عابدپور با بیان اینکه سالانه بیش از یک میلیون و ۲۶ هزار تن انواع مواد معدنی از این معادن استخراج خواهد شد، تصریح کرد: با به بهره‌برداری رسیدن ۶۰ معدن در سال ۱۳۹۹ ذخیره قطعی معادن یادشده ۲۸ میلیون و ۱۱۵ هزار تن است.

در حال حاضر ۵۸ معدن دارای گواهی کشف در استان با ذخیره قطعی ۲۲ میلیون و ۹۹۱ هزار تن و حجم سرمایه‌گذاری بیش از ۵۸۴ میلیارد ریال در حال تکمیل عملیات اکتشافی خود هستند که در آینده به بهره‌برداری خواهند رسید.

بر اساس توضیحات معاون امور معادن و صنایع معدنی سازمان صمت استان آذربایجان غربی، در حال حاضر ۵۰۴ معدن دارای پروانه بهره‌برداری معتبر با حجم ذخیره قطعی بیش از یک میلیارد و ۲۲۷ میلیون تن با حجم سرمایه‌گذاری بیش از ۴ هزار و ۱۷۳ میلیارد ریال و ایجاد اشتغال مستقیم برای پنج هزار و ۲۷۳ نفر در این استان مشغول به فعالیت هستند که سالانه ۱۶ میلیون و ۵۳۴ هزار تن استخراج و راهی بازارهای داخلی و خارجی می‌شود.

بین‌الملل

از رشد قیمت بیلت داخلی چین تا افت نرخ میلگرد وارداتی امارات

معدن۲۴- هفته گذشته و مطابق با معاملات جهانی صورت گرفته در بازارهای مختلف هر تن بیلت داخلی چین بیشترین رشد مثبت را از آن خود کرد و در صدر افزایش قیمت‌ها قرار گرفت.

بیلت داخلی چین با افزایش ۵/۳ درصدی معادل ۴۹۶۰ یوآن قیمت خورد. پس از آن کنسانتره ۶۶ درصد سنگ‌آهن گین بود که با مثبت ۵/۲ درصد و قیمت ۱۹۷ دلار در رتبه دوم قرار گرفت. کنسانتره سنگ‌آهن ۶۲ درصدی این کشور هم با رشد ۳/۹ درصدی رتبه سوم را با قیمت میانگین ۱۶۷ دلاری از آن خود کرد تا رتبه اول تا سوم تغییرات مثبت قیمت در مقیاس جهانی از آن چین باشد.

در منطقه سی‌ای‌اس اوضاع برای محصولات فولاد صادراتی مناسب ارزیابی شد چرا که ورق گرم، اسلب و ورق سرد صادراتی این منطقه به ترتیب با رشد ۳، ۲/۷ و ۲/۷ درصدی معادل ۸۳۰ تا ۸۵۵ و ۷۲۰ تا ۷۵۰ و ۹۳۵ تا ۹۶۵ دلار ارزش‌گذاری شدند.

به همین روال زغال‌سنگ استرالیا با مثبت ۲/۶ و قیمت ۱۰۸ دلاری، قراضه وارداتی ترکیه با مثبت ۲/۲ و نرخ ۴۲۲ دلاری و بیلت جنوب شرق آسیا با مثبت ۱/۶ و نرخ ۶۱۰ تا ۶۲۰ دلار در رده‌های بعدی این لیست قرار گرفتند.

اما از سوی دیگر بازار محصولات فولادی امارات با افت نسبی مواجه شده و آن امر از کاهش قیمت ورق گرم و میلگرد وارداتی به این کشور به خوبی نمایان است. ورق گرم وارداتی امارات ۲/۲ درصد کاهش داشته و ۸۶۰ تا ۸۷۰ دلار قیمت خورده و میلگرد این کشور هم با منفی ۲/۵ درصد معادل ۶۴۰ تا ۶۵۳ دلار ارزش‌گذاری شده است.

تمرکز جدید استرالیا برای حمایت از معدنکاری

معدن۲۴- استرالیا برای حمایت از اشتغال افراد بومی در بخش معدن سرمایه‌گذاری کرده است. این کشور طی سال ۲۰۲۰ میلادی به منظور حفظ فعالیت‌های معدنی محلی و اکتشاف کانسارهای مس، طلا و عناصر نادر خاکی ۲/۱ میلیارد دلار در این بخش سرمایه‌گذاری کرد.

داده‌های مرکز آمار استرالیا حاکی از سرمایه‌گذاری قابل توجه در مناطق مختلف است. در حالی که این کشور به اجرای دقیق دستورالعمل‌های بهداشتی و ایمنی برای حمایت از مشاغل و کسب و کارهای محلی بیش از هر زمان دیگری نیاز دارد.

سرمایه‌گذاری در بخش اکتشاف، اساس صنعت معدنکاری استرالیا است. این در حالی است که درآمد صادراتی بخش معدن ۲۰۹ میلیارد دلار اعلام شده است. همچنین این بخش به صورت مستقیم و غیرمستقیم از ۱/۱ میلیون شغل حمایت کرده و ۳۰ میلیارد دلار مالیات و اعتبارات به دولت استرالیا پرداخت می‌کند.

تانیا کانستیبل مدیر شورای معدنی استرالیا در این رابطه گفت: با وجود چند دهه اکتشاف هنوز استرالیا به ویژه در مناطق دورافتاده تحت عملیات‌های اکتشافی قرار دارد. بر اساس آخرین گزارش سالانه موسسه فریسر از شرکت‌های معدنی، استرالیا با رقابت فزاینده سرمایه‌گذاری اکتشافی از مناطق معدنی نوظهور در سراسر جهان روبه‌رو است.

وی افزود: اصلاحات فوری سیاسی برای از بین بردن موانع نظارتی موجب ایجاد محل‌های کار انعطاف‌پذیرتر خواهد شد. همچنین نرخ‌های مالیات رقابتی، جذب سرمایه‌گذاری در جهت ایجاد مشاغل بیشتر در بخش اکتشاف و معادن جدید در مناطق محلی را تضمین می‌کند.

خبر

معاون وزیر راه‌وشهرسازی خبر داد

تمدید قراردادهای اجاره تا ۳ ماه بعد از پایان کرونا

ایلنا– معاون وزیر راه‌وشهرسازی گفت: تا پایان هفته جاری سقف مجاز برای نرخ اجاره واحدهای مسکونی تعیین و اعلام می‌شود.

محمود محمودزاده با اشاره به تمدید خودکار قراردادهای اجاره طبق مصوبات ستاد ملی مقابله با کرونا در سال جاری اظهار داشت: سال گذشته تمام قراردادهای اجاره (با در نظر گرفتن سه شرط اصلی) به دلیل شرایط کرونا تمدیدشده تلقی شدند و امسال هم تمدید اجباری قراردادها ادامه خواهد داشت و تمام قراردادهای اجاره در سال ۱۴۰۰ تا سه ماه پس از اعلام رسمی پایان کرونا تمدیدشده تلقی می‌شود مگر اینکه مستاجر سه شرط اصلی برای تمدید اجاره را نداشته باشد. وی درباره سه شرط مهم تمدید قراردادهای اجاره با مستاجران گفت: اگر مستاجر در یک سال گذشته مفاد قرارداد را رعایت کرده و باعث ایجاد ضرر و زیان موجر نشده باشد یا اینکه مالک قصد فروش ملک خود را نداشته باشد و شرط سوم اینکه مستاجر سقف مصوب افزایش اجاره‌بها را بپذیرد، قرارداد اجاره به مدت یک سال دیگر تمدیدشده تلقی می‌شود و نیازی نیست مستاجر اقدام به جابه‌جایی کند.

محمودزاده با بیان اینکه خوشبختانه قوه قضاییه در مدت یک سال گذشته همکاری‌های خوبی برای اجرای این مصوبات ستاد ملی مقابله با کرونا برای تمدید قراردادهای اجاره داشته است، گفت: البته قوه قضاییه پیشنهاداتی را برای اضافه کردن به این مصوبات اعلام کرده است از جمله اینکه اگر مالک واحد اجاره داده شده را برای یکی از اعضای درجه یک بخواهد یا اینکه فرزند ذکور خانواده ازدواج کرده باشد و قصد سکونت در آن واحد را داشته باشد، آن واحد باید توسط مستاجر تخلیه شود.

معاون وزیر راه‌وشهرسازی افزود: بنابراین این موضوع هم به آن سه شرط اصلی هم اضافه خواهد شد.

وی ادامه داد: مصوبات را اواخر سال گذشته ارائه کردیم تا جزئیات آن در اولین جلسات ستاد ملی مقابله با کرونا در سال جدید بررسی و تایید شود.

محمودزاده با اشاره به احتمال افزایش سقف اجاره‌بها در سال جاری با توجه به افزایش نرخ تورم تاکید کرد: یکی از عوامل موثر در تعیین سقف اجاره‌بها نرخ تورم است که در حال بررسی درصدهای پیشنهاد داده شده هستیم و باید با توجه به شرایط در این باره تصمیم‌گیری شود تا منافع تمام طرفین از جمله موجر و مستاجر در نظر گرفته شود و احتمالا نرخ‌های سقف اجاره‌بها در سراسر کشور تا پایان هفته اعلام خواهد شد.

معاون مسکن و امور ساختمان وزارت راه‌وشهرسازی درباره رسیدگی به اختلافات مالک و مستاجر اظهار داشت: محل رسیدگی به این اختلافات شورای حل اختلاف است اما مردم بدانند هر مستاجری که سه شرط اصلی را داشته باشد نیازی به تمدید قرارداد ندارد و قرارداد اجاره آن تمدید شده تلقی می‌شود. شاید در نهایت در تمدید قرارداد نیاز به پشت‌نویسی برگه قرارداد باشد و در این باره خوشبختانه همکاری‌های مثبتی از سوی قوه قضاییه انجام شده است و قوه قضاییه تمام بخشنامه‌های مورد نیاز درباره این موضوع را به شوراهای حل اختلاف ابلاغ کرده است.

مدیر کل امور دریایی سازمان بنادر و دریانوردی:

نوروز امسال ۱/۴ میلیون سفر دریایی انجام شد

مهر– مدیر کل امور دریایی سازمان بنادر و دریانوردی درباره جزئیات سفرهای دریایی نوروز ۱۴۰۰ گفت: جمعا یک میلیون و ۴۰۰ هزار سفر دریایی و گردشگری دریایی با رعایت پروتکل‌های بهداشتی انجام شد.

حسین عباس‌نژاد اظهار کرد: طرح تسهیل گردشگری دریایی در سال ۱۳۹۹ به دلیل شیوع ویروس کرونا متوقف و صرفا ۸۰ هزار سفر دریایی انجام شد اما در نوروز ۱۴۰۰ انجام سفرهای دریایی و گردشگری دریایی با رعایت پروتکل‌های بهداشتی در دستور کار قرار گرفت.

وی ادامه داد: در استان خوزستان انجام سفر دریایی و گردشگری دریایی در نوروز ۱۴۰۰ ممنوع بود و در استان بوشهر نیز صرفا شاهد انجام سفر دریایی بودیم و گردشگری دریایی ممنوع شد.

مدیر کل امور دریایی سازمان بنادر و دریانوردی با اشاره به اینکه طرح تسهیل سفرهای دریایی نوروزی از ۲۵ اسفندماه هر سال تا نیمه فروردین ماه سال بعد مدنظر قرار می‌گیرد، خاطرنشان کرد: سفر دریایی از یک نقطه آغاز و به نقطه دیگری ختم می‌شود اما گردشگری دریایی نقطه آغاز و پایان یکی است و شناور به مکان اولیه خود بازمی‌گردد.

بی‌توجهی شهردار تهران به معیشت پرسنل

کوروش مقدم– حدود دو سال از ورود حناچی به شهرداری تهران می‌گذرد، حناچی با شعار مبارزه با فساد، عدم شهرفروشی و بازپس‌گیری املاک نجومی با توصیه بزرگان اصلاح‌طلب به اعضای شورای شهر تهران بر کرسی ریاست شهرداری تهران تکیه زد.

این توصیه و گوش به فرمانی اعضای شورای شهر بزرگ‌ترین خسران را برای پرسنل شهرداری تهران به همراه داشت.

حناچی با ورود خود به شهرداری تهران و بعد از گذشت چند ماه در اولین اقدام به بهانه کاهش درآمد، نسبت به کاهش سرانه اضافه‌کار پرسنل اقدام کرد؛ این مساله باعث شد تا بی‌عدالتی در پرداخت اضافه‌کار به بالاترین حد خود برسد چراکه عده‌ای فرصت‌طلب برای اینکه زیان خود را در کاهش ساعت اضافه کاری جبران کنند از پرسنل دیگر که نفوذ یا وابسته‌ای در بین اصلاح‌طلبان (انحصارطلبان) نداشتند کم کردند و ساعت دریافت اضافه‌کاری را تا زیر ۵۰ ساعت برای تعدادی از پرسنل کاهش دادند، در برخی مواقع بعضی از پرسنل حتی صفر ساعت اضافه کاری دریافت کردند.

در این میان حناچی با سپردن دو معاونت خود یعنی منابع انسانی و بودجه و برنامه‌ریزی به دست یک نفر عملا وضعیت معیشتی پرسنل شهرداری تهران را در حالت برزخ و بی‌توجهی کامل قرار داد.

از آنجا که فرد منصوب حناچی کوچک‌ترین آشنایی با اصول اولیه منابع انسانی نداشت همین به آشفتگی و بی‌ثباتی در این حوزه دامن زد.

متاسفانه با وجود افزایش بی‌سابقه نرخ ارز و گرانی‌های افسارگسیخته که ناشی از تدبیر دولت امید بود، و به تبع آن عقبه آن یعنی لیست امید در شورای شهر و شهرداری تهران بی‌توجه به مشکلات معیشتی و به بهانه ناکارآمدی پرسنل شهرداری، نسبت به جذب هزاران نفر نیروی جدید در شهرداری تهران اقدام کردند که این مساله باعث افزایش هزینه‌ها شد.

شهردار تهران برای جبران این هزینه اقدامات معیشتی را در نازل‌ترین سطح خود قرار داد. از سوی دیگر اداره کل رفاه که هر سال نسبت به برگزاری تورهای تفریحی و زیارتی اقدام می‌کرد به دلیل کرونا نسبت به قطع این تورها اقدام کرد و هزینه‌های آن به صورت سرانه به پرسنل پرداخت نشد و معلوم نشد چه بر سر این بودجه آمد.

وضعیت مسکن و پروژه‌های تعاونی مسکن هم در بدترین شرایط خود قرار دارد و گوش شنوایی برای حل این مشکلات وجود ندارد.

یادداشت

عباس آخوندی خطاب به رییس سازمان صداوسیما:

از دروغ‌پردازی خجالت بکشید

احسان نیازمند– عباس آخوندی وزیر پیشین راه‌وشهرسازی به تازگی به آنچه «دروغ‌پردازی صداوسیما» خوانده، واکنش نشان داده است.

صداوسیما که در سال‌های گذشته از هر فرصتی برای حمله به عملکرد عباس آخوندی استفاده کرده است این بار نیز با برشی ناقص از صحبت‌های آخوندی در یک مصاحبه او را مورد هجمه قرار داده است.

ماجرا از اینجا شروع شد که آخوندی در گفت‌وگویی اینترنتی نسبت به تبعات تداوم تحریم‌ها در سال ۹۲ هشدار داد. پس از انتشار این گفت‌وگو، یک مجری صداوسیما که در زمینه اجرای عملیات روانی و تخریب اشخاص سابقه‌ای طولانی دارد این اظهارات وزیر پیشین راه‌وشهرسازی را به گونه‌ای که مطلوب سازمان صداوسیما بود انعکاس داد.

آخوندی در گفت‌وگو با خبرآنلاین ضمن نظامی خواندن دولت‌های نهم و دهم و گلایه شدید از سالوس‌گری و ریاکاری در پاسخ به این سوال که «مردم می‌توانند بگویند به این دولت رای دادیم پس چه شد؟»، گفته بود: «خیلی چیزها شد. خیلی اتفاقات مثبت افتاد. من ناراحتی از دولت آقای روحانی را می‌فهمم. ولی آن طرف هم حواس‌مان باشد ما ذیل فصل ۷ منشور سازمان ملل بودیم. سایه جنگ روی سر این مملکت بود یعنی ما سال ۹۲ را یادمان نرود. اگر روند سال ۹۲ ادامه پیدا کرده بود، الان قحطی تمام ایران را گرفته بود.

ما دچار انواع منازعات فراوان بودیم یعنی وضع‌مان به مراتب بدتر از این بود. من خودم منتقد هستم و در بحث‌های قبلی هم گفتم که اگر آقای روحانی نمی‌توانست در دولت دومش به تعهد اجتماعی‌اش عمل کند، باید درخواست انتخابات زودرس می‌کرد. من این حرف‌ها را صددرصد قبول دارم. ولی از آن طرف هم تفریط نکنیم، یعنی سال ۹۲ با سال ۹۶ خیلی فرق می‌کند. در سال ۹۶ دولت در زمین رقیب بازی کرد و این بزرگ‌ترین خطای استراتژیک دولت آقای روحانی بود. نباید این کار را می‌کرد. من تا دیدم این اتفاق افتاد از دولت بیرون آمدم.»

پس از این گفت‌وگو، مجری یکی از برنامه‌های صداوسیما، صحبت‌های آخوندی را با ادبیاتی کاملا متفاوت از واقعیت این‌گونه بیان کرد: «آقای آخوندی وزیر سابق راه‌وشهرسازی گفتند که اگر ما بر سر کار نبودیم طی این سال‌ها، ایران قحطی می‌شد و آب پاکی را ریختند روی دست ما.»

این مجری در ادامه با ادبیاتی تند و طعنه‌آمیز به عباس آخوندی حمله کرد و با انتقاد از دولت، آخوندی را محکوم به بی‌انصافی و بی‌احترامی به مردم کرد؛ مردمی که در این شرایط سخت، با تحمل گرانی‌ها و مشکلات روزگار را سپری می‌کنند.

این در حالی است که عباس آخوندی حدود دو سال و نیم پیش با توجه به واگرایی با دولت از بدنه دولت جدا شد و اساسا صحبت‌هایی که از قول آخوندی در این برنامه مطرح شد، متفاوت از واقعیت و به نوعی تحریف محسوب می‌شود. عباس آخوندی هم طی نامه‌ای به عبدالعلی علی‌عسگری رییس سازمان صداوسیما با ابراز انتقاد و ناراحتی از این اقدام واکنش نشان داد.

متن نامه آخوندی به علی‌عسگری به شرح زیر است:

آقای علی عسگری

قدری از این دروغ‌پردازی خجالت بکشید

دیروز ۱۴۰۰/۱/۱۴ مجری شما خبر دروغی را از قول من خواند که من گفته‌ام اگر ما نبودیم قحطی کل ایران را فراگرفته بود و نتیجه‌گیری کرد که من باید خجالت‌زده باشم. متن گفته من که در خبرگزاری خبرآنلاین آمده و در همین تاریخ انتشار یافته این است که: «حواس‌مان باشد ما ذیل فصل ۷ منشور سازمان ملل بودیم. سایه جنگ روی سر این مملکت بود یعنی ما سال ۹۲ را یادمان نرود. اگر روند سال ۹۲ ادامه پیدا کرده بود، الان قحطی تمام ایران را گرفته بود.» کجای این جمله آمده است که اگر ما نبودیم قحطی تمام ایران را گرفته بود؟ آیا بررسی صحت این خبر برای شما کار سختی بود؟

آقای مجری‌تان در برنامه تهران ۲۰ می‌فرماید که این مطلب بی‌انصافی و بی‌احترامی به مردم است و ادامه می‌دهد که «اگر این صف مرغ، اگر این صف روغن، اگر این فیلم‌هایی که منتشر می‌شود از مردم که دارند هجوم می‌آورند برای گرفتن یک مرغ، اینها همه شما را خجالت‌زده نمی‌کند ما را خیلی خجالت‌زده می‌کند. حداقلش اینه که به قول مادربزرگ من اگر حرف زدن بلد نیستی، حرف نزدن که بلدی.»

بله آقای عسگری.

تورم بسیار استخوان‌سوز است. تورم نقطه به نقطه در پایان سال ۱۳۹۹ به حدود ۵۰ درصد و تورم برخی اقلام خوراکی به حدود ۱۰۰ درصد رسیده است. آن هم در شرایط کرونایی که بیش از سه میلیون نفر بیکار شده‌اند و همان درآمد حداقلی‌شان را هم از دست داده‌اند و دولت هم هیچ چاره موثری برای آنان نکرده و شما هم در برنامه‌هایتان به این موضوع نپرداخته‌اید. چون درد مردم مساله شما نیست. در این شرایط، شما به جای آنکه به فکر بررسی علل این وضعیت باشید، در پی ساختن سریال گاندو و این قبیل داستان‌سرایی‌ها هستید که آقای ظریف گفت از سر تا پا دروغ است. شما باید خجالت زده باشید. شما به چه رویی به مردم نگاه می‌کنید؟

آقای صداوسیما

همین مرغی که شما فکر می‌کنید تولید آن کاری ندارد، به گفته وزیر صمت وقت در دولت، ۶۵ درصد قیمت تمام‌شده‌اش، خوراک دام و سایر اقلام است که از خارج وارد می‌شود و اگر قرار بود ایران همچنان زیر فصل هفت منشور باشد، رکود تورمی سال ۱۳۹۱ و روند افزایشی نرخ تسعیر ارز مردم را به خاک سیاه نشانده بود و کشور را با قحطی روبه‌رو ساخته بود. الان هم وقتی نرخ تسعیر ارز ۷۰۰ درصد در ظرف کمتر از سه سال افزایش می‌یابد، شما باز به مردم آدرس دروغ می‌دهید و می‌روید سراغ مغازه‌های مرغ‌فروشی، که برای گران‌فروشی مقصر بیابید. چگونه با این وضعیت افزایش سطح عمومی قیمت‌ها می‌توان با فلک کردن دو مغازه‌دار بی‌نوا قیمت مرغ و یا هر قلم خوراکی دیگر را کنترل کرد؟ البته شما تا حدی حق دارید. چون دولت هم با همین منطق با تورم برخورد می‌کند.

شما هم می‌خواهید با مخالفت‌تان با برجام امنیت محیط تجارت ایران را فراهم نکنید و هم می‌خواهید با تبلیغ‌تان علیه اف‌ای‌تی‌اف مانع داد و ستد مالی تولیدگران و تاجران ایران با سایر کشورها را بر طرف نکنید و هم همچنان که در مناظره با آقای مصباحی مقدم گفتم، ظرفیت دلالی سالانه بیش از ۲۰ میلیارد دلار شبکه‌های بین‌المللی دلالی و مافیایی بر روی تجارت خارجی ایران را نادیده بگیرید، آن وقت با ظاهری مردم‌دوست از درد و رنج مردم بگویید.

نتیجه سیاست تبلیغی شما و فضای ناامنی که برای سرمایه‌گذاری ایجاد کرده‌اید فرار سرمایه‌گذاران و کاهش مداوم نرخ سرمایه‌گذاری در ایران برای مدت ۹ سال با میانگین منفی ۶/۸ درصد است.

این آن تورمی است که مغز استخوان مردم را می‌سوزاند و نتیجه این سیاست‌ها و فضاسازی‌های سرتاپا اشتباه و اقتصاد برانداز شماست.

حال چگونه می‌خواهید با تظاهر و سرک کشیدن به چند مغازه در سمت مردم بیایید؟ کاهش ۶/۸ درصدی سرمایه‌گذاری برای مدتی بیش از ۹ سال به مفهوم این است که سرمایه‌گذاری در سال دهم معادل حدودا ۵۰ درصد سرمایه‌گذاری در ۹ سال پیش است. آن هم در کشوری که جمعیت آن جوان است و بیشترین نیاز را به سرمایه‌گذاری، تولید و اشتغال دارد. آیا این‌گونه می‌خواهید از تولید پشتیبانی و رفع منع کنید؟

حال آیا من باید خجالت بکشم و یا شما؟ و آیا من باید به شما بگویم که آقای صداوسیما! اگر حرف زدن بلد نیستی، حرف نزدن که بلدی و یا شما؟»

گزارش نمایندگان «جهان صنعت» از سراسر کشور

خراسان‌رضوی

معاون اول رییس‌جمهور:

تولید با رفع کارهای اداری به تنهایی راه نمی‌افتد

معاون اول رییس‌جمهور خاطرنشان کرد: تولید با رفع کارهای اداری به تنهایی راه نمی‌افتد و باید سیاست‌های پشتیبانی‌کننده از آن در حوزه‌های مختلف فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی وجود داشته باشد. اسحاق جهانگیری طی سفر به مشهد و در جلسه ستاد اقتصاد مقاومتی خراسان‌رضوی اظهار کرد: در آغاز سال ۱۴۰۰ توفیق نصیب ما شد که به خراسان‌رضوی سفر کنیم که آرزوی هر ایرانی زیارت امام رضا علیه‌السلام است و خوشحالم که در جلسه ستاد اقتصاد مقاومتی استان در ابتدای سال جدید شرکت کردیم. معاون اول رییس‌جمهور بیان کرد: امیدواریم سال جدید که سال پایان قرن گذشته هجری شمسی است، سالی برای گشایش‌های زیاد در ابعاد مختلف زندگی فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی مردم باشیم.

جهانگیری ادامه داد: آرزومندیم بخش زیادی از مشکلات و گرفتاری‌های موجود در زندگی ملت ایران کم شود. معاون اول رییس‌جمهور خاطرنشان کرد: مبنای اقتصاد مقاومتی این بود که اقتصاد کشور به درجه‌ای از تاب‌آوری برسد تا با وارد شدن شوک‌های خارجی دچار مشکل نشویم؛ تحریم‌ها طوری طراحی شده بود که ما نمی‌توانستیم به میزان لازم نفت بفروشیم و این تجربه سبب شد گلوگاه‌هایی که در دوره تحریم مورد فشار قرار می‌گیرند را شناسایی و بر روی آن متمرکز شدیم. وی گفت: بیش از ۱۵۰ پروژه تعریف شد که به لطف خدا تعداد زیادی از آنها به نتیجه رسید؛ با کشورهای همسایه میادین مشترک زیادی داریم که یکی از مهم‌ترین آنها، پارس‌جنوبی بود؛ در سال ۹۲ قطری‌ها ۲ونیم برابر ما برداشت می‌کردند که این سهم ملت ایران بود و امروز برداشت ما از قطر بیشتر شده است.

رییس مجمع نمایندگان خراسان‌رضوی:

کم‌توجهی به شرق کشور مشهود است

رییس مجمع نمایندگان خراسان‌رضوی گفت: نیمه شرقی کشور سال‌هاست از محرومیت تاریخی رنج می‌برد و کم‌توجهی به استان‌های شرقی از نظر تعداد مراکز صنعتی، راه‌ها، منابع آبی و خطوط ریلی مشهود است.

احسان ارکانی رییس مجمع نمایندگان خراسان‌رضوی در جلسه ستاد اقتصاد مقاومتی استان خراسان‌رضوی که با حضور اسحاق جهانگیری معاون اول رییس‌جمهوری برگزار شد افزود: حتی مرزهای شرقی برخلاف مرزهای غربی که محور تجارت غرب با همسایه‌های غربی ایران است از رونق لازم برخوردار نیستند.

وی ادامه داد: تاکنون زمینه استفاده از مرزهای شرقی برای مردم این مناطق مرزی فراهم نشده است و علاوه بر آن وضعیت ناامنی مرزی و بیکاری را نیز باید به مشکلات ذکر شده اضافه کرد.

نماینده مردم نیشابور، فیروزه و زیرخان در مجلس شورای اسلامی به طرح انتقال آب دریاهای جنوب به مشهد اشاره کرد و گفت: همچنان که عملیات ساخت طرح انتقال آب از جنوب به مشهد در حال انجام است معتقدیم برای تسریع در انجام این طرح ملی، عملیات اجرایی طرح انتقال آب از مسیر مشهد به سمت جنوب نیز باید همزمان شروع شود و آب منطقه‌ای نیز در خصوص تملک زمین همراهی کند و شما نیز در جلسات امروز به این مهم تاکید فرمایید.

ارکانی افزود: مشکل بازاریابی، فروش و خرید تضمینی زعفران خساراتی بر کشاورزان وارد کرده که امید است در این جلسه به این‌گونه مشکلات که برای سایر محصولات کشاورزی نیز پیش آمده، رسیدگی شود.

مدیرعامل شرکت گاز خراسان‌رضوی خبر داد

مصرف ۱۳/۶ میلیارد مترمکعب گاز در سال ۹۹

مدیرعامل شرکت گاز خراسان‌رضوی از مصرف ۱۳/۶ میلیارد مترمکعب گاز در استان طی سال گذشته خبرداد. حسن افتخاری مدیرعامل شرکت گاز خراسان‌رضوی با بیان این مطلب افزود: در سال گذشته ۱۳ میلیارد و ۶۷۰ میلیون مترمکعب گاز طبیعی در این استان مصرف شده است.

وی گفت: در سال ۹۹ در تمام حوزه‌ها به غیر از حمل‌ونقل شاهد افزایش مصرف هستیم؛ همچنین میزان مصرف گاز طبیعی استان در سال ۹۸، ۱۲ میلیارد و ۸۳۶ میلیون مترمکعب بود که این رقم در سال ۹۹ با ۶/۵ درصد افزایش به ۱۳ میلیارد و ۶۷۰ میلیون مترمکعب رسید.

افتخاری افزود: سه میلیارد و ۱۳۹ میلیون مترمکعب معادل ۲۳ درصد از مجموع گاز مصرفی استان در سال گذشته تحویل بخش نیروگاهی شد که این رقم نسبت به سال ۹۸، ۶/۲ درصد افزایش داشته است. مدیرعامل شرکت گاز خراسان‌رضوی گفت: در سال گذشته، بخش خانگی، عمومی و تجاری استان هفت میلیارد و ۸۶۱ میلیون مترمکعب و بخش حمل‌ونقل هم ۷۴۶ میلیون مترمکعب گاز طبیعی مصرف کرد.

افتخاری با بیان این مطلب که در سال ۹۹ در تمام حوزه‌ها به غیر از حمل‌ونقل افزایش مصرف را شاهد بوده‌ایم افزود: در سال گذشته تعداد مشترکین گاز استان فقط پنج درصد افزایش داشته و این در حالی است که در برخی ماه‌های سال شاهد افزایش ۱۵/۶ درصدی مصرف در بخش خانگی نسبت به مدت مشابه سال قبل از آن بوده‌ایم.

معاون گردشگری خراسان‌رضوی خبر داد

سهم ۵۰ درصدی آرامگاه فردوسی در بازدیدهای نوروزی

معاون اداره کل میراث خراسان‌رضوی گفت: آرامگاه فردوسی بیش از ۵۰ درصد سهم بازدیدهای نوروزی از اماکن تاریخی خراسان‌رضوی را به خود اختصاص داده است.

یوسف بیدخوری در خصوص میزان بازدید از مراکز تاریخی، تفریحی و توریستی خراسان‌رضوی در نوروز ۱۴۰۰ اظهار کرد: بیش از یک میلیون و ۱۷۶ هزار بازدید از مراکز تاریخی، تفریحی و توریستی خراسان‌رضوی در نوروز ۱۴۰۰ صورت گرفته که ۸۵۰ هزار مورد آن متعلق به جاذبه‌های طبیعی، ۲۷۰ هزار مورد متعلق به جاذبه‌های تاریخی و فرهنگی و ۵۰ هزار مورد نیز متعلق به جاذبه‌های دست‌ساز خراسان‌رضوی بوده؛ همچنین از این میزان، بیش از ۵۷ هزار بازدید مختص شهر مشهد بوده است.

وی درخصوص میزان بازدیدکنندگان از موزه‌ها و مجموعه‌های تاریخی غیررایگان خراسان‌رضوی در نوروز ۱۴۰۰ خاطرنشان کرد: در مجموع بیش از ۹۰ هزار بازدید از موزه‌ها و مجموعه‌های تاریخی غیررایگان خراسان‌رضوی در نوروز ۱۴۰۰ صورت گرفت که آرامگاه فردوسی با بیش از ۴۷ هزار بازدید سهم قابل توجهی در جذب توریست و گردشگران داشته است.

خوزستان

جابه‌جایی رکورد تولید محصولات زنجیره پلی‌اتیلن ترفتالات ایران

شرکت پتروشیمی شهیدتندگویان برای نخستین‌بار با ثبت رکوردی تازه، تولید تجمعی محصولات زنجیره پلی‌اتیلن ترفتالات به رقم بی‌سابقه یک میلیون و ۱۰۴ هزار تن در سال ۹۹ رسید.

پس از اجرای پروژه‌های متنوع و متعدد رفع موانع و گلوگاه‌های تولید در پتروشیمی شهیدتندگویان به عنوان بزرگ‌ترین زنجیره ارزش تولید محصولات پلی‌اتیلن ترفتالات، رکورد تولید این محصولات پلیمری در سال «جهش تولید» شکسته شد.

بر این اساس، برای نخستین‌بار در تاریخ راه‌اندازی پتروشیمی شهیدتندگویان، سال ۹۹ تولید تجمعی محصولات زنجیره پلی‌اتیلن ترفتالات به رقم بی‌سابقه یک میلیون و ۱۰۴ هزار تن رسیده است.

همزمان با ثبت رکورد بی‌سابقه تجمعی تولید پتروشیمی تندگویان در سال ۱۳۹۹، اسفندماه پارسال هم مجموع تولید تجمعی به حدود ۱۰۴ هزار تن رسید و برای دومین ماه پیاپی (بهمن و اسفند) تولید ماهانه از مرز یکصد هزار تن گذشت.

این در حالی است که بهمن‌ماه پارسال هم پتروشیمی شهیدتندگویان به تولیدی بالغ بر ۱۰۳ هزار و ۹۷۵ تن دست یافته بود و پیش‌بینی می‌شود با بهره‌برداری از پروژه‌های رفع موانع تولید در دست اجرا، در سالی که از سوی مقام معظم رهبری به سال «تولید، پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی‌ها» نام‌گذاری شده است، شاهد ثبت رکورد جدید تولید باشیم.

مدیرعامل شرکت برق خوزستان بیان کرد

اجرای ۵۸۶ پروژه در سال ۹۹ با هدف محرومیت‌زدایی

مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق خوزستان گفت: اقدامات موثر این شرکت در سال جاری در راستای محرومیت‌زدایی، غیرحضوری کردن ارائه خدمات به مشترکین و هوشمندسازی بر مبنای برنامه محوری بوده است.

دکتر علی خدری در خصوص عملکرد این شرکت در سال ۹۹ با بیان اینکه شرکت توزیع نیروی برق خوزستان یکی از بزرگ‌ترین و بااهمیت‌ترین شرکت‌های توزیع برق کشور است که با حساسیت ویژه، برق‌رسانی و خدمات‌دهی شبانه‌روزی دارد، عنوان کرد: شبکه برق‌رسانی تحت پوشش شرکت توزیع خوزستان، ۳۴ هزار کیلومتر است که به یک میلیون و ۱۱۲ هزار و ۴۴۰ مشترک خدمات می‌دهد و رشد هفت درصدی را در حوزه مشترکین نسبت به سال گذشته داشته است.

وی با اشاره به شاخص‌ترین عملکرد این شرکت گفت: افتخار داریم اعلام کنیم که با اجرای پویش الف-ب-ایران، برق‌رسانی به ۴۲ روستا با جمعیتی بالغ بر ۴۶۶ خانوار و اعتبار ۳۷۴ میلیارد و ۷۸۰ میلیون ریال و با ظرفیت سه هزار و ۷۵ کیلوولت ترانسفورماتور را در سال جاری به انجام رساندیم که بالاترین عملکرد برق‌رسانی به روستاها در کشور است.

ایشان افزودند: شرکت توزیع نیروی برق خوزستان در بخش خدمات الکترونیکی نیز اقدامات چشمگیری را به انجام رساند به گونه‌ای که صد در صد خدمات مورد نیاز مشترکین را غیرحضوری ارائه داده و در این شاخص رتبه اول را در کشور کسب کردیم.

مدیر پروژه حفاری میدان‌های نفتی سپهر و جفیر خبر داد

استقرار دکل حفاری ۹۴ فتح در منطقه

مدیر پروژه حفاری شش حلقه چاه در میدان‌های نفتی سپهر و جفیر در شرکت ملی حفاری ایران از استقرار دکل حفاری ۹۴ فتح ناوگان این شرکت برای آغاز عملیات حفر چاه‌های توسعه‌ای در این موقعیت خبر داد.

سیدمجید موسوی در توضیح بیشتر در این زمینه گفت: ملی حفاری، حفاری شش حلقه چاه در این میادین را در چارچوب قرارداد همکاری با شرکت خدمات مهندسی پژواک انرژی در مدت ۲۴ ماه در برنامه دارد.

وی افزود: در این ارتباط دو دستگاه حفاری سنگین ناوگان تخصیص یافته که دستگاه حفاری ۹۴ هم‌اکنون روی لوکیشن نصب و مراحل پیش‌راه‌اندازی عملیات حفاری روی چاه شماره سپهر ۲ در گستره عملیاتی شرکت نفت و گاز اروندان صورت پذیرفته است و پروسه اختصاص و جابه‌جایی دومین دستگاه حفاری در جریان است.

موسوی که همزمان با این پروژه، مدیریت حفاری پروژه طرح توسعه میدان نفتی سیاهمکان در حوزه فعالیت شرکت بهره نفت و گاز گچساران در مناطق نفتخیز جنوب را عهده‌دار است، اظهار کرد: اجرای این پروژه نیز در قالب قرارداد همکاری با شرکت پژواک انرژی به عنوان مجری طرح جهت حفر چهار حلقه چاه با استقرار دستگاه حفاری ۹۳ فتح در روزهای پایانی سال ۹۹ کلید خورد.

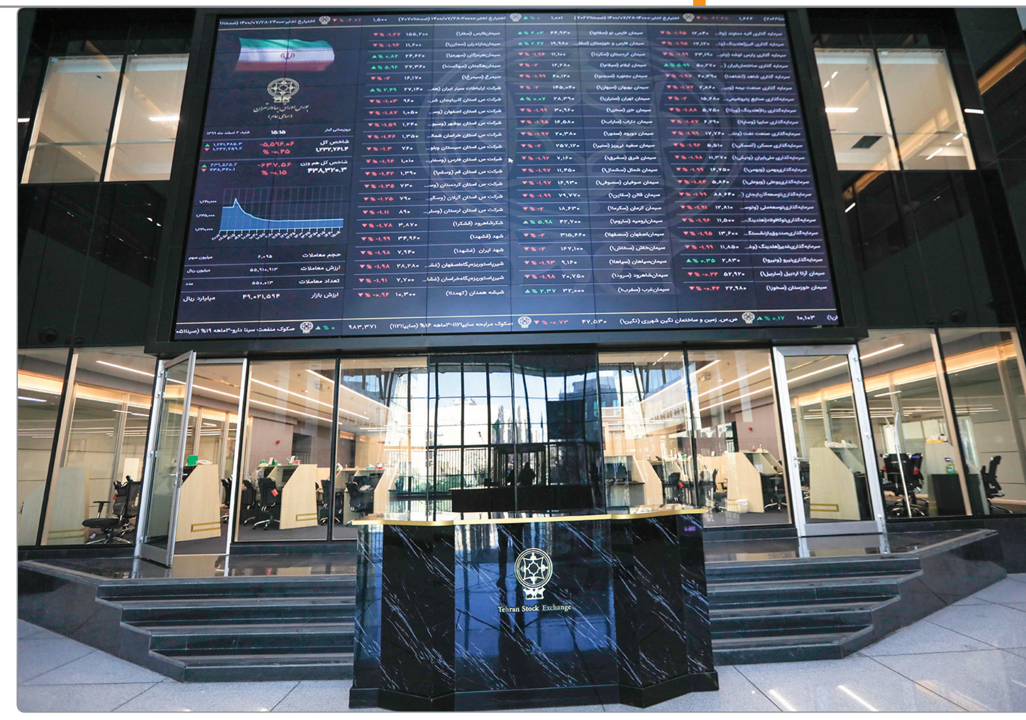

افت شاخص کل شتاب گرفت

ریزش مسری سهام

گروه بورس- روز گذشته روند نزولی شاخص کل شتاب بیشتری گرفت و با ثبت ۱۳ هزار و ۴۱۴ واحد عقبگرد، روی پله یک میلیون و ۲۶۹ هزار و ۵۳۳ واحدی متوقف شد. در این روز تنها ۳۱ نماد بیش از یک درصد رشد کردند و در مقابل، ۵۴۶ نماد با بیش از یک درصد افت مواجه شدند. نمادهای شاخص‌ساز گروه‌های فلزی، معدنی و پتروشیمی در صدر بیشترین ریزش قیمت‌ها قرار داشتند. گفتنی است روز گذشته نرخ دلار نیز در بازار آزاد با کاهش مجدد روبه‌رو شد. در حالی بازار سرمایه روند نزولی پرشتابی را آغاز کرده است که کارشناسان بازار سرمایه همواره بر ارزندگی سهام در مقطع کنونی تاکید کرده‌اند. با این حال چشم‌انداز کاهش نرخ دلار در نتیجه احیای برجام ریزش قیمت در نمادهای لیدر بازار را به دنبال داشته است. این روند نزولی با سرایت به نمادهای کوچک، منفی شدن شاخص هم‌وزن در روزهای گذشته را نیز رقم زده است. تحلیلگران بازار سرمایه همچنین از دامنه نوسان نامتقارن به عنوان مانعی در مسیر پویایی معاملات بازار نام می‌برند. روز گذشته بازار سرمایه در مجموع بورس و فرابورس با معاملاتی به ارزش ۱۶ هزار و ۹۵۵ میلیارد تومان روبه‌رو بود.

شاخص کل بازار سرمایه روز گذشته معادل ۱/۰۵ درصد افت کرد. در همین حال شاخص هم‌وزن نیز با کاهش هزار و ۲۰۳ واحدی معادل ۰/۲۷ درصد عقب نشست. شاخص‌های آزاد شناور، بازار اول و بازار دوم هم به ترتیب معادل ۰/۷۹، ۱/۱۷ و ۰/۸۹ درصد کاهش یافتند. در این روز نمادهای فولاد، فملی، فارس، شستا، کگل، کچاد و شپنا بیشترین تاثیر منفی را در شاخص کل داشتند. در همین حال برکت، اپال، شستا، رانفور، حکشتی، سیتا و بوعلی پرتراکنش‌ترین نمادهای بورسی بودند. بورس در این روز معاملاتی به ارزش هزار و ۹۶۷ میلیارد تومان را ثبت کرد. در آن سوی بازار سرمایه، روز گذشته شاخص فرابورس هم با ۹۵ واحد افت، به کانال ۱۷ هزار واحدی سقوط کرد. در این بازار نمادهای آریا، بپاس، زاگرس، صبا، هرمز، ومهان و شگویا بیشترین تاثیر منفی را در شاخص داشتند. در همین حال، رافزا، آریا، بگیلان، بپیوند، ثباغ، غفارس و غگیلا پرتراکنش‌ترین نمادهای فرابورسی بودند. فرابورس در این روز معاملاتی به ارزش ۱۴ هزار و ۹۸۸ میلیارد تومان را ثبت کرد.

■ بازدهی بالای بورس نسبت به بازارهای موازی

مصطفی صفاری کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با اقتصادآنلاین گفت: مطابق با پایان هر سال (۱۲/۲۹) که سود شرکت‌ها شناسایی می‌شود، در فروردین و اردیبهشت ماه سال جدید، بازار سرمایه به طور معمول با روندی مثبت همراه است. اما سال جدید با انتخابات ریاست‌جمهوری همراه است و فضای انتخاباتی در کشور وجود دارد. شهریورماه سال جاری نیز، سکان‌دار جدید دولت مشخص خواهد شد. وی افزود: به نظر من در سه یا چهار ماه پیش‌رو (خرداد تا شهریورماه سال جاری)، بازار سرمایه با حرکت و نوسانات زیادی همراه نیست. اما از مهرماه، بازار سهام به روند مثبت باز خواهد گشت. اگرچه پیش‌بینی من این است که این روند مثبت، ۴۰ تا ۶۰ درصد بازدهی برای بورس خواهد داشت و رشد شتابان سال ۹۹ برای آن قابل تصور نیست. این کارشناس بازار سرمایه درخصوص موضوع دامنه نوسان تصریح کرد: حذف یا اعمال دامنه نوسان در شرایطی که بازار سهام مثبت است، تفاوت زیادی ایجاد نمی‌کند. صفاری درمورد بازدهی بازار سرمایه در مقایسه با سایر بازارهای موازی اظهار کرد: من فکر می‌کنم که بازدهی بازار سهام نسبت به دیگر بازارهای موازی مانند دلار، مسکن و... بیشتر است. اگرچه در سال جدید بیش از ۴۰ یا ۵۰ درصد تورم را شاهد خواهیم بود و به دلیل اینکه بورس تنها بازاری است که تورم را پوشش می‌دهد، تا مدت زیادی این بازار با بازدهی بیشتری همراه خواهد بود. وی خاطرنشان کرد: صنایع صادرات‌محور و سود محور در سال جاری با استقبال بیشتری از سوی سرمایه‌گذاران مواجه خواهند شد. اما سرمایه‌گذاران باید به این موضوع نیز توجه کنند که سال ۱۴۰۰، سال شوک سیاسی است و تحولات سیاسی، بازتاب‌ها، عکس‌العمل‌ها و... ریسک زیادی را وارد خواهند کرد.

■ واکنش بورس و دلار به مذاکرات برجامی

حسین اسدی‌نیا کارشناس اقتصادی در گفت‌وگو با بورس‌نیوز درباره تاثیر خبر مذاکرات برجام بر نرخ دلار و تاثیر آن بر بازار سرمایه اظهار کرد: قطعا اگر اتفاقات مثبتی در مذاکرات صورت بگیرد برخی گلوگاه‌های ارزی کشور برطرف می‌شود و می‌تواند به طور کوتاه‌مدت قیمت دلار را کاهش دهد. وی افزود: به اعتقاد برخی تکنیکالیست‌ها نرخ ۲۱ هزار یا ۲۳ هزار تومان مقاومت محکمی برای نرخ دلار است اما اگر واقعا دولت به دنبال کاهش قیمت دلار به زیر ۲۰ هزار تومان باشد برای بازار سرمایه اتفاق خوبی نخواهد بود. این کارشناس اقتصادی ادامه داد: اگر دولت قیمت دلار را به زیر ۲۰ هزار تومان برساند با توجه به تورم ۳۵ درصدی که امسال خواهیم داشت بعید است این نرخ دوام داشته باشد اما همین ریزش کوتاه‌مدت نرخ دلار برای بورس خوشایند نخواهد بود. اسدی‌نیا بیان کرد: در حال حاضر معاملات بازار سرمایه بر اساس دلار ۲۳ هزار تومانی در حال معامله شدن است بنابراین اگر دلار به زیر ۲۰ هزار تومان برسد شاید بازار سرمایه ۱۵ تا ۲۰ درصد کاهش داشته باشد. این کارشناس اقتصادی تصریح کرد: با توجه که کسی نمی‌تواند آینده را پیش‌بینی کند سهامداران سعی می‌کنند در شرایط فعلی در صف فروش قرار بگیرند تا صف فروش و این موضوع به راحتی در حجم معاملات قابل مشاهده است. وی تصریح کرد: حجم معاملات تا چند ماه قبل روزانه حدود ۱۲ تا ۱۳ هزار میلیارد تومان بود که در حال حاضر به حدود سه هزار میلیارد تومان رسیده بنابراین عملا به دلیل مشخص نبودن وضعیت آینده پول جدید وارد نمی‌شود که می‌توان در این باره سهامداران را محق دانست. اسدی‌نیا با بیان اینکه جو کلی در حال حاضر مبنی بر کاهش نرخ دلار است افزود: با این شرایط در تمام بازارها اعم از طلا، سکه، خودرو و سهام همه به دنبال فروش سریع‌تر هستند تا مدیریت ریسک کرده و کمتر دچار زیان شوند.

■ روند بازار طبیعی است

در همین حال محمد ثریانژاد دیگر کارشناس بازار سرمایه روند فعلی بازار را طبیعی ارزیابی کرد. وی در گفت‌وگو با پایگاه خبری بازار سرمایه (سنا) اظهار کرد: بازار از مرداد ۹۹ تاکنون اصلاحات زیادی را شاهد بوده و هر بار که تعدادی از نمادها مثبت می‌شوند، سرمایه‌گذاران با فروش‌های خود باعث می‌شوند که رشد بازار عقیم بماند. این کارشناس بازار سرمایه به سهامدارانی که هنوز به دانش کافی برای حضور در بازار سرمایه تجهیز نشده‌اند، توصیه کرد: غیرمستقیم حضور داشته باشند و پرتفوی خود را تحت نظارت شرکت‌های مشاوره سرمایه‌گذاری، صندوق‌های سرمایه‌گذاری و شرکت‌های سبدگردان مدیریت کنند.

خبر

عملکرد بورس در سال ۹۹ نشان می‌دهد

۲۳۰ هزار میلیارد تومان تامین مالی دولت از بازار سرمایه

مهر- آمار رسمی حاکی از آن است که مجموع تامین مالی دولت در سال ۹۹ از بازار سرمایه حدود ۲۳۰ هزار میلیارد تومان بوده که از این مبلغ، ۱۷ هزار میلیارد تومان مربوط به مالیات معاملات است.

اگرچه بازار سرمایه سال گذشته پایانی تلخ برای برخی سهامداران داشت اما توانست کام دولت را شیرین کند چراکه دولت هم توانست بخشی از سهام خود را در شرایط رونق بازار با قیمت‌های خوب به فروش برساند و هم از محل مالیات بر معاملاتی که سایر سهامداران انجام می‌دهند درآمد چندده هزار میلیارد تومانی کسب کند. آن‌گونه که آمار رسمی منتشر شده از سوی سازمان بورس و اوراق بهادار نشان می‌دهد، سال گذشته بالغ بر ۲۴ میلیون کد جدید سهامداری بدون احتساب مشمولان سهام عدالت در بازار سرمایه صادر شده که نشانگر رشد ۲۲۴ درصدی ورود سهامداران به این بازار است و اکنون این بازار را تبدیل به یک بازار حدود ۶۰ میلیون نفری کرده است. بر اساس این آمار، ارزش تجهیز و جذب منابع مالی از طریق بازار سرمایه برای اقتصاد کشور که در سال ۹۸ تنها معادل ۲۱۶ هزار میلیارد تومان بوده، در سال ۹۹ از مرز ۵۶۰ هزار میلیارد تومان عبور کرده است.

نکته حائزاهمیت آن است که دولت نزدیک به ۱۷ هزار میلیارد تومان از محل مالیات بر نقل‌وانتقال سهام در بازار سرمایه درآمد کسب کرده است که این رقم، به گواه آمار، ۹ درصد از کل مالیات وصولی سال ۱۳۹۹ بوده است و سهمی ۷/۱ درصدی از میزان تامین مالی دولت از بازار سرمایه در سال ۱۳۹۹ داشته است.

در عین حال ۷۶ درصد از تامین مالی دولت در سال گذشته از محل انتشار اوراق تامین مالی اسلامی یا همان صکوک بوده که مرابحه عام، اسناد خزانه اسلامی، اوراق منفعت وزارت نفت و شرکت ملی نفت و اوراق سلف موازی استاندارد برای وزارت نیرو و شرکت‌های تابعه آن را دربر می‌گیرد و مجموع آن، ۱۷۵ هزار و ۲۹۹ میلیارد تومان است.

از سوی دیگر مجموع فروش سهام دولتی در قالب صندوق‌های سرمایه‌گذاری قابل معامله دارایکم و پالایش یکم، عرضه تدریجی سهام به عموم و تهاتر بدهی از طریق واگذاری سهام نیز سهم ۱۶/۹ درصدی از این تامین مالی را به خود اختصاص داده که در مجموع رقمی معادل ۳۸ هزار و ۸۴۶ میلیارد تومان است. دولت سال گذشته در مجموع از طریق بازار سرمایه ۲۳۰ هزار و ۵۲۴ میلیارد تومان تامین مالی انجام داده است. گفتنی است وزیر اقتصاد اواخر اسفندماه سال گذشته گفته بود که تامین مالی از طریق بازار سرمایه برای کل اقتصاد کشور اعم از دولتی، خصوصی و نهادهای عمومی مانند شهرداری‌ها طی سال ۱۳۹۹ بالغ بر ۵۰۰ هزار میلیارد تومان بوده است.

عرضه برق و فرآورده‌های هیدروکربوری در بورس انرژی

سنا- روز گذشته کالاهای آیزوریسایکل، حلال ۴۰۰، حلال ۴۰۲، حلال ۴۰۶، حلال ۴۱۰، حلال ۵۰۲ و حلال ۵۰۳ پالایش نفت اصفهان و آیزوریسایکل، حلال ۴۰۲ و نفتای سنگین پالایش نفت تهران در رینگ داخلی و رافینت۲ شرکت پتروشیمی شیمی بافت در رینگ بین‌الملل بازار فیزیکی بورس انرژی ایران عرضه شد.

گفتنی است روز شنبه نیز کالاهای برش هیدروکربن حاصل از ضایعات پتروشیمی عاری از هرگونه فرآورده یارانه‌ای پتروشیمی بیستون و حلال ۴۰۲ پالایش نفت تبریز در رینگ داخلی بازار فیزیکی بورس انرژی ایران مورد معامله قرار گرفتند.

طی معاملات این روز بیش از ۵۱۸ تن انواع فرآورده هیدروکربوری به ارزش بیش از ۵۹ میلیارد و ۶۳۴ میلیون ریال در بازار فیزیکی بورس انرژی ایران مورد دادوستد قرار گرفت. در جلسه معاملاتی روز شنبه در بازار فیزیکی برق بورس انرژی ایران نیز ۲۰ هزار قرارداد معادل سه میلیون و ۳۶۰ هزار کیلووات ساعت برق به ارزش بیش از یک میلیارد و ۲۰۹ میلیون ریال توسط شرکت نیروی آذرخش- نیروگاه علی‌آباد گلستان برای دوره تحویل هفتگی فروردین ماه ۱۴۰۰ عرضه و مورد معامله قرار گرفت.

در بازار عمده‌فروشی برق هم نمادهای بارپیک روزانه، بارپایه روزانه، میان‌باری روزانه و کم‌باری روزانه ۱۰ اردیبهشت ۱۴۰۰ گشایش یافتند. همچنین در بازار عمده‌فروشی برق نمادهای بار پیک روزانه، بارپایه روزانه، میان‌باری روزانه و کم‌باری روزانه ۱۵، ۱۶ و ۱۷ فروردین سال جاری در پایان جلسه معاملاتی این روز متوقف شده و فرآیند تحویل آنها آغاز شد.

آغاز بازارگردانی یک شرکت فرابورسی

تسنیم- عملیات بازارگردانی نماد معاملاتی «وحکمت» در فرابورس ایران آغاز شد. شرکت فرابورس ایران از آغاز عملیات بازارگردانی سهام شرکت بیمه حکمت صبا با نماد معاملاتی «وحکمت» خبر داد.

شایان ذکر است در حالی از مهرماه سال گذشته تمامی شرکت‌های بورسی و شرکت‌های حاضر در فرابورس ملزم به معرفی بازارگردان شدند که به گفته مدیر نظارت بر ناشران بورس، همه ناشران پذیرفته‌شده در بورس موظفند برای انعقاد قرارداد بازارگردانی و معرفی بازارگردان به بورس اوراق بهادار تهران یا فرابورس ایران اقدام کنند.

بر این اساس در صورت اجرا نکردن این ابلاغیه، ناشران متخلف محسوب و جرایم برای آنان در نظر گرفته می‌شود که این جرایم و ضمانت اجرایی شامل تذکر، اخطار، محدودیت موقت یا دائم در دسترسی به سامانه معاملات، تعلیق یا لغو مجوزهای صادره توسط سازمان، محرومیت دریافت خدمات از ارکان بازار سرمایه برای مدت معین، جریمه نقدی، محرومیت از تصدی در هیات مدیره اشخاص تحت نظارت، سلب صلاحیت و لغو پذیرش می‌شود.

دیدگاه

کارشناس بازار سرمایه بررسی کرد

مزایای قابل توجه صندوق‌های با درآمد ثابت نسبت به سپرده‌های بانکی

کارشناس بازار سرمایه گفت: صندوق‌های با درآمد ثابت مشابه سپرده‌های بانکی هستند، نقدشوندگی بالایی دارند و برخلاف سپرده‌ها، شرط ماندگاری یک‌ساله برای سود بالا را ندارند. مهدی قلی‌پور اظهار کرد: از ابتدای شهریور امسال شاهد خروج نقدینگی ۷۵ هزار میلیارد تومانی از بورس بودیم هر چند در کل بخش عمده‌ای از این نقدینگی جذب سپرده‌های بانکی و صندوق‌های با درآمد ثابت شد، در ماه‌های اول بخش املاک و مستغلات داخلی و خارجی و طی ماه‌های اخیر رمزارزها نیز میزبان بخشی از این نقدینگی بوده‌اند ولی در شرایط کاهش نرخ ارز، همواره دارایی با درآمد ثابت که نرخ ۱۸ تا ۲۲ درصد داشتند، عمده این نقدینگی را بلعیده‌اند.

وی در ادامه با اشاره به نوع عملکرد صندوق‌های با درآمد ثابت افزود: این صندوق‌ها برخلاف بانک‌ها که نرخ‌های شکست سپرده بالایی دارند، طبق دستورالعمل بورس حداقل ۵ درصد و حداکثر ۲۵ درصد در سهام الزام به سرمایه‌گذاری دارند و مدیران صندوق‌ها بر اساس شرایط بورس، با این درصدها بازی می‌کنند. قلی‌پور ادامه داد: ولی در مجموع باید حداقل ۷۵ درصد دارایی‌شان در اوراق بهادار با درآمد ثابت و سپرده‌های بانکی سرمایه‌گذاری شده باشد بنابراین با توجه به تضامین اوراق و ریسک حداقلی سپرده‌های بانکی، ریسک این صندوق‌ها پایین است. این کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با باشگاه خبرنگاران جوان تاکید کرد: شرایط دیگری مانند الزام به سرمایه‌گذاری حداقل ۲۵ درصد در اوراق بهادار با درآمد ثابت دولتی و حداکثر ۴۰ درصد در سپرده‌های بانکی نیز وجود دارد، در حال حاضر ترکیب دارایی‌های عمده صندوق‌های با درآمد ثابت به شرح زیر است: پنج تا ۱۰ درصد سهام بورسی، ۲۵ درصد اوراق با درآمد ثابت دولتی، ۴۰ درصد سپرده بانکی، ۲۵ تا ۳۰ درصد سایر اوراق با درآمد ثابت است. قلی‌پور تاکید کرد: رتبه‌بندی و بازده روزانه، هفتگی، ماهیانه و سالیانه و از ابتدای این صندوق‌ها، در کنار اطلاعات ترکیب دارایی، ارزش دارایی‌ها و تعداد واحدهای سرمایه‌گذاری‌شان، مدیران، ضامن، حسابرس، متولی و امین در سایت fipiran.ir و در سایت‌های خود صندوق‌ها منتشر می‌شود می‌توان گفت که تاکنون با توجه به نظارت سختگیرانه و روزانه سازمان بورس، تخلفی در این صندوق‌ها دیده نشده است، برعکس سپرده‌های بانکی که نحوه استفاده بانک‌ها از آنها به وکالت از مردم شفاف نیست. سود این صندوق‌ها برخلاف بانک‌ها معمولا روزشمار است و صورت ابطال واحدها بین یک یا دو روز کاری پول پرداخت می‌شود.

■ نحوه سرمایه‌گذاری

این کارشناس در پاسخ به این سوال که صدور و ابطال واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق‌ها به چه شکل است؟ بیان کرد: صدور و ابطال واحدهای سرمایه‌گذاری بسیار آسان و به صورت آنلاین است و به جز صندوق‌های etf مابقی از طریق وبسایت خود صندوق‌ها سرمایه‌گذاری قابل ابطال است. نرخ صدور و ابطال در سامانه آنلاین صندوق هر روز اعلام می‌شود. برخی از صندوق‌های بانکی در شعب بانک هم قابلیت صدور و ابطال دارند، ولی آنلاین از طریق وبسایت صندوق هم شدنی است که در سامانه مرکز اطلاعات مالی ایران fipiran بخش صندوق‌ها قابل دسترسی است. صندوق‌های با درآمد ثابت قابل معامله یا etf مشابه سهام از طریق کارگزاران بورس و یا حساب آنلاین مشابه سهام قابلیت معامله دارند. قلی‌پور درباره میزان ریسک این صندوق‌ها گفت: این صندوق‌ها کم‌ریسک هستند، ولی بدون ریسک نیستند. در صندوق‌های با درآمد ثابت انتخاب صندوق با توجه به هدف سرمایه‌گذار مهم است، ریسک‌گریزها باید دنبال صندوق‌های بزرگ با حداقل سرمایه‌گذاری در سهام باشند و ریسک‌پذیران می‌توانند صندوق‌های درآمد ثابت کوچک‌تر با درصد سهام بیشتر را انتخاب کنند. همچنین اگر رتبه بازدهی یک‌ساله و بلندمدت آنها را بررسی کنند، برخی صندوق‌ها ضامن هم دارند که البته الزامی نیست و برخی هم پیش‌بینی سود ارائه می‌کنند که اهمیت چندانی ندارد.

■ دورنمای بورس ۱۴۰۰

قلی‌پور در پاسخ به این سوال که، چشم‌انداز فعلی بازار سرمایه متاثر از چه عواملی است؟ پاسخ داد: نرخ سود بانکی، در شرایطی که انتظارات از رشد ارز و قیمت محصولات شرکت‌های تعدیل‌شده، موثرترین عامل اثرگذار بر بورس است، اگر نرخ سود بانکی کاهش نیابد، همچنان شاهد افت و نقطه تعادلی پایین‌تر در بازار خواهیم بود. او با اشاره به بودجه ۱۴۰۰ بیان کرد: بودجه ۱۴۰۰، نرخ ارز در بودجه بالاخص حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی و ارز تبدیل درآمدهای نفتی بر بازار اثرگذار است. اگر ارز ۴۲۰۰ حذف شود، برخی صنایع که نرخ محصولاتشان به شدت کنترل شده آزاد می‌شوند و اثر موثری بر صنایع عمدتا غذایی و قندی، دارو و لاستیک خواهد داشت. همچنین میزان فروش نفت و نرخ نفت بر میزان کسری بودجه دولت، رشد نقدینگی، میزان تامین مالی در بورس اثرگذار خواهد بود، که بهترین حالت فروش ۲/۵ میلیون بشکه‌ای نفت در نرخ ارز نزدیک به ۲۰ هزار تومان است. این کارشناس بازار سرمایه در ادامه در خصوص انتخابات ریاست‌جمهوری ۱۴۰۰ گفت: ایران و ایالات متحده علاقه‌ای به جدی شدن مذاکرات برجامی جدید قبل از انتخابات ریاست‌جمهوری بعدی ایران ندارند، بنابراین به نظرم تا خرداد ۱۴۰۰ شرایط در بازار ارز تعادلی در سطوح بین ۲۰ تا ۲۵ تومان خواهد بود، ولی امکان کاهش بیشتر ارز هم وجود دارد که بالطبع اثری منفی بر بورس خواهد داشت. قلی‌پور ادامه داد: واکسن کرونا، یکی دیگر از عوامل اثرگذار است که با بهبود وضعیت اقتصادی دنیا و ایران به واسطه واکسن کرونا، شرایط برای قیمت نفت، کامودیتی‌ها و در کل بورس بهبود می‌یابد، با این حال باید دید که اثر ارز چه مقدار از رشد بورس را به خاطر احیای اقتصادی خواهد بلعید. او افزود: قیمت‌گذاری‌ها در وزارت صمت، بهداشت و نفت عامل موثر دیگری بر بازار هستند. با کاهش انتظارات تورمی، الان بهترین زمان برای آزادسازی قیمت‌ها در بورس کالا، محصولات دارویی، غذایی و سیمان، خودرو و پتروشیمی است، ولی طی چند ماه گذشته سیاست‌های ضد و نقیض بازار را نگران کرده بود. این کارشناس بازار سرمایه در پاسخ به این سوال که اصلاح کدام عامل باعث بهتر شدن وضعیت بازار می‌شود؟ اظهار کرد: بازار سرمایه به صورت عاجل نیاز به کاهش نرخ سود بانکی دارد. با اولویت دوم نرخ‌گذاری‌های دولتی باید برداشته و جذب سرمایه‌گذاران خارجی برای بهبود رشد اقتصادی و در نهایت بورس تسریع شوند. همچنین دولت با افزایش درآمدهای نفتی و ارزی ناشی از احیای برجام، تامین مالی از بازار سرمایه را فعلا باید به بعد موکول کند و البته در صورت نیاز سوبسیدهای نرخ بهره، خوراک، مالیات، انرژی و امثالهم را برای شرکت‌ها در یک دوره دوساله افزایش دهد.

آگهی حصر وراثت

خانم فریبا شریفیان‌قهفرخی دارای شناسنامه شماره ۱۳۸ به شرح دادخواست به کلاسه ۸۰۲/۹۹ از این شورا درخواست گواهی حصر وراثت نموده و چنین توضیح داده که شادروان سکینه ذبیحی قهفرخی به شناسنامه ۱۴۳ در تاریخ ۹۹/۱۱/۹ اقامتگاه دائمی خود بدرود زندگی گفته ورثه حین‌الفوت آن مرحوم منحصر است به:
۱- نام و نام‌خانوادگی: رضا شریفیان فرزند بهرام ش‌ش ۲۰۵۳ فرزند متوفی ۲- نام و نام‌خانوادگی: فریبا شریفیان‌قهفرخی فرزند بهرام ش‌ش ۱۳۸ فرزند متوفی ۳- نام و نام‌خانوادگی: سهیلا شریفیان فرزند بهرام ش‌ش ۹۴۲۰ فرزند متوفی ٤- نام و نام‌خانوادگی: طاهره شریفیان فرزند بهرام ش‌ش ۹۸۰۷ فرزند متوفی ۵- نام و نام‌خانوادگی: فیروزه شریفیان فرزند بهرام ش‌ش ۳۳۵ فرزند متوفی ۶- نام و نام‌خانوادگی: مریم شریفیان فرزند بهرام ش‌ش ۱۱ فرزند متوفی ۷- نام و نام‌خانوادگی: مرتضی شریفیان فرزند بهرام ش‌ش ۹۸۹۰ فرزند متوفی ۸- نام و نام‌خانوادگی: فروغ شریفیان فرزند بهرام ش‌ش ۲۳۱ فرزند متوفی ولاغیر.
اینک با انجام تشریفات مقدماتی درخواست مزبور را یک مرتبه آگهی می‌نماید تا هر کسی اعتراضی دارد و یا وصیت‌نامه از متوفی نزد او باشد از تاریخ نشر آگهی ظرف یک ماه به شورا تقدیم دارد والا گواهی صادر خواهد شد.
رییس شورای حل اختلاف شماره ۲۰ فرخ‌شهر

آگهی ابلاغ وقت دادرسی پرونده کلاسه ۲/۱۴۰۰ شورای حل اختلاف شماره ۲۰ فرخ‌شهر

خواهان: ثریا روغنی فرزند خسرو (فرخ‌شهر- بلوار ولی‌عصر ک ۱/۶ پ ۶)
خوانده: سامان تقی‌نژاد (مجهول‌المکان)
خواسته: مطالبه وجه به میزان ۳۵/۰۰۰/۰۰۰ ریال به انضمام هزینه‌های دادرسی
وقت رسیدگی: ۱۴۰۰/۲/۲۶ ساعت ۹ صبح
خواهان دادخواستی به خواسته مذکور در مورخه ۱۴۰۰/۱/۱٤ به طرفیت خوانده تقدیم شعبه شورای حل اختلاف شماره ۲۰ فرخ‌شهر نموده که به کلاسه ۲/۱۴۰۰ ثبت گردیده و باعنایت به مجهول‌المکان بودن خوانده مراتب در اجرای ماده ۷۳ قانون آیین دادرسی مدنی یک نوبت در یکی از جراید کثیرالانتشار آگهی می‌گردد تا خوانده ضمن مراجعه به دفتر شعبه و اخذ نسخه ثانی دادخواست و ضمائم آن در تاریخ فوق در جلسه دادرسی حاضر شود.
دبیرخانه شورای حل اختلاف شماره ۲۰ فرخ‌شهر

آگهی ابلاغ وقت دادرسی پرونده کلاسه ۳/۱۴۰۰ شورای حل اختلاف شماره ۲۰ فرخ‌شهر

خواهان: حجت‌اله مهری قهفرخی فرزند حسین (فرخ‌شهر- خ ولی‌عصر ک ۱/۶ پ ۶)
خوانده: سامان تقی‌نژاد (مجهول‌المکان)
خواسته: مطالبه وجه به میزان ۵/۰۰۰/۰۰۰ ریال به انضمام سایر هزینه‌های دادرسی
وقت رسیدگی: ۱۴۰۰/۲/۲۶ ساعت ۹:۳۰
خواهان دادخواستی به خواسته مذکور در مورخه ۱۴۰۰/۱/۱٤ به طرفیت خوانده تقدیم شعبه شورای حل اختلاف شماره ۲۰ فرخ‌شهر نموده که به کلاسه ۳/۱۴۰۰ ثبت گردیده و باعنایت به مجهول‌المکان بودن خوانده مراتب در اجرای ماده ۷۳ قانون آیین دادرسی مدنی یک نوبت در یکی از جراید کثیرالانتشار آگهی می‌گردد تا خوانده ضمن مراجعه به دفتر شعبه و اخذ نسخه ثانی دادخواست و ضمائم آن در تاریخ فوق در جلسه دادرسی حاضر شود.
دبیرخانه شورای حل اختلاف شماره ۲۰ فرخ‌شهر

آگهی قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۱۳۹۹۶۰۳۰۱۰۶۰۰۰۶۲۷۰ هیات اول موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک ورامین تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای بهزاد ندائی فرزند رحیم به شماره شناسنامه ۲۷۷۹۶ صادره از تهران در شش‌دانگ یک باب خانه به مساحت ۹۵/۲۰ مترمربع پلاک شماره ۹۳۷ فرعی از ۷- اصلی واقع در قریه کاظم‌آباد بخش حوزه ثبت ملک ورامین از مالکیت حسن شیرکوند فرزند علی‌اصغر محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.
تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۱/۱۶
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۱/۳۱
۵ م الف- محمد رحیم‌پوررایینی- رییس ثبت اسناد و املاک ورامین

آگهی قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۱۳۹۹۶۰۳۰۱۰۶۰۰۰۵۷۹۱ هیات اول موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک ورامین تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای موسی رحیمی محسن‌آباد فرزند بیوک به شماره شناسنامه ۳۳۸ صادره از در شش‌دانگ یک قطعه زمین با بنای احداثی در آن به مساحت ۱۲۵/۱۶ مترمربع پلاک شماره ۷۷۷ فرعی از ۶۷- اصلی قطعه ۷۲۸ واقع در قریه باغخواص بخش حوزه ثبت ملک ورامین از مالکیت علی حیدری‌خواص فرزند ایمانعلی محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.
تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۱/۱۶
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۱/۳۱
۷ ث/ م الف- محمد رحیم‌پوررایینی- رییس ثبت اسناد و املاک ورامین

آگهی فقدان سند مالکیت

بنا به درخواست مالک علی بوربور به شماره یکتا ۱۳۹۹۸۰۰۰۱۱۱۰۰۰۰۲۳۶ مورخ ۹۹/۱۲/۹ مبنی بر اعلام مفقودی سند مالکیت ملک مورد تقاضا با تسلیم دو برگ استشهادیه گواهی امضا شده ذیل شماره ٥۳۸۰٤ مورخ ۹۹/۱۰/۶ در دفترخانه اسناد رسمی ۲ ورامین به ضمیمه درخواست مالک ۱۳۹۹۸۵۶۰۱۰۶۰۰۱۱۹۶۲ مورخ ۹۹/۱۰/۹ که تقاضای صدور سند مالکیت المثنی نموده است مراتب در اجرای ماده ۱۲۰ آیین‌نامه قانون ثبت به شرح ذیل آگهی می‌گردد.
۱- نام و نام‌خانوادگی مالک: آقای علی بوربور
۲- میزان مالکیت: سند مالکیت شش‌دانگ یک واحد آپارتمان به مساحت ۱۱۰/۱۱ یکصد و ده متر و یازده صدم مترمربع قطعه دوم تفکیکی تحت پلاک ۲٤۲۰ فرعی از ۲ اصلی مفروز از ٤۸۱ فرعی از اصلی مذکور طبقه همکف به انضمام انباری قطعه ۲ به مساحت ٥/۲۳ مترمربع واقع در زیرزمین اول و نیز پارکینگ قطعه ۲ به مساحت ۱۲/٥۱ مترمربع با قدرالسهم از عرصه و سایر مشاعات و مشترکات طبق قانون تملک آپارتمان‌ها و آیین‌نامه اجرایی به شماره چاپی ۸۳۳۱۶۳ ابتدا به‌نام داود بوربور ثبت و سند صادر شده سپس تمامی مورد ثبت برابر سند قطعی ۹۰۰۱۰ مورخ ۹۱/۲/۱۹ دفتر ۲ ورامین به علی بوربور فرزند جعفر ش ش ۸۰۲۰ منتقل شده است که تماما برابر سند رهنی ۹۰۰۱۲ مورخ ۹۱/۲/۱۹ در رهن بانک مسکن شهید باهنر ورامین می‌باشد که نامبرد درخواست سند المثنی نموده است.
۳- علت از بین رفتن: جابه‌جایی
٤- به حکایت سوابق ثبتی و ثبت دفتر املاک تاکنون نسبت به مورد ثبت معامله‌ای صورت نگرفته است لذا با توجه به فقدان سند مالکیت ملک فوق‌الذکر و درخواست المثنی مراتب اعلام تا شخص یا اشخاصی که نسبت به ملک مورد آگهی معامله‌ای انجام داده‌اند و یا مدعی وجود سند مالکیت نزد خود می‌باشند ظرف مدت ۱۰ روز از تاریخ انتشار آگهی به ثبت اسناد ورامین مراجعه و اعتراض خود را ضمن ارائه اصل سند مالکیت یا سند انتقال، تسلیم نماید و چنانچه ظرف مهلت مقرر اعتراضی واصل نشود سند مالکیت المثنی طبق قانون و مقررات صادر و تسلیم خواهد شد.
۶ ث/ م الف- محمد رحیم پوررایینی- رییس ثبت اسناد و املاک شهرستان ورامین

آگهی تحدید حدود اختصاصی

نظر به اینکه عملیات تحدید حدود پلاک ۵۷۷۰ واقع در بخش یک بهبهان به عمل نیامده و برابر سند رسمی/ قولنامه عادی یک قسمت مفروزی به آقای محسن صحت‌نژاد فرزند عبدالرسول انتقال داده شده که به استناد ماده ۱۳ قانون تعیین تکلیف اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی و آیین‌نامه مذکور، تحدید حدود اختصاصی شش‌دانگ یک باب ساختمان به مساحت ۲۷۳/۱۱ مترمربع در قسمتی از پلاک فوق در تاریخ ۱۴۰۰/۰۲/۰۷ راس ساعت ۸ صبح به عمل خواهد آمد. لذا از مالکین مجاور و متقاضی دعوت می‌شود تا در وقت مقرر در محل حضور به هم رسانند. عدم حضور مالکین مجاور مانع از عملیات تحدید حدود نخواهد شد. اعتراض معترضین بر حدود و حقوق ارتفاقی پس از تنظیم صورتجلس تحدیدی می‌بایست توسط معترضین ظرف یک ماه از تاریخ تسلیم به واحد ثبتی با تقدیم دادخواست به مراجع ذیصلاح قضایی صورت پذیرد.
تاریخ انتشار: ۱۴۰۰/۰۱/۱۶
۸/۲ م الف- کاظمی- رییس ثبت بهبهان

آگهی اجرای تبصره ۱ ماده ۱۰۵ آیین‌نامه قانون ثبت

بدین‌وسیله اشعار می‌دارد آقای عباس رنجبران مالک شش‌دانگ پلاک ثبتی ۲۳/۱۱۱۲ مفروز و مجزی شده از ۸۹٤ فرعی واقع در ریحان‌آباد بخش بهنام پازوکی ورامین قصد حذف عبارت بهای ثمینه اعیانی از سند مالکیت فوق را دارد و پس از تقاضای مشارالیه مراتب به کارشناس رسمی دادگستری آقای شاهین قاسمی‌بختیاری ارجاع و طی شماره وارده ۱۳۹۷۸۵۶۰۱۰۶۰۰۰۹۲۱۶-۹۹/۸/۱۹ نظریه ایشان ارائه گردیده است و به موجب آن پلاک فوق فاقد هرگونه بنا و ساخت و ساز و ارزش اعیانی می‌باشد، لذا مراتب به مالک ثمینه اعیان خانم‌ها معصومه و معمار خانم ورثه مرحوم حسن‌خان محمدی و یا اشخاص حقیقی ذی‌حق اعلام می‌گردد، در صورتی که مدعی تضییع حق می‌باشید ظرف مدت سی روز از تاریخ انتشار این آگهی به دادگاه محل مراجعه و گواهی طرح دعوا را به این اداره ارائه نمایید در غیر این صورت در اجرای تبصره ۲ ماده فوق سند مالکیت بدون استثناء بهاء ثمینه اعیان به نام متقاضی صادر می‌گردد.
۸ ث/ م الف- محمد رحیم‌پوررایینی- رییس اداره ثبت اسناد و املاک ورامین

خبر

اتاق اصناف اطلاعیه داد

خطر تعطیلی یک میلیون واحد صنفی و بیکاری ۳ میلیون نفر

ایلنا- بر اساس آنچه فعالان صنفی می‌گویند چنانچه بیشتر شهرهای کشور بار دیگر به وضعیت قرمز بازگردند، بیش از یک میلیون واحد صنفی تعطیل می‌شوند و حدود سه میلیون نفر شاغل در آن، به تعداد روزهایی که در شرایط قرمز قرار می‌گیریم، بیکار خواهند شد که این امر به معنای خساراتی سنگین بر اقتصاد و معیشت خانوارهایی که از مشاغل صنفی ارتزاق می‌کنند خواهد بود. بر این اساس اتاق اصناف ایران اعلام کرد: بنابر اعلام وزارت بهداشت و به دنبال سفرها و دورهمی‌های نوروزی، همچنین عادی‌انگاری شرایط و کاهش رعایت پروتکل‌های بهداشتی، آمارهای رسمی افزایش مبتلایان به بیماری کرونا و پیشروی وضعیت شهرستان‌های کشور به سمت رنگ‌های نارنجی و قرمز را نشان می‌دهد به طوری که در تاریخ ۱۴ فروردین ۱۴۰۰، تنها ۲۸ شهرستان آبی بوده و ۲۴۷ شهرستان در وضعیت زرد، ۱۲۶ شهرستان نارنجی و ۴۷ شهرستان در وضعیت قرمز قرار گرفته‌اند.

به علاوه، پیش‌بینی وزارت بهداشت حاکی از آن است که به زودی شهرهای بیشتری ازجمله تهران، کرج و اصفهان به وضعیت قرمز خواهند رسید و این در حالی است که در وضعیت قرمز علاوه بر افزایش احتمالی آمار قربانیان کرونا، با تعطیلی گسترده کسب‌وکارها مواجه شده و تنها گروه شغلی ۱ که مشاغل ضروری خوانده می‌شوند مجاز به فعالیتند. به این ترتیب چنانچه بیشتر شهرهای کشور، باری دیگر به وضعیت قرمز بازگردند، بیش از یک میلیون واحد صنفی تعطیل و حدود سه میلیون نفر شاغل در آن، به تعداد روزهایی که در شرایط قرمز قرار می‌گیریم، بیکار خواهند شد که این امر به معنای خساراتی سنگین بر اقتصاد و معیشت خانوارهایی که از مشاغل صنفی ارتزاق می‌کنند خواهد بود.

همچنین یادآور می‌شود: در شرایط نارنجی گروه‌های شغلی ۱ و ۲ و در شرایط زرد گروه‌های شغلی ۳و۱،۲ مجاز به فعالیتند و تنها در شرایط آبی است که همه گروه‌های شغلی من‌جمله گروه شغلی ۴ با رعایت پروتکل‌های بهداشتی اجازه فعالیت می‌یابند. از این رو از تمامی واحدها و تشکل‌های صنفی و دیگر گروه‌های اجتماعی و دستگاه‌های مرتبط انتظار می‌رود در جهت جلوگیری از پیشروی بیش از پیش و انتشار ویروس کرونا در سطح جامعه هرآنچه در توان دارند به کار بسته و با جدیت و توجه خاص نسبت به رعایت پروتکل‌های بهداشتی اهتمام ورزند.

افزایش ۹۰۰ درصدی قیمت کولر در ٤ سال

ایسنا- نایب رییس اتحادیه فروشندگان لوازم خانگی اهواز با اشاره به افزایش ۹۰۰ درصدی قیمت کولر در چهار سال اخیر گفت: چهار سال است که در کشور، هیچ شرکتی ثبت سفارش برای واردات کولر انجام نداده است.

محمدرضا جهانی با اشاره به نیاز سالانه ۳۰۰ هزار دستگاه انواع کولر برای استان خوزستان اظهار کرد: چهار سال است که در کشور، هیچ شرکتی ثبت سفارش برای واردات کولر انجام نداده است و در ماه‌های آینده نیز به دلیل بالا بودن نرخ ارز و زمانبر بودن روال واردات، هیچ کولری از طریق شرکت‌ها به بازار وارد نمی‌شود. وی افزود: قیمت یک دستگاه کولر ۳۰ هزار در سال ۹۶، سه میلیون تومان بوده است اما در حال حاضر قیمت همان کولر ۲۷ میلیون تومان است. جهانی با اشاره به قیمت انواع کولر در بازار اهواز تصریح کرد: کولر ۳۰ هزار پرفروش‌ترین و پرمتقاضی‌ترین کولر است و قیمت آن از ۱۹ میلیون تا ۲۴ میلیون تومان و یا بالاتر است. کولر ۱۲ هزار از پنج میلیون و ۶۰۰ هزار تا هفت میلیون و ۳۰۰ هزار تومان و کولر ۳۶ هزار نیز از ۲۹ میلیون تا ۳۶ میلیون تومان بسته به برند و نوع کولر، قیمت دارند که این قیمت‌ها در بازار در واقع، فاجعه هستند.

سایه موانع سه‌گانه بر سر راه بخش کشاورزی

ایسنا- رییس نظام صنفی کشاورزی عدم استفاده از ظرفیت تشکل‌های بخش کشاورزی، بوروکراسی‌های طولانی برای سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی و عدم حمایت جدی از تولیدکنندگان را از موانع پیش روی بخش کشاورزی دانست. محمد شفیع ملک‌زاده در پاسخ به این سوال که با توجه به شعار سال به نظر شما چه موانعی بر سر راه کشاورزی کشور وجود دارد، اظهار کرد: از تولیدکننده به طور جد حمایتی که بتواند با خیال آسوده تولید کند و طبق برنامه وزارت جهاد کشاورزی پیش برود، انجام نمی‌شود.

وی ادامه داد: در تصمیماتی که گرفته می‌شود از نظرات کشاورزان و صاحب‌نظران عرصه تولید استفاده نمی‌شود و هرکس برنامه‌ریزی خاص خود را انجام می‌دهد. رییس نظام صنفی کشاورزی عدم اعتماد و بهره‌گیری از ظرفیت تشکل‌های بخش کشاورزی را از موانع دیگر دانست و گفت: تشکل‌های خوبی در بخش کشاورزی وجود دارد ولی باور بخش دولتی به تشکل‌ها ضعیف است و از ظرفیت آنها به درستی استفاده نمی‌شود. همین امر منجر به این شده که با تعدد دلالان غیرضرور از تولید تا مصرف مواجه شویم، تولید تحت‌الشعاع قرار بگیرد و در نهایت تولیدکننده و مصرف‌کننده متضرر شوند.

وی اضافه کرد: اگر از ظرفیت تشکل‌ها استفاده شود و محصولات کشاورزی را به طور مستقیم عرضه کنیم از مزرعه تا سفره مدیریت می‌شود و در نتیجه زنجیره تولید و ارزش ایجاد خواهد شد که برای همه سودمند خواهد بود. از طرفی دولت هم می‌تواند با صادرات محصولات کشاورزی ارزآوری خوبی در این بخش داشته باشد.

ملک‌زاده بوروکراسی طولانی در سرمایه‌گذاری را از دیگر موانع پیش روی بخش کشاورزی عنوان کرد و گفت: اگر کسی بخواهد در بخش کشاورزی سرمایه‌گذاری کند راه‌های پرپیچ و خم و موانعی سر راهش وجود دارد که در نهایت یا باعث می‌شود سرمایه‌گذار برای سرمایه‌گذاری رغبتی نشان ندهد و یا اینکه در بین راه منصرف شود. همین امر نیز باعث شده که در صنایع تبدیلی و تکمیلی محصولات کشاورزی مشکلات بسیاری داشته باشیم. وی معتقد است در صورت رفع این موانع شعار سال محقق خواهد شد و تولید نیز رونق خواهد گرفت.

کارشناسان از سیاست‌های داخلی و ناهماهنگی دستگاه‌ها در حوزه تجارت خارجی انتقاد کردند

سیر نزولی صادرات

«جهان‌صنعت»- کاهش ارزش پول ملی و سیر صعودی نرخ دلار در سال گذشته اگرچه شرایطی ویژه برای رشد صادرات را فراهم کرد اما به دلیل آنچه کارشناسان از آن با عناوینی همچون سیاست‌های نسنجیده داخلی، ناهماهنگی دستگاه‌ها، خودتحریمی و... یاد می‌کنند، شاهد این بودیم که صادرات با کاهش قابل توجهی در حوزه‌های گوناگون از جمله خدمات فنی و مهندسی روبه‌رو شد. در این میان در رابطه با کالاهایی همچون محصولات کشاورزی و باغی از جمله خرما نیز با چالش‌هایی روبه‌رو بودیم که در نهایت باعث شد بخش زیادی از این محصول روی دست باغداران باقی بماند. البته کاهش صادرات در زمینه‌های گوناگون چیزی نبود که قابل پیش‌بینی نباشد و کارشناسان از همان ماه‌های گذشته با هشدار در مورد سیاست‌های دولت در حوزه تجارت خارجی در این خصوص اظهار نگرانی کرده بودند تا اینکه آمارهای تجارت خارجی در سال گذشته نشان داد که بی‌توجهی دولت به نظرات و مشورت‌های بخش خصوصی می‌تواند تا حد زیادی دردسرساز شود آن هم در زمانی که تجارت ایران به طور کلی محدود شده و وضعیت خوبی ندارد و از سوی دیگر بخش زیادی از منابع ارزی برای تامین کالاهای اساسی از طریق ارزهای حاصل از صادرات تامین می‌شود.

در این راستا اتاق بازرگانی تهران در گزارشی جدید به بررسی عملکرد تجاری ایران در ۱۱ ماهه سال ۱۳۹۹ پرداخته که نشان از کاهش آمار در قیاس با سال قبل دارد. بر این اساس تا پایان بهمن ماه سال گذشته میزان کل تجارت ایران از مرز ۶۵/۵ میلیارد دلار گذشته که در مقایسه با عدد ۷۸/۷ میلیارد دلاری سال قبل کاهشی حدود ۱۳ میلیارد دلاری را نشان می‌دهد. همچنین در ۱۱ ماهه سال ۱۳۹۹ میزان کل صادرات بدون نفت ایران حدود ۳۱ میلیارد دلار بوده که نسبت به مدت مشابه سال قبل، کاهش حدود هفت میلیارد دلاری را نشان می‌دهد. در حوزه واردات نیز آمار ۳۴ میلیارد دلاری به ثبت رسیده که در قیاس با حدود ۴۰ میلیارد دلار واردات سال قبل کاهشی شش میلیارد دلاری را به ثبت رسانده است. به این ترتیب تراز تجاری ایران در سال ۱۳۹۸، حدود منفی ۱/۹ میلیارد دلار بوده اما این عدد در سال گذشته به حدود منفی سه میلیارد دلار افزایش یافته است.با توجه به اینکه آمارها نشان می‌دهد تجارت خارجی در سال گذشته به شدت آب رفته است و همچنین سیاست‌های دولت، دلسردی بسیاری از صادرکنندگان از امر تجارت را به دنبال داشته است، به تازگی رییس کنفدراسیون صادرات ایران با اشاره به کاهش ۵۷ درصدی ارزش پول ملی که ضربات طاقت‌فرسایی به اقتصاد وارد کرده است، اعلام کرد: در بخشی که در همه جای دنیا می‌تواند فرصت باشد یعنی صادرات، باز هم نسبت به سال ۹۸ با کاهش مواجه بودیم.محمد لاهوتی هشدار داد: در حوزه سیاست‌های داخلی، سیاستگذاری‌های ارزی و سیاست‌های اقتصادی اگر اتفاق خاصی رخ ندهد کماکان با مشکلات سال ۹۹ دست به گریبان خواهیم بود. وی با انتقاد از سوءمدیریت‌ها در سال گذشته خاطرنشان کرد: این مساله را یقینا تنها باید به حساب سوءمدیریت و ناکارآمدی بگذاریم، این موضوع هیچ ارتباطی با تحریم ندارد.قطعا اگر این سیاست‌ها در سال جاری برطرف شود و به پیشنهادات بخش خصوصی و فعالان اقتصادی توجه بیشتری شود از کج‌سلیقگی و سخت‌گیری‌های بی‌مورد جلوگیری شود، شرایط تعهد ارزی برای صادرکنندگان تسهیل شود و در نهایت توافقاتی که در انتهای سال گذشته با بخش خصوصی شد و ابلاغیه ۱۷۷ تصویب شود، صادرات ما می‌تواند رشد کند.

در این راستا همچنین روسای اتاق‌های بازرگانی، تعاون و اصناف ایران در نامه‌ای به رییس‌جمهور در رابطه با صادرات کمک خواستند و تاکید کردند: اگر مشکلات حوزه صادرات برطرف نشود، عملا اجرای مصوبه جلسه ۱۷۷ ستاد هماهنگی اقتصادی دولت بلااثر خواهد ماند. بر همین اساس و در پی انتقادات کارشناسان تجارت خارجی از سیاست‌های دولت در حوزه صادرات که بسیار بحث‌برانگیز شده است، دیروز پیشنهاد وزارت صنعت و اتاق ایران برای اصلاح سیاست‌های ارزی تصویب شد. در واقع در جلسه دویست و چهاردهم ستاد هماهنگی اقتصادی دولت به ریاست حسن روحانی، گزارشی از اجرای مصوبه ۱۷۷ ستاد اقتصادی دولت در راستای سیاست‌های ارزی و تجاری، خوانده شد؛ همچنین پیشنهادهای وزارت صنعت، معدن و تجارت که با نظر صادرکنندگان و اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران تهیه شده است، مطرح شد و در نهایت این پیشنهادها با هدف تسهیل تجارت، تشویق صادرات و رفع موانع تولیدکنندگان در واردات مواد اولیه قطعات موردنیاز به عنوان ادامه مصوبه قبلی به تصویب رسید. بنابراین به‌نظر می‌رسد که پیشنهادهای بخش خصوصی موردتوجه دولت قرار گرفته است، اگرچه باید تا مشخص شدن جزئیات کامل آن صبر کرد و واقعیت‌های موجود در حوزه تجارت خارجی را از نگاه کارشناسان و فعالان این حوزه مورد توجه قرار داد.

■ ضربه به صادرات خدمات فنی و مهندسی

طبق گفته دبیر کل انجمن صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی، در سال ۹۹ میزان صادرات خدمات فنی و مهندسی به حداقل میزان خود رسید. بهمن صالحی‌جاوید گفت: در سال ۹۹ میزان صادرات خدمات فنی و مهندسی تنها ۵۰۰ میلیون دلار بود یعنی به ۱۰ درصد میزان ۱۰ سال پیش کاهش پیدا کرده است. بنابراین می‌توان گفت در این مدت به جای رشد ۳۸ درصدی سالانه ۱۰ درصد با کاهش مواجه بودیم.

دبیر کل انجمن صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی اظهار کرد: چند سالی است که صادرات خدمات فنی و مهندسی تحت تاثیر برخی سیاست‌های داخلی سیر نزولی دارد، سال ۹۹ نیز میزان این نوع صادرات به حداقل خود رسید. این در حالی است که دلایلی مانند تحریم، سیاست‌های بانکی و عدم صدور ضمانتنامه این سیر نزولی را شتاب می‌دهند.

وی افزود: شرکت‌های صادرکننده خدمات فنی و مهندسی تلاش می‌کنند به هر نحوی شده به دولت کمک کنند تا مشکلات مربوط به تحریم‌ها و موانع خارجی رفع شود اما می‌توان گفت که مشکلات و موانع داخلی به شکل قدرتمندتری صادرات خدمات فنی و مهندسی را مختل کرده است.

■ بزرگ‌ترین مشکل صادرات، داخلی است

دبیر کل انجمن صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی با انتقاد از موانع داخلی گفت: شیوع پاندمی کرونا در سال گذشته هم همان‌طور که روی همه حوزه‌های تجاری در عرصه بین‌المللی تاثیر گذاشت، صادرات خدمات فنی و مهندسی را نیز تحت تاثیر قرار داد. اما بزرگ‌ترین مشکل، داخلی و عدم فهم کامل و جامع دولت از صادرات خدمات فنی و مهندسی بود که نتوانست مساعدت‌هایی را از سال ۹۰ به بعد با صادرات خدمات فنی مهندسی انجام دهد تا به امروز که به بدترین شرایط رسیده‌ایم.وی با تاکید بر سیر نزولی این نوع صادرات به ایلنا تصریح کرد: اواخر دهه ۸۰ با پشتیبانی‌ها و جوایز صادراتی که در نظر گرفتند، سیر صعودی ۳۸ درصدی در صادرات خدمات فنی و مهندسی شروع شد به طوری که به میزان پنج میلیارد دلار در سال ۹۰ رسید. اگر همان سیر ادامه پیدا می‌کرد باید در سال ۹۵ به حجم ۲۵ میلیارد دلار صادرات خدمات فنی و مهندسی می‌رسیدیم. صالحی افزود: در سال ۹۹ میزان صادرات خدمات فنی و مهندسی تنها ۵۰۰ میلیون دلار بود یعنی به ۱۰ درصد میزان ۱۰ سال پیش کاهش پیدا کرده است یعنی می‌توان گفت در این مدت به جای رشد ۳۸ درصدی سالانه ۱۰ درصد با کاهش مواجه بودیم.

■ عدم مساعدت دولت

دبیر کل انجمن صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی علت این موضوع را عدم پشتیبانی‌های مالی، بانکی و عدم مساعدت دولت دانست و در ادامه خاطرنشان کرد: نبود جوایز صادراتی که شرکت‌ها را برای حضور در مناقصات رقابت‌پذیر می‌کرد و صدور ضمانتنامه‌ها برای اجرای پیمان‌هاست.

وی در مورد وضعیت صادرات خدمات فنی و مهندسی در سال ۱۴۰۰ پیش‌بینی کرد: بسیار امیدوار هستیم که یا دولت در پایان راه هشت ساله خود تصمیماتی بگیرد تا صادرات خدمات فنی و مهندسی بتواند به ریل خود برگردد یا دولت بعدی بتواند اشتباهات یک دهه گذشته را در کنترل رشد مثبت این حوزه تکرار نکرده و به اقتصاد و خدمات فنی و مهندسی را مجدد آغاز کند.

■ ناهماهنگی دستگاه‌ها

در این خصوص همچنین عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی ایران گفت: آنچه بیش از هر چیز در دو سال گذشته به دلسردی صادرکنندگان دامن زد ناهماهنگی دستگاه‌های مربوط به صادرات غیرنفتی بود.

هادی حنایی افزود: برای نمونه، در سال گذشته، ناهماهنگی گمرک با سازمان استاندارد درباره استاندارد اجباری خرما، باعث شد خرمای باغداران روی دست‌شان بماند و صادرکنندگان عطای صادرات را به لقایش ببخشند

وی اضافه کرد: در شرایطی که محصول خرما در کانتینرها آماده صادرات به دیگر کشورها بود، سازمان استاندارد در دستوری ناگهانی مقررات مربوط به استاندارد اجباری این محصول را تغییر داد و همین به توقف روند صادرات منجر شد. هرچند تغییر این مقررات به نفع کیفیت در فرآیند صادرات است اما ناهماهنگی میان سازمان‌ها در مرحله اجرا، به زیان صادرکنندگان تمام می‌شود.

حنایی گفت: همه‌گیری کرونا چالشی مضاعف برای صادرکنندگان بود یعنی در ماه‌های نخست همه‌گیری، با اعمال قرنطینه در کشورهای مقصد و تغییر مقررات، شرایط برای صادرکنندگان ایرانی سخت‌تر شد.

■ پیچیدگی بازگشت ارز صادراتی

حنایی افزود: در یک نمونه، صادرکنندگان به دلیل تغییر مقررات کشور مقصد مجبور به تغییر اسناد صادراتی شدند و همین مساله بازگشت ارز صادراتی را پیچیده می‌کند.

حنایی ادامه داد: صادرات محصولات کشاورزی ایران به امارات متحده عربی برای کاهش قیمت تمام‌شده با لنج انجام می‌شود. بار هر لنج بار معادل بار ۲۰ کامیون است که دست کم متعلق به ۱۰ صادرکننده است بنابراین برای تخلیه و تحویل بار هر صادرکننده، کارکنان آن شرکت باید در مبدا و مقصد حاضر شوند.

وی بیان کرد: با همه‌گیری کرونا، امارات متحده عربی اعلام کرد برای کاهش تجمع افراد باید روند تحویل و تخلیه توسط کارکنان یک شرکت انجام شود. با همکاری صادرکنندگان، همه بار یک لنج، با مدارک یک شرکت صادر شده است بنابراین بارنامه و همه اسناد گمرکی به نام یک شرکت و یک فرد است در حالی که محموله متعلق به افراد مختلف است.

■ تهدیدی برای اشتغالزایی

حنایی گفت: امیدواریم مسوولان در بانک مرکزی و وزارت امور اقتصاد و دارایی چالش‌های صادرکنندگان را با توجه به شرایط همه‌گیری کرونا و تحریم‌ها درک کنند به ویژه که درآمد ارزی ناشی از صادرات محصولات کشاورزی در نابسامانی‌های ارزی کشور سهم اندکی دارد.حنایی افزود: به طور نمونه صادرات یک کامیون پیاز ارزش چندانی از نظر ارزی ندارد، اما به ایجاد ۵۰ شغل می‌انجامد. مساله مهم در صادرات محصولات کشاورزی، اشتغالزایی است و ایجاد گرفتاری ارزی برای صادرکنندگان این محصولات، تهدیدی برای اشتغالزایی است.

وی گفت: امیدواریم امسال، مسوولان با درک مجموعه مشکلات صادرکنندگان، راه تعامل را در پیش گیرند، زیرا سال ۹۹، با وجود همه‌گیری کرونا، فرصتی عالی برای رشد صادرات در بخش کشاورزی بود، اما با دستورالعمل‌های سختگیرانه داخلی، دست صادرکنندگان را بستیم و این فرصت از بین رفت از این رو فرصت‌های آینده نباید با عدم همکاری از بین برود.

۷۰ درصد از تعهدات ارزی صادرکنندگان ایفا شد

با وجود اینکه ناهماهنگی دستگاه‌ها و خودتحریمی‌های داخلی بلای جان صادرکنندگان شده و بسیاری از آنها را از گردانه تجارت خارج کرده است اما شواهد نشان می‌دهد تعهدات ارزی صادرکنندگان تا پایان بهمن ماه سال گذشته به بهترین نحو انجام شده است. این در حالی است که به گفته کارشناسان، اگر دولت به نظرات اهالی اقتصاد و تجارت گوش دهد، مشکلات فعلی نیز حل خواهد شد و در مورد صادرات و بازگشت ارز حاصل از آن به چرخه اقتصادی کشور شاهد تحولات مثبتی خواهیم بود. در این رابطه مدیر کل دفتر توسعه خدمات بازرگانی سازمان توسعه تجارت ایران از بازگشت ۴۲/۷ میلیارد یورویی ارز حاصل از صادرات در بازه زمانی ۲۲ فروردین ۹۷ تا پایان بهمن‌ماه سال ۹۹ خبر داد و خاطرنشان کرد در چند روز آینده، گزارش ایفای تعهدات ارزی در سال ۱۳۹۹ ارائه خواهد شد.

احسان قمری در مورد بازگشت ارز حاصل از صادرات به کشور اظهار کرد: ایفای تعهدات ارزی مربوط به صادرات در بازه زمانی ۲۲ اردیبهشت ۹۷ تا پایان مهرماه ۹۹ و با در نظرگرفتن مهلت چهارماهه بازگشت ارز حاصل از صادرات بوده و میزان صادرات مشمول رفع تعهد ارزی در این دوره ۶۷/۷ میلیارد یورو و میزان تعهدات با احتساب تخفیفات در نظر گرفته شده با توجه به قواعد قیمت‌گذاری و هزینه‌های نقل‌وانتقال وجوه، ۶۱/۹ میلیارد یورو است.

مسوول دبیرخانه کمیته اقدام ارزی افزود: با توجه به بازگشت ۴۲/۷ میلیارد یورویی ارز حاصل از صادرات، ۷۰ درصد از تعهدات ارزی صادرکنندگان ایفا شده که این رقم در مقایسه با کل صادرات دوره برابر با ۶۳ درصد است.وی با اشاره به تسهیل و تسریع ایفای تعهدات ارزی به علت ابلاغ مصوبه ۱۷۷ ستاد هماهنگی اقتصادی دولت و تشکیل کارگروه اقدام ارزی تصریح کرد: با تصویب و ابلاغ دستورالعمل تکمیلی ایفای تعهدات ارزی توسط کمیته ماده ۲ مصوبات شورای عالی هماهنگی اقتصادی فرآیند ایفای تعهدات ارزی صادرکنندگان در سال ۱۴۰۰ هم مشخص خواهد شد.

مدیر کل دفتر توسعه خدمات بازرگانی همچنین خاطرنشان کرد: بر اساس گزارشات موجود تعداد صادرکنندگان در مهرماه ۹۹ یعنی در مهلت ایفای تعهد تا بهمن ماه، ۲۳/۶۶۸ صادرکننده بوده که در مقایسه با تعداد صادرکنندگان در پایان شهریورماه تعداد ۵۵۰ صادرکننده به مجموع صادرکنندگان افزوده شده است.

دیدگاه

در نامه روسای اتاق‌های بازرگانی، اصناف و تعاون به رییس‌جمهور مطرح شد

مشکل تجارت خارجی همچنان پابرجاست

غلامحسین شافعی رییس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران به همراه روسای اتاق‌های اصناف و تعاون ایران در نامه‌ای به رییس‌جمهور پیشنهادهای بخش خصوصی برای مدیریت ارزی کشور را ارائه داد. در این نامه که در ماه پایانی سال ۱۳۹۹ به رییس‌جمهوری نوشته شده، تاکید شده است که پیش‌نویس ۱۳ ماده‌ای که در کمیته ارزی معطل مانده، تکمیل‌کننده مصوبه جلسه ۱۷۷ ستاد هماهنگی اقتصادی است و تصویب و ابلاغ آن، مشکل صادرکنندگان را حل می‌کند.

در متن نامه فعالان بخش خصوصی به حسن روحانی، رییس‌جمهوری ایران آمده است: همان‌گونه که مستحضر هستید، بروز مشکلات متعدد در حوزه سیاستگذاری ارزی کشور بعد از وقوع تحریم‌ها سبب شد تا با وجود ظرفیت‌ها و فرصت‌های ایجادشده پیش روی صادرکنندگان کشور در سایه کاهش ارزش پول ملی، صادرات نتواند از این شرایط به نفع پیشبرد اهداف اقتصاد ملی و توسعه بنگاه‌های اقتصادی و صادراتی بهره‌برداری کند که البته بخشی از این مسائل به دلیل بروز سخت‌ترین تحریم‌ها و بخشی دیگر به دلیل مشکلات داخلی کشور بروز و ظهور یافته است.

در این میان، صدور بخشنامه‌های متعدد ارزی و تجاری از سوی دستگاه‌های اجرایی به ویژه بانک مرکزی طی دو سال و نیم گذشته، در شرایطی صادرات کشور را زمین‌گیر کرده و فرصت رشد و جهش را از آن گرفته که در همین شرایط سخت و غبارآلود، بر اساس اعلام رسمی رییس کل بانک مرکزی ایران، بالغ بر ۲۲ میلیارد دلار از ارز صادراتی کشور که پوشش‌دهنده ۷۰ درصد نیازهای ارزی بخش‌های مختلف کشور بوده، از طریق صادرات غیرنفتی تامین شده است. در بخش دیگری از این نامه آمده است: در چنین شرایطی، با درایت حضرتعالی مبنی بر تغییر ریل سیاستگذاری‌های تجاری از بانک مرکزی به وزارت صنعت، معدن و تجارت واگذاری، اختیارات تجارت خارجی کشور به این وزارتخانه که با صدور ابلاغیه مصوبه ۱۷۷ ستاد هماهنگی اقتصادی دولت با موضوع «شیوه‌های رفع تعهد ارزی و بازگشت ارز صادراتی» به شماره ۹۰۸۲۹ مورخ ۱۳۹۹/۸/۱۲ به منصه ظهور رسیده است، بارقه‌های امید در دل صادرکنندگان کشور به وجود آمد، اما از آنجایی که ابلاغیه مزبور با رویکرد حل مشکلات وارداتی و تامین مواد اولیه کارخانجات از طریق ارز حاصل از صادرات تهیه و تدوین شده است، باید علاوه بر حل مشکلات واردات، مسائل پیش روی صادرکنندگان را نیز حل‌وفصل کند. نکته حائز اهمیت آن است که روح ابلاغیه ۱۷۷ ستاد هماهنگی اقتصادی دولت اگرچه در حوزه واردات، بخشی از موانع را برطرف کرده اما در بعد دیگر یعنی حوزه صادرات، کماکان مشکلات جدی به قوت خود باقی‌مانده و چنانچه در جهت رفع آن اقدام نشود، عملا اجرای این ابلاغیه نیز بلااثر خواهد شد. به همین دلیل وزیر صنعت، معدن و تجارت با اشراف بر این موضوع، کمیته اقدام ارزی سازمان توسعه تجارت را مامور کرد تا با حضور نمایندگان تمامی دستگاه‌های مختلف اجرایی در کنار نمایندگان سه اتاق ایران، تعاون و اصناف موارد تکمیلی این ابلاغیه را مورد بررسی قرار دهد که در نهایت، خروجی این جلسات، تدوین پیش‌نویس ۱۳ بندی مورد تایید تمامی دستگاه‌های اجرایی و بخش خصوصی بوده که تقدیم کمیته مزبور جهت تصویب شد. در بخش دیگری از نامه روسای سه اتاق ایران، اصناف و تعاون به رییس‌جمهور آمده است: اما اکنون با وجود تمامی تلاش‌های صورت گرفته و طرح این موضوع در کمیته ماده (۲) بعد از گذشت بالغ بر سه ماه، متاسفانه این پیش‌نویس به تصویب نرسیده و به تبع ابلاغیه ۱۷۷ کماکان بلااثر باقی‌مانده، به‌نحوی که صادرکنندگان در پایان سال ۹۹ هنوز تکلیف خود را در مورد صادرات سال‌های ۱۳۹۷، ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ نمی‌دانند و در طرف مقابل نیز، واردکنندگان به همین دلایل قادر به تصمیم‌گیری و استفاده از ارز صادراتی به میزان کافی نیستند، به‌نحوی که مجددا احساس کمبود مواد اولیه در واحدهای تولیدی نمایان شده است.

گواه این ادعا عرضه ارز در سامانه نیما به میزان دو برابر تقاضا بوده که این امر اثبات‌کننده این موضوع است که مشکل تجارت خارجی همچنان پابرجاست و تنظیم واردات در مقابل صادرات محقق نشده است. بنابراین اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران به همراه اتاق اصناف و اتاق تعاون ایران به‌عنوان مشاوران قوای سه‌گانه در این خصوص ضمن ابراز نگرانی از روند کنونی، معتقدند چنانچه اصلاحیه ۱۳ بندی مذکور به تصویب رسیده بود، علاوه بر حل مشکلات باقی‌مانده از سال‌های پیش در حوزه تجارت خارجی اعم از صادرات و واردات، فعالان اقتصادی در این حوزه در سال ۱۴۰۰ نیز چشم‌انداز روشنی پیش‌روی خود متصور خواهند بود.

در بخش انتهایی این نامه آمده است: بنابراین نظر به اهمیت صادرات غیرنفتی و پشتیبانی از واردات به‌منظور تامین نیاز مواد اولیه و تجهیزات تولید مستدعی است شخصا به موضوع ورود کرده و دستور دهید تا هر چه سریع‌تر پیش‌نویس مذکور که مورد تایید تمامی دستگاه‌های اجرایی و بخش خصوصی عضو کمیته اقدام ارزی سازمان توسعه تجارت ایران قرار گرفته، در کمیته ماده (۲) تصویب و ابلاغ شود تا دغدغه فعالان حوزه تجارت خارجی برطرف شود. شایان ذکر است که این پیشنهادات در جهت برطرف کردن ابهامات دستگاه‌های اجرایی مسوول در حوزه تجارت خارجی است و عملا ابلاغیه ۱۷۷ را اجرایی خواهد کرد.

آگهی مناقصه
شماره ۴۱۹۹۱۵۰
شرکت ملی صنایع مس ایران
نوبت اول
شرکت ملی صنایع مس ایران در نظر دارد، ارائه خدمات مشاوره‌ای جهت اقدامات اصلاحی مورد نیاز پروژه اصلاحات میدوک را از طریق مناقصه عمومی به شرکت واجد صلاحیت واگذار نماید.
جهت کسب اطلاعات بیشتر به سایت رسمی شرکت به آدرس
HTTP://NICICO.COM
HTTP://dargah.NICICO.COM
HTTP://Shahrbabak .NICICO.COM
مراجعه نمایید.

آگهی مناقصه
شماره ۳۱۹۹۱۲۹
شرکت ملی صنایع مس ایران
موضوع مناقصه: عملیات اجرای مقاوم سازی و بازسازی بلوک های E2 شرقی و غربی شهرک مسکونی ورزقان
شرکت ملی صنایع مس ایران درنظر دارد: « عملیات اجرای مقاوم سازی و بازسازی بلوک های E2 شرقی و غربی شهرک مسکونی ورزقان » را از طریق مناقصه عمومی به انجام برساند. جهت کسب اطلاعات بیشتر به سایت های رسمی شرکت به آدرس‌های ذیل مراجعه شود.
www.nicico.com
dargah.nicico.com

آگهی ارزیابی کیفی مناقصه‌گران
نوبت اول
سازمان منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس
شماره مجوز: ۱۳۹۹.۷۶۴۲
موضوع مناقصه: خدمات عمومی و پشتیبانی منطقه پارس یک شماره مناقصه (۹۹/۳۹)
نوع مناقصه: مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای
نام و نشانی مناقصه‌گزار: سازمان منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس- استان بوشهر، عسلویه، ساختمان همایش‌های خلیج فارس
مبلغ تقریبی برآورد اولیه: ۳۱۵/۰۴۱/۷۷۴/۷۷۵ ریال
نوع و مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار: ضمانتنامه بانکی یا وجه نقد به مبلغ ۹/۰۰۱/۰۰۰/۰۰۰ ریال (که قابل تمدید به مدت سه ماه با درخواست مناقصه‌گزار بوده و پس از تایید در مرحله ارزیابی کیفی بایستی همزمان با تحویل پیشنهادها ارائه گردد.)
شرایط شرکت در مناقصه: ۱- دارا بودن گواهینامه صلاحیت پیمانکاری از اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی (کد خدمات عمومی)
نحوه دریافت استعلام ارزیابی کیفی مناقصه‌گران: از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس اینترنتی www.setadiran.ir
آخرین مهلت اخذ فرم‌های استعلام ارزیابی از سامانه ستاد: ساعت ۱۹:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۱/۲۱
آخرین مهلت بارگذاری مدارک و مستندات در سامانه ستاد: ساعت ۱۴:۰۰ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۰۵
شماره فراخوان در سامانه ستاد: ۲۰۰۰۰۹۳۰۳۵۰۰۰۰۰۱
تلفن کمیسیون مناقصات: ۴- ۰۷۷۳۱۳۷۲۱۵۰
نمابر: ۰۷۷۳۱۳۷۲۱۵۵
روابط عمومی سازمان منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس

نخست

روبات‌ها جایگزین هزاران شغل در صنعت نفت و گاز جهان

ریستاد انرژی پیش‌بینی کرده است حداقل ۲۰ درصد از مشاغل در بخش‌هایی مانند حفاری، پشتیبانی عملیاتی و نگهداری، تا ۲۰۳۰ اتوماتیک می‌شوند.

به گزارش راشاتودی، تحقیقات جدید ریستاد انرژی نشان می‌دهد روبات‌ها احتمالا شغل یک‌پنجم کارگران نفت و گاز در سراسر جهان را طی ۱۰ سال آینده از آنها می‌گیرند. هر روز شرکت‌های بیشتری به منظور کاهش هزینه‌هایشان به اتوماسیون روی می‌آورند.

ریستاد انرژی طی گزارشی که در اوایل همین هفته منتشر شد، پیش‌بینی کرده است حداقل ۲۰ درصد از مشاغل در بخش‌هایی مانند حفاری، پشتیبانی عملیاتی و نگهداری، تا ۲۰۳۰ اتوماتیک شده و به دستگاه‌ها واگذار می‌شوند. این اتفاق بر بیش از ۴۰۰ هزار شغل در کشورهای اصلی تولیدکننده انرژی تاثیر خواهد گذاشت.

محاسبات ریستاد انرژی نشان می‌دهد کارگران این بخش‌ها در روسیه و آمریکا بیشترین آسیب را از به‌کارگیری روبات‌ها در سراسر صنعت نفت خواهند دید و به ترتیب ۲۰۰ هزار و ۱۴۰ هزار نفر شغل خود را در این کشورها از دست می‌دهند. این تحقیقات هیچ اطلاعاتی در مورد از دست رفتن احتمالی مشاغل در عربستان، بزرگ‌ترین صادرکننده نفت دنیا نداده است.

استفاده از روبات‌ها در زمینه عملیات‌های جست‌وجو، نگهداری و تعمیرات مخصوصا در فعالیت‌های دریایی طی سال‌های اخیر بیشتر مورد توجه اپراتورها قرار گرفته است.درست است که هیچ کارگری از اینکه یک روبات جای او را بگیرد خوشحال نخواهد شد، ولی شرکت‌هایی که این کارگران برای آنها کار می‌کنند از این انتقال سود می‌برند.

تخمین‌های ریستاد انرژی نشان می‌دهد روبات‌ها می‌توانند هزینه حفاری را چندین میلیارد دلار طی ۱۰ سال پایین بیاورند. برای مثال کاهش نیروی کار در فعالیت‌های حفاری در دریا و خشکی هفت میلیارد دلار برای شرکت‌های آمریکایی سود خواهد داشت.

البته متخصصان انرژی عقیده دارند اتوماسیون لزوما باعث کاهش نیروی کار نمی‌شود. آنها همچنین اشاره کردند به کارگیری وسیع روبات‌ها به سرعت انجام نمی‌شود.

مصرف افسار گسیخته گاز در ایران مهار می‌شود؟

صادرات تنها راه نجات

گروه انرژی- یکی از چالش‌های اصلی وزارت نفت در سال‌های گذشته به تراز کردن تولید گاز طبیعی به مصرف آن در کشور مربوط می‌شود. در این بین اتفاقات زمستان سال گذشته شامل قطعی گاز و برق در برخی مناطق کشور که تحت تاثیر افزایش مصرف گاز در بخش خانگی و نرسیدن گاز به نیروگاه‌ها رقم خورد زنگ خطری جدی درباره امکان منفی شدن تراز گاز کشور را به صدا درآورد.

از طرفی بررسی تراز گاز ایران تا افق ۱۴۲۰ حاکی از پیشی گرفتن مصرف از تولید گاز در سال‌های آتی است. در این صورت با تداوم روند فعلی مصرف گاز در کشور، دولت در سال‌های پیش‌رو چاره‌ای جز واردات گاز از کشورهای همسایه برای تامین گاز موردنیاز ایران نخواهد داشت. وضعیت اسفناک مصرف گاز در کشور و بی‌برنامگی شورای عالی انرژی و وزارت نفت و وزارت نیرو برای بهینه‌سازی مصرف گاز هم‌اکنون کار را به جایی رسانده است که ایران اولین دارنده منابع گازی دنیا هم‌اکنون با بحران کمبود گاز روبه‌رو شود.

اما آیا مهار مصرف افسارگسیخته گاز در کشور ممکن خواهد بود؟ در این میان کارشناسان معتقدند این امر به شرطی اجرایی خواهد شد که سیاست‌های تسهیل‌گر برای اجرای بهینه‌سازی مصرف گاز اتخاذ شود و دولت صرفا بر دستورات کلی و بدون محرک اجرایی بسنده نکند.

این در حالی است که متاسفانه در تدوین سند «تراز تولید و مصرف گاز طبیعی در کشور تا افق ۱۴۲۰» علی‌رغم توجهات خوبی که به موضوعاتی همچون افزایش بازدهی نیروگاه‌ها و مباحثی مانند فرهنگ‌سازی شده است اما از محرک اصلی اجرای پروژه‌های بهینه‌سازی و افزایش تولید گاز غفلت صورت گرفته است.

به گزارش فارس، یکی از چالش‌های جدی برای اجرای پروژه‌های بهینه‌سازی مصرف گاز به تامین مالی آنها برمی‌گردد بدین صورت که برای انجام یک پروژه بهینه‌سازی، بخش خصوصی یا دولت ابتدا هزینه خواهد کرد، سپس با اجرای پروژه مقداری گاز صرفه‌جویی می‌شود. اگر این گاز مازاد در داخل کشور به فروش برسد به دلیل قیمت پایین حامل‌های انرژی از جمله گاز در داخل کشور، دوره بازگشت سرمایه طرح بسیار طولانی خواهد بود.

در این حالت بخش خصوصی یا دولت هزینه زیادی برای انجام بهینه‌سازی کرده است، ولی پول حاصل از فروش داخلی گاز به صورت قطره‌چکانی به جیب او باز خواهد گشت، در نتیجه اجرای پروژه‌های بهینه‌سازی از صرفه خواهد افتاد. کارشناسان معتقدند که یکی از راهکارهای احیای اقتصاد پروژه‌های بهینه‌سازی، ایجاد ظرفیت صادرات گاز ایران به کشورهای منطقه است. بدین صورت می‌توان با صادرات بخشی از گاز صرفه‌جویی شده، نرخ بازگشت سرمایه طرح‌های بهینه‌سازی را بهبود داد و بخش خصوصی و دولت را به انجام این پروژه‌ها تشویق کرد.

ایجاد ظرفیت صادرات گاز نه‌تنها محرکی برای اجرای پروژه‌های بهینه‌سازی است، بلکه به افزایش تولید گاز از میادین گازی جدید نیز کمک می‌کند. در حال حاضر هر چند منابع گازی ایران تقریبا معادل روسیه است، اما میزان تولید گاز روسیه ۲/۵ برابر تولید ایران است پس کشور علاوه بر افزایش مصرف با مشکل کمبود تولید گاز نیز مواجه است.

مانع اصلی در مسیر توسعه میادین گازی برای افزایش تولید گاز نیز به تامین مالی آنها بازمی‌گردد.

کارشناسان معتقدند، یکی از ظرفیت‌های تامین مالی و جذب سرمایه برای توسعه میادین گازی و افزایش تولید، ایجاد مشارکت با کشورهای متقاضی گاز و صادرات گاز به آنها است.

در این راستا جواد سلیمان‌پور کارشناس حوزه نفت و انرژی با اشاره به نقش بازاریابی و صادرات گاز در افزایش تولید می‌گوید: «فرض کنید مثلا دولت ایران باید با یک دیپلماسی فعال با کشوری مانند ترکیه برای توسعه میدان گازی خود وارد تعامل شود. شیوه تعامل بدین صورت است که ترکیه برای توسعه میدان گازی ایران اقدام کند و بعد از انجام پروژه بخشی از گاز تولید شده را به مدت چند سال برای خود بردارد، به گونه‌ای که اصل و سود پول خود را به دست آورد. بعد از این مدت، ادامه صادرات گاز به این کشور با دریافت پول از آنها همراه خواهد بود.»

سلیمان‌پور اظهار کرد: «مثلا ما با ترکیه یک قرارداد ۲۰ ساله منعقد می‌کنیم که بر مبنای آن، این کشور یکی از میادین گازی ما را توسعه دهد. فرض کنید بابت انجام این پروژه، روزانه ۱۰۰ میلیون مترمکعب افزایش تولید خواهیم داشت که از این رقم گاز، ترکیه به مدت ۱۰ سال ۶۰ میلیون مترمکعب را به ازای اصل و سود سرمایه‌گذاری به صورت رایگان دریافت می‌کند و برای ۱۰ سال بعدی باید بابت آن پول به ایران پرداخت کند. در این شیوه همچنین روزانه ۴۰ میلیون مترمکعب گاز برای مصرف در داخل کشور نیز فراهم شده است و بدین ترتیب نیاز داخلی نیز تامین می‌شود.»

در مجموع به نظر می‌رسد که توجه به بازاریابی و افزایش صادرات گاز می‌تواند گره بسیاری از مشکلات در مسیر اجرای پروژه‌های بهینه‌سازی و توسعه میادین گازی را حل کند به گونه‌ای که نیازی به واردات گاز از کشورهای همسایه نباشد، اما شورای عالی انرژی و وزارت نفت و سایر مجموعه‌های متولی درحالی چشم‌اندازهای مثبتی برای بهینه‌کردن مصرف و افزایش تولید مطرح می‌کنند که از محرک اصلی آنها غافل هستند.

نمایه

نگاهی به سند جامع همکاری ایران و چین در بخش آب

کارشناس حوزه منابع آبی با اشاره به تاثیرات بالای سند جامع همکاری ایران و چین در بخش آب و سایر حوزه‌ها گفت: در اجرای این سند باید حجم بالای توان دانش مهندسی کشور و همین طور ضرورت اشتغال دانش‌آموختگان در حوزه‌های آب و کشاورزی در اولویت قرار گیرد و طرف چینی در حد مشاوره و انتقال دانش فنی و مهندسی در حوزه‌های یادشده، همکاری لازم را داشته باشند.

داریوش مختاری در گفت و گو با ایسنا، با بیان اینکه هنگامی که یک متن حقوقی از حالت کیفی خارج می‌شود و جنبه عدد و رقم و زمان‌بندی پیدا می‌کند، دیگر، تفاهمنامه نیست بلکه قرارداد محسوب می‌شود و لازم الاجرا و قابل خسارت در صورت عدم تعهد طرفین است، اظهار کرد: با توجه به جامع بودن این قرارداد و زمان‌بندی طولانی آن، لازم است از هر دو زاویه تحلیل مالی و تحلیل اقتصادی، مورد بررسی و موشکافی دقیق قرار گیرد.

به گفته وی به این ترتیب که در چارچوب تحلیل‌های منفعت هزینه، مجموع منافع سالانه، هزینه‌های اجرایی و زیان‌های احتمالی زیست‌محیطی، سنجش و ارزشگذاری می‌شوند. علاوه بر این در ظرف قیمت‌های بین‌المللی به عنوان قیمت‌های حقیقی که نزدیک به قیمت‌های واقعی است، به طور خودکار، مقایسه اصل رقابت در پروژه‌های بین‌المللی بین کشورها لحاظ و سپس شاخص منفعت و هزینه و نرخ بازدهی داخلی محاسبه می‌شود.

این کارشناس حوزه منابع آبی با بیان اینکه حتی مزایای گمرکی نیز قابل سنجش و اندازه‌گیری ریالی (دلاری) است، گفت: واقعیت‌ها باید سنجش و ارزشگذاری شوند.

در تحلیل مالی، صرفا منافع آماری یک موسسه با گروه تجاری دیده می‌شود. بیشتر بحث‌هایی که هم‌اکنون پیرامون این قرارداد به ویژه در شبکه‌های اجتماعی دیده می‌شود، ناظر بر تحلیل اقتصادی است که اساسا منافع و زیان اجتماعی بر پایه حفظ منافع ملی در آن به چشم می‌خورد.

مختاری ادامه داد: بر همین اساس متن برنامه همکاری جامع ۲۵ ساله ایران و چین (ویرایش نهایی. خردادماه ۹۹ منتشره وزارت امور خارجه)، شامل کلیات تفاهمنامه و سه ضمیمه حوزه لاینفک آن شمرده می‌شود.

از جمله نکات درج شده در بخش اصلی این سند، اشاره به همکاری در انرژی‌های تجدیدپذیر است، در بند ششم، به ضرورت جلسات کشورهای سالیانه در حوزه‌های نظارت و اجرا پرداخته است. در بند نهم، امکان به‌روزرسانی و اصلاح در سند مطابق موافقت طرفین، یادآوری شده است.

وی با بیان اینکه در ضمیمه شماره یک، توسعه سرمایه‌گذاری در حوزه‌های مختلف کشاورزی، احداث و ارتقای نیروگاه‌های برق‌آبی با تکنولوژی‌های نوین در قالب صندوق جاده ابریشم، نیروگاه‌های کوچک‌مقیاس و زودبازده آمده است، گفت: در ضمیمه شماره دو، مجددا تشویق مشارکت شرکت‌های چینی در سرمایه‌گذاری و تامین مالی طرح آب و فاضلاب مورد نظر طرفین بوده است.

به گفته این کارشناس حوزه منابع آبی ضمیمه سوم، چند نکته زیست‌محیطی دارد که می‌توان به همکاری در تولید برق و کود از زباله‌های شهری، ساخت تصفیه‌خانه‌های آب و فاضلاب، ساخت سد و شبکه‌های آبیاری و زهکشی و تاسیسات آب‌شیرین‌کن و همین‌طور، همکاری در تثبیت گرد و غبار در ایران اشاره کرد.

مختاری با بیان اینکه بنا بر نکته پیش‌گفته، قطعا لازم است اجرای این پروژه‌ها و بار مالی آن در قالب تحلیل یادشده مورد سنجش قرار گیرد، گفت: با توجه به اینکه تامین مالی اجرای این پروژه‌ها در بند یک تفاهمنامه از محل فروش (خرید نفت توسط کشور چین) تامین شود، قاعدتا لازم است بهای هر بشکه نفت برابر قیمت روز جهانی آن که هم‌اکنون حدود ۶۰ دلار است، محاسبه شود به طوری که توازن لازم بین هزینه‌ها و مزایا و منافع این قرارداد برقرار شود.

وی اظهار کرد: در همین رابطه شاید نکته قابل تامل، این باشد که سالانه برابر قیمت جهانی نفت، درآمدهای پروژه‌ها تامین شود و سپس با رعایت قیمت‌های جهانی مربوط به اجرای پروژه‌ها، مورد بحث و تبادل نظر کارشناسان اقتصادی و کشاورزی و آب قرار گیرد تا زیانی متوجه طرفین نشود و یک رابطه دوسویه منطقی و اقتصادی بین طرفین برقرار شود.

به گفته این کارشناس حوزه منابع آبی برای تحلیل بیشتر، قاعدتا نیاز به ریز اقلام اجرایی بوده، با این حال، لازم است دستورالعمل‌های سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و همین طور تضمین‌های لازم مبنی بر جلوگیری از تخلف کشور چین (همانند تجربه تلخ صید ماهیان در آب‌های جنوب) از نظر دور نماند.

زاویه

پیام اوپک به اقتصاد جهانی با تصویب افزایش تولید نفت

اوپک‌پلاس با موافقت با افزایش تدریجی تولید نفت در ماه‌های آینده، اطمینان رو به رشد نسبت به روند احیای اقتصاد جهانی را ابراز کرد.

به گزارش بلومبرگ، پیش از نشست پنجشنبه گذشته وزیران اوپک‌پلاس، انتظار می‌رفت این گروه اقدام مشابه ماه گذشته را انجام داده و سطح تولید را تغییر ندهد. با این حال عربستان سعودی و متحدانش نشان دادند اکنون بیشتر مجاب شده‌اند که تقاضا برای سوخت پس از یک سال ضعیفی که در نتیجه شیوع ویروس کرونا پیدا کرده بود، در مسیر بهبود مستحکم‌تری قرار دارد.

از آنجا که کشورهایی مانند آمریکا برنامه‌های واکسیناسیون خود را به سرعت گسترش می‌بخشند، سیگنال‌های رو به رشدی مشاهده می‌شود که بازار نفت بهبود پیدا می‌کند. پالایشگاه‌های آمریکایی با مهیا شدن برای افزایش رانندگی و سفرهای هوایی، هفته گذشته بیشترین میزان نفت را از زمان آغاز پاندمی تاکنون پالایش کردند.

اگرچه مصرف نفت اروپا با تمدید قرنطینه یا وضع قرنطینه‌های جدید در فرانسه، آلمان و ایتالیا ضعیف مانده، شاخص‌های تقاضا در چین قوی مانده‌اند. بر اساس آمار فلایت رادار ۲۴، میانگین هفت روزه جهانی پروازهای تجاری که روزانه انجام می‌شوند، چهارشنبه گذشته به ۷۷ هزار و ۷۰۸ مورد رسید که بالاترین آمار از زمان شیوع ویروس کرونا تاکنون بوده است.

شاهزاده عبدالعزیز بن‌سلمان، وزیر انرژی عربستان سعودی در سخنرانی افتتاحیه کنفرانس ویدئویی اوپک‌پلاس گفت: حتی در بخش‌هایی مانند سفرهای هوایی که به شدت آسیب دیده‌اند، سیگنال‌هایی از بهبود معنادار دیده می‌شود.

اوپک و متحدانش از ماه می تا ژوئیه، بیش از دو میلیون بشکه در روز به تولید نفت اضافه می‌کنند. با این افزایش، یک‌چهارم از تولیدی که از یک سال پیش در واکنش به شیوع پاندمی کووید ۱۹ فریز شده بود، احیا خواهد شد.

با ماندن قیمت هر بشکه نفت در بالای مرز ۶۰ دلار، اوپک‌پلاس برای باز کردن شیرهای نفت تحت فشار قرار داشت. قیمت‌های کالاهای دیگر هم رو به رشد بوده و بانک‌های مرکزی جهان از آمریکا گرفته تا چین را با ریسک تورم بالاتر همزمان با تزریق هزاران میلیارد دلار به اقتصادهایشان در قالب تدابیر محرک مالی، روبه‌رو کرده است.

مصرف‌کنندگان بزرگ شامل آمریکا و هند از اوپک خواسته بودند قیمت‌های نفت را کنترل کند. جنیفر گرانهولم وزیر انرژی آمریکا پیش از نشست وزیران اوپک‌پلاس با همتای سعودی خود تلفنی صحبت کرد و در این گفت‌وگو، اهمیت انرژی مقرون به صرفه را مورد تاکید قرار داد. با این حال شاهزاده عبدالعزیز به خبرنگاران گفت آنها درباره بازار نفت گفت‌وگو نکرده‌اند.وزیر انرژی عربستان سعودی اعلام کرد این گروه که متشکل از ۲۳ کشور است، تولیدش را در ماه می ۳۵۰ هزار بشکه در روز، در ژوئن ۳۵۰ هزار بشکه در روز و در ژوئیه ۴۵۰ هزار بشکه در روز افزایش خواهد داد. به علاوه عربستان سعودی کاهش تولید یکجانبه یک میلیون بشکه در روز را به صورت تدریجی قطع خواهد کرد و ۲۵۰ هزار بشکه در روز در می، ۳۵۰ هزار بشکه در روز در ژوئن و ۴۰۰ هزار بشکه در روز در ژوئیه به تولیدش اضافه می‌کند.

آن لوییس هیتل یکی از مدیران شرکت وودمک‌کنزی در یادداشتی نوشت: اوپک‌پلاس با افزایش محتاطانه تولید نفت موافقت کرد. این توافق از قیمت‌های نفت پشتیبانی کرد و همزمان به جلوگیری از افزایش چشمگیر قیمت‌ها کمک کرد زیرا تقاضا برای نفت رو به رشد است. نفت برنت در معاملات روز پنجشنبه بازار لندن با ۳/۲ درصد افزایش، به ۶۴ دلار و ۷۵ سنت در هر بشکه رسید.

خبر

آخرین وضعیت سدهای کشور

آخرین گزارش وضعیت سدهای بزرگ کشور نشان می‌دهد تا ۱۳ فروردین ۱۴۰۰ میزان ذخایر آب در مخزن سدهای کشور به ۲۹ میلیارد و ۳۳۰ میلیون مترمکعب رسیده است.

بر اساس آمار بهره‌برداری از سدهای مخزنی کشور تا ۱۳ فروردین ۱۴۰۰ در سال آبی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ از مجموع ظرفیت ۵۰/۵ میلیارد مترمکعبی مخازن سدها، ۵۸ درصد مخازن پر شده است.

بر این اساس، به تبع روند کاهشی بارش‌ها، حجم ورودی آب از ابتدای سال آبی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ تاکنون برابر با ۱۹ میلیارد و ۸۴۰ میلیون مترمکعب بوده که نسبت به مدت مشابه سال آبی قبل از آن (۲۹ میلیارد و ۹۲۰ میلیون مترمکعب)، بیانگر کاهش ۳۴ درصدی ورودی آب به مخازن سدهای کشور است.

این گزارش حاکی است آخرین وضعیت سدهای کشور نشان می‌دهد که میزان ذخایر آب در مخزن سدها به ۲۹ میلیارد و ۳۳۰ میلیون مترمکعب رسیده که در مقایسه با سال آبی ۹۹-۹۸ (۳۳ میلیارد و ۳۷۰ میلیون مترمکعب) دارای ۱۲ درصد کاهش است.

بر اساس این آمار، به تبع میزان ورودی به سدهای کشور، خروجی آب از سدها با کاهش مواجه بوده و تا این مدت ۱۷ میلیارد و ۶۹۰ میلیون مترمکعب خروجی آب از سدهای کشور را شاهد بوده‌ایم، به‌گونه‌ای که در مقایسه با مدت مشابه سال آبی قبل، از کاهش ۳۰ درصدی برخوردار بوده است.

سیاست انرژی روسیه بر محوریت گاز طبیعی

روسیه می‌گوید آینده سیاست‌های انرژی خود را بر محوریت گاز طبیعی، هیدروژن و تجدیدپذیرها بنا می‌کند.

به گزارش اویل اند گس، روسیه به عنوان بزرگ‌ترین کشور از لحاظ وسعت استراتژی‌های چندگانه‌ای برای مقابله با تغییرات اقلیم به کار گرفته است که در آن افزایش سرمایه انسانی، افزایش تولید و مصرف گاز طبیعی، هیدروژن و انرژی‌های تجدیدپذیر در دستور کار است.

الکسی کوپالین، دبیرکل آژانس انرژی روسیه در یک کنفرانس گازی با تاکید بر این که سیستم انرژی روسیه بر آن است که بر پایه سیستم‌های انرژی سبزتر و ایجاد پایداری و امنیت بنا شود گفت: سیاست انرژی روسیه بر پایه تعادل بین معضلات اقلیمی و نیازهای اقتصادی و جمعیتی این کشور برای تامین انرژی قابل دستیابی خواهد بود.

چالش FATF و تحریم‌ها برای انرژی‌های پاک

معاون وزیر نیرو گفت: منابع مالی در حوزه تجدیدپذیر یکباره ۴/۵ برابر شده است، یعنی اگر منابع ما ۱۰۰۰ میلیارد تومان بوده، اکنون ۲۵۰۰ میلیارد تومان از سوخت صرفه‌جویی شده، ۱۹۰۰ میلیارد عوارض، الباقی هم از بازفروش برق است.

محمد ساتکین در گفت‌وگو با ایلنا، درباره تاخیر در توسعه تجدیدپذیرها اظهار کرد: تحریم‌ها و مسائلی که در سرمایه‌گذرای پیش آمد و کل کشور با آن درگیر بود، منجر به این شد که سرمایه‌گذرای در حوزه تحدیدپذیر توسط بخش خصوصی نیز در حدی که پیش‌بینی‌شده بود، محقق نشود، اما برای سال ۱۴۰۰ دولت، مجلس و تمام مجموعه‌ها دست به دست هم داده‌اند که روند توسعه تسریع شود.

وی افزود: منابع مالی در حوزه تجدیدپذیر یکباره ۴/۵ برابر شده است، یعنی اگر منابع ما ۱۰۰۰ میلیارد تومان بوده، اکنون ۲۵۰۰ میلیارد تومان از سوخت صرفه‌جویی شده، ۱۹۰۰ میلیارد عوارض، الباقی هم از بازفروش برق است.رییس سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی برق گفت: اگر ظرفیتی که در ابتدای برنامه پنجم و ششم پیش‌بینی شده بود، محقق نشده ربطی به بی‌توجهی دولت ندارد، به شرایط جامعه کشور و جهان مربوط می‌شود، تحت‌تاثیر مسائل بین‌الملل سرعت توسعه کاهش یافت.وی با بیان اینکه تجدیدپذیرها در سال ۱۴۰۰ تاثیر جدی خود را بر مسائل محیط‌زیست خواهند داشت، خاطرنشان کرد: به ازای هر یک کیلووات ساعت تولید برق ۲/۵ مترمکعب گاز مصرف می‌شود که برق تولیدی از انرژی‌های تجدیدپذیر این گاز را مصرف نمی‌کند، مجلس امسال با هوشمندی این سوخت صرفه‌جویی شده را برای تحدیدپذیرها استفاده می‌کند.ساتکین گفت: اخیرا یک تفاهمنامه برای همکاری در حوزه محیط‌زیست و تاثیرات بیشتر انرژی‌های تجدیدپذیر در این راستا امضا کردیم که برنامه‌های مفصلی را پیش‌رو قرار خواهد داد.

وی تاکید کرد: ما از سرمایه‌گذرای و دانش فنی خارجی استقبال می‌کنیم اما قطعا محدودیت‌های مسائل بانکی، انتقال پول و FATF، تحریم‌ها و مسائل سیاسی باید بهبود یابد تا همان‌گونه که در سال ۹۶ هجوم سرمایه‌گذاران خارجی را داشتیم یک بار دیگر برگردند.

معاون وزیر نیرو یادآور شد: ایران ظرفیت بسیار خوبی برای پذیرش سرمایه‌های خارجی دارد، ما مشکلات دانش فنی نداریم در ساخت تجهیزات واحداث و بهره‌برداری؛ مراکز تست و آزمایشگاه مرجع ایجاد می‌کنیم و مشکلی بابت تکنولوژی و اجرا نداریم، تنها مشکل سرمایه است.

صنعت جهان

فرم اشتراک روزنامه

کلیه متقاضیان محترم می‌توانند هزینه اشتراک خود را بر اساس مبلغ مندرج در جدول ذیل :
به حساب شماره ۶۳۹۳۸۰۴۲ بانک رفاه شعبه میدان فردوسی کد ۱۸۰
و یا به شماره شبای IR۴۵۰۱۳۰۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۶۳۹۳۸۰۴۲
به نام روزنامه جهان صنعت
واریز و اصل سند بانکی مربوطه را به همراه فرم تکمیل شده به دفتر امور مشترکین روزنامه جهان صنعت ارسال نمائید .
آدرس : خیابان شیخ بهایی جنوبی، روبه‌روی مسجد بقیه‌الله- بن‌بست سامان- پلاک ۴ و یا ارسال از طریق نمابر : ۸۸۲۱۰۷۶۳

« فقط تهران بزرگ »

دوره اشتراک	۶ ماهه	یکساله
هزینه اشتراک (ریال)	۳/۰۰۰/۰۰۰	۶/۰۰۰/۰۰۰

با توجه به اینکه توزیع روزنامه جهان صنعت توسط موسسه اطلاعات انجام می شود از مشترکان شهرستانی تقاضا می‌شود جهت دریافت اشتراک به دفاتر نمایندگی روزنامه اطلاعات در سراسر کشور مراجعه نمایند.

شرایط اشتراک :
- ساعات تحویل روزنامه از ۶ الی ۱۱ صبح
- شروع اشتراک (متقاضیانی که درخواست خود را به طور کامل تحویل نمایند) اول و شانزدهم هر ماه می باشد.
- مبلغ مندرج در جدول فوق بابت روزانه یک نسخه اشتراک می باشد .
- لطفا کپی فیش بانکی را تا پایان اشتراک نزد خود نگهداری فرمائید .
- در صورت عدم تحویل روزنامه حداکثر تا ساعت ۱۴ همان روز مراتب را با تلفن ۸۸۰۳۹۸۹۴ اعلام فرمائید .

نام و نام خانوادگی : ..... شرکت / موسسه : ..... کدپستی : ..... تلفن : .....
فاکس : ..... تعداد درخواستی : ..... مدت اشتراک: ۶ ماهه ■ یک ساله ■
آدرس : .....
شماره فیش بانکی : ..... بانک : ..... تاریخ واریز فیش : .....

خبر

۱۶۱ فوتی جدید کرونا در کشور

مجموع قربانیان از ۶۳ هزار نفر گذشت

سخنگوی وزارت بهداشت گفت: با جان باختن ۱۶۱ بیمار دیگر مجموع قربانیان کرونا در کشور از ۶۲ هزار نفر گذشت.

دکتر لاری گفت: از ۱۴ تا ۱۵ فروردین ۱۴۰۰ و بر اساس معیارهای قطعی تشخیصی، ۱۱ هزار و ۶۸۰ بیمار جدید مبتلا به کووید۱۹ در کشور شناسایی شد که هزار و ۵۷۲ نفر از آنها بستری شدند.

به گفته وی، مجموع بیماران کووید۱۹ در کشور به یک میلیون و ۹۳۲ هزار و ۷۴ نفر رسید. وی افزود: متاسفانه در طول ۲۴ ساعت گذشته، ۱۶۱ بیمار کووید۱۹ جان خود را از دست دادند و مجموع جان‌باختگان این بیماری به ۶۳ هزار و ۱۶۰ نفر رسید. خوشبختانه تاکنون یک میلیون و ۶۵۰ هزار و ۵۶۹ نفر از بیماران، بهبود یافته و یا از بیمارستان‌ها ترخیص شده‌اند.

به گفته وی، چهار هزار و ۵۷ نفر از بیماران مبتلا به کووید۱۹ در بخش‌های مراقبت‌های ویژه بیمارستان‌ها تحت مراقبت قرار دارند. تاکنون ۱۳ میلیون و ۱۱۱ هزار و ۱۱۸ آزمایش تشخیص کووید۱۹ در کشور انجام شده است.

لاری تاکید کرد: در حال حاضر ۴۷ شهرستان قرمز و ۱۲۶ شهرستان نارنجی هستند و براساس مصوبات ستاد ملی مقابله با کرونا مسافرت «از» و «به» شهرهای با وضعیت قرمز و نارنجی ممنوع است. به گفته وی، همچنین ۲۴۷ شهرستان در وضعیت زرد و ۲۸ شهرستان در وضعیت آبی قرار دارند.

■ **افزایش چرخش کرونا در کشور**

سخنگوی وزارت بهداشت با اشاره به اینکه سفرهای نوروزی هنوز تاثیر افزایشی خود را بر گسترش شیوع بیماری در کشور به طور کامل بر جای نگذاشتند، گفت: بنابراین از کلیه افرادی که در ایام نوروز به سفر رفتند خواهشمندیم حداقل تا پنج روز پس از بازگشت از سفر از حضور در مهمانی خودداری کنند. دکتر سیما سادات لاری گفت: چرخش ویروس کرونا در کشور به سرعت رو به افزایش است و هرگونه عدم استفاده صحیح از ماسک و سهل‌انگاری در عمل به توصیه‌های بهداشتی می‌تواند تبعات جبران‌ناپذیری برای ما و عزیزانمان به همراه داشته باشد. وی افزود: تاکنون سفرهای نوروزی تاثیر افزایشی خود را بر گسترش شیوع بیماری در کشور به طور کامل بر جای نگذاشتند و مطمئنا بسیاری از افراد آلوده به کرونا که فاقد علائم بیماری هستند با حضور در جامعه در حال تکثیر و انتقال بیماری به دیگران هستند.

لاری تاکید کرد: از کلیه افرادی که در ایام نوروز به سفر رفتند خواهشمندیم حداقل تا پنج روز پس از بازگشت از سفر از هرگونه حضور در مهمانی و پذیرش مهمان در منزل به طور جد خودداری کنند، زیرا این کار به منزله انتشار احتمالی ویروس به دیگران خواهد بود.

دورکاری در تهران برابر شرایط شهرهای نارنجی

معاون توسعه مدیریت و منابع استانداری تهران با اشاره به اینکه تهران در شرایط نارنجی قرار دارد تاکید کرد: باید دورکاری در تهران برابر مصوبه ستاد ملی مقابله با کرونا با شرایط شهرهای نارنجی اجرایی شود.

غلامرضا عباس‌پاشا در تشریح روند اجرای دورکاری در تهران با توجه به افزایش آمارهای کرونا گفت: بر اساس آخرین مصوبات ستاد ملی کرونا در شهرهای نارنجی از جمله تهران یک‌سوم کارمندان مشاغل ضروری و مهم باید به صورت دورکاری فعالیت کنند یعنی می‌توانند تا ۷۰ درصد به صورت حضوری از کارمندان استفاده کنند و سایر ادارات هم باید نیمی از کارمندان به صورت دورکاری کارهای خود را انجام دهند یعنی در این بخش نیز تا ۵۰ درصد می‌توانند به صورت حضوری از کارمندان استفاده کنند.

وی افزود: در شهرهای قرمز نیز خدمات ضروری حضور کارمندان به نصف کاهش پیدا می‌کند و در سایر اداراتی که خدمات غیرضروری ارائه می‌دهند، دوسوم کارمندان به صورت دورکار، وظایف خود را باید انجام دهند.

معاون استاندار تهران تاکید کرد: اجرای مصوبات ستاد ملی کرونا لازم‌الاجراست و بر همین اساس اجرای شرایط شهرهای نارنجی به تمامی دستگاه‌های استان تهران ابلاغ شده و بر اجرای ان نیز نظارت خواهد شد.

جزئیات برگزاری کلاس‌های دانشگاه‌ها

وزیر علوم گفت: کلاس‌های عملی و آزمایشگاه‌ها در شهرهای آبی و زرد به صورت حضوری برگزار می‌شوند. همچنین با رعایت پروتکل‌های بهداشتی دانشجویان در اتاق‌های تک نفره خوابگاه‌ها اسکان می‌یابند.

منصور غلامی وزیر علوم، تحقیقات و فناوری گفت: در سال جدید برنامه آموزشی دانشگاه‌ها بر اساس تصمیمات ستاد ملی مقابله با کرونا ادامه می‌یابد.

وی ادامه داد: حضور فیزیکی دانشجویان در دانشگاه‌ها منوط به وضعیت شیوع کروناویروس و تصمیم ستاد ملی مقابله با این بیماری است، امیدوارم در سال جدید این بیماری برچیده شود و شاهد حضور فیزیکی همه دانشجویان در محیط دانشگاه‌ها باشیم. وزیر علوم افزود: کلاس‌های عملی و آزمایشگاه‌ها در شهرهای آبی و زرد به صورت حضوری برگزار می‌شود. در این شرایط دانشجویان باید با رعایت پروتکل‌های بهداشتی و در اتاق‌های تک‌نفره خوابگاه‌ها اسکان یابند. وی ادامه داد: یکی از برنامه‌های خوبی که در سال جدید در نظر داریم این است که خدمات دانشجویی را در سال جدید بیشتر کنیم و اقدامی که در این زمینه انجام می‌شود این است که سازمان امور دانشجویان در دانشگاه‌ها شعبه مستقیم ایجاد کند و معاونت‌های دانشجویی عملا به واحد این سازمان تبدیل شوند. غلامی افزود: حضور دفاتر سازمان امور دانشجویان در دانشگاه‌ها موجب می‌شود که خدماتی که سازمان از تهران ارائه می‌دهد به واحدها واگذار کند تا این واحدها با سرعت بیشتر و بررسی‌های دقیق‌تر خدمات را به دانشجو ارائه بدهند.

تصویب جریمه ۷ برابری برای تداوم غیرمجاز سدمعبر ساختمانی

اعضای شورای اسلامی شهر تهران جریمه هفت برابری برای تداوم غیرمجاز سد معبر ساختمانی را با اکثریت آرا به تصویب رساندند.

بهاره آروین در جریان بررسی ماده پنجم طرح الزام شهرداری تهران به رفع سدمعبر ساختمانی غیرمجاز و ایمن‌سازی حصارکارگاهی، گفت: مادر شهر تهران حداقل سه نوع سدمعبر داریم که شامل سد معبر اصناف، سد معبر ساختمانی و سد معبر مشاغل سیار و دستفروشان است که از این میان متاسفانه به شکلی نامنصفانه و تبعیض‌آمیز اغلب تنها با دستفروشان که قشری فرودست محسوب می‌شوند برخورد شده است. آروین به عنوان طراح این طرح تاکید کرد: هدف اصلی از ارائه طرح الزام شهرداری تهران به رفع سد معبر ساختمانی غیرمجاز و ایمن‌سازی حصارکارگاهی این است که این نوع از سدمعبر برای متخلفان هزینه‌زا شده و مقرر شود مالکان به‌ازای هر ماه اشغال معبر مبلغی پرداخت کنند. اما اگر مهلت تعیین‌شده برای حصار کارگاهی به اتمام رسید و مالک اقدام به جمع‌آوری حصار نکرد، آیا باید بازهم همان هزینه ناچیز دریافت شود؟ رییس کمیته شفافیت و شهر هوشمند با بیان اینکه چنین اقدامی می‌تواند مصداق معبرفروشی باشد گفت: برای اینکه این اتفاق نیفتد لازم است برای تداوم سدمعبر هزینه‌ای بازدارنده در نظر بگیریم. به همین دلیل پیشنهاد من این است که در این صورت هفت‌برابر بهای تعیین‌شده از مالکان جریمه دریافت شود. پیشنهادی که مطرح کردم با متخصصان شهرسازی در شهرداری در میان گذاشته شده و براساس محاسبات کارشناسی به دست آمده است. بهایی که دریافت می‌شود نه باید آنقدر کم باشد که مالک معبر را محل دپوی مصالح خود فرض کند و نه باید آنقدر زیاد باشد که قابلیت پرداخت نداشته نباشد. آروین با اشاره به اینکه شهر مشهد تجربه موفقی در زمینه دریافت هزینه بابت تداوم سدمعبر ساختمانی غیرمجاز داشته است، تاکید کرد: شهرداری مشهد این هزینه را به صورت روزشمار دریافت می‌کند. اگر ما واقعا بخواهیم سدمعبر ساختمانی در شهر تهران جمع‌آوری شود باید برای آن هزینه بازدارنده در نظر بگیریم.

شهری

محسن هاشمی: واکسیناسیون در ایران به یک درصد نرسیده است

رییس شورای اسلامی شهر تهران گفت: در حال حاضر عدم انسجام و ناهماهنگی بین دستگاه‌های ذی‌ربط بزرگ‌ترین مانع تولید داخل هستند. محسن هاشمی در جلسه دیروز شورای شهر در سخنان ابتدایی خود گفت: متاسفانه امسال نیز نوروز تحت تاثیر پاندمی کرونا قرار داشت و با کاهش رعایت پروتکل‌های بهداشتی و تاخیر مسوولان در فرآیند واکسیناسیون، شاهد افزایش تعداد مبتلایان و قربانیان هستیم به نحوی که مبتلایان روزانه پنج رقمی و تعداد قربانیان نیز در حد سه رقمی شدن رسیده‌اند. رییس شورای اسلامی شهر تهران افزود: تاخیر و عقب ماندن فرآیند واکسیناسیون در کشور که تاکنون به یک درصد هم نرسیده است، نسبت به بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته و حتی در حال توسعه برای افکار عمومی قابل پذیرش نیست. هاشمی تصریح کرد: در حال حاضر عدم انسجام و ناهماهنگی بین دستگاه‌های ذی‌ربط بزرگ‌ترین مانع تولید داخل هستند. وی عنوان کرد: مشکل دیگر تولیدکننده و صادرکننده ایرانی، یارانه منفی است که به خاطر دور زدن تحریم‌ها بر او تحمیل می‌شود. تولیدکننده برای تامین تجهیزات و مواد اولیه و صادرکننده برای بازگرداندن سرمایه خود به کشور متحمل هزینه سنگین دور زدن تحریم‌ها می‌شوند که بین ۳۰ تا ۷۰ درصد روی بهای تمام‌شده تولید اثرگذار است و هیچ محلی هم جز از جیب مصرف‌کننده و مردم برای جبران آن پیش‌بینی نشده که برای پشتیبانی از تولید این مساله باید حل شود. رییس شورای اسلامی شهر تهران ابراز داشت: اگر مانع‌زدایی و پشتیبانی به درستی انجام شود، ظرفیت خالی‌مانده تولید در کشور به اندازه‌ای هست که هم مشکل اشتغال را حل کند و هم با افزایش عرضه و کاهش هزینه‌های تولید، تورم مهار و رشد صعودی قیمت‌ها در سه سال اخیر شکسته شود. هاشمی اظهار داشت: در حوزه مدیریت شهری، مشکل کمبود ناوگان حمل‌ونقل عمومی با وجود ظرفیت بلااستفاده تولید اتوبوس و واگن مترو در کشور یکی از نمونه‌های تلخ زمینگیر شدن تولید داخلی است به طوری که ما در موضوع تولید ناوگان اتوبوسرانی ناهماهنگی ۱۰ ارگان و سیستم‌های دولتی را شاهد بودیم. تولید اتوبوس و واگن مترو در کشور برای تامین نیاز شهروندان، مستلزم ایجاد هماهنگی بین ۱۰ دستگاه مختلف است که متاسفانه در دهه ۹۰ این اتفاق رخ نداده است. امیدواریم با تغییر رویکرد مسوولان به نیاز ضروری ناوگان فرسوده و ناکافی حمل‌ونقل عمومی تهران پاسخ داده شود.

«جهان صنعت» موانع واردات واکسن کووید۱۹ توسط شرکت‌های خصوصی را بررسی کرد

معمای واکسن

مهدیه بهارمست- «واکسن کرونا به شرکت‌های خصوصی تعلق نمی‌گیرد!» این صحبت یکی از واردکنندگان دارو است که درخصوص چگونگی تهیه واکسن کووید۱۹ توسط شرکت‌های خصوصی به «جهان‌صنعت» بیان شده است، اما داستان از کجا شروع شد!؟

چند روز پیش سازمان غذا و داروی ایران طی فراخوانی از شرکت‌های خصوصی خواست تا چنانچه قادر به تامین واکسن کووید۱۹ از منابع معتبر مورد تایید این سازمان هستند، به قید فوریت درخواست خود را همراه با مستندات ارائه کنند. پس از انتشار این فراخوان، محمدی مدیر کل دارو و مواد تحت کنترل سازمان غذا و دارو گفت: «برای تامین واکسن مسیر واردات، قرارداد و ساخت داخلی را پیش‌رو داریم. با توجه به اینکه می‌دانستیم اولین تاریخ تولید و عرضه واکسن داخلی زودتر از خرداد امسال امکان‌پذیر نخواهد بود باید واکسن را وارد می‌کردیم که واکسن‌های آسترازنکا، اسپوتنیک و بهارات از آن جمله هستند. واردات این واکسن‌ها تا عرضه واکسن داخلی ادامه دارد.» او ضمن اشاره به اینکه واردات واکسن انحصاری نبوده، اظهار کرد: «هیچ‌وقت واردات واکسن ما انحصاری نبوده است. بخشی از واکسن‌های مورد استفاده ما توسط دو موسسه رازی و پاستور ساخته می‌شود و بخشی از واردات واکسن هم توسط برخی شرکت‌های خصوصی انجام می‌گیرد ولی توسط وزارت بهداشت خریداری می‌شود.»

روحانی نیز در جلسه ۱۱ فروردین هیات دولت ضمن اشاره به این موضوع که هر بخش خصوصی با ارز نیمایی می‌تواند واکسن را وارد کند و در مراکزی که زیرنظر وزارت بهداشت است، توزیع کند در بخش دیگری از سخنان خود نیز بر این موضوع تاکید کرد «حتی تولیدکنندگان بزرگ و کارخانه‌های بزرگ نیز می‌توانند برای کارگران خود اقدام به خرید واکسن کنند.»

این در حالی است که خرید و فروش واکسن کووید۱۹ تنها در انحصار دولت‌هاست و برخلاف تفکرات وزارت بهداشت و دولت هیچ فرد عادی یا شرکت خصوصی توان تهیه واکسن را ندارد زیرا واکسن کرونا در جهان به یک مقوله امنیتی و سیاسی تبدیل شده است و همانند دیگر دارو یا واکسن‌ها قابل خریداری توسط شرکت‌های خصوصی نیست. از همین‌رو «جهان‌صنعت» از دو تولیدکننده واکسن کرونا درخصوص چگونگی تهیه واکسن توسط شرکت‌های خصوصی سوال کرد و آنها در پاسخ گفتند: «تمامی اختیارات فروش و توزیع واکسن کووید۱۹ در گرو دولت‌ها است. همچنین شرایط فروش واکسن روسی اسپوتنیک که در کره‌جنوبی ساخته می‌شود در اختیار شرکت صندوق توسعه ملی روسیه است.» درخصوص واکسن هند هم محموله‌ای که قرار بود از طریق سبد کوواکس برای ایران ارسال شود، وزارت دادگستری هند به بهانه اولویت واکسیناسیون مردمش از ورود آن به ایران جلوگیری کرده است. این در حالی است که هند تعداد قابل توجهی واکسن برای آمریکا فرستاده است. از طرفی برای تهیه واکسن از طریق سبد کوواکس هم حتما باید دولت‌ها سفارش دهند. اگر شرکت خصوصی در این امر پیشقدم شود کاملا فرافکنی است. بنابراین امروزه تهیه واکسن به یک مقوله سیاسی تبدیل شده است. هر کشوری که در دنیا روابط بین‌المللی خوبی داشته به راحتی هم توانسته واکسن تهیه کند اگرچه براساس گزارش‌ها واکسن به صورت محدود در دنیا وجود دارد. این در حالی است که وقتی تولیدکنندگان واکسن کووید۱۹ از دیگر کشورها درخواست مشارکت در مراحل مختلف آزمایش و کارآزمایی بالینی کردند، وزیر بهداشت با صراحت گفت مردم ایران را موش آزمایشگاهی آنها نمی‌کنیم در صورتی که امروزه واکسن کوبایی که هنوز در مراحل آزمایش‌های اولیه است و روسی که هنوز تاییدیه سازمان بهداشت جهانی را نگرفته روی مردم تزریق می‌شود. همان روزها برخی کشورها از جمله ترکیه، امارات و... واکسن‌های مورد نظر را رزرو کردند و در واقع با سرمایه‌گذاری در این طرح‌ها، اولویت مصرف را به خود اختصاص دادند. با این وجود در شرایط فعلی حتی این کشورهای توسعه‌یافته نیز محدودیت‌های زیادی در مسیر واکسیناسیون دارند. با وجود تفاهمنامه ۲۵ ساله ایران و چین، اما هنوز چین هیچ تصمیمی برای ایجاد مشارکت و خط تولید واکسن در ایران ندارد. چه‌بسا ممنوعیت واردات واکسن آمریکایی و بریتانیایی باعث تلنگری شد تا وزارت بهداشت و سازمان غذا و دارو به فکر تولید داخلی واکسن بیفتند.

از طرفی ۱۴ ماه از گسترش کرونا در ایران و ۹ ماه از تولید اولین واکسن می‌گذرد اما تا وقتی که ورود واکسن‌های بریتانیایی و آمریکایی به داخل ممنوع نشده بود سازمان غذا و دارو به فکر تولید واکسن کرونا نبود. اگر سازمان غذا و دارو از همان ۹ ماه پیش اعتماد به نفس داشت و همزمان با روسیه و دیگر سازنده‌ها به دنبال ساخت یا تهیه واکسن کرونا می‌بود، حال حداقل واکسن کرونای داخلی داشتیم. چه‌بسا ما درخصوص ساخت واکسن کرونا ۹ ماه از دیگر کشورها عقب هستیم.

حال اگر از تمام این موارد هم بگذریم ارز نیمایی برای شرکت خصوصی و واردکنندگان دارو به یک معضل جدی تبدیل شده است. براساس گزارش‌ها در سال گذشته بانک مرکزی حدود سه میلیارد دلار ارز برای دارو و تجهیزات پزشکی در نظر گرفته بود. به گفته کارشناسان بهداشت مسوولان بخش زیادی از آن را برای بیماری کرونا خرج کردند. اگرچه ارز دارو ۴۲۰۰ تومان است زیرا قیمت‌گذاری براساس آن است اما همان را از مرداد ماه به صورت قطره‌چکانی به تولیدکنندگان و واردکنندگان تخصیص ارز دادند. چه‌بسا امروزه تاثیر کمبود تخصیص ارز هم در نایاب شدن برخی داروهای حیاتی از جمله انسولین قابل مشاهده است. در حال حاضر تولیدکننده‌های داروی ایرانی از مرداد ماه تاکنون به صورت محدود مواد اولیه‌ای از چین و هند خریداری کردند زیرا ارزهای کشور چین و هند در کشور موجود نیست.

■ **واکسنی به شرکت‌های خصوصی نمی‌دهند**

برای حل معمای واکسن کرونا به سراغ یکی از واردکنندگان دارو رفتیم، البته ایشان به شرط عدم ذکر نام در مورد اقداماتشان برای تهیه واکسن کرونا به «جهان‌صنعت» اینگونه می‌گوید: اگر شما نام من را در گزارش‌تان ببرید، سازمان غذا و دارو به دلیل داروهایی که من در گمرک دارم اجازه آزادسازی دارو را نمی‌دهد. به هر حال از زمانی که وزارت بهداشت اعلام کرد تمامی شرکت‌های خصوصی می‌توانند واکسن را با ارز نیمایی وارد کنند ما هم همانند دیگر شرکت‌ها سریعا برای تهیه واکسن اقدام کردیم. ما با شرکت‌های زیادی از جمله جی‌ال‌فارما که مسوول ۱۴۵ میلیون دوز واکسن کرونا روسی است که در کره‌جنوبی ساخته می‌شود، مکاتبه کردیم اما آنها به ما گفتند فروش فقط از طریق کشور روسیه صورت می‌گیرد. ما مجدد با روسیه مکاتبه کردیم که آنها هم به ما گفتند تنها از طریق دولت واکسن کرونا را به ایران می‌فروشد. با شرکت دیگری در آلمان مکاتبه کردیم آنها هم اعلام کردند واکسن کرونا تنها در اختصاص ارتش و دولت است، با شرکتی که مسوول تهیه دارو برای دولت تحت حمایت سازمان ملل که در لیبی هست هم همین مکاتبه‌ها را انجام دادیم اما در هر سه مورد جواب‌های مشابه شنیدیم. بنابراین خرید و فروش واکسن‌ها تنها توسط دولت‌ها امکان‌پذیر است. اگر دولتی روابط بین‌المللی قوی داشته باشد، در نتیجه به راحتی می‌تواند تعداد قابل توجهی واکسن تهیه کند. این درحالی است که ایران روابط بین‌المللی خوبی با دیگر کشورها ندارد.

وی درخصوص اینکه به گفته وزارت بهداشت می‌توانند با ارز نیمایی (بازار آزاد) واکسن کرونا وارد کنند، اظهار کرد: فرضیه اول به این صورت بود که شرکت‌های خصوصی واکسن کرونا را با ارز نیمایی وارد کنند و وزارت بهداشت مبلغ تعیین شده را به آنها پرداخت کند ولی در آخرین مصوبه‌ای که تصویب شده اعلام کردند که با ارز نیمایی واکسن را وارد کنند و به مردم بفروشند. البته ارز نیمایی و ارز ۴۲۰۰ تومانی هم دردسرهای مخصوص به خودش را دارد. در حال حاضر پنج ماه است که مقدار قابل توجهی دارو و مواد اولیه شرکت در انبار گمرک است و هنوز هیچ ارز نیمایی به ما تخصیص داده نشده است. دارویی که در بازار نایاب شده در حال حاضر در انبار گمرک در حال منقضی شدن است. از طرفی اگر من دارو را از انبار خارج کنم سازمان هیچ ضمانتی برای تخصیص ارز به من نمی‌دهد. دارویی که من خریدم ۲۰ یورو را باید بفروشم ۱۰۰ هزار تومان اما اگر دولت ارز نیمایی آن را ندهد من باید همان دارو را ۲۰ تا ۳۰ هزار تومان بخرم که پول فروشنده‌ام را تامین کنم. چه‌بسا اگر ارز دارویی را آزاد کنند حداقل تکلیف ما مشخص می‌شود. اما متاسفانه سازمان غذا و دارو دارای قدرت تصمیم‌گیری و اجرایی نیست. به همین دلیل یک دپوی بزرگ دارو که اکثریت آنها هم داروهای حیاتی مردم است در انبار گمرک یکی پس از دیگری منقضی می‌شود. همین امر منجر به ورشکستگی شرکت‌های دارویی شده است. البته به دلیل همین ارز ۴۲۰۰ تومانی قیمت دارو نسبت به کشورهای همسایه ارزان‌تر است.

این تولیدکننده دارو افزود: به عقیده من دولت فراخوان تهیه واکسن روسی را داد که رد گم‌کنی کند و واکسن‌هایی که خودش وارد کرده را به مردم بفروشد. چه‌بسا اگر ارز نیمایی از بین برود، ناصر خسرویی هم دیگر وجود نخواهد داشت و تمام داروهای ناصرخسرو در داروخانه‌ها با همان قیمت هنگفت به فروش می‌رود. چه‌بسا امروزه تمام داروها از شبکه درمان به سمت ناصرخسرو نشت می‌کند. حال براساس اطلاعات من قرار است واکسن‌های اصلی که به قیمت ۸۰ میلیون تومان در ناصرخسرو موجود است به قیمت کمتری مانند ۱۰ میلیون تومان در داروخانه به صورت قانونی بفروشند. به عقیده من بهتر است دولت تسلیم شود و صراحتا اعلام کند توانایی مالی ندارد و واکسن را به قیمت در بازار موجود کند. البته این موضوع ایرادی هم دارد، ایراد آن هم این است که تنها قشر ثروتمند جامعه توانایی مالی خرید واکسن را خواهند داشت و عمق شکاف طبقاتی در جامعه بیش از قبل می‌شود. به همین دلیل است که وزارت بهداشت این امر را با ملایمت انجام می‌دهد. زمانی قرار بود ارز نیمایی ملغی شود و هزینه اضافی آن روی بیمه‌ها سرازیر شود اما اگر این عمل صورت گیرد تورم ۱۰۰ برابر می‌شود. زیرا بیمه ۷۰ درصد قیمت دارو را تقبل می‌کند و اگر ارز نیمایی برداشته شود بیمار باید ۳۰ درصد داروی ۶۰۰ هزار تومانی را پرداخت کند. به همین منظور این قضیه نوعی کلاف سردرگم است.

■ **تناقض در رفتار واردکنندگان دارو**

از طرفی دیروز رییس اتحادیه وارکنندگان دارو گفته: «مسیر واردات واکسن کرونا بسیار دشوار است اما کار روی تمام گزینه‌های موجود ادامه دارد.» او در ادامه با اشاره به مصوبه اخیر دولت برای صدور مجوز واردات واکسن کرونا به بخش خصوصی اظهار کرد: «ما در ابتدا این تصور را داشتیم که دولت اعلام کرده بخش خصوصی از طریق ارز نیمایی یا ارزی که خودشان دارند واکسن وارد کنند و این واکسن با همان قیمت در برخی مراکز توزیع شوند اما در نهایت وزارت بهداشت اعلام کرد هر واکسنی به کشور وارد شود را از بخش خصوصی می‌خرد و به شکل مجانی آن را تزریق می‌کند که به این ترتیب فرضیه اول کنار رفت. وی در ادامه افزود: «از سوی دیگر اگر بنا باشد ارزی برای واکسن تخصیص داده شود یا تعداد زیادی واکسن از این طریق به کشور برسد، قطعا بخش خصوصی این میزان ارز کافی را در اختیار نخواهد داشت و با توجه به محدودیت‌هایی که بانک‌ها دارند، دولت باید راه‌حلی ارائه دهد تا اگر اساسا ظرفیتی باز شد، در حوزه اجرا مشکلات کمتر شوند. در روزهای آینده بنا شده جلساتی در این زمینه برگزار شود تا ابهام‌ها کمتر شوند.» با این تفاسیر ریاحی تنها یک گزینه را برای تهیه واکسن عملی می‌داند و می‌گوید: «تعدادی شرکت سرمایه‌گذاری در سراسر دنیا هستند که از همان ابتدا روی شرکت‌های سازنده واکسن و طرح‌هایشان سرمایه‌گذاری کرده‌اند و امروز در جواب این سرمایه‌گذاری، بخشی از سود خود را در قالب واکسن در اختیار گرفته‌اند. قطعا تعداد واکسن‌هایی که آنها در اختیار دارند نیز محدود است اما به هر حال امکان پیگیری موضوع وجود دارد. البته واکسن آنها احتمالا از قیمت واکسنی که شرکت‌های تولیدکننده اعلام کرده‌اند بیشتر است و از این رو احتمال آنکه شایعه و شائبه در مسیر آن به وجود آید دور از ذهن نیست.

■ **فعلا مجوزی برای واردات واکسن از سوی بخش خصوصی صادر نشده**

اگرچه دیروز معاون کل وزارت بهداشت درباره واردات واکسن از سوی بخش خصوصی گفته است: «وزارت بهداشت اعلام کرده که واکسن‌های خارجی که وارد کشور شود را می‌خریم و آنها را توزیع می‌کنیم. این در عمل اجرا می‌شود. از نظر فرهنگی برایمان قابل قبول نیست که کسی که پول دارد واکسن بزند و کسی که پول ندارد، واکسن تزریق نکند. فعلا مجوزی برای واردات واکسن از سوی بخش خصوصی صادر نشده و این واکسن هم خیلی قابل آوردن نیست. باید توجه کرد که هند بالاترین تولیدکننده واکسن دنیاست و بالاترین تولیدکننده واکسن آسترازنکا و اکثر واکسن‌های کرونا است، اما تاکنون توانسته تنها ۴/۵ درصد مردمش را واکسینه کند. روسیه که سه واکسن تولید کرده نیز ۴/۵ درصد از جمعیتش را واکسینه کرده است. چین زیر ۴/۵ درصد از جمعیتش را واکسینه کرده است. در کل دنیا واکسیناسیون کرونا کند پیش می‌رود. تا امروز در دنیای هفت میلیارد و ۷۹۰ میلیونی، ۶۳۷ میلیون واکسن توزیع شده است. یعنی حدود هشت درصد که از این هشت درصد، ۸۰ درصدش در ۱۰ کشور بوده است. تعداد کشورهایی که توانستند واکسیناسیون دو دوز را برای بیش از ۱۰ درصد از جمعیت‌شان انجام دهند، به ۱۰ کشور نمی‌رسد.» حریرچی در ادامه از موضوعات سیاسی تهیه واکسن پرده برمی‌دارد و می‌گوید: «واکسن در دنیا کم است. واکسن اصلی هم که در دنیا توزیع می‌شود، فایزر و مدرناست که آمریکا بالای سر آن ایستاده و موضوع اصلا اقتصادی و انسانی نیست بلکه موضوع سیاسی است.»

■ **شهرداری پا در میدان تهیه واکسن**

اما گویا شرکت‌های خصوصی قصد دارند تعداد محدودی واکسن تنها برای کارمندان خود وارد کنند. در همین رابطه حمید چوبینه، مدیرعامل شرکت شهر سالم شهرداری تهران گفته بود: «گفت‌وگوها و رایزنی‌های لازم با مجموعه مدیران ارشد شهرداری تهران در حال انجام است تا در صورت موافقت و ابلاغ شورای شهر و ستاد شهرداری تهران، شرکت شهر سالم شهرداری نسبت به خرید و واردات واکسن کرونا برای واکسیناسیون مجموعه شهرداری تهران اقدام کند.» اگرچه پیش از این محسن هاشمی رییس شورای شهر تهران از تاخیر و تعلل در امر واکسیناسیون در کشور گلایه و اظهار کرده بود: «تاخیر در امر واکسیناسیون منجر شد عدد مبتلایان پنج رقمی و قربانیان سه رقمی شود. امیدواریم این تاخیر به فوریت جبران شود.» با این حال صحبتی از تهیه واکسن توسط شرکت شهر سالم شهرداری تهران نکرده است.

محیط‌زیست

علت مشاهده لاشه گربه‌ماهی‌ها در سواحل جاسک

مدیرکل حفاظت محیط‌زیست استان هرمزگان علت مشاهده لاشه گربه‌ماهی‌ها در ساحل جاسک را واژگونی قایق‌هایی دانست که حجم زیادی از این آبزی را صید کرده بودند.

حبیب مسیحی‌تازیانی با بیان اینکه در شب دوازدهم فروردین‌ماه، حدود ۵ تا ۶ تُن گربه‌ماهی در ساحل مقسا در استان هرمزگان پراکنده شدند، افزود: مردم در روز ۱۳ فروردین با مشاهده گربه‌ماهی‌ها، موضوع را به اداره محیط‌زیست اطلاع دادند.

وی اظهار داشت: همکاران به سرعت در محل حاضر شدند، موضوع را بررسی و از گربه‌ماهی‌ها نمونه‌برداری کردند. در بررسی‌ها، ابتدا به موضوعات مختلف از جمله بیماری گربه‌ماهی‌ها یا مساله آلودگی نفتی مشکوک بودیم.

مدیرکل حفاظت محیط‌زیست استان هرمزگان ادامه داد: بیشتر از همه احتمال می‌رفت که این اتفاق مربوط به صید باشد، پرس و جوی محلی صورت گرفت، موضوع بررسی و در نهایت مشخص شد که تعدادی از صیادان مشغول صیادی بودند که هنگام بازگشت، یکی از قایق‌ها در اثر طوفان و موج شدید، واژگون و تعداد زیادی گربه‌ماهی صید شده، پخش شدند.

مسیحی‌تازیانی درباره احتمال صید ترال و انتشار این خبر که احتمال می‌رود یکی از صیادان صید غیرقانونی داشته و به دلیل نبود مشتری گربه‌ماهی‌ها را در دریا رها کرده، گفت: ابزار صید اعلام نشده اما معمولا صید ماهی در آن منطقه به صورت محاصره‌ای صورت می‌گیرد، در عین حال از گربه‌ماهی در تولید پودر ماهی استفاده می‌شود و امکان صادرات آن نیز وجود دارد بنابراین بدون مشتری نیست، همچنین با صیادی که قایق او غرق شده تلفنی صحبت کردیم و مساله صید و واژگونی قایق را تایید کرد، بر این اساس از آنجا که قایق بار زیادی داشته، پس از وقوع طوفان و موج شدید واژگون شده است.

وی در پاسخ به اینکه آیا پس از تایید اتفاق واژگونی قایق صیادی، بررسی آلودگی نفتی همچنان صورت می‌گیرد، گفت: نمونه‌ها ارسال شده و با وجود تایید موضوع صید گربه‌ماهی‌ها و واژگونی قایق صیاد، اما بررسی درباره آلودگی نفتی درحال انجام است؛ نتیجه بررسی‌ها پس از ۴۸ ساعت اعلام می‌شود.

روز جمعه ۱۳ فروردین خبری از مرگ و میر تعداد زیادی گربه‌ماهی در سواحل شهرستان جاسک در فضای مجازی منتشر شده بود که بلافاصله کارشناسان و محیط‌بانان اداره حفاظت محیط‌زیست شهرستان جاسک بررسی موضوع و پایش منطقه را آغاز کردند.

ناهماهنگی و ناتوانی مسوولان در برگزاری سفرهای نوروزی داخلی رقم زد

سوغات کرونایی مسافران ترکیه

«جهان‌صنعت»– وزیر بهداشت طی نامه‌ای به قرارگاه عملیاتی مقابله با کرونا خواستار توقف تمام پروازها و همچنین ترددهای مرزی میان ایران و ترکیه شد.

سعید نمکی سه روز قبل درخواستی را خطاب به عبدالرضا رحمانی‌فضلی وزیر کشور و فرمانده قرارگاه عملیاتی مقابله با کرونا مبنی بر تصویب توقف پروازهای ترکیه در این قرارگاه و ابلاغ آن به وزارت راه‌وشهرسازی و سازمان هواپیمایی کشوری ارائه داده است.

در این نامه، وزیر بهداشت از قرارگاه عملیاتی مقابله با کرونا درخواست کرده تا ظرف ۴۸ ساعت آینده، تمام ترددهای هوایی و زمینی به ترکیه به مدت یک هفته متوقف شود.

نمکی همچنین از امکان بازگشت اتباع دو کشور که در ایران یا ترکیه هستند به کشور متبوع‌شان با رعایت پروتکل‌های بهداشتی و اخذ تست PCR خبر داده است.

پس از شیوع ویروس کرونا و پیک شیوع آن در کشور، بارها و بارها وزارت بهداشت دیگر نهادها را مقصر این امر دانسته است. بسیاری از کارشناسان گردشگری تصور می‌کنند وزارت بهداشت توانایی کنترل و مهار کرونا را ندارد به همین دلیل دنبال مقصر می‌گردد. وزیر بهداشت پیش از این نیز نسبت به سفرهای نوروزی اعتراضات بسیاری داشته است اما ولی تیموری معاون گردشگری وزارت میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری به «جهان‌صنعت» گفت: آمار سفرهای نوروزی امسال تا ۱۲ فروردین تنها دو میلیون و ۴۳۰ هزار نفر بوده است در صورتی که سال گذشته آمار سفرهای نوروزی ۷۶ میلیون نفر بوده است و این به معنای آن است که هم وزارت میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری و هم مردم به خوبی رعایت کرده‌اند و سلامت خود را بر سفر مقدم دانسته‌اند. از سویی دیگر به اعتقاد تیموری صف‌های طولانی مرغ بسیار خطرناک‌تر از سفرهای نوروزی است.

با این همه سعید نمکی وزیر بهداشت خواهان ممنوعیت سفر به ترکیه شده است که با وجود آمارهای شیوع کرونا در این کشور اقدام مناسبی است. از سویی دیگر شنیده‌ها از مسافران این مقصد محبوب حاکی از آن است که بسیاری از مسافران ترکیه کرونا را با خود سوغات آورده‌اند. این در حالی است که بسیاری از گردشگران ایرانی به تصور واکسیناسیون در حین سفر و یا کنترل کامل کرونا به ترکیه سفر کرده بودند.

در صورت تصویب این درخواست وزارت بهداشت، همه پروازهای رفت و برگشت به شهرهای آنکارا و استانبول با ایرلاین‌های داخلی و خارجی متوقف خواهد شد.

در حال حاضر علاوه بر شرکت‌های هواپیمایی داخلی، تعدادی از ایرلاین‌های ترکیه‌ای و کشورهای منطقه نیز پروازهای ایران- ترکیه را انجام می‌دهند.

همچنین در صورت موافقت قرارگاه مقابله با کرونا با این درخواست وزارت بهداشت، تورهای گردشگری به ترکیه نیز متوقف شده و این مصوبه به وزارت گردشگری و آژانس‌های گردشگری ابلاغ می‌شود.

■ **انتقادهای پی در پی وزیر بهداشت به تورهای ترکیه**

پیش از این نیز در دهه دوم فروردین امسال، مشاور وزیر بهداشت با انتشار مطلبی در فضای مجازی با اشاره به ادامه پروازهای ترکیه از آن انتقاد کرده بود.

با این حال حسن ذی‌بخش سخنگوی سازمان هواپیمایی کشوری اعلام کرده بود توقف پروازها به ترکیه منوط به تصمیم ستاد ملی مقابله با کروناست.

ترکیه از جمله مسیرهای پرتردد خارجی ایران محسوب می‌شود که سفر به آن تنها جنبه تفریحی ندارد. با توجه به حجم سرمایه‌گذاری شهروندان ایرانی در این کشور برای خرید خانه، تردد به ترکیه در این سال‌ها و تا پیش از همه‌گیری کرونا افزایش قابل توجهی داشته است. از طرفی، با توجه به محدود شدن پروازهای بین‌المللی ایران از سال ۹۸ بسیاری از مسافران از مسیر ترانزیتی ترکیه برای دسترسی به مقصد مورد نظر استفاده می‌کنند. علاوه بر این، با توجه به فعال نبودن سفارتخانه‌های برخی کشورهای خارجی در ایران، شهروندان ایرانی به ناچار برای پیگیری امور تحصیلی، اداری و مهاجرتی از طریق سفارتخانه‌های مقیم در ترکیه اقدام می‌کنند.

با این وجود شدت جهش ویروس کرونا از هفته گذشته در ترکیه برای ایران به عنوان همسایه شرقی این کشور نگران‌کننده شده است. خبرگزاری آناتولی در خبری از وزیر بهداشت ترکیه نقل کرده که آمار مبتلایان به انواع جهش‌یافته کرونا در این کشور در حال افزایش است و این آمار ۷۵ درصد کل مبتلایان را تشکیل می‌دهد. بر همین اساس مقررات قرنطینه در بسیاری از شهرهای ترکیه تمدید شده است.

در حال حاضر طی یک ماه اخیر تعداد ابتلا به کرونا در ترکیه چهار برابر شده به گونه‌ای که طی روز ۱۳ فروردین، ۴۲ هزار ابتلا به کرونا در این کشور گزارش شده است.

همچنین محدودیت‌های جدید به این کشور بازگشته و طبق اعلام وزارت بهداشت ترکیه، بیش از ۷۰ درصد مبتلایان با نوع کرونای انگلیسی یا جهش‌یافته درگیر هستند. در حال حاضر ۵۸ استان ترکیه در وضعیت قرمز قرار دارند و از ساعت ۹ شب دوشنبه تا ۵ صبح دوشنبه هر هفته در این کشور، منع تردد اعمال شده است. این در حالی است که هنوز تورهای گردشگری ایرانیان به این کشور برقرار است.

۱۰ فروردین علیرضا وهاب‌زاده مشاور وزیر بهداشت در توئیتر نوشت: سراسر شهرهای ترکیه در وضعیت قرمز است، اما هم پروازها به این کشور ادامه دارد و هم تورهای گردشگری برقرار است. گردشگران و مسافران به این همسایه شمال غربی کشورمان می‌توانند ناقل ویروس کشنده کرونای انگلیسی به داخل کشور باشند.

یک روز پس از آن، سعید نمکی وزیر بهداشت در نامه‌ای به وزیر کشور و فرمانده قرارگاه عملیاتی ستاد مقابله با کرونا درخواست کرد: با توجه به شیوع گسترده بیماری کووید ۱۹ در کشور ترکیه با ویروس موتاسیون‌یافته، ایاب و ذهاب از طریق مرزهای هوایی و زمینی با کشور مذکور به مدت یک هفته متوقف شود.

نمکی گفت: شهروندان ایرانی که در ترکیه به سر می‌برند و قصد ورود به کشور را دارند و همچنین اتباع کشور ترکیه که در ایران بوده و قصد خروج از کشور را دارند، می‌توانند با رعایت پروتکل‌های مربوطه و انجام تست PCR و اطمینان از عدم آلودگی اقدام به ورود و خروج کنند.

■ **بررسی همه‌جانبه وزارت بهداشت**

حسین قاسمی مدیر کل امور مرزی وزارت کشور و دبیر کمیته امنیتی اجتماعی و انتظامی ستاد ملی مدیریت کرونا در پاسخ به این درخواست، از بررسی همه‌جانبه پیشنهاد وزارت بهداشت مبنی بر اعمال محدودیت‌های بیشتر در مرز با یک همسایه غربی در کمیته امنیتی اجتماعی و انتظامی ستاد ملی و ارائه گزارش جامع آن برای تصمیم‌گیری نهایی به ستاد ملی مدیریت کرونا خبر داده است.

■ **پروازهای ترکیه برقرار است**

مقصود اسعدی سامانی دبیر انجمن شرکت‌های هواپیمایی هم با گذشت پنج روز از درخواست وزیر بهداشت خبر داده که پروازهای ترکیه طبق برنامه در حال انجام است و برنامه‌ای برای قطع پروازها بین ایران و ترکیه تا زمان ابلاغ رسمی ستاد مقابله با کرونا وجود ندارد.

او گفته که قرار است در جلسه آتی ستاد مقابله با کرونا موضوع قطع پروازها بررسی شود، در صورتی که ستاد برنامه قطع پروازها را ابلاغ کند پرواز شرکت‌های هواپیمایی در مسیر ترکیه لغو خواهد شد.

■ **تابع ستاد ملی مقابله با کرونا هستیم**

ابوالقاسم جلالی معاون هوانوردی و امور بین‌الملل سازمان هواپیمایی نیز گفته است: تا کنون درخواستی مبنی بر توقف پروازهای ترکیه به دست ما نرسیده است، اما در صورتی که از سوی ستاد ملی مقابله با کرونا درخواستی مبنی بر توقف یا ممنوعیت پروازهای خارجی یا داخلی شود، به سرعت آن را اعمال خواهیم کرد.

این نخستین‌بار نیست که ویروس کرونا عامل مسدود شدن مرز مشترک ایران و ترکیه می‌شود. ترکیه همزمان با شیوع ویروس کرونا از اسفندماه ۹۸ تا اواسط سال ۹۹ چندین‌بار مرز هوایی و زمینی با ایران را مسدود کرد و حتی پس از باز شدن مرز هوایی تا مدت‌ها نسبت به بسته ماندن مرز زمینی به بهانه ویروس کرونا اصرار داشت. در دی‌ماه ۹۹ نیز با شناسایی ویروس جهش‌یافته در بسیاری از کشورها، قوانین سفر به ترکیه هم کمی محکم‌تر شد؛ شهروندان خارجی از جمله ایرانی‌ها برای سفر به این کشور به ارائه گواهی منفی تست کرونا تا ۷۲ ساعت قبل از پرواز ملزم شدند.

■ **بلیت‌های ارزان‌قیمت ترکیه**

قیمت بلیت‌های سفر به ترکیه به شدت ارزان شده است. همواره بلیت سفر به این کشور محبوب ایرانیان در ایام عید به حداکثر خود می‌رسد و پس از پیک سفر ارزان می‌شود. مقاصدی مانند استانبول معمولا زمستان و ماه‌های سرد سال ارزان می‌شوند که فصل کم‌سفر این مقصد به شمار می‌رود. همچنین دورانی که تعطیلات مردم تمام شده و تقاضای سفر کم می‌شود نیز قیمت بلیت ترکیه به ارزان‌ترین قیمت می‌رسد.

اما اکنون این ارزانی علت دیگری نیز دارد؛ شیوع کرونا توریست‌ها را از این کشور گردشگرپذیر فراری داده است و فعالان گردشگری در ترکیه درصدد جذب گردشگر هستند حتی به قیمت شیوع کرونا در کشوری دیگر.

۸۵ مرکز استان در کشور ترکیه در وضعیت بحرانی از لحاظ شیوع ویروس کرونا هستند و روز به روز به تعداد مبتلایان به کرونا افزوده می‌شود. به عنوان مثال آمار مبتلایان ترکیه به ویروس جهش‌یافته در یک روز به ۳۲ هزار نفر رسید با وجود اینکه تعداد قربانیان آن نسبت به تعداد مبتلایان زیاد نیست اما درگیری افراد با ویروس جهش‌یافته اتفاق ناخوشایندی است.

همچنین با وجود قرمز بودن این مقصد اما همچنان سفر به ترکیه در ایام نوروز انجام می‌شد و هنوز هم ادامه دارد چون سفر به این کشور هنوز جزو سفرهای ارزان‌قیمت خارجی است.

در تازه‌ترین اخبار نسبت به سفرهای خروجی مسافران ایرانی به مقصد ترکیه، تنها واکنش‌ها به آن، واکنش وزیر بهداشت بوده که از این سفرها ابراز نگرانی کرده است و با وجود آنکه مدیران در این وزارتخانه هشدار داده بودند اما نه تنها پروازها به مقصد ترکیه متوقف نشد بلکه بلیت هواپیما برای مقصدی مثل استانبول در ارزان‌ترین نرخ خود قرار گرفته است!

به عنوان مثال برای پرواز از تهران به استانبول نرخ بلیت هواپیما در تاریخ امروز تنها ۷۱۹ هزار تومان است. این رقم با اختلاف ۲۰ هزار تومان فردا به ۷۴۰ هزار تومان خواهد رسید. مسافران این مقصد کرونایی بنا به آنچه که دولت ترکیه اعلام کرد، تنها لازم است تست منفی کرونا به همراه داشته باشند.

از آن طرف ترددهای بین‌استانی نیز در داخل ایران بنابر گزارش وزارت راه‌وشهرسازی ۱۴۴ درصد رشد داشته است و مسافران مبتلا به کرونا آزادانه به سفر رفتند. مسافران ورودی به ایران نیز در حال برگشت هستند.

■ **وزارت بهداشت توپ را در زمین گردشگری انداخته است**

حرمت‌الله رفیعی رییس انجمن صنفی دفاتر خدمات مسافرتی می‌گوید: به نظر می‌رسد وزارت بهداشت نمی‌تواند شرایط را کنترل و مدیریت کند و توپ را به زمین دیگری می‌اندازد و سفر را به عنوان گزک دست گرفته است. اگر این وزارتخانه نگران انتقال بیشتر بیماری از خارج کشور است، چرا به پروازهای شلوغ داخلی توجه نمی‌کند؛ تعداد پروازها و مسافران کیش به هیچوجه با ترکیه قابل مقایسه نیست.

او با اشاره به کاهش سفر و پروازهای ترکیه اظهار می‌کند: در حالت عادی بین ایران و ترکیه هفتگی ۲۰۰ فروند هواپیما مجوز پرواز دارند که در تعطیلات نوروز امسال، برخلاف سال‌های گذشته نه تنها مجوز اضافه‌ای برای پروازهای این مسیر صادر نشد که تعداد پروازهای بین ایران و ترکیه از حدود ۲۸ به ۵ پرواز در روز رسید. چطور فکر می‌کنند حجم سفر در مسیر ترکیه زیاد شده است!؟

رفیعی می‌گوید: بهتر است برای متقاعد کردن مردم از آمارهای درست استفاده کنید. یک گزارش و آمار دقیق ارائه دهید که یک بیمار مبتلا به ویروس جهش‌یافته و یا کووید ۱۹ در بین مسافران ترکیه بوده است. وزارت بهداشت این آمارهایی را که می‌دهد در کجا ثبت کرده است؟ آیا دوایر نظارتی به آن دسترسی دارند؟ ما که به عنوان آژانس‌دار به سامانه‌ای که آمار افراد مبتلا در آن ثبت شده باشد دسترسی نداریم.

او اضافه می‌کند: چرا وقتی از مسافر خروجی و ورودی تست منفی می‌خواهند و یا قانون قرنطینه را برقرار کرده‌اند، این همه نگرانی دارند؟ مگر اینکه کنترل مسافران در مرزها دچار مشکل باشد. در بیشتر کشورها با همین قوانین، ترددهای بین‌المللی در حال انجام و تحت کنترل است.

او در پاسخ به این سوال که در صورت لغو پروازها تکلیف مسافرانی که بلیت یا تور خریده‌اند، چه خواهد شد، با سیاست مسدود کردن مرزها مخالفت کرد و خواستار تشدید نظارت‌ها شد و در ادامه گفت: مسافر ایرانی با هر دستوری که داده می‌شود فقط متحمل دلهره و نگرانی شده است. قطعا مسدود شدن مسیر ترکیه بسیاری از مسافران ایرانی را دچار سرگردانی و بلاتکلیفی می‌کند.

■ **سخن آخر**

پیش از نوروز امسال بارها و بارها نهادهای مختلف از جمله وزارت بهداشت و ستاد ملی مقابله با کرونا اعلام کردند سفر باید ممنوع شود و نباید به مقاصد مختلف کشور سفر کرد و در مقابل وزارت میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری و برخی نهادهای دیگر گفتند که سفرهای نوروزی مجاز است و مانعی ندارد. از سویی دیگر بخشنامه‌ای به آژانس‌های گردشگری ارسال شد مبنی بر اینکه اگر سفرها به دلیل شیوع کرونا لغو شد آژانس‌ها موظف نیستند مبلغ پرداخت شده را به مسافران بازپرداخت کنند. این امر موجب شد که گردشگران ایرانی مقاصد خارجی را به تورهای داخلی ترجیح دهند. چراکه هر لحظه احتمال ممنوعیت سفرها وجود داشت و ممکن بود هزینه پرداخت شده را نیز بازپس نگیرند. بنابراین سوغات کرونا از دیگر کشورها به خاطر ناهماهنگی، ناتوانی در تصمیم‌گیری و درگیری نهادهای مختلف با یکدیگر به ایران آمده است.

خبر

تخریب تپه باستانی سیراف متوقف شد

ایلنا– به گفته فرمانده یگان حفاظت میراث فرهنگی استان بوشهر عملیات تخریب تپه باستانی مشرف به کوه‌های اطراف بندر سیراف متوقف شده است.

سرهنگ عبدالحمید حقانی، فرمانده یگان حفاظت میراث فرهنگی استان بوشهر گفت: نیروهای این یگان از عملیات تخریب تپه باستانی مشرف به کوه‌های اطراف بندر سیراف جلوگیری کردند. او افزود: ماموران یگان حفاظت میراث فرهنگی سیراف در پی گشت‌زنی، یک دستگاه لودر را که در حال تخریب تپه باستانی در نزدیکی این بندر بود را متوقف کردند.

وی ادامه داد: این تپه‌های باستانی مشرف به کوه‌های اطراف بندر سیراف است که در نزدیکی آثار ثبتی اشکفت موسی و آتشکده این اثر ملی قرار دارند.

فرمانده یگان حفاظت میراث فرهنگی استان بوشهر افزود: با توقف کار، پرونده قضایی برای افراد خاطی تشکیل شد و از طریق مراجع ذی‌صلاح در دست پیگیری است. حقانی با اشاره به قدمت بندر کهن سیراف عنوان کرد: این بندر از گذشته دور در دنیای تجارت شهرت داشته است و آثار ارزشمندی را در خود دارد به همین علت، نیروهای توانمند و آشنا به منطقه در تیم گشت یگان حفاظت سیراف حضور دارند تا کمتر سودجویان آثار تاریخی سیراف را دست‌خوش تغییر قرار دهند. وی بیان کرد: همکاری و همیاری با نیروی انتظامی یکی از اولویت‌های این یگان است و بناست در سال جدید با برگزاری سلسله نشست‌هایی با دیگر یگان‌های پیشگیری استان بوشهر، زمینه تعامل بیشتر را برای جلوگیری از جرائم در حوزه میراث فرهنگی فراهم شود.

بندر سیراف در فاصله ۲۵۰ کیلومتری شرق بندر بوشهر و ۳۵ کیلومتری جنوب شرقی کنگان، در ساحل خلیج‌فارس قرار دارد.

شاهکارهایی که به بهانه کرونا فروخته می‌شوند!

ایسنا– برخی از موزه‌های آمریکایی به دلیل مشکلات مالی به فروش تابلوهای نقاشی روی آورده‌اند، اما منتقدان معتقدند این کار درحقیقت خیانت به ماموریت موزه‌ها برای حفظ آثار هنری برای عموم مردم است.

به گزارش خبرگزاری فرانسه، موزه‌های ایالات متحده پیش‌تر فقط درصورتی اجازه داشتند اثری را بفروشند که آن اثر را با اثر هنری جدید جایگزین کنند اما در آوریل ۲۰۲۰ انجمن مدیران موزه‌های هنر (AAMD) این محدودیت را به مدت دو سال برای جبران خسارت‌های دوران کرونا لغو کرد.

در ماه سپتامبر، مسوولان موزه بروکلین که حتی پیش از همه‌گیری ویروس کرونا با مشکلات مالی دست و پنجه نرم می‌کردند، ۱۲ اثر هنری از جمله یک اثر از مونه و دو اثر از دوبوفه نقاش‌های فرانسوی را با هدف به دست آوردن هزینه کافی برای نگهداری از مجموعه آثار این موزه به فروش گذاشتند.

اوایل سال جاری نیز مکس هالین مدیر موزه متروپولیتن اعلام کرد، پول حاصل از فروش آثار هنری صرف هزینه‌های نگهداری از مجموعه آثار موزه از جمله حقوق کارکنان موزه خواهد شد. هالین که روند جدید فروش آثار هنری توسط موزه‌ها را موقتی می‌داند و معتقد است موزه متروپولیتن در سال ۲۰۲۱ در مقایسه با سال‌های گذشته آثار بیشتری را به فروش نخواهد رساند، می‌گوید: دهه‌هاست که موزه‌های آمریکا مجموعه آثارشان را به فروش می‌رسانند... ما نسبت به کاری که انجام می‌دهیم آگاهی کامل داریم و به آن ایمان داریم؛ می‌دانیم که این کار به نفع مجموعه آثار موزه‌هاست و به پیشرفت آن کمک می‌کند. با این حال فروش آثار هنری با واکنش‌های متفاوتی همراه بوده است. برای مثال یکی از منتقدان فروش آثار هنری موزه هنر بالتیمور معتقد است تبدیل شدن آثار هنری دیوارهای موزه‌ها به یک سرمایه مالی مساله نگران‌کننده‌ای است. موزه هنر بالتیمور امیدوار بود با به فروش رساندن سه اثر هنری مهم از جمله یکی از آثار اندی وارهول بتواند ۶۵ میلیون دلار پول جمع‌آوری کند. قرار بود با به فروش رساندن این آثار بودجه کافی برای نگهداری از مجموعه آثار موزه و ایجاد برابری در مجموعه با خریداری آثار هنرمندان اقلیت و زن فراهم شود. اما انتقادها سبب شد این موزه برنامه فروش آثار را لغو کند و هزینه مورد نیاز را از طریق اهدای پول داوطلبانه جبران کنند. برخی موزه‌ها با به فروش رساندن مهم‌ترین آثارشان مخالف هستند؛ چراکه معتقدند ماموریت آنها نگهداری از آثار مهم است. برای مثال موزه هنر متروپولیتن بیشتر آثاری را به فروش رساند که نسخه‌های متعددی از آنها را داشت یا آثاری را که توسط یک هنرمند در یک دوره مشخص به تعداد زیاد خلق شده بودند را به فروش رسانده است.

اما موسسات دیگری همچون موزه هنری اورستون در نیویورک بدون در نظر گرفتن شرایط یک اثر آن را به فروش گذاشتند. برای مثال این موزه در ماه اکتبر یک نقاشی از «جکسون پولاک» را به قیمت ۱۲ میلیون دلار فروخت.

این موزه از پول حاصل از فروش این نقاشی برای ایجاد برابری نژادی و جنسیتی در مجموعه آثارش استفاده کرد اما با این حال انتقادهایی متوجه این موزه شد. تری تیشوت از نویسندگان وال استریت ژورنال نوشت: یک موزه هنر روحش را فروخت... این موزه از هدف قابل احترام ایجاد برابری جنسیتی و نژادی در مجموعه آثارش به عنوان یک بهانه برای خیانت به اعتماد عمومی استفاده کرده است.

جدول ۱۹۱۴

افقی:
۱- وسیله نقلیه قطبی – نوعی زبان علمی
۲- فیلسوف فرانسوی و صاحب اثر تفکرات تنهایی – زیاد و فراوان – مملکت
۳- مبتکر جدول تناوبی در شیمی – کهنه‌فروش
۴- اندکی – زنگ کلیسا – پدربزرگ
۵- مخفف منقار طیور – خردمندان – رایگان
۶- داروی تزریقی – مهرورزی – تیر کوتاه پیکاندار
۷- بدون درنگ – نمک استاندارد – پارچه با لباس کشباف
۸- بخش بالای بدن – باجناق – فکر و اندیشه
۹- حروفی که در پایان یک واژه می‌آید – وطن عزیزمان – رنگ آسمان و دریا
۱۰- مادر اعراب – حیله پنهانی – کتابی به قلم اسکار وایلد
۱۱- گیاه تنباکو – ای خدای ما – نصف رتبه
۱۲- سستردن و زایل کردن – آخر و عاقبت کار – از آفات گیاهی
۱۳- عصاره مصنوعی – نمایش متنوع
۱۴- کندزبان – از ادوات ورزش باستانی – گونه‌ای پارچه نخی نازک
۱۵- سست و بی‌ثبات – دارای عیب و نقص

عمودی:
۱- ابزار برودتی – گرفتگی عضله – لحظه زودگذر
۲- رودی در کره‌جنوبی – سازه کار یک ابزار – اکنون
۳- استخدام دائمی – باغ بهشت – از درختان جنگلی صنعتی
۴- نام قدیم شهرستان فردوس – بالای فرنگی – اهل شبه‌قاره – همنشین جن
۵- صاحب اثر هشت بهشت – از القاب رستم
۶- بت عرب دوران جاهلیت – شهری در استان مازندران- ارگان فرهنگی سازمان ملل متحد
۷- صحرایی در مصر – میزان الحراره – کلمه همراهی
۸- وفای به عهد – امانتی موقت – فرو ریختن سقف
۹- پسوند شباهت‌ساز – سخت و دشوار – خاکستر
۱۰- تحقیق و تفحص – سبیل و بروت – گرو رفتن ملک
۱۱- طول مسیر – شهری در شمال شرقی فرانسه
۱۲- قرص روانگردان و عقل‌زایل‌کن – خوف به دل راه نمی‌دهد – از شوینده‌های سفیدکننده
۱۳- راهنمایی برای رسیدن به مقصد – واحدی در ارتش – پیشکش کردن
۱۴- پارچه مشبک – ناگهانی – فرمان ماشین
۱۵- جهت و سمت – انعقاد خون در رگ‌ها – گرامی داشتن

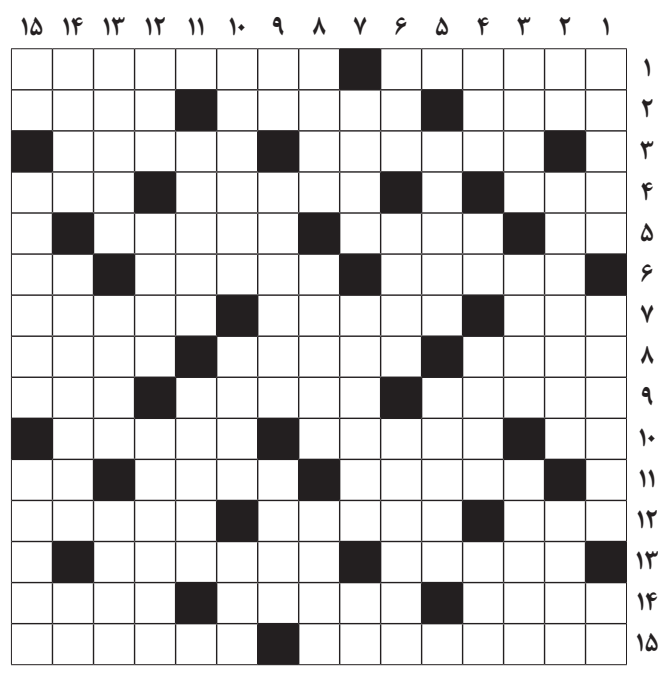

سودوکو ساده ۴۹۹

۲	۹	۵	۷	۴	۶	۳	۸	۱
۳	۸	۶	۱	۲	۵	۷	۹	۴
۷	۴	۱	۸	۳	۹	۵	۶	۲
۶	۱	۳	۲	۸	۷	۹	۴	۵
۸	۵	۷	۳	۹	۴	۱	۲	۶
۹	۲	۴	۶	۵	۱	۸	۳	۷
۱	۷	۲	۹	۶	۸	۴	۵	۳
۵	۶	۹	۴	۷	۳	۲	۱	۸
۴	۳	۸	۵	۱	۲	۶	۷	۹

حل سودوکو ساده

سودوکو سخت

۶	۲	۵	۷	۱	۴	۹	۸	۳
۱	۸	۷	۵	۹	۳	۲	۴	۶
۴	۹	۳	۲	۸	۶	۱	۵	۷
۲	۶	۱	۳	۷	۸	۵	۹	۴
۷	۴	۸	۹	۲	۵	۶	۳	۱
۳	۵	۹	۴	۶	۱	۷	۲	۸
۹	۳	۲	۱	۴	۷	۸	۶	۵
۵	۱	۶	۸	۳	۲	۴	۷	۹
۸	۷	۴	۶	۵	۹	۳	۱	۲

حل سودوکو سخت

جواب جدول شماره ۱۹۱۳

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	ا	ک	ر	م	ا	ل	ا	ک	ر	م	ی	ن	■	ک	د
۲	چ	ا	ن	■	چ	ی	ن	ه	■	د	ک	ا	م	ت	ر
۳	د	ر	گ	ه	ا	ن	■	ف	ی	و	ز	■	ت	ا	س
۴	ا	■	ا	ف	ر	ی	ن	■	س	ر	خ	ا	ب	ی	■
۵	د	ا	ر	ت	■	ت	ی	ا	ن	■	م	ج	ا	و	ر
۶	■	ت	ن	ه	ا	■	ل	و	ا	م	■	م	ی	ن	و
۷	و	ن	گ	■	ن	و	ب	ر	■	ک	ت	ا	ن	■	د
۸	ب	ا	■	ا	ب	ت	ک	ا	ر	ع	م	ل	■	پ	ک
۹	س	■	ک	ت	ر	ی	■	ز	ی	ب	ا	■	س	و	ی
۱۰	ت	س	ل	ا	■	ن	م	ا	م	■	س	ر	و	د	■
۱۱	ر	ن	ی	و	م	■	ق	ن	و	ت	■	م	ا	ر	ک
۱۲	■	س	ن	ا	ر	ی	و	■	ت	ی	م	و	ر	■	ا
۱۳	ش	ی	ی	■	ج	و	ا	ن	■	م	و	ز	م	ا	ب
۱۴	ب	ر	ک	ن	ا	ر	■	ه	ج	و	م	■	ر	ن	و
۱۵	ه	و	■	س	ن	ت	ک	ی	ت	س	و	ن	و	ی	س

طراح: محمود کیمیایی

سودوکو ساده ۵۰۰

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

	۲	۷		۶			۹	
	۴				۵		۸	۳
		۳			۴	۱		۶
۹			۶			۲		
۶			۹	۲	۷			۱
		۲			۱			۸
۷		۸	۴			۵		
۴	۳		۸				۱	
	۵			۷		۸	۴	

سودوکو سخت

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

		۳	۹			۶		
	۸		۳				۲	
			۴		۸	۹		۳
		۷					۹	۲
			۷	۴	۳			
۳	۶					۷		
۵		۹		۷	۴			
	۷				۲		۱	
		۱			۹	۵		

روزنامه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی
شماره ۴۶۹۶
صنعت جهان
۱۶ فروردین ۱۴۰۰ ۲۲ شعبان ۱۴۴۲ ۵ آوریل ۲۰۲۱
عضو انجمن صنفی روزنامه‌های غیر دولتی و تعاونی مطبوعات
دوشنبه
پایان‌نامه
آیین نامه اخلاق حرفه‌ای: http://www.jahanesanat.ir

■ صاحب امتیاز و مدیر مسوول: محمدرضا سعدی
■ تلفن تحریریه: ۸۸۰۴۲۳۵۸، ۸۸۰۵۰۸۹۳، ۸۸۰۶۰۳۱۷
■ نمابر: ۸۸۲۱۰۷۶۳
■ تلفن سازمان آگهی‌ها: ۸۸۰۵۰۶۸۴، ۸۸۰۵۰۲۸۶

■ نشانی: خیابان شیخ بهایی جنوبی، روبه‌روی مسجد بقیه‌الله- بن‌بست سامان- پلاک ۴
■ شماره پیامک: ۳۰۰۰۸۳۸۸
■ روابط عمومی: ۸۸۰۳۹۸۹۴
■ لیتوگرافی و چاپ: ایرانچاپ

www.jahanesanat.ir jahan1383@yahoo.com

سینمای ایران

«خانه خاموش» در جشنواره «ویزیون دوریل» سوییس

پروژه مستند سینمایی «خانه خاموش» به فهرست چهار پـروژه برگزیده بخش «راف‌کات» پنجاه و دومین جشـنواره بین‌المللی فیلم مسـتند «ویزیون دو ریل» در کشور سوییس راه یافت.

فیلم مستند «خانه خاموش» به کارگردانی فرناز و محمدرضا جورابچیان و تهیه‌کنندگی الهه نوبخت در بخش «راف کات» پنجاه و دومین جشنواره بین‌المللی فیلم مستند «ویزیون دوریل» سوییس پذیرفته شد.این فیلم که تولید آن بیش از چهار سال به طول انجامیده به عنوان نماینده ایران در این دوره از رقابت‌های تولید فیلم مستند در این رویداد اروپایی پذیرفته شده است.

در این بخش تنها چهار پروژه محصول مشترک از کشورهای آمریکا، مکزیک، برزیل، کامرون، بلژیک، آفریقای جنوبی، فیلیپین و ایران انتخاب شده‌اند.«خانه خاموش» پرتره خانواده‌ای تهرانی است که زندگی آنها در چند دهه به تصویر کشیده می‌شود.

فرنـار و محمدرضا جورابچیان پیش از این، فیلم مسـتند «اعتراض وارد نیست» را کارگردانی و تهیه کرده بودند.

جشـنواره فیلم مسـتند «ویزیون دو ریل» سوییس گفته می‌شـود، تنها جشـنواره مسـتند کشور سـوییس و یکی از مهم‌ترین جشـنواره‌های مستند جهان است که امسال پنجاه و دومین دوره آن از تاریخ۱۵ آوریل تا ۲۵ آوریل (۲۶فروردین تا ۵ اردیبهشت) به صورت آنلاین و با پذیرش تعداد محدودی میهمان برگزار می‌شود.

حاشیه

رضا صادقی خواستار عفو حمید صفت شد

رضا صادقی، خواننده موسیقی پاپ در یک پُست اینستاگرامی، خواستار بخشش حمید صفت (رپر) از حکم قصاص شد.

صادقی نوشـت: «من این جوون رو ندیدم و آشنایی باهاش از موسـیقیش دارم، نمی‌دونم دنیاش چه شکلیه اما می‌دونم دنیای مردمـش براش مهمه، حال مردمش براش عزیزه و از همه مهم‌تر درد مردمش براش درد خودشه ....

امـروز خبری شـنیدم از «قصاص» که دعـا می‌کنم صحت نداشته باشه ....

خانواده مرحوم کاملا حق دارن قلبشون شکسته باشه و خشم داشته باشن، اما به عنوان یه کمترین اهل هنر و سرزمینم و ریشِ سفیدی که دارم، خواهش می‌کنم و حتی التماس می‌کنم از اینَ خانواده داغ دیده، با بخشش و بزرگیشون کام مردم رو شیرین کنن، روزای تلخیه و شک ندارم شما این تلخی رو از همه بیشتر لمس کردین، پس تمنا دارم با بزرگیتون دل مردم رو اول سالی شاد کنید که قطعا کار آسونی نیست اما از شما بعید نیست این بخشش ....

از همه مردم عزیزم بخصوص هنرمندان خواهش دارم، تقاضای بخشش کنن برای حمید، یه جوون که آینده می‌تونه جلو راهش باشه با کلی اتفاق خوب...

دوسـتان سکوت نکنید، این سـکوت فقط حسرت و شرم به بار میاره.»

به گزارش ایسنا، ۲۸ مرداد ماه سال ۹۶ پرونده حمیدرضا صفت، خواننده، به اتهام قتل، تشـکیل و تحقیقات در این خصوص آغاز شـد. او با ناپدری خود درگیر شده بود و ناپدری او در بیمارستان فوت کرده بود.

ادامه یادداشت

دولت باید رفراندوم را از خودش شروع می‌کرد

به هر حال از بعد از پیروزی انقلاب اسلامی تاکنون در این کشور همیشه دولت‌ها سیاست کنترل قیمت ارز، سوخت یا نان را داشته و برای آنان یارانه پرداخته‌اند، طبیعتا وقتی دولت می‌خواهد یارانه را دفعتا بردارد باید سیاست جدید خود را به رای و نظر مردم گذارد نه اینکه بخواهد یکباره یک اقتصاد باز لیبرالیستی را در کشور اجرا کند و نتیجه این بشود که مردم به خیابان بیایند، عده‌ای کشته شوند و بعد از آن هم قیمت ارز و سایر کالاها افزایش یابد و مردم در فشار باشند.ممکن است برخی بگویند که وضعیت اقتصادی و معیشتی موجود ناشی از تحریم و عوامل بیرونی بوده و در حوزه دولت نبوده است. اما حتی در این صورت هم دولت می‌توانسـت سیاست خارجی خود را به عنوان عامل اصلی به رفراندوم گذارد.این روزها وقتی آقای روحانی حرف از رفراندوم می‌زند، برخی تصور می‌کنند موضوع رفراندوم از نظر او بحث مذاکره است. اما این در حالی است که مذاکره را نمی‌توان به یک آری یا خیر محدود کرد. به هر حال وضعیت موجود بین ایران و طرف‌های برجامی و آمریکا متاثر از یکسری اتفاقات و تصمیمات است و نمی‌توان با یک کلمه تکلیف را روشن کرد. اما از آنجا که این مساله خود نشات گرفته از بحث سیاست هسته‌ای ایران است، می‌توان از طریق رفراندوم به نتیجه رسـید. موضوع رفراندوم می‌تواند این باشد که آیا کشور ما نیاز به انرژی هسته‌ای دارد یا خیر یا پرسید که آیا برای فعالیت‌های هسته‌ای باید به هر قیمتی اقدام کرد یا خیر؟ دقت داشته باشید که این موضوعات ممکن است به امنیت ملی برگردد که در این صورت چارچوب دیگری دارد و شاید قابل رفراندوم نباشد اما یک زمانی هم به امنیت ملی برنگشته و مثلا به فعالیت‌های اقتصادی ربط دارد. مثلا ممکن است جنبه‌های تکنولوژی هسته‌ای مد نظر باشد نه جنبه‌های امنیتی لذا باید هزینه -فایده کرد و تصمیم گرفت. طبیعتا اگر در رابطه با منافع ملی ارزیابی شود، باید دید که در کدام سطح از منافع ملی است. آیا بدون آن، بقای کشور و نظام جمهوری اسلامی در خطر است یا خیر. مثلا ممکن است که بدون آن ما در برخی جنبه‌های اقتصادی و سیاست خارجی دچار چالش شویم اما اهمیت حفظ بقا را ندارد. به هر حال منافع مهم را نیز می‌توان به خاطر هزینه فراوان نادیده گرفت. بنابراین در این مورد نیز می‌توان رفراندوم برگزار کرد و به نظر من باید چنین کرد با این وجود معتقدم که اگر دولت در رابطه با تصمیمات خود رفراندوم برگزار می‌کرد، می‌توانست شروع خوبی برای استفاده از این ابزار حقوقی باشد و در حوزه‌های خارج از اختیار دولت هم پیشنهاد رفراندوم دهد اما وقتی خودش چنین نکرده است، صحبت از رفراندوم آن هم بدون اشاره صریح به موضوع آن فایده‌ای ندارد.

***دبیر کل حزب پیشرو اصلاحات**

تئاتر

اجراهای نمایشی سال ۱۴۰۰ با ۸ اثر جدید آغاز شدند

رونق دوباره صحنه

همزمـان با اعلام تغییر رتبه هنر تئاتر در گروه مشاغل از گروه سه به گروه دو، تالارهای اقماری مجموعه تئاترشهر، مجموعه تماشاخانه ایرانشهر و تالار مولوی با هشت نمایش درهای خود را به روی مخاطبان گشودند.

پس از موافقت سـتاد ملی مقابله با کرونا مبنی بر انتقال مشـاغل تئاتر از گروه سه به گروه دو، سـه اثر نمایشـی از ایـن هفته در تالارهای چهارسو، سایه و قشقایی تئاترشهر به صحنه می‌روند.

بر این اساس در تالار چهارسو تئاتر موزیکال «جنـگ و صلح» به نویسـندگی، طراحی و کارگردانی میثم یوسـفی از روز سه‌شنبه ۱۷ فروردین ماه سال ۱۴۰۰، ساعت ۱۹ به مدت زمان ۴۰ دقیقه و قیمت بلیت ۴۰ هزار تومان روی صحنه می‌رود.

شاهین علایی‌نژاد، مهناز غمخوار، محمد صمـدی، مصطفی ایزدی، پریسـا فلاح‌زاده، مرتضی حقی و هومن قاسم‌خانی گروه بازیگران و بازی‌دهندگان نمایش را تشکیل می‌دهند.

در خلاصه داستان تئاتر موزیکال «جنگ و صلح» آمده است: در مجلس بزمی دو خانواده سازهای سنتی (ایرانی) و کلاسیک (فرنگی) در حال اجرای موسـیقی هستند که دو ساز جـوان کمانچه از خانواده سـازهای ایرانی و چنگ از خانواده سازهای کلاسیک رخ در رخ یکدیگر قرار گرفته و یک دل نه صد دل عاشق و واله و شیفته یکدیگر می‌شوند اما با توجه به اختلافات فرهنگی و خانوادگی‌شان با ممنوعیت خانواده‌هایشان مواجه می‌شوند.

«مِرفـی» عنـوان دیگر نمایـش جدید مجموعه تئاتر شهر است که از روز یکشنبه ۱۵ فروردین‌ماه در تالار سایه مجموعه تئاتر شهر به نویسندگی سپیده ضیایی و کارگردانی نگین ضیایی پیش روی مخاطبان قرار می‌گیرد.

در این نمایش که سـاعت ۱۸:۴۵ با مدت زمان ۶۰ دقیقه و قیمت بلیت ۳۰ هزار تومان روی صحنه می‌رود حامد ادوای، نیما انصافیان، سـاجده حمیدی‌منزه، شـادی ضیایی، رضا مرشـد و امین موحدی‌پور بـه عنوان بازیگر حضور دارند.

در خلاصه نمایش آمده است: در عین حال که نمیشه انتظار داشت اوضاع بهتر بشه، دست کم لزومی نداره واهمه داشته باشیم که چیزی بدتر بشه. اوضاع همیشه همون‌طور که هست باقی می‌مونه. به این ترتیب، خارج از وجود خود مِرفی، دست‌کم پنج نفر به مِرفی نیاز دارن.

از روز سه‌شنبه ۱۷ فروردین‌ماه نیز یک اثر جدید با عنوان نمایش «کنسـرت مرگ گرم» به نویسـندگی، طراحی و کارگردانی محمدرضـا عطایی‌فر سـاعت ۱۸ به مدت زمـان ۹۰ دقیقه و قیمت بلیـت ۴۰ هزار تومان اجرای خود را در تالار قشقایی تئاتر شهر آغاز می‌کند.

گروه بازیگران نمایش (به ترتیب اپیزود): اپیزود یـک: زری اماد، محسـن زرآبادی، اپیـزود دو: مهتاب باجـلان، علی حیدری، دانیـال بلـوری، اپیزود سـه: محمدهادی عطایی، خسرو کشاورز، محمدباقر صفانور، بیتا شیری، اپیزود چهار: حسین میرزاییان، محمدرضـا عطایی‌فر، الهه جوانمهر، اپیزود پنج: علی یعقـوب‌زاده، الناز مکاری، اپیزود شـش: زری اماد، رعنا حسین‌دخت، رهام شریفی، اپیزود هفت: محمد آسایشلو، مهدی اشتری، فائزه رجبی، احسان حاجیان، پرنیا عسگری، بیتا شیری، سپهر صفرخانی، سهیل صفرخانی، آرمین میرزایی، پارسا شیرازیان، علیرضـا عـرب و علیرضا اسـلامی گیلانی هستند.

روایت داسـتانی نمایش «کنسرت مرگ گرم» از دهه ۴۰ آغاز شده و تا دهه ۱۴۰۰ ادامه خواهد یافت. این نمایش به صورت داستانگو در هفت اپیزود با زبان موسیقی، رخدادهای مهم هر دهه را روی صحنه روایت می‌کند.

■ آغاز به کار تماشـاخانه ایرانشهر از ۱۷ فروردین

نمایش‌های «هار» به کارگردانی حسـین پوریانی‌فر، «سگک» به کارگردانی رضا بهرامی، «لوله» بـه کارگردانی علیرضا اجلی و «عمو لاوروف» به کارگردانی امیر امیری در تماشاخانه ایرانشهر به صحنه خواهند رفت.

نمایش‌های «هار» به کارگردانی حسـین پوریانی‌فر و «سگک» به کارگردانی رضا بهرامی به ترتیـب در روزهای ۱۷ و ۲۲ فروردین ماه ساعت‌های ۱۸:۳۰ و ۲۰ در سالن سمندریان تماشاخانه ایرانشهر روی صحنه می‌روند.

نمایش «هار» اثر برگزیده بیست و یکمین جشـنواره تئاتر دانشـگاهی ایران اسـت که در آن بردیا مشـهودی، سپندار اعلم، مهدی قربانی، اکبر سلمانی‌الهدادی، میلاد افواج، نیما خطیب‌شاد، علی‌اصغر حسینی، جواد کارگر و علیرضا آشوری به ایفای نقش می‌پردازند.

نمایش «سگک» اثر برگزیده هفدهمین جشـنواره تئاتر «مقاومت» است که روایتگر زندگی شهید شاهرخ ضرغام از دوران کودکی تا شهادت ایشان است. در این نمایش پریسا مقتدی، تینو صالحـی، محمدرضا ایمانیان، لبخند بدیعی، سهیل ملکی، مهتاب شکریان و امیر عدل‌پرور به ایفای نقش می‌پردازند.

همچنین در سـالن ناظرزاده‌کرمانی نیز نمایش‌های «لوله» بـه کارگردانی علیرضا اجلـی و «عمـو لاوروف» بـه کارگردانـی امیـر امیری بـه ترتیـب در روزهای ۲۱ و ۱۸ فروردین سـاعت‌های ۱۸:۳۰ و ۲۰ به صحنه می‌روند.

نمایش «لوله» اثری فانتزی درباره جامعه‌ای است که تحت سلطه یک سرکارگر قرار دارد. او از مقامـات بالا دسـتور می‌گیرد که هفت کارگر شـرکت تخلیه چاه را اخراج کند، این هفت کارگر اخراج می‌شوند و باقی ماجرا رخ می‌دهد. بازیگران این نمایش ابراهیم عبدی، محمدرضا آریان، یاسمن وفایی، مینا رسولی، مژده منظومه، غزل شجاعی و مصطفی عطری هستند

نمایش «عمو لاوروف» نیز قصه دو مامور امنیتی از دو کشـور مختلف است که در یک اتاقک با هوای محدود گرفتار شـده‌اند و تنها دو ساعت زنده خواهند بود. در این نمایش نیز فریاد جودی، نازنین دیده‌ور و علی طاووسیان به ایفای نقش می‌پردازند.

جشنواره

جزئیات برگزاری جشنواره بین‌المللی فیلم فجر

محمدمهدی عسگرپور جمعه‌شب سیزدهم فروردین‌ماه در بحثی با موضوع جشنواره جهانی فیلم فجر امیدها و ناامیدی‌ها در «کلاب‌هاوس» حاضر شـد و علاوه بر صحبت درباره کلیت برگزاری جشـنواره، به حساسیت‌ها در حوزه سینما و اهمیت این عرصه اشاره کرد.

او در ابتدای سـخنان خود گفت: از آنجا که جشـنواره در سال گذشته برگزار نشد، بخشی از کارهایی که در سال گذشته انجام شـده بود، موکول به امسال شد و بخشی از کارها هم به‌عنوان فعالیت جدید آغاز شده است. مهم‌ترین بخش، بخش انتخاب فیلم‌ها بود که از خرداد و تیر سـال گذشته کارش آغاز شـد و به‌صورت مـداوم فعالیت در آن بخش برقرار بـود. وضعیت کارها هم امروز خوشـبختانه خوب است. تنها نکته مربوط به وضعیت برگزاری جشـنواره است که با توجه به شرایط کرونا مثل همه رویدادهای سینمایی وضعیت روشنی نیست.

■ برگزاری مجازی یا فیزیکی جشنواره چالشی که مدیران پشت سر گذاشتند

محمدمهدی عسگرپور در ادامه سخنان خود درباره تفکیک جشنواره ملی و جهانی فجر و تیمی که درگیر برگزاری این رویداد هسـتند، گفت: تیم برگزارکننده جشنواره جهانی فجر که از سال ۹۳ از پیکره جشنواره فجر ملی جدا شده است، همان دوستانی‌اند که سال‌ها در بنیاد سینمایی فارابی مشغول بوده‌انـد و بـه صـورت سـنتی در جریان جشـنواره‌های معتبر و نیمه‌معتبر جهانی بوده و هستند.

ایـن کارگردان و مدیر سـینمایی درباره وضعیتی که جشنواره در سال گذشته داشت، گفت: وقتی برگزاری جشـنواره جهانی فجر در سـال گذشـته منتفی شـد، همان زمان بنده و سـایر دوستان مصاحبه‌هایی داشتیم و مختصات احتمالی برگزاری را اعلام کردیم و گفتیم مثلا اگر جشنواره به نیمه دوم سال موکول شود چه تمهیداتی را در نظر خواهیم گرفت. آن زمان هنوز جشـنواره‌های جهانی برگزار نشـده بودند و تجربه‌ای وجود نداشت که بخواهیم به آن اسـتناد کنیم. وقتی کرونا آمد جشنواره برلین برگزار شده بود. جشنواره کن هم که نتوانست برگزار شود و تنها بخش بازار آن به شکل مجازی برگزار شد. این اتفاق هم همان ایده‌ای بود که ما پیش‌تر از برگزاری جشنواره کن آن را اعلام کرده بودیم. نه اینکه این ایده کشـف ما بود بلکه راه دیگری وجود نداشـت. هر رویداد دیگری بـا حضور تعداد زیادی مهمان، صورت دیگری نمی‌توانست در آن مقطع داشته باشد. فقط مهم این بود که از چه پلتفرم‌هایی می‌توان استفاده کرد و این مساله هم تنها برای ما نبود و همه رویدادهای جهانی با آن مواجه بودند.

او ادامه داد: تقریبا تمام رویدادهای سینمایی که از شـروع کرونا تا امروز برگزار شـده‌اند، نشده‌اند یا نیمه برگزار شده‌اند را رصد کرده‌ایم. تعدادی برگزاری دوگانه داشتند آخرین نمونه جشـنواره برلین بود که به‌صـورت مجازی روی سـایت خودشان برگزار شـد. استفاده از پلتفرم‌هـای خارجـی و بحـث کپی‌رایت دو چالـش اصلی ما برای برگـزاری مجازی جشنواره هستند.

■ تهران میزبان مهمانان فجر می‌شود؟

عسگرپور درباره برگزاری جشنواره جهانی فیلم فجر در وضعیت کرونایی توضیح داد: پلن اول ما این اسـت کـه بخش بازار را به صورت مجازی و با اسـتفاده از یک پلتفرم معتبر جهانی برگـزار کنیم و بخش اکران فیلم‌ها به‌صورت فیزیکی و با تعدادی مهمان که هنوز آمارش قطعی نیست، برگزار شود. اینکـه چه تعداد مهمان می‌توانیم داشـته باشیم هنوز مشخص نیست و با پیگیری و هماهنگی با سـتاد کرونا این آمار مشخص می‌شـود. آن هـم بسـته به شـرایطی که زمـان زیادی هم برای تعییـن آن نداریم، مثلا اگر به‌صورت قطعی مشـخص شـود پایان اردیبهشـت فضا بـرای آمدن مهمان بین‌المللی مسـاعد اسـت. شـاید ما دیگر امـکان دعوت از مهمانـان را به دلیل زمان کم، نداشته باشیم.

او ادامـه داد: دو جشـنواره کـن و برلین دو رویدادی هسـتند که اقتصادشان و تعداد مهمانان‌شان به‌گونه‌ای است که الگوی بسیاری از جشـنواره‌ها می‌شوند. ما هم این تجربه‌ها را مدنظر داشـته‌ایم اما قبـل از برگزاری این رویدادها ایده‌هایی را برای برگزاری جشنواره جهانی مطرح کرده بودیم.

او با اشاره به ضربه‌ای که تغییر مدیران به عرصه‌های مختلف وارد می‌کند، گفت واقعیت این است که یکی از موارد تاسف‌برانگیز در حوزه مدیریت در کشور نه فقط درباره جشنواره فجر که در همه حوزه‌ها نبود ثبات مدیران اسـت. در خیلی از کشورها این پدیده پذیرفته نیست که وقتی مدیر ارشد یک دولت تغییر می‌کند، تا آبدارچی‌ها در آن کشور تغییر می‌کنند. اگر یک رییس‌جمهور عوض شود، همه تیمش به صورت اتوبوسی جابه‌جا می‌شوند.

او ادامه داد: مدیران دولتی وقتی می‌آیند دو سه سال طول می‌کشد تا سوار کار شوند و سـال آخر هم که مشـغول خداحافظی می‌شـوند. وضعیت در سینما باز به نسبت خیلی از حوزه‌های دیگر بهتر است و گردش مدیریتـی در آن کمتـر از حوزه‌های دیگر بوده اسـت. جشنواره برلین از ابتدا تا امروز ۵ یا ۶ مدیر داشته و عمر متوسط مدیرانش ۱۵ سال است. در جشنواره‌های دیگر شاید این طول عمر کمتر باشـد اما در کل حوزه فرهنگ در جاهای دیگر مانند اینجا نیست. خیلی از جشـنواره‌های خارجی سـاختار دولتی ندارند.

■ از بحـران اطلاعات درباره فیلم‌ها تا نظارت‌های چندگانه بر سینما

دبیـر جشـنواره فیلـم فجر با اشـاره به موفقیت‌هایـی که آثار حاضـر در بازار فیلم جشـنواره به دست آورده‌اند، گفت: جشنواره جهانی فجر در سال‌های برگزاری سکوی خوبی برای معرفی فیلم‌های ایرانی به پخش‌کننده‌ها و رویدادهای خارجی بوده اسـت. ما با بحران اطلاعـات و آمار در کشـور مواجه‌ایم و امروز اطلاعات و آمار دقیقی از تعداد فیلم‌ها و مبلغ معامله فیلم‌ها بـا پخش‌کننده‌های خارجی نداریم. این ضعف فرهنگی ما است که دنبال مخفی کردن آمار در هر سطحی هستیم. به همین دلیل غالبا با آمار واقعی مواجه نیستیم. در حوزه سینما اندکی داستان پیچیده‌تر هم هست.

او با اشـاره به ممیـزی برخی فیلم‌ها و آسـیب‌هایی کـه گاهی از ایـن ممیزی‌ها متوجه فیلم‌ها می‌شود، گفت: نهادهایی که مشغول مراقبت از سینما هستند، تعدادشان کم نیست. بسیاری از اوقات برخی از نهادها برش‌شـان حتی بیش از سازمان سینمایی است. این معضل کشور ما است که فرهنگ در اولویت عملیاتی هیچ‌کدام از دولت‌های پس از جنگ نبوده است، اما همواره مراقبت از آن مهم بوده است! چرا که برد بالایی دارد. تمام سیاستمداران ما اگر همه انرژی‌شان را بگذارند، امکان ندارد موضع‌شـان برد بالای موضع یک فیلمسـاز موفـق ایرانی در یک تریبـون جهانی را پیدا کنـد. از این جهت احسـاس می‌کنند باید از سـینما مراقبت شـود و این مراقبـت تبدیل به نظارت‌های پی‌درپی شده است.

او گفت: از طـرف دیگر در جامعه مدام شاهد شـکل‌گیری دوقطبی هسـتیم. در این دوقطبی‌ها هم سیسـتم‌های امنیتی و نظارتی هر قطب علیه دیگری کار می‌کند. گویی با یک گوشـت قربانـی در میانه این کشـمکش‌ها مواجه‌ایم. در این شرایط اگر مدیر غیرمسـلطی که سینما برایش مساله نیسـت، عهده‌دار مسـوولیت شود، شرایط سخت‌تر هم می‌شود.

■ نقش پررنگ فیلم اولی‌ها در سینما

او در ادامـه دربـاره نقـش پررنگی که سازندگان فیلم‌های اول و فیلم‌های تجربی در سینمای ایران دارند، گفت: به‌عنوان کسی که در کشورهای دیگر به بهانه رویدادهای سینمایی و یا غیرسینمایی حضور داشته‌ام، در گفت‌وگو با سـینماگران خارج از کشور ایـن جمله را زیاد شـنیده‌ام که می‌گویند ایران بهشـت فیلمسازان اول و جوان است. ما مشکلاتی داریم اما اگر در سال ۱۰۰ فیلم ساخته شود، ۳۵ تا ۴۰ تا از این فیلم‌ها کار فیلمسـازان اول اسـت. این شرایطی است که سال‌هاست در کشور شاهد آن هستیم. تعـداد فیلم‌های کوتاه و تجربی که بسـیار بیشتر است. ۳۰ سال پیش در یک مصاحبه مطبوعاتی حضور داشتم.

خیلی از فیلمسـازان معتبـر امروز، آن زمان فیلم کوتاه می‌ساختند. در آن نشست اعـلام کردیم که ۶۰ فیلم کوتاه در سـال می‌سازیم که برای خارجی‌ها این آمار قابل باور نبود. امروز هم شـرایط همین است و تعداد فیلم‌های کوتاه و تجربی در کشور ما بسیار بالا است.

من می‌فهمم که برای برخی افراد ذهنیت خودی و غیرخودی شـکل بگیرد، بهترین رویکرد در این شـرایط برخـورد آماری با وضعیت اسـت. ذهن‌مان به دلیل شـرایط اجتماعی گاهی تیره و تار می‌شود.

همین ۱۰ سال گذشته فیلم‌های موفق را فهرست کنیم، بعد ببینیم آیا می‌توان گفت همه از یک گروه بوده‌اند. واقعا به این سادگی نمی‌توان همه چیز را دسته‌بندی کرد.

■ جشنواره فجر و نامگذاری آن

عسگرپور درباره موضوع نام‌گذاری جشنواره چنین گفت: زمانی که آقای میرکریمی عهده‌دار مسوولیت جشنواره جهانی فجر شدند، بحث تغییر نام «فجر» مطرح شـد چـرا که زمان برگزاری این رویداد هم در دهه فجر نیسـت. سعی‌هایی شده بود اما آنها که با ظاهر دلسوزانه می‌خواهند مدام مراقب سینما باشند، فضایی را به‌وجود آوردند؛ گروهی که هم نسـبت به برگزاری جشنواره، هم نسبت به تعطیلی آن در بولتن‌های خود خبرسازی می‌کنند. آن زمان این گروه شرایطی را به‌وجود آوردند که گویی این رویداد قرار است یاد جشنواره تهران قبل از انقلاب را زنده کند.

امروز هم طرح مجدد این موضوع می‌تواند همان فضاسـازی را به همراه داشته باشد، در حالی که بسیاری از رویدادهای معتبر جهانی با نام شهرهای برگزاری شناخته می‌شوند، اما ما همچنان در مقطع حساس کنونی هستیم!

تقویم تاریخ

کارهای بلاش یکم، شاه انتخابی و یک ناسیونالیست ایرانی

سه روز پس از ۱۳ فروردین در سال ۵۲ میلادی (پنجم اپریل) که یونانیان رقم ۱۳ را به عنوان عدد نحس وارد فرهنگ پاره‌ای از ملت‌ها از جمله ایرانیان کرده‌اند، مِهستان (سنای ایران) از میان شاهزادگان اشکانی و خانواده‌های وابسته، بلاش را که مادرش از مادهای ایران (کُرد) بود به شاهی کشور برگزید و وی نیز برادرش تیرداد را شاه ارمنستان کرد.

«تاریخ عمومی» از بلاش یکم به نام یک ناسیونالیست ایرانی یاد کرده است. وی نه تنها همه آیین‌ها و مراسم دوران هخامنشیان را احیا کرد بلکه رعایت آنهارا به صورت قانون درآورد و به تصویب مِهستان رساند. بلاش یکم همه کارهای اقتباسی از دنیای هلنیک (یونانیان) را که از جانشینان اسکندر به یاد مانده بود ممنوع ساخت حتی به کار بردن حروف یونانی را که عادت شده بود بر سکه‌ها درج شود و همچنین اسامی و اصطلاحات یونانی را در قلمرو دولت ایران. او در استان تیسفون شهری ساخت به نام «بلاش کرد = بلاش گرد» و دستور جمع‌آوری متون «اَوستا» را داد.

اَوستا- کتاب زرتشت- در عین حال از قدیمی‌ترین نوشته‌های جهان و سند تمدن پیشرفته ایرانیان عهد باستان است. قطعات اوسـتا که در دوران هخامنشـیان در کتابخانه تخت جمشید نگهداری می‌شد به دست نظامیان اسکندر مقدونی نابود شدند. از آن پس این متون- از شـعر و نثر- در ذهن موبدان، از نسلی به نسـل دیگر منتقل می‌شد. بلاش یکم در نوروز ۷۶ میلادی ازموبدان که به دیدار او رفته بودند با تاکید خواست که تا سال بعد (سال ۷۷ میلادی)، ششم فروردین ـ زادروز زَرتشت ـ اَوستا باید جمع‌آوری، تکمیل و به او داده شـود زیرا پیر شده است و عُمری از او باقی نمانده و می‌خواهد این کار در دوران حیات او انجام شده باشد.

بلاش یکم تا سال ۷۸ میلادی سلطنت کرد. وی قبلا دستور جمـع‌آوری آموزش‌های زرتشـت را در یک مجموعه داده بود. موبدان تا ششم فروردین سال ۷۷ میلادی آنچه را که جمع‌آوری کـرده بودند به صورت مکتوب به بلاش دادند و گفتند که کار تکمیل مجموعه ادامه خواهد داشت.

تجسمی

نمایشگاهی از آثار هانیبال الخاص، ژازه تباتبایی و پرویز کلانتری

گالری افرند این روزها و به مناسبت سی‌امین سالروز تاسیس خود، میزبان یک نمایشگاه گروهی است که در آن آثار هنرمندانی همچـون هانیبال الخاص، علی گلسـتانه، پرویز کلانتری، نادر مشایخی، غلامحسین نامی و... به نمایش گذاشته شده است.

این نمایشـگاه گروهی که از ششم فروردین ماه آغاز به کار کرد، تا ۳۱ اردیبهشت ادامه دارد. همچنین ساعت بازدید از این نمایشگاه هر روز به غیر از شنبه و یکشنبه، از ساعت ۱۵ تا ۱۹ اعلام شده است.

در این نمایشگاه آثار هنرمندانی همچون هانیبال الخاص، ایرج انواری، ثمیلا امیرابراهیمی، باسـم الرسام، گیزلا وارگا سینایی، آرمان اسـتپانیان، فرح اصولی، عطاالله امیدوار، بهمن بروجنی، ژازه تباتبایی، محمدابراهیم جعفری، حسینعلی ذابحی، خسرو سـینایی، کوروش شیشه‌گران، بهزاد شیشـه‌گران، اسماعیل شیشه‌گران، امید شلمانی، ترانه صادقیان، سمیا صیقلی، یعقوب عمامه‌پیچ، محمدحسین عماد، فرشاد فدائیان، پرویز کلانتری، سوسن قائم‌مقام، علی گلسـتانه، نادر مشایخی، رویا مشعوف، کامیار مشـعوف، غلامحسین نامی، علی ندائی، کیوان وارثی و امیر شلمانی ارائه شده است.

گالری افرند در یوسف‌آباد، خیابان جهان‌آرا، خیابان ۱۹ (جلال حسینی)، پلاک ۴۸ واقع شده است.

رویداد

برگزاری نخستین دوسالانه هنری عربستان

نخستین دوسالانه هنری تاریخ عربستان سعودی تحت عنوان دوسالانه الدرعیه برگزار خواهد شد.

به گزارش نشـنال، «دوسالانه الدرعیه» به عنوان نخستین دوسالانه هنری عربستان با حضور بیش از ۷۰ هنرمند داخلی و خارجی برگزار می‌شـود. این رویداد هنری سه ماهه، از هفت دسامبر تا هفت مارس ۲۰۲۲ برگزار خواهد شد.

این دوسـالانه در فضای ۲۷ هـزار متر مکعبی در محوطه «الدرعیه» و در قالب شش بخش شامل یادبود، حفاظت، تبادل فرهنگی، تعامل اجتماعی و... برگزار خواهد شد.

این رویداد با هدف ایجاد ارتباطات جدید با چشـم‌انداز هنر جهانی و برقراری ارتباط با جریان‌های جدید هنر معاصر جهان در عربستان برپا می‌شود.

«الدرعیه» نخستین محل حکومت خاندان سعود است که محل برگزاری دو دوسالانه فرهنگی دیگر نیز خواهد بود که با موضوع هنری معاصر و اسلامی برپا خواهند شد.